

Budsjett 2019

Økonomiplan 2019 - 2022

Administrasjonens budsjettforslag

EIGERSUND KOMMUNE
Sammen for alle

FREMDRIFTSPLAN FOR BUDSJETTET 2019

Hvem	Hva	Tidspunkt
Regjeringen	Fremleggelse av forslag til statsbudsjett 2019	08.10.2018
Rådmannen	Presentasjon av rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan 2019 – 2022	08.11.2018
Felles brukerutvalg	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	14.11.2018
Administrasjonsutvalget	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	19.11.2018
Levekårsutvalget	Avgi høring til Formannskapetets behandling	19.11.2018
Planteknisk utvalg	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	20.11.2018
Formannskapet	Behandle budsjett og øk.plan 2019 – 2022.	21.11.2018
Formannskapet	Behandle budsjett og øk.plan 2019 – 2022.	28.11.2018
Allmennheten	Budsjettet ligger ute til offentlig ettersyn.	30.11.18 - 14.12.18
Kommunestyret	Vedta budsjett og øk.plan 2019 – 2022.	17.12.18
Stortinget	Vedta statsbudsjett.	Desember 2019

Oktober 2018								November 2018								Desember 2018							
Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø	Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø	Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
40	1	2	3	4	5	6	7	44				1	2	3	4	48						1	2
41	8	9	10	11	12	13	14	45	5	6	7	8	9	10	11	49	3	4	5	6	7	8	9
42	15	16	17	18	19	20	21	46	12	13	14	15	16	17	18	50	10	11	12	13	14	15	16
43	22	23	24	25	26	27	28	47	19	20	21	22	23	24	25	51	17	18	19	20	21	22	23
44	29	30	31					48	26	27	28	29	30			52	24	25	26	27	28	29	30
																1	31						

Aktuelle budsjett- og regnskapsdokumenter på kommunens nettsider

På våre nettsider finner du under menyen Aktuelle budsjett- og regnskapsdokumenter alle budsjett- og regnskapsdokumenter som er aktuelle for det politiske miljøet i budsjettprosessen.

Dokumentene legges ut fortløpende gjennom hele budsjettprosessen med de nyeste dokumentene øverst.

Du finner blant annet følgende dokumenter her:

- Rådmannens forslag (gul bok), samlet og pr. kapittel, herunder aktuelle regneark i Excel for eventuelt egne beregninger.
- Rådmannens budsjettpresentasjon 8.11.2018.
- Alle økonomirapporter for 2018.
- Siste tilgjengelige årsmelding for Eigersund kommune (2017).
- Siste tilgjengelige regnskap for Eigersund kommune (2017).
- Budsjett- og regnskapsdokumenter for tidligere år, herunder rådmannens forslag, partienes forslag, formannskap og kommunestyrets behandling – med endelig vedtak.

Budsjett og økonomiplan
2019 (2019-2022)

**Budsjett og økonomiplan
2019 (2019-2022)**

Forklaring:

Denne oversikten viser rådmannens forslag samt nettorammer til avdelingene/ anvarsområdene, for driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet. Oversikten er korrigert for nye tiltak/prosjekt.

ADMINISTRASJONENS FORSLAG TIL BUDSJETTVEDTAK

- 1) Administrasjonens forslag til drifts- og investeringsbudsjett for Eigersund kommune for 2019 vedtas.
- 2) Inntektsskatten for 2019 utliknes etter de satser som Stortinget bestemmer.
- 3) Formuesskatten til kommunen for 2019 utliknes etter de satser som Stortinget bestemmer.
- 4) Marginavsetning av innbetalt skattebeløp settes til 9%.
- 5) Budsjettrammene for 2019 for Eigersund kommune fastsettes som bindende for virksomheten og må ikke overskrides uten at det skjer etter samtykke fra bevilgende myndigheter etter fullmakter gitt i reglement for delegering av myndighet i budsjettsaker.
- 6) Fra 01.01.2019 settes renovasjonsgebyret til
 - a) 3.000 kroner for boliger.
 - b) 1.500 kroner for hytter/fritidsboliger.
 - c) 2.850 kroner for septiktanktømming (standard tank)
 - d) Alle beløp er oppgitt eksklusivt merverdiavgift.
 - e) Dalane Miljøverk IKS fakturerer alle beløp for Eigersund kommune.
- 7) Fra 01.01.2019 holdes gebyrene knyttet opp mot forbruk (målt forbruk etter måler eller areal samt abonnement) av vann på samme nivå som i 2018.
- 8) Fra 01.01.2019 økes gebyrene knyttet opp mot forbruk (målt forbruk etter måler eller areal samt abonnement) av avløp med +70%.
- 9) Feiegebyret økes med +20%.
- 10) Rådmannen får fullmakt til å foreta stillingsendringer innenfor budsjettrammen.
- 11) For 2019 legges det opp til en samlet låneramme på 252.800.000 kroner (inkl. Start-lån).
- 12) Det tas opp kommunale etableringslån (Startlån) til videre utlån på 20.000.000 kroner
- 13) Eigersund kommune betaler avdrag etter minimumsavdragsprinsippet iht. Kommunelovens §50 pkt 7a. Avdragstid på nye lån settes til maksimalt 40 år.
- 14) Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån / økt trekkrettighet på bankkonto innenfor en kredittramme begrenset oppad til 50 millioner kroner. Likviditetslån / økt trekkrettighet må være innfridd innen årets utgang.
- 15) På Startlån settes nedbetalingstid til Eigersund kommune lik Husbankens vilkår.
- 16) Endringer knyttet opp mot 1A (økonomiske rammer) fremmes som sak for Kommunestyret.
- 17) 100% av mindretgiftene i forhold til vedtatt budsjett gjøres overførbare til 2020 – forutsatt driftsoverskudd.
- 18) Ubrukte investeringsmidler i forhold til vedtatt budsjett gjøres overførbare til 2020.
- 19) Ved mindreforbruk i avdelingene og enkelt ansvar, har rådmannen fullmakt til å sette av inntil 100% av mindreforbruket innen drift på driftsfond – forutsatt driftsoverskudd.
- 20) Formannskapet skal snarest underrettes dersom det viser seg at bevilgende midler ikke vil bli tilstrekkelig, eller de oppførte inntektsanslag vil svikte.
- 21) Rådmannen får fullmakt til å se IKT-prosjektene under ett.
- 22) Pris for kommunale tjenester – som ikke er endret gjennom egne reguleringer – justeres i den grad det er mulig med 5%. De inntektene som kan, justeres fra 1/1-2019.
- 23) Skatteinntekter og rammetilskudd (løpende inntektsutjevning) ut over eventuelt justert budsjett settes av på ”Skattereguleringsfondet”.
- 24) Et eventuelt mindreforbruk innenfor finanskostnadene (renter og avdrag) settes av på ”Finansfondet”. I forbindelse med avlegging og behandling av årsregnskapet tar kommunestyret stilling til disponeringen av (eventuelt) avsatte midler – herunder til ekstraordinær nedbetaling av gjeld.

- 25) Et positivt premieavvik – ut over budsjett - settes av på ”Premieavviksfondet”. Kostnader relatert til tidligere positive premieavvik dekkes av ”premieavviksfondet” og / eller et positivt premieavvik i kalenderåret.
- 26) Ved tilførsel av mer midler avsettes disse til driftsfondet eller investeringsfond.
- 27) Kommunale gebyr og betalingssatser for 2019 vedtas iht. vedleggene i sak om budsjett 2019 og økonomiplan 2019 – 2022.
- 28) Det fremmes saker om kravet til gevinstrealisering for kommunestyret i mai og juni 2019.
- 29) Det fremmes egen sak om oppfølging av driftsgjennomgangen av Teknisk avdelingen.
- 30) For eiendomsskatt 2019 vedtas følgende:
- I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skrives det for skatteåret 2019 ut eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen.
 - Fra og med skatteåret 2019 foretas det en kontorjustering av eiendomsskattetakstene med +10 % av opprinnelig grunnlag. Dette iht eiendomsskatteloven § 8 A-4 Kontorjustering.
 - Den generelle skattesatsen for de skattepliktige eiendommer settes til 7 promille.
 - Med hjemmel i eiendomsskattelovens § 12 bokstav a settes skattesatsen for bolig- og fritidseiendommer til 4,5 promille.
 - Det gis ikke bunnfradrag på bolig/fritidsbolig.
 - For skatteåret 2019 skal det gis fritak for eiendommer iht. eiendomsskatteloven § 7 bokstav a). Følgende skal fritas:
 - o Private barnehager
 - o Idrettslag tilsluttet Norges idrettsforbund
 - o Bedehus og lokaler tilhørende religiøse samfunn og -foreninger
 - * Egersund Bedehus
 - * Stiftelsen For Egersund Misjonshus
 - * Hadland Bedehusforening
 - * Stapnes Bedehus
 - * Det Almindelige Samfund – skole og boliger
 - * Jehovas Vitner
 - * Hellvik Bedehus
 - * Det Norske Dhammakaya Samfunn
 - * Pinsemenigheten Evangeliehuset gis delvis fritak – det gis ikke fritak for Kafe Sarepta
 - o Eiendom tilhørende følgende ikke-kommersielle stiftelser, institusjoner og foreninger:
 - * Stiftelsen Hellvikshallen
 - * Egersund Hvite Bånd Forening
 - * Egersund Sjømannsforening
 - * Egersund Sanitetsforening
 - * Lions Club
 - * Arbeidernes Hus
 - * Egersunds Mandssangforening
 - * Stiftelsen Feylingsbua Egersund
 - * Rogaland Røde Kors Med Flekkefjord
 - * Skadbergsanden Grendehus
 - * Opplysningsvesenets Fond - Prestegårdene
 - * Dalane Folkemuseum
 - * Dalane Miljøverk Iks
 - * Helleland Grendehus

- g. For skatteåret 2019 skal det gis fritak for eiendommer iht. eiendomsskatteloven § 7 bokstav b). Følgende skal fritas:
 - i. Fredede bygninger
- h. Eiendom tilhørende andre stiftelser/organisasjoner kan bli vurdert fritatt av kommunestyret på grunnlag av søknad.

Forklaring til regnearkoppsettet.

Fra og med budsjettet for 2005 ble budsjettoppsettet endret noe, dette pga:

- * Det tidligere oppsettet ble ved noen enkelt ganger feiltolket i budsjettbehandlingen.
- * Vi får nå oppsettet likt for resultatsiden, driften og investeringene.
- * Det blir lettere å avstemme Unique Økoplan (budsjettssystem i økonomisystemet vårt).
- * I forbindelse med selvkostberegningene innenfor vann- og avløpssektoren må vi vise kostnadene på en noe annen måte enn tidligere.
- * Vi skiller videre mellom **varige rammeendringer** (dette er varige driftstiltak som varer over mange år eller er "uendelig") og **tidsbegrensede rammeendringer** (som er kortvarige **tiltak**, dvs. tiltak som gjelder for ett eller noen få år).
- * *Eksempelet er et hypotetisk eksempel - dog hentet fra en tidligere økonomiplan.*

I vedlagt eksempel vil vi vise hvordan tabellene "leses".

Eksempel hentet fra Sent.adm.

Budsjett og økonomiplan

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2007	Økonomiplan			
			Budsjett 2008	2009	2010	2011
Nettobudsjett		35 621	38 422	38 422	38 422	38 422
Fratrekk engangsforhold		-1 737	-2 145	-2 145	-2 145	-2 145
Varige rammeendringer:						
Næringsutvikler	1110	400	250	250	250	250
Tilskudd Julebyen	1076	120	30	30	30	30
Sum varige rammeendringer		2 393				
Tidsbegrensede rammeendringer						
Stortingsvalg	1031			500		
Kommunevalg	1031					800
Samlet ramme avd.		38 422	39 247	39 337	38 487	39 287

Nettorammen er hentet fra 2007. Videre er denne ført videre for hele perioden.

Det enkelte tiltak legges inn kun for det året tiltaket skal gjelde. For nevnte konkrete tiltak gjelder kun i 2011, men ikke i 2008 - 2010.

Rammen til avdelingen summeres nedover for det enkelte år. Utgangspunktet er nettorammen fra 2007.

Nevnte tiltak viser hva som ble lagt inn i bud. 2007 og eventuelle endringer i kommende år. For tilskuddet til Julebyen betyr dette at at det ble avsatt 120.000 kr i 2007 og at denne økes med 30.000 kr i 2008 - dvs. et total tilskudd på 150.000 kr.

Drift - endringer	Ansvar	Regnskap 2017	Justert budsjett 2018	Økonomiplan			
				Budsjett 2019	2020	2021	2022
Frie inntekter (Kap. 8)							
Skatteinngang	8000	-412 539	-422 000	-448 200	-456 200	-456 200	-456 200
Netto inntektsutjevning	8040	-8 012	-8 300	850	5 700	5 700	5 700
Rammetilskudd	8040	-346 829	-361 450	-372 100	-378 150	-378 250	-378 250
Rammetilskudd ekstra	8040	-1 948	-1 999	-1 000	0	0	0
Skjønnsmidler fra fylkesmannen	8040	-1 800	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Ressurskrevende tjenester HO	8045	-22 750					
Rente-tilskudd omsorg	8043	-2 895	-3 000	-2 600	-2 300	-2 000	-1 700
Vertskommunetilskudd	8045	-53 639	-53 500	-52 500	-50 700	-48 800	-46 850
Tilskudd kirkeordning (Husbanken)	8046	-165					
Statstilskudd flyktninger	8050	-38 187	-36 900	-27 500	-11 100	-16 000	-14 800
Eiendomsskatt - annen fast eiendom	8010	-28 547	-31 650	-39 440	-43 550	-43 550	-43 550
Eiendomsskatt vindmøller (næring)	8010	-707	-10 000	-9 840	-9 840	-9 840	-9 840
Eiendomsskatt - verk og bruk	8010	-5 811	-7 225	-7 240	-7 240	-7 240	-7 240
Eiendomsskatt - næring	8010	-8 521	-9 925	-11 520	-11 420	-11 320	-11 220
Momskompensasjon - drift	8041	-20 379	-20 155				
Investerings tilskudd GR97	8042	-311	0	0	0	0	
Refusjon rentefrie skolelån	8044	-616	-1 020	-600	-550	-500	-450
Kalk. rent./avd.	8099	-19 252	-19 700	-20 651	-21 884	-24 082	-26 766
Sum frie disponible inntekter		-972 908	-988 824	-994 341	-989 234	-994 082	-993 166
Finansposter (Kap. 9)							
Renteutgifter på lån	9000	17 950	21 770	25 800	32 000	37 150	39 600
Avdrag på lån	9010	42 945	50 550	55 800	67 500	73 500	77 000
Amortiseringstilskudd 1 og 2	9005						
Netto renteutg på forvaltningslån	9020	429	600	600	600	600	600
Renter av innskudd fond	9000	-1 783	-400	-200	-200	-200	-200
Andre statlige tilskudd/utbytte	9000						
Renter ved for sen betaling	9000	-59	-50	-50	-50	-50	-50
Renteinntekter av bankinnskudd	9000	-3 767	-3 600	-3 600	-3 000	-2 000	-1 500
Konsesjonskraft	9008	-466	-350	-350	-350	-350	-350
Utbytte Svåheia Eiendom AS	9009	-660	-1 310	-660	-660	-660	-660
Utbytte Dalane Energi AS	9009	-8 494	-9 000	-8 600	-8 600	-8 600	-8 600
Utbytte Lyse Energi AS	9009	-14 165	-14 755	-16 230	-17 700	-18 400	-19 180
Rente Lyse Energi AS	9000	-1 840	-1 900	-1 800	-1 700	-1 600	-1 500
Finansbelastning prosjekt	9080	-958	-2 500	-4 000	-2 500	-1 000	-1 000
Netto finansposter		29 132	39 055	46 710	65 340	78 390	84 160
Avsetninger							
Bundne / frie avsetninger	9000	2 296	400	200	200	200	200
Overføring til investeringsregnskapet	9000	560					
Avsetning/bruk av Flyktningefondet	8050		-4 300				
Frie avsetninger til Driftsfond	9040	30 109	3 130	0	0		
Bruk av Driftsfondet	9080/9040		-800	-1 800	-1 300	0	
Bruk av frie driftsfond	9040	-13 062	-8 362	-13 050	-9 280	-1 137	
Bruk/avsetning Finansfondet	9009						
Bruk av Vertskommunefondet	9040				0		
Bruk av Flyktningefondet	9040		-8 515	-2 005	-1 050	0	
Bruk av frie driftsfond	9040	-21 267	-10 200	-	-	-	
Netto avsetninger		-1 364	-28 647	-16 655	-11 430	-937	200
Til fordeling drift							
Sentraladministrasjonen		60 588	64 115	66 129	64 826	63 545	61 117
Fellesfunksjoner - Kap 7		20 418	14 081	28 463	23 963	31 163	32 463
Kirken		6 161	5 242	5 392	5 342	5 342	5 342
Kultur og oppvekst		376 245	397 581	392 251	385 958	376 006	367 858
Helse- og omsorg		391 237	391 960	375 937	366 360	355 951	346 561
VA-sektoren - selvfinansierende							
Teknisk avdeling		88 626	105 382	96 114	88 865	84 612	95 424
Sum fordelt til drift		943 275	978 361	964 286	935 314	916 619	908 765
Resultat (avsetn. fond)		-1 864	-55	0	-10	-10	-41

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2018	Økonomiplan			
			Budsjett 2019	2020	2021	2022
Nettobudsjett		62 107	64 115	64 115	64 115	64 115
Fratrekk engangsforhold 2018		-2 354	-1 325	-1 325	-1 325	-1 325
Varige rammeendringer:						
Lønnsøkninger	Diverse	662	89	89	89	89
Endringer mellom enheter/avd	Diverse	150				
Momskompensasjon fra Kap 8 til avd	Diverse		-3 521	-3 521	-3 521	-3 521
100%-st digitalisering/datasikkerhet	1331	450	200	200	200	200
100%-st Prosjektkoordinator FRAM	1203		700	700	700	700
Økte midler FRAM og omstilling	1203		800	800	800	800
Medlemskap i Greater Stavanger	1079	330				
Økte linjekostnader	1311	100				
Moms på arbeidsgiverkontroll Stvg - ref A8041	1320	200				
Beredskap	1133	170				
Bedriftshelsetjenesten (HMS)	1205	100				
Driftsavtaler nye moduler/løsninger	1310	150				
Økt ramme (lønn mm) EN&H KF	1082	345				
Red annonsering	1200	-200				
Turisme til EN&H KF	1082	400	-400	-400	-400	-400
Tilskudd Magma Geopark (via EN&H KF)	1082	100				
Økt tilskudd til Julebyen	1076	50				
Landssammenslutning Norske VindkraftKomm.	1090	30				
Krav om gevinstrealisering B2019	1900		-374	-1 067	-2 248	-3 526
Dekning rente lån 15 mill kr i EN&H (2018-22)	1082		375	375	375	375
Div. utgifter Kontrollutvalg/rev. (SD-2)	1041		140	140	140	140
Øvrig kontroll og revisjon (SD-3)	1042		280	280	280	280
EN&H KF - videref. av tilsk. ang tomtsalg(SD-5)	1082		800	800	800	800
Informasjon og web. - Utg til Custom pub.(SD-6)	1101		40	40	40	40
Prosjekter knyttet til plan- og utredningsarb.(SD-7)	1111		650	1 200	600	200
Øk.avd. - 100% rådgiverst. (SD-14)	1300		150	300	300	300
Øk.avd. - 100% controller (SD-15)	1300				150	300
Pålagte vedl.avt. til nye innførte IKT-løsn.(SD-20)	1310		800	900	1 200	1 100
Digi Rogaland - medlemskap (SD-26)	1330		225	225	225	225
Arkiv - div. lisenser mm (SD-21)	1330		200	200	200	200
Arkiv - 100% stilling som arkivar (SD-23)	1331		700	700	700	700
Bemanningsmessige endringer	Diverse				-750	-750
Juridiske tjenester (SD-25)	1900		75	75	75	75
Sum varige rammeendringer:		3 037				
Tidsbegrensede rammeendringer:						
Valg	1031		800		800	
Områderegulering EIE	1114	500	500			
Revidering av arealdel kommuneplan	1112	200				
Omstillingskommune - 3 årig prosjekt	1087	3 000	2 500	3 000	3 000	3 000
Tilskudd Omstillingskommune	1087	-3 000	-2 500	-3 000	-3 000	-3 000
Mulighetsstudie Rådhus/kulturhus	1109	1 000				
Bruk av Rådhusfond	1109	-1 000				
Endring finansiering EN&H ang tomtsalg	1082	800				
Bruk av Driftsfondet	1082	-800				
Revurdering av reg.planer i sentrum	1111	500				
Aktivitet rundt Trollpikken	1106	200				
Bruk av Skattereguleringsfondet	1106	-200				
IKT økte serviceutg til datasystemer i avd	1310	625				
Bruk av disposisjonsfond SA (tidl års avsetn)	1310	-500				
Tilskudd reise Julebyen	1076	55				
Bruk av fond - dekning tilskudd reise Julebyen	1076	-55				
Dekning underskudd EP KF	1300		710		-710	

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2018	Økonomiplan			
			Budsjett 2019	2020	2021	2022
Bruk og tilbakeføring av Næringsfondet	1300		-710		710	
Revidering av kommuneplan (SD-8)	1112		110			
Sum tidsbegrensede rammendringer		1 325				
Samlet ramme avd.		64 115	66 129	64 826	63 545	61 117

[illegible]

Kap. 7 - Fellesfunksjoner

Budsjett og økonomiplan

[illegible]

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2018	Økonomiplan			
			Budsjett 2019			
				2020	2021	2022
Nettobudsjett		387 065	397 581	397 581	397 581	397 581
Fratrekk engangsforhold 2018		-95	-5 195	-5 195	-5 195	-5 195
Varige rammeendringer:						
Lønnsøkninger	Diverse	7 221	2 179	2 179	2 179	2 179
Flytting av midler mellom avdelingene	Diverse	-76	-169	-169	-169	-169
Momskompensasjon fra Kap 8 til avd	Diverse		-2 950	-2 950	-2 950	-2 950
Flytte pensjonsdiff SPK-ordningen	Diverse		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
SFO-nedgang antall deltakere	22x1		-400	-700	-700	-700
Gevinstrealisering	2103	-8 400	-8 400	-9 700	-9 700	-9 700
Krav om gevinstrealisering B2019	2103		-2 384	-6 800	-14 327	-22 475
Utvidet avlastningstilbud i HO (3575)	2103	-346				
Økte pensjonsutgifter for avd	2xxx		-40	-40	-40	-40
Økt makspris i barnehagene (statsbudsjettet)	Diverse	-841				
Tidlig innsats i barnehager og skoler (statsbud)	Diverse	578				
Barnevern (endring i statsbudsjettet)	2720	578				
Dr.tilskudd Dalane folkemuseum	2355	116				
Endring finansiering tilskudd enslige mindreårige	2723	1 800				
Økt tilskudd private barnehager	2501	3 000	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Pedagognorm - eget anslag	25xx	1 106				
RNB17 - Pedagognorm	2501	680				
Barnevern - Økt ramme tiltak (KD-1)	2721		6 800	6 000	3 500	3 500
Barnevernet - kvalitetsansvarlig/-sikring	2720		400	400	400	400
Tidlig innsats/lærernorm tilskudd utgår (KD-2)	2100		2 824	2 824	2 824	2 824
Voksenoppl. endret vilkår for Norsktilsk. (KD-3)	2410		2 242	2 242	2 242	2 242
Bibliotek - bøker/medier (KD-6)	2340		100	100	150	150
Barnevern - Barnevernsvakt pålegg FM (KD-11)	2727		1 550	1 550	1 550	1 550
Utekontakt - Nye lokaler (KD-12)	2830		90	180	180	180
Ungdomsråd - Lovpålagt (KD-13)	2100		50	100	100	100
Dalane folkemuseum - Just. tilskudd (KD-14)	2355		250	400	425	425
Alternativ mot vold - ordning (EG)	2100		200	400	400	400
Driftstilskudd ny kunstgressbane Eiger	2351		23	56	56	56
Sum varige rammeendringer:		5 416				
Tidsbegrensede rammeendringer:						
Økt ramme Barnevernet	2721	5 100				
Frivillighetstilskudd - nye tiltak	2360	95				
Engangstilskudd forlik private barnehager	2506	20 000				
Bruk av driftsfond - dekning forlik	2506	-20 000				
Sum tidsbegrensede rammeendringer		5 195				
Samlet ramme avd.		397 581	392 251	385 958	376 006	367 858

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2018	Økonomiplan			
			Budsjett 2019	2020	2021	2022
Nettobudsjett		400 952	391 960	391 960	391 960	391 960
Fratrekk engangsforhold 2018		995	0	0	0	0
Varige rammeendringer:						
Lønnsøkninger	Diverse	7 546	1 952	1 952	1 952	1 952
Flytting av midler mellom avdelingene		95	-6	-6	-6	-6
Momskompensasjon fra Kap 8 til avd	Diverse		-4 314	-4 314	-4 314	-4 314
Flytte pensjonsdiff sykepl ordningen	Diverse		-2 300	-2 300	-2 300	-2 300
Red. vertskom.tilskudd	3106	-1 000	-1 000	-2 000	-3 000	-4 000
Gevinstrealisering	3411	-10 800	-10 900	-15 100	-15 100	-15 100
Krav om gevinstrealisering B2019			-2 630	-7 502	-15 806	-24 791
Sosiale tjenester - samlet	33XX	-1 000	-500	-1 200	-1 200	-1 200
Red. i antall motatte flyktninger(HD-18)	3311		-3 800	-6 500	-8 200	-8 100
Brukerbetalinger	Diverse	-5	-5	-10	-15	-20
Boligsosialt velferdsprogram Husbanken	3150		-375	-375	-375	-375
Utvidet avlastningstilbud i HO (3575)	3575	346				
Boligsosialt kompetansetilskudd	3150	43				
Boligsosialt tilskudd	3150	80				
Tilskudd frivillighetssentraler	3326	27				
Opptrappingsplan rus (statsbudsjettet)	3593	865				
2 nye brukere - ressurskrevende tj HO	3580	9 100				
Flytte driftsmidler IBO til TA		-380				
VTA-plasser m.m.- prisjustering	3307	470				
Økte fellesutgifter NAV	3308	370				
NAV 100% st Flyktninger	3301	300	360	360	360	360
Økte utgifter - sosiale tjenester	3301	3 500	500	500	500	500
Vedl.utg IKT flyktninger overføring SA	3311	-69				
Hestnes - borettslag, bemanning	3573	5 000	3 500	3 500	3 500	3 500
30% st. Folkehelse/friskliv	3100	220				
Avlastningsbolig - utv. tilb videreg. elever	3571	305				
Ressurskrevende tjenester HO		-25 000				
Felleskostnader NAV (HD-1)	3308		320	320	320	320
Lerviksgården legesent. Økt leie (HD-2)	3235		60	60	60	60
Statlige regulering leger og fysiot. (HD-3)	32/37xx		1 165	1 165	1 165	1 165
Ø-hjelp oppsigelse Sokndal og Lund (HD-4)	3753		975	975	975	975
2-Øst nedlegging (red. inntekter) (HD-5)	3735		550	550	550	550
Psykolog 100% st. Lovkrav 2020(HD-6)	3590			850	850	850
Pasientvarslingssystem årlig lisens (HD-10)	3152		150	300	450	600
Arb.plikt unge sos.hjelpsmottakere (HD-11)	3313		200	800	800	800
Bruk av fond Arbeidsmarkedstiltak 2016	3313		-200	-800	-350	
IBO - ny ress.krevende bruker (HD-15)	3580		175	175	175	175
Husbanken etableringstilskudd (HD-17)	3322			3 000	3 000	3 000
Sum varige rammeendringer		-9 987				
Tidsbegrensede rammeendringer:						
Helsestasjon - -Kursmidler COS P (HD-9)	3250		100			
Sum tidsbegrensede rammeendringer		0				
Samlet ramme avd.		391 960	375 937	366 360	355 951	346 561

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2018	Økonomiplan			
			Budsjett 2019	2020	2021	2022
Nettobudsjett		95 820	105 382	105 382	105 382	105 382
Fratrekk engangsforhold 2018		-10 150	-9 935	-9 935	-9 935	-9 935
Varige rammeendringer:						
Lønnsendringer	Diverse	1 553	651	651	651	651
Momskompensasjon fra Kap 8 til avd	Diverse		-9 957	-9 957	-9 957	-9 957
Gevinstrealisering		-200	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Krav om gevinstrealisering B2019	6312		-712	-2 031	-4 279	-6 712
Red. el. Energi	6311	-200				
Brukerbetaling	Diverse	-5	-5	-10	-15	-20
Husleie VO-senter (økning)	6314	75				
Flytte finansutg BBL til Kap 9		-1 320				
Drift IBO - flytte midler fra HO	6310	380				
Husleie HO-adm (flyktningefond i 2017)	6319	400	25	50	50	50
Skadedyrkontroll	6310	400				
Veiledningstorg FRAM	6120	350				
Leie og drift - midlertidig brannstasjon	6331	1 250		250	250	-1 500
Leie og drift - ny brannstasjon (sak)	6330					6 500
Husleie Lagårdshallen AS	6315	3 950	-1 450	-1 450	-1 450	-1 450
Driftsutgifter Lagård svømmehall	6315					2 000
Driftsutgifter S-bygget Lagård u skole	6310		-150	-150	-150	-150
Økte tilskudd - prisstigning	6710		30	30	30	30
Driftsutgifter ny helsestasjon	6316	1 400				
Ny stilling - bygg - KS-029/17	6310	100				
Brannvesenet - tilbakeføring T-08	6510	850				
Komp. Tap husleie - omgjøring sykehj.pl	63xx	150				
Endring generelle utgifter	6100	500	85	85	85	85
Husleie - Kultur inn i Lerviksgården	6310	100	-50	-50	-50	-50
Samling av husleie fra KO og HO	63xx	44				
Prisjusteringer generelt - alle enh. (TD-10)	6xxx		1 300	1 300	1 300	1 300
Energi - økte kostnader (TD-11)	6311		3 100	3 100	3 100	3 100
Espelandshallen (TD-12)	6321		1 150	1 150	1 150	1 150
Midl. Brakker Tengs - VU (TD-14)			450	450	450	450
Forventede driftsutgifter totalt ny base U	6320					6 500
Sum varige rammeendringer		9 777				
Tidsbegrensede rammeendringer:						
Prosjektering ny brannstasjon	6510	900	3 000			
Prosjektering ny base Utemiljø	6100	1 000				
Sluttavtale	6100	2 350				
Etterbet. Tilskudd Treplantingsselskapet	6710	220				
Faktaundersøkelse	6100	1 000				
Økte energiutgifter - bygg og vei	6311, 6771	3 500				
Midl. Lokaler Vei&Utemiljø øk.rap sept	6320	465				
Ekstern vurdering driftsform	6100	500				
Eiendomskattetaksering (TD-15)	6411		5 000			
Digitalisering av byggesaksarkiv (TD-16)	6100		200	2 000		
Sum tidsbegrensede rammeendringer		9 935				
Samlet ramme avd.		105 382	96 114	88 865	84 612	95 424

Finansiering av investeringene

Budsjett og økonomiplan

Investeringer	Prosjekt	Justert budsjett 2018	Økonomiplan			
			Budsjett 2019	2020	2021	2022
Til fordeling investering:						
Sentraladministrasjonen		14 315	12 500	11 750	11 000	11 000
Kirken		1 000	27 500	0	0	0
Kultur og skole		38 500	138 500	88 500	23 000	0
Helse- og omsorg		4 800	4 750	11 550	26 750	37 250
Vannsektoren		24 600	33 000	55 000	79 000	29 400
Avløpssektoren		6 800	5 800	7 300	4 500	2 000
Teknisk avdeling		56 850	76 850	49 100	31 400	21 200
Investeringer i anleggsmidler		146 865	298 900	223 200	175 650	100 850
Start lån	1196	25 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Årlig finansieringsbehov		171 865	318 900	243 200	195 650	120 850
Finansiering						
Bruk av lånemidler (VA)	1999	31 400	38 800	62 300	83 500	31 400
Bruk av lånemidler (kommunalt)	1999	83 600	194 000	116 700	68 000	59 000
Låneopptak Start lån	1196	25 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Sum ekstern finansiering		140 000	252 800	199 000	171 500	110 400
Avsetning til Investeringfondet	1999	4 950	4 950	4 950	4 950	4 950
Avsetning til Tomteutv.fondet	1999	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Egenkapital						
Momsrefusjon	1999	13 900	35 000	20 000	13 000	10 000
Bruk av investeringsfond	1999	965	1 100	200	150	450
Avdrag ansvarlig lån Lyse	1999	2 950	2 950	2 950	2 950	2 950
Salg av tomter	1140	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Refusjon infrastruktur tomter	1140	15 000	20 000	24 000	11 000	
Salg av bygninger	1999	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Bruk av Tomteutviklingsfondet	1999	2 000				
Fond Utbygging næringsområder	1999		10 000			
Sum egenkapital		40 815	75 050	53 150	33 100	19 400
Udekket / udisponert		0	0	0	0	0

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Budsjett og økonomiplan
2019 (2019-2022)

Økonomiske oversikter
Drift og investering
Budsjettforutsetninger
(skjema 1A og 2A)

Forklaring:

Denne oversikten viser obligatoriske skjema i hht. forskriftene.

Viser sum inntekter, utgifter, avsetninger og resultat i drift, samt hvor mye som fordeles den enkelte avdeling.

Økonomisk oversikt - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE - 2019

06,11,2018

	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	29.767.068,33	28.499.000,00	29.607.000,00	29.907.000,00	29.907.000,00	29.907.000,00
Andre salgs- og leieinntekter	79.443.100,71	79.627.000,00	88.715.000,00	88.715.000,00	88.715.000,00	88.715.000,00
Overføringer med krav til motytelse	158.826.417,74	133.906.000,00	118.728.000,00	118.728.000,00	118.728.000,00	118.728.000,00
Rammetilskudd	356.641.425,35	373.749.000,00	374.250.000,00	374.450.000,00	374.550.000,00	374.550.000,00
Andre statlige overføringer	93.917.449,00	71.943.597,00	65.920.000,00	63.770.000,00	61.520.000,00	59.220.000,00
Andre overføringer	45.691.247,26	39.845.500,00	27.845.000,00	11.445.000,00	16.345.000,00	15.145.000,00
Skatt på inntekt og formue	420.763.878,93	422.000.000,00	448.200.000,00	456.200.000,00	456.200.000,00	456.200.000,00
Eiendomsskatt	43.599.457,17	59.100.000,00	68.040.000,00	72.050.000,00	71.950.000,00	71.850.000,00
Andre direkte og indirekte skatter	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum driftsinntekter	1.228.650.044,49	1.208.670.097,00	1.221.305.000,00	1.215.265.000,00	1.217.915.000,00	1.214.315.000,00
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	658.838.900,00	663.125.488,00	658.584.000,00	659.319.000,00	659.429.000,00	659.539.000,00
Sosiale utgifter	173.106.162,08	208.234.000,00	205.901.281,00	201.666.281,00	208.906.281,00	210.246.281,00
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	179.679.400,53	185.169.790,00	181.891.200,00	173.656.200,00	174.156.200,00	174.206.200,00
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	115.511.635,44	124.060.000,00	115.705.000,00	115.705.000,00	115.705.000,00	115.705.000,00
Overføringer	72.662.653,01	115.652.720,00	73.761.000,00	56.714.000,00	29.009.000,00	20.015.000,00
Avskrivninger	55.848.850,00	56.000.000,00	58.000.000,00	62.000.000,00	65.000.000,00	70.000.000,00
Fordeelte utgifter	-32.914.356,72	-27.984.592,00	-30.259.481,00	-30.259.481,00	-30.259.481,00	-30.259.481,00
Sum driftsutgifter	1.222.733.244,34	1.324.257.406,00	1.263.583.000,00	1.238.801.000,00	1.221.946.000,00	1.219.452.000,00
Brutto driftsresultat	5.916.800,15	-115.587.309,00	-42.278.000,00	-23.536.000,00	-4.031.000,00	-5.137.000,00
Finansinntekter						
Renteinntekter og utbytte	52.727.567,42	54.315.000,00	56.891.000,00	57.394.000,00	57.692.000,00	60.556.000,00
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsn)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	5.500,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00
Sum eksterne finansinntekter	52.733.067,42	54.365.000,00	56.941.000,00	57.444.000,00	57.742.000,00	60.606.000,00
Finansutgifter						
Renteutgifter og låneomkostninger	39.255.019,07	43.247.000,00	48.152.432,00	54.352.432,00	59.502.432,00	61.952.432,00
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidle)	88.200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	39.626.052,00	50.550.000,00	55.800.000,00	67.500.000,00	73.500.000,00	77.000.000,00
Utlån	11.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00

Økonomisk oversikt - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE - 2019

06,11,2018

	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Sum eksterne finansutgifter	78.980.271,07	93.847.000,00	104.002.432,00	121.902.432,00	133.052.432,00	139.002.432,00
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-26.247.203,65	-39.482.000,00	-47.061.432,00	-64.458.432,00	-75.310.432,00	-78.396.432,00
Motpost avskrivninger	55.848.850,00	56.000.000,00	58.000.000,00	62.000.000,00	65.000.000,00	70.000.000,00
Netto driftsresultat	35.518.446,50	-99.069.309,00	-31.339.432,00	-25.994.432,00	-14.341.432,00	-13.533.432,00
Interne finanstransaksjoner						
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbru	21.266.905,14	1.864.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	39.796.360,00	64.681.000,00	19.843.000,00	14.508.000,00	2.855.000,00	2.078.000,00
Bruk av bundne fond	32.517.805,96	38.384.309,00	12.661.432,00	12.661.432,00	12.661.432,00	12.661.432,00
Sum bruk av avsetninger	93.581.071,10	104.929.309,00	32.504.432,00	27.169.432,00	15.516.432,00	14.739.432,00
Overført til investeringsregnskapet	3.683.441,01	820.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbru	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til disposisjonsfond	94.034.399,14	4.585.000,00	800.000,00	810.000,00	810.000,00	841.000,00
Avsatt til bundne fond	29.517.747,00	455.000,00	365.000,00	365.000,00	365.000,00	365.000,00
Sum avsetninger	127.235.587,15	5.860.000,00	1.165.000,00	1.175.000,00	1.175.000,00	1.206.000,00
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	1.863.930,45	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Økonomisk oversikt - investering

1 EIGERSUND KOMMUNE - 2019

06,11,2018

	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Inntekter						
Salg av driftsmidler og fast eiendom	899.289,00	27.987.000,00	26.000.000,00	30.000.000,00	17.000.000,00	6.000.000,00
Andre salgsinntekter	572.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer med krav til motytelse	13.416.768,40	4.320.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kompensasjon for merverdiavgift	15.557.140,36	44.578.000,00	35.000.000,00	20.000.000,00	13.000.000,00	10.000.000,00
Statlige overføringer	7.387.834,07	4.345.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre overføringer	0,00	1.100.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteinntekter og utbytte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum inntekter	37.833.031,83	82.330.000,00	61.000.000,00	50.000.000,00	30.000.000,00	16.000.000,00
Utgifter						
Lønnsutgifter	157.162,45	230.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sosiale utgifter	34.651,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	109.797.807,15	155.592.000,00	285.400.000,00	219.700.000,00	172.150.000,00	97.350.000,00
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer	21.801.647,07	192.010.000,00	10.000.000,00	0,00	0,00	0,00
Renteutgifter og omkostninger	969.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter	132.760.268,42	347.832.000,00	295.400.000,00	219.700.000,00	172.150.000,00	97.350.000,00
Finansransaksjoner						
Avdrag på lån	9.170.635,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Utlån	28.850.222,00	15.000.000,00	20.000.000,00	20.000.000,00	20.000.000,00	20.000.000,00
Kjøp av aksjer og andeler	7.217.948,00	6.565.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til ubundne investeringsfond	6.838.563,37	8.950.000,00	8.950.000,00	8.950.000,00	8.950.000,00	8.950.000,00
Avsatt til bundne investeringsfond	11.355,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansieringstransaksjoner	52.088.724,19	30.515.000,00	32.450.000,00	32.450.000,00	32.450.000,00	32.450.000,00
Finansieringsbehov	147.015.960,78	296.017.000,00	266.850.000,00	202.150.000,00	174.600.000,00	113.800.000,00
Dekket slik:						
Bruk av lån	121.389.417,08	274.100.000,00	252.800.000,00	199.000.000,00	171.500.000,00	110.400.000,00
Salg av aksjer og andeler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	11.561.549,81	2.950.000,00	2.950.000,00	2.950.000,00	2.950.000,00	2.950.000,00
Overført fra driftsregnskapet	3.683.441,01	820.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Økonomisk oversikt - investering

1 EIGERSUND KOMMUNE - 2019

06,11,2018

	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Bruk av tidligere års udisponert	2.410.425,90	335.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne driftsfond	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av ubundne investeringsfond	8.306.098,24	17.812.000,00	11.100.000,00	200.000,00	150.000,00	450.000,00
Bruk av bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansiering	147.350.932,04	296.017.000,00	266.850.000,00	202.150.000,00	174.600.000,00	113.800.000,00
Udekket/udisponert	334.971,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Budsjettskjema 1A - drift						
Skatt på inntekt og formue	420.763.878,93	422.000.000,00	448.200.000,00	456.200.000,00	456.200.000,00	456.200.000,00
Ordinært rammetilskudd	356.641.425,35	373.749.000,00	374.250.000,00	374.450.000,00	374.550.000,00	374.550.000,00
Skatt på eiendom	43.599.457,17	59.100.000,00	68.040.000,00	72.050.000,00	71.950.000,00	71.850.000,00
Andre direkte eller indirekte skatter	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre generelle statstilskudd	93.917.449,00	71.943.597,00	65.920.000,00	63.770.000,00	61.520.000,00	59.220.000,00
Sum frie disponible inntekter	914.922.210,45	926.792.597,00	956.410.000,00	966.470.000,00	964.220.000,00	961.820.000,00
Renteinntekter og utbytte	52.727.567,42	54.315.000,00	56.891.000,00	57.394.000,00	57.692.000,00	60.556.000,00
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidl	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteutg., provisjoner og andre fin.utg.	39.255.019,07	43.247.000,00	48.152.432,00	54.352.432,00	59.502.432,00	61.952.432,00
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	88.200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	39.626.052,00	50.550.000,00	55.800.000,00	67.500.000,00	73.500.000,00	77.000.000,00
Netto finansinnt./utg.	-26.241.703,65	-39.482.000,00	-47.061.432,00	-64.458.432,00	-75.310.432,00	-78.396.432,00
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Til ubundne avsetninger	94.034.399,14	4.585.000,00	800.000,00	810.000,00	810.000,00	841.000,00
Til bundne avsetninger	29.517.747,00	455.000,00	365.000,00	365.000,00	365.000,00	365.000,00
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	21.266.905,14	1.864.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av ubundne avsetninger	39.796.360,00	64.681.000,00	19.843.000,00	14.508.000,00	2.855.000,00	2.078.000,00
Bruk av bundne avsetninger	32.517.805,96	38.384.309,00	12.661.432,00	12.661.432,00	12.661.432,00	12.661.432,00
Netto avsetninger	-29.971.075,04	99.889.309,00	31.339.432,00	25.994.432,00	14.341.432,00	13.533.432,00
Overført til investeringsbudsjettet	3.683.441,01	820.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Til fordeling drift	855.025.990,75	986.379.906,00	940.688.000,00	928.006.000,00	903.251.000,00	896.957.000,00
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	853.162.060,30	986.324.906,00	940.688.000,00	927.996.000,00	903.241.000,00	896.916.000,00
Mer/mindreforbruk	1.863.930,45	55.000,00	0,00	10.000,00	10.000,00	41.000,00

	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Budsjettskjema 2A - investering						
Investeringer i anleggsmidler	132.760.268,42	347.832.000,00	295.400.000,00	219.700.000,00	172.150.000,00	97.350.000,00
Utlån og forskutteringer	28.850.222,00	15.000.000,00	20.000.000,00	20.000.000,00	20.000.000,00	20.000.000,00
Kjøp av aksjer og andeler	7.217.948,00	6.565.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00
Avdrag på lån	9.170.635,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger	6.849.918,37	8.950.000,00	8.950.000,00	8.950.000,00	8.950.000,00	8.950.000,00
Årets finansieringsbehov	184.848.992,61	378.347.000,00	327.850.000,00	252.150.000,00	204.600.000,00	129.800.000,00
Finansiert slik:						
Bruk av lånemidler	121.389.417,08	274.100.000,00	252.800.000,00	199.000.000,00	171.500.000,00	110.400.000,00
Inntekter fra salg av anleggsmidler	899.289,00	27.987.000,00	26.000.000,00	30.000.000,00	17.000.000,00	6.000.000,00
Tilskudd til investeringer	7.387.834,07	5.445.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kompensasjon for merverdiavgift	15.557.140,36	44.578.000,00	35.000.000,00	20.000.000,00	13.000.000,00	10.000.000,00
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	24.978.318,21	7.270.000,00	2.950.000,00	2.950.000,00	2.950.000,00	2.950.000,00
Andre inntekter	572.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum ekstern finansiering	170.783.998,72	359.380.000,00	316.750.000,00	251.950.000,00	204.450.000,00	129.350.000,00
Overført fra driftsbudsjettet	3.683.441,01	820.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere års udisponert	2.410.425,90	335.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av avsetninger	8.306.098,24	17.812.000,00	11.100.000,00	200.000,00	150.000,00	450.000,00
Sum finansiering	185.183.963,87	378.347.000,00	327.850.000,00	252.150.000,00	204.600.000,00	129.800.000,00
Udekket/udisponert	334.971,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Budsjett og økonomiplan
2019 (2019-2022)

Rådmannens forslag(tekstdel)

Forklaring:

Denne beskrivelsen viser hvilke tiltak og prosjekt rådmannen har lagt inn i sitt forslag – som er en beskrivelse av rådmannens prioriteringer.

Sammen om verdiskaping - en strategi for bærekraftig utvikling

Administrasjonen legger fram et forslag til budsjett og økonomiplan for 2019-2022 basert på mål og rammer for Eigersund kommune. Det er oppnådd balanse pr år, men med usikker realisme og høy risiko. Inntektsgapet forsterkes i større grad enn forventet og viser at omstillingsstrategien er rett tilnærming. Tradisjonelle ostepølvekutt på driften og/eller eiendomsskatt alene kan aldri løse det underliggende inntektsgapet. Det er heller ikke mulig å utsette nødvendige investeringer og driftstiltak, som er oppstått på grunn av utsatt vedlikehold og manglende tilpasning til dagens krav over mange år. Når inntektene svikter og behovet består i et slikt omfang, er det nødvendig å øke sikre inntekter og krav til effekt av omstilling:

- Økt krav til gevinstrealisering (en positiv effekt av endringstiltak som har redusert kostnader og/eller økt kvalitet) fra over 5 % til 7,35% i 2022.
- Økt eiendomsskatt fra 4 promille til 4,5 promille for bolig og fritidsboliger i 2019 og til 5,0 promille fra 2020.

Gjennom alles innsats har målrettede tiltak gitt en positiv og dempende effekt totalt sett. Uten en forsvarlig omstillingsprosess og våre solide fagfolk som jobber sammen om å gi tjenester med høy kvalitet og lave kostnader, er det ikke mulig å realisere gevinster og nå målene våre. Våre hovedutfordringer har altså forsterket seg:

1. økt krav til effekt av omstilling på tross av en sårbar drift, uten tilstrekkelig kapasitet til gjennomføring av omstilling og utvikling av nye tiltak
2. etterslep på bygningmassen på grunn av lovkrav gir en større utgiftsvekst uten at alle nødvendige investeringsbehov er tatt med
3. større svikt i finansiering av driften samtidig med økt behov for kommunens tjenester

Når vi ser nærmere på framtidsutsiktene, vil inntektsgrunnlaget reduseres og tjenestebehovet økes betraktelig. Vi står dermed ovenfor et skifte i velferden som vi hittil ikke har sett maken til. Det er fortsatt et uutnyttet omstillingspotensial og lite rasjonelle rammebetingelser, men vi må allerede nå ta et verdivalg som er livsviktige for de vi er til for. Vi vil derfor invitere alle mennesker i Eigersund og alle våre samarbeidspartnere til å bli verdiskapere sammen med oss. Gjennom en VI-kultur skaper vi verdier og vekst for alle. Med mennesker og verdiskaping som strategi ønsker vi å sikre at alle kan leve og lære hele livet, og dermed mestre livet i et komplekst samfunn i stor endring. Fokusområder som vil prege alt vi gjør:

- ✓ Bygge kapasitet hos mennesker, virksomheter og samfunn
- ✓ Bedre effekt av faglige ressurser
- ✓ Bedre effekt av ressurser hos enkeltpersoner, familier og lokalsamfunn

Strategisk fokus handler om å stabilisere drift, skape rom for endring og sørge for rett utvikling. Basert på strategiske veivalg prioriterer vi fortsatt tidlig innsats, hvor vi også vil bli en næringsaktiv kommune gjennom Muligheter i Eigersund:

- Aktivitet i sentrum
- På nett med publikum
- Mestring i hverdagen

Det er menneskene som er selve nøkkelen til å sikre velferd for alle, hvor alle deltar aktivt i fellesskapet og skaper verdier sammen.

Gro Anita Trøan

Rådmann

Innholdsfortegnelse

SAMMEN OM VERDISKAPING - EN STRATEGI FOR BÆREKRAFTIG UTVIKLING	1
BUDSJETTERT OVERSKUDD I ØKONOMIPLANPERIODEN.....	7
ØKONOMISKE MÅL FOR EIGERSUND KOMMUNE	7
BUDSJETTERT MINDREFORBRUK (OVERSKUDD) 2019 - 2022.....	7
REGNSKAPSMESSIG OG BUDSJETTMESSIG DRIFTSRESULTAT	8
SAMLEDE ØKONOMISKE HOVEDTALL FOR EIGERSUND KOMMUNE	9
Samlede driftsinntekter i 2019.....	9
Samlet investeringsbudsjett for økonomiplanperioden.....	9
FORSLAG TIL GEVINSTREALISERING I BUDSJETT / ØKONOMIPLAN 2019 – 2022	9
Gevinstrealisering i økonomiplan-perioden 2018 – 2022	10
DEN VIDERE FREMDRIFTSPLAN FOR BUDSJETTET 2019	11
ADMINISTRASJONENS FORSLAG TIL BUDSJETTVEDTAK.....	12
ADMINISTRASJONENS FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN VEDTAK	14
RÅDMANNENS OPPSUMMERING OG KOMMENTARER.....	14
UTGANGSPUNKT FOR BUDSJETTBEHANDLINGEN	14
KOMMUNEPLANENS HANDLINGSPLAN ER ØKONOMIPLAN	15
FORSLAG TIL STATSUDSKUTT FOR 2019 – INFORMASJON OG KOMMENTARER	16
Nye statlige endringer i B2019.....	16
Vertskommunetilskuddet i statsbudsjettet	16
Samlet økonomisk endring for Eigersund kommune fra 2018 til 2019 – samt dekning	17
ANALYSE KOSTRA- OG EFFEKTIVITETSANALYSE 2017	17
ANALYSE AV DEMOGRAFIKOSTNADSBEREGNINGER 2018-2022.....	19
ØKONOMISK FORDELING AV BUDSJETTMIDLER – BRUTTO DRIFTSRAMMER.....	21
PRESSET KOMMUNEØKONOMI – MED LITE HANDLINGSROM	22
Generelle forhold som forklarer en presset kommuneøkonomi.....	22
FORUTSETNINGER I FREMLAGT BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN	23
POSITIVE INDIKATORER (MULIGE SCENARIER)	23
NEGATIVE INDIKATORER (MULIGE SCENARIER)	23
KONSEKVENSER OG ALTERNATIV HVOR BUDSJETTFORUTSETNINGENE IKKE HOLDER	24
Konsekvenser hvis budsjettforutsetningene ikke holder.....	24
Informasjon om ROBESK	24
Alternativer hvis budsjettforutsetningene ikke holder.....	25
FORHOLD SOM RÅDMANNEN VIL KOMME TILBAKE TIL I 2019	26
ENDRINGER INNENFOR 1A (KAP. 8 OG 9), SENTRALADMINISTRASJON OG FELLESOMRÅDE (KAP. 7)	27
ANSVARsområde/ENHETER	27
KOMMENTARER KNYTTET TIL KAP. 8 (1A)	27
NØKKELDATA FOR KAP. 8 SKATT OG STATLIGE TILSKUDD	27
Enheter ved Kap. 8	27
Antall ansatte ved Kap. 8.....	27
Økonomiske hovedtall for Kap. 8	27
FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN FOR KAP. 8 SKATT/ TILSKUDD I PERIODEN 2019 – 2022	28
Kommentarer knyttet til spesielle inntekter	28
Forventet skatteinnngang og rammetilskudd i 2019 - 2022.....	28
Forventet rammetilskudd i 2019 - 2022.....	30
Differanse mellom statens makro anslag på skatt og rammetilskudd vs adm	30
Skjønnsmidler for 2019 - 2022.....	30
Endringer knyttet til reduksjon og endringer i vertskommunetilskuddet.....	31
Momsrefusjonsordning.....	32
Ressurskrevende tjenester innenfor HO	32
Statstilskudd flyktninger.....	32

Kalkulatoriske poster.....	33
ENDRINGER I BETALINGSSATSER FOR TJENESTER VED KAP. 8	33
<i>Kommentarer knyttet opp mot eiendomsskatt.....</i>	<i>34</i>
<i>Informasjon om lovmessige forhold innenfor eiendomsskatten.....</i>	<i>35</i>
<i>Foreslåtte endringer innenfor eiendomsskatten</i>	<i>37</i>
<i>Forslag til vedtak knyttet opp mot eiendomsskatt 2019.....</i>	<i>38</i>
KOMMENTARER KNYTTET TIL KAP. 9 (1A)	39
<u>NØKKELDATA FOR KAP. 9 FINANSPOSTER</u>	<u>39</u>
<i>Enheter ved Kap. 9</i>	<i>39</i>
<i>Antall ansatte ved Kap. 9.....</i>	<i>39</i>
<i>Økonomiske hovedtall for Kap. 9</i>	<i>39</i>
<u>FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN FOR KAP. 9 FINANSPOSTER 2019 – 2022</u>	<u>39</u>
<i>Renteutgifter på lån</i>	<i>40</i>
<i>Avdrag på lån</i>	<i>40</i>
<i>Minimumsavdragsbetaling i økonomiplanperioden</i>	<i>41</i>
<i>Renteinntekter av bankinnskudd.....</i>	<i>41</i>
<i>Ordinært utbytte fra Svåheia Eiendom AS, Dalane energi AS og Lyse AS.....</i>	<i>41</i>
<i>Rente fra ansvarlig lån i Lyse.....</i>	<i>41</i>
KOMMENTARER KNYTTET TIL KAP. 7 FELLESOMRÅDET/FELLESUTGIFTER.....	42
<u>NØKKELDATA FOR KAP. 7 FELLESOMRÅDET/FELLESUTGIFTER</u>	<u>42</u>
<i>Enheter ved Kap. 7 Fellesområdet/fellesutgifter</i>	<i>42</i>
<i>Antall ansatte ved Kap. 7.....</i>	<i>42</i>
<i>Økonomiske hovedtall for Kap. 7</i>	<i>42</i>
<u>FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN FOR KAP. 7 FOR PERIODEN 2019 – 2022.....</u>	<u>42</u>
<i>Kommentarer knyttet opp mot rammeendringer.....</i>	<i>43</i>
<u>ENDRINGER I BRUKERBETALINGER FOR TJENESTER VED KAP. 7.....</u>	<u>43</u>
KOMMENTARER KNYTTET TIL SENTRALADMINISTRASJONEN.....	44
<u>NØKKELTALL FOR SENTRALADMINISTRASJONEN.....</u>	<u>44</u>
<i>Enheter ved Sentraladministrasjonen.....</i>	<i>44</i>
<i>Økonomiske hovedtall for avdelingen</i>	<i>44</i>
<i>Satsingsområder for Sentraladministrasjonen</i>	<i>44</i>
<i>En beskrivelse av Mulighetskommunen og satsingsområder.....</i>	<i>44</i>
<u>FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN FOR SENTRALADMINISTRASJONEN 2019 – 2022</u>	<u>46</u>
<i>Kommentarer knyttet til enkelt poster / tiltak ved Sentraladministrasjon:</i>	<i>46</i>
<u>ENDRINGER I BRUKERBETALINGER FOR TJENESTER VED AVDELINGEN.....</u>	<u>48</u>
<u>FORSLAG TIL INVESTERINGER INNENFOR SENTRALADMINISTRASJONEN</u>	<u>49</u>
<i>Kommentarer knyttet til gitte investeringsprosjekt for Sentraladministrasjon</i>	<i>49</i>
<i>Forslag til investeringssmessige reduksjoner ved Sentraladministrasjonen</i>	<i>50</i>
KOMMENTARER KNYTTET TIL KIRKEN	50
<u>ØKONOMISK ANSVAR OVERFOR KIRKEN</u>	<u>50</u>
<u>FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN FOR KIRKEN 2019 – 2022</u>	<u>50</u>
<i>Kommentarer knyttet til enkelt poster / tiltak overfor kirken:</i>	<i>50</i>
<u>FORSLAG TIL INVESTERINGER INNENFOR KIRKEN.....</u>	<u>51</u>
<i>Kommentarer knyttet til enkelt investeringsprosjekt overfor kirken.....</i>	<i>51</i>
<i>Ny gravlund på Hestnes.....</i>	<i>51</i>
<i>Trosnøytralt bygg i forbindelse med gravferd – Hestnes gravlund.....</i>	<i>51</i>
ENDRINGER INNENFOR LEVEKÅRSUTVALGETS ANSVAR	52
<u>ANSVARsområde/Enheter for utvalget</u>	<u>52</u>
KOMMENTARER KNYTTET TIL HELSE OG OMSORGSAMD.....	52
<u>NØKKELDATA HELSE- OG OMSORGSAMDDELINGEN (HO)</u>	<u>52</u>
<i>Enheter ved HO</i>	<i>52</i>
<i>Økonomiske hovedtall HO.....</i>	<i>52</i>
<u>MÅL OG PRIORITERINGER FOR HELSE- OG OMSORGSAMDDELINGEN</u>	<u>53</u>
<i>Hovedmål.....</i>	<i>53</i>

Utfordringer og tiltak	53
Hvordan møte fremtidens utfordringer og krav.....	54
Kompetanse	54
Læringsnettverk	54
Velferdsteknologi	54
Samhandling mellom Kultur/oppvekst og Helse og omsorg	55
Frivilligsentralen	55
Legedekning.....	55
Aktivitetsplikt	55
FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN FOR HO 2019 – 2022.....	56
Kommentarer til noen driftsmessige endringer ved HO	56
ENDRINGER I BRUKERBETALINGER FOR TJENESTER VED AVDELINGEN	58
FORSLAG TIL INVESTERINGER INNENFOR HO	58
Kommentarer til investeringene ved HO	58
KOMMENTARER KNYTTET TIL KULTUR- OG OPPVEKSTSAVDELINGEN (KO)	59
NØKKELDATA FOR KULTUR- OG OPPVEKSTSAVDELINGEN (KO).....	59
Enheter ved Kultur- og oppvekstavdelingen.....	59
Økonomiske hovedtall KO	59
MÅL OG PRIORITERINGER FOR KULTUR- OG OPPVEKSTSAVDELINGEN	60
Barnehage.....	64
Nye Rundevoll barnehage	64
SFO	65
Skole.....	65
PP – tjenesten	65
Kulturskolen	65
Fritidstilbud for ungdom.....	66
Barnevern	66
Voksenopplæringen.....	66
Kulturavdelingen.....	66
FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN FOR KULTUR- OG OPPVEKSTSAVDELINGEN 2019 – 2022	67
Kommentarer til driftsmessige endringer ved Kultur- og oppvekstavdelingen.....	67
Oversikt over beregnet barnehagetilskudd til private barnehager for 2019	68
ENDRINGER I BRUKERBETALINGER FOR TJENESTER VED AVDELINGEN	69
Kommentarer knyttet til barnehagesatsene / foreldrebetaling for opphold.....	69
Kommentarer knyttet til andre brukerbetalinger.....	69
FORSLAG TIL INVESTERINGER INNENFOR KULTUR- OG OPPVEKSTSAVDELINGEN	70
Kommentarer til foreslåtte investeringer ved Kultur- og oppvekstavdelingen	70
ENDR. INNENFOR PLANTEKNISK UTVALG SITT ANSVAR.....	72
ANSVARsomRÅDE/ENHETER FOR UTVALGET	72
KOMMENTARER KNYTTET TIL TEKNISK AVDELING.....	72
NØKKELDATA FOR TEKNISK AVDELING	72
Enheter ved Teknisk avdeling	72
Økonomiske hovedtall Teknisk avdeling.....	72
MÅL OG PRIORITERINGER FOR TEKNISK AVDELING.....	72
Utfordringer og tiltak	72
FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN FOR TEKNISK AVDELINGEN 2019 – 2022	74
Kommentarer til driftsmessige endringer ved Teknisk avdeling.....	74
Driftsmessige gevinstrelasjoner ved Teknisk avdeling	75
Informasjon om forhold som burde vært lagt inn	75
ENDRINGER I BRUKERBETALINGER FOR TJENESTER VED AVDELINGEN	76
Endringer i generelle priser	76
Utstikking av bygninger.....	76
Endring av husleie – til gjengs leie.....	76
Endringer i kommunale gebyrer for vann og avløp.....	76
Avløpsgebyr	77
Vanngebyr	77
Endringer i Feiegebyr	77
Endringer i Renovasjonsgebyr	78
Dato for fakturering av kommunale gebyr.....	78

<u>SAMLET ENDRING I KOMMUNALE GEBYR FOR 2019 (OPPGITT I KR)</u>	78
<u>FORVENTET ENDRING I KOMMUNALE GEBYR FOR PERIODEN 2006 - 2022</u>	79
<u>FORSLAG TIL INVESTERINGER INNENFOR TEKNISK AVDELING</u>	80
<i>Investeringer innenfor Teknisk avdeling – vann- og avløpssektoren</i>	80
<i>Kommentarer knyttet til investeringsprosjekt ved Teknisk avdeling – VA-sektoren</i>	80
<i>Investeringer innenfor Teknisk avdeling – kommunal del</i>	81
<i>Kommentarer knyttet til investeringsprosjekt ved Teknisk avdeling</i>	81
<i>Kommentarer knyttet opp mot boligfelt på Helleland:</i>	83
<i>Kommentarer knyttet opp mot boligfelt på Hestnes</i>	83
<i>Salg av tomter og bygninger</i>	84
<i>Forslag til investeringsmessige reduksjoner ved Teknisk avdeling</i>	84
LIKVIDITETSMESSIG SITUASJON	85
FINANSIERING AV FORESLÅTTE INVESTERINGER	86
<i>Informasjon om Start-lån</i>	87
<i>Informasjon om bruk av lån i økonomiplan</i>	88
GJELDSSITUASJON FOR EIGERSUND KOMMUNE	88
<u>GJELDSUTVIKLINGEN I ØKONOMIPLANPERIODEN</u>	88
<u>MULIGE TILTAK FOR Å REDUSERE GJELDEN TIL EIGERSUND KOMMUNE</u>	90
AVSETNINGER/DISPONERINGER FOR BUDSJETTET	90
KOMMUNEN SOM ARBEIDSGIVER	92
<u>STATUS OG UTFORDRINGER</u>	92
<u>OMSTILLING</u>	92
<u>REKRUTTERING</u>	92
<u>FUNKSJONSBEKRIVELSER, HANDLINGSPLANER OG ÅRSHJUL</u>	92
<u>MEDARBEIDERUNDERSØKELSE</u>	93
<u>SYKEFRAVÆR</u>	93
<u>HELSE, MILJØ OG SIKKERHET</u>	94
<u>VARSLING</u>	94
<u>LÆRLINGER</u>	95
<u>PRAKSISPLASSER/ STUDENTER</u>	95
<u>HELTIDSKULTUR OG UØNSKET DELTID</u>	95
<u>LIKESTILLING/ MANGFOLD</u>	95
<u>ALDERSFORDELING – ANSATTE</u>	95
<u>ANTALL ÅRSVERK I EIGERSUND KOMMUNE – UTVIKLINGSTREKK</u>	96
<i>Antall årsverk pr. 30.09.18</i>	96
<i>Antall årsverk pr. 30.09.17</i>	96
<i>Antall årsverk pr. 01.10.2016:</i>	96
<i>Antall årsverk pr 01.10.2015:</i>	96
<i>Endring av antall årsverk fra 01.10.17 frem til 30.09.18</i>	97
<i>Sentraladministrasjonen:</i>	97
<i>Kultur/oppvekst:</i>	97
<i>Helse og omsorg:</i>	97
<i>Tekniske Tjenester</i>	97
<u>UTVIKLINGSTREKK ANTALL ÅRSVERK I EIGERSUND KOMMUNE</u>	97
<u>SATSINGSOMRÅDER OG TILTAK</u>	98
<u>TILTAK KNYTTET OPP MOT PERSONAL OG ORGANISASJONSUTVIKLING – 2018 OG 2019</u>	100
VEDLEGG TIL RÅDMANNENS BUDSJETTFORSLAG	101
VEDLEGG 1 – BUDSJETTBREV EIGERSUND KIRKELIGE FELLESRÅD	101
VEDLEGG 2 – BUDSJETTINNSPILL KONTROLLUTVALGET	101
VEDLEGG 3 – KOMMUNALE GEBYRER OG BETALINGSSATSER FOR KO	101
VEDLEGG 4 – KOMMUNALE GEBYRER OG BETALINGSSATSER FOR HO	102

VEDLEGG 5 – KOMMUNALE GEBYRER OG BETALINGSSATSER FOR TA.....	103
SEKSJON BYGG OG EIENDOM	103
SEKSJON OPPMÅLING.....	103
SEKSJON VANN OG AVLØP	105
SEKSJON BYGGESAK	107
VEDLEGG 6 – KOMMUNALE GEBYRER OG BETALINGSSATSER SA (PLAN)	110
VEDLEGG 7 – OVERSIKT OVER PÅGÅENDE DIGITALISERINGSPROSJEKTER	113
VEDLEGG 8 – OVERSIKT OVER FOND I EIGERSUND KOMMUNE.....	118

BUDSJETTERT OVERSKUDD I ØKONOMIPLANPERIODEN

Økonomiske mål for Eigersund kommune

Iht. kommuneloven er det ikke tillatt å legge frem et kommunebudsjett (eller økonomiplan) som ikke er i balanse. Dvs. at det må være balanse i både hele økonomiplanperioden og det enkelte år. Rådmannens forslag legger opp til balanse i perioden og det enkelte år. Samlede inntekter (inkludert finans, men uten avskrivninger) for Eigersund kommune er i 2019 budsjettert til å utgjøre 1.341.724.000 kroner. Av dette utgjør bruk av frie driftsfond 19.843.000 kroner.

Videre vil samlede investeringer i Eigersund kommune utgjøre 798,6 millioner kroner i økonomiplan-perioden. I tillegg kommer 80 millioner kroner til Startlån.

Når det gjelder den økonomiske utfordringen for Eigersund kommune består denne av reduserte inntekter og økte utgifter. Økningen i utgiftene kommer ikke i de områdene som endres befolkningsmessig og blir ikke økt i forbindelse med endringer i skatt og rammetilskudd. Ut fra det foreslås det ulike tiltak – herunder endring i eiendomsskatten og gevinstrealisering.

KS og Det teknisk beregningsutvalg (TBU) opererer med en anbefaling på et netto driftsoverskudd for kommunene på 1,75% av driftsinntektene. Dette for å ha en sunn kommuneøkonomi over tid. For Eigersund kommune ville dette i 2019 ha utgjort 21,1 millioner kroner. Netto driftsoverskudd i 2019 er budsjettert til -32.053.000 kroner. En vil ikke nå målet til KS og TBU om et netto driftsoverskudd på 1,75% av driftsinntektene for Eigersund kommune (budsjettmessig) i perioden 2019 – 2022.

Eigersund kommune må ha overskudd over flere år for å få egenkapital til investeringer som kommer. Dette vil omfatte både økte inntekter og omstillinger for å forbedre situasjoner. For å balansere budsjettet i 2019 foreslås det å bruke fondsmidler – i driftsbudsjettet - slik:

- Bruk av frie driftsfond (disposisjonsfond) – 19.843.000 kroner
- Bruk av bundne driftsfond – 12.661.000 kroner

Kravet til budsjett og økonomiplan (ØP) er både realisme og balanse. Negativt nettodriftsresultat er ikke et tilfredsstillende og bærekraftig mål, men innenfor kravet til balanse. Det er innenfor balanse pga. bruk av fond og krav til økt effekt av gevinstrealisering. I denne sammenheng viser en også til at det legges opp til aktivt å bruke midler på både vannfondet og avløpsfondet (iht forskrift).

Selve budsjettokumentet er bygget om. Dette i forbindelse med forslag som ble fremmet i forbindelse med behandlingen av årsregnskapet for 2017 (foreslått av Per Arne Sandvold). Kommunestyret fatter vedtak på netto rammer og på et overordnet nivå.

Budsjettert mindreforbruk (overskudd) 2019 - 2022

I rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan fremkommer følgende resultat for de siste årene – samt for kommende økonomiplanperiode 2019 – 2022:

2002:	Underskudd på 19.605.000 kroner (dekket inn i 2004 – 2005)
2003:	Underskudd på 6.901.000 kroner (dekket inn i 2004 – 2005)
2004:	I balanse etter dekning av akkumulert underskudd. Eigersund kommune fikk et udisponert overskudd på 11.708.000 kroner i 2004. Dette ble benyttet til å dekke tidligere underskudd. I

	2004 dekket vi totalt 23,4 millioner kroner i tidligere underskudd på 26,5 mill.kr.
2005:	Et samlet mindreforbruk på 11.590.985 kroner, hvorav et udisponert mindreforbruk (overskudd) på 4.144.419 kroner. Det ble det satt av 7.446.566 kroner på Driftsfondet. Netto driftsresultat var 36.382.163 kr.
2006:	Udisponert mindreforbruk var 11.673.356 kr. Netto driftsresultat var 35.003.021 kr.
2007:	Udisponert mindreforbruk var 7.949.622 kr. Netto driftsresultat var 28.531.211 kr.
2008:	Udisponert mindreforbruk var 52.835 kr. Netto driftsresultat var 26.088.340 kr.
2009:	Regnskapsmessig merforbruk (underskudd) på 22.395 kr
2010:	Regnskapsmessig balanse – dvs. overskudd på 0 kr.
2011:	Udisponert mindreforbruk var 876.983 kr. Netto driftsresultat var 20.311.602 kr.
2012:	Udisponert mindreforbruk var 139.109 kr. Netto driftsresultat var 19.688.850 kr.
2013:	Udisponert mindreforbruk var 0 kr. Netto driftsresultat var 12.296.322 kr.
2014:	Udisponert mindreforbruk var 11.136 kr. Netto driftsresultat var 2.833.417 kr.
2015:	Udisponert mindreforbruk var 1.691.073 kr. Netto driftsresultat var 68.693.758 kroner.
2016:	Udisponert mindreforbruk var 21.266.905 kr. Netto driftsresultat var 56.705.271 kroner.
2017:	Udisponert mindreforbruk var 1.863.930 kr. Netto driftsresultat var 35.518.446 kroner.
2018:	Budsjettert til å ha et mindreforbruk (overskudd) på 0 kr. Netto driftsresultat er budsjettert til å ha et underskudd på -99.069.309 kroner.
2018:	Budsjettert til å ha et mindreforbruk (overskudd) på 0 kr. Netto driftsresultat er budsjettert til et underskudd på -32.053.432 kroner.
2019:	Budsjettert til å ha et mindreforbruk (overskudd) på 10.000 kr. Netto driftsresultat er budsjettert til et underskudd på -26.708.432 kroner.
2020:	Budsjettert til å ha et mindreforbruk (overskudd) på 10.000 kr. Netto driftsresultat er budsjettert til et underskudd på -15.055.432 kroner.
2021:	Budsjettert til å ha et mindreforbruk (overskudd) på 41.000 kr. Netto driftsresultat er budsjettert til et underskudd på -14.247.432 kroner.

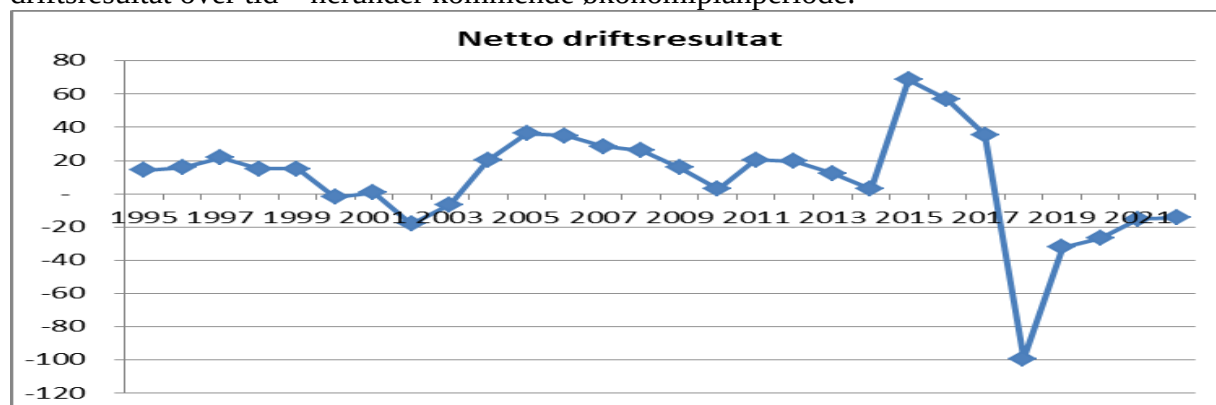
For økonomiplanen 2019–2022 har fremlagt budsjettforslag følgende avsetning til driftsfond:

- 2019 – 0 kr
- 2020 – 10.000 kr
- 2021 – 10.000 kr
- 2022 – 41.000 kr

En påpeker at dette baserer seg på gitte forutsetninger og beregnet overskudd er for lite – både for det enkelte år og for perioden totalt sett. Det budsjetteres med bruk av ulike driftsfond. Det påpekes at en av årsakene til at netto driftsresultat er lavt henger sammen med en budsjettert bruk av bla. vann- og avløpsfondene.

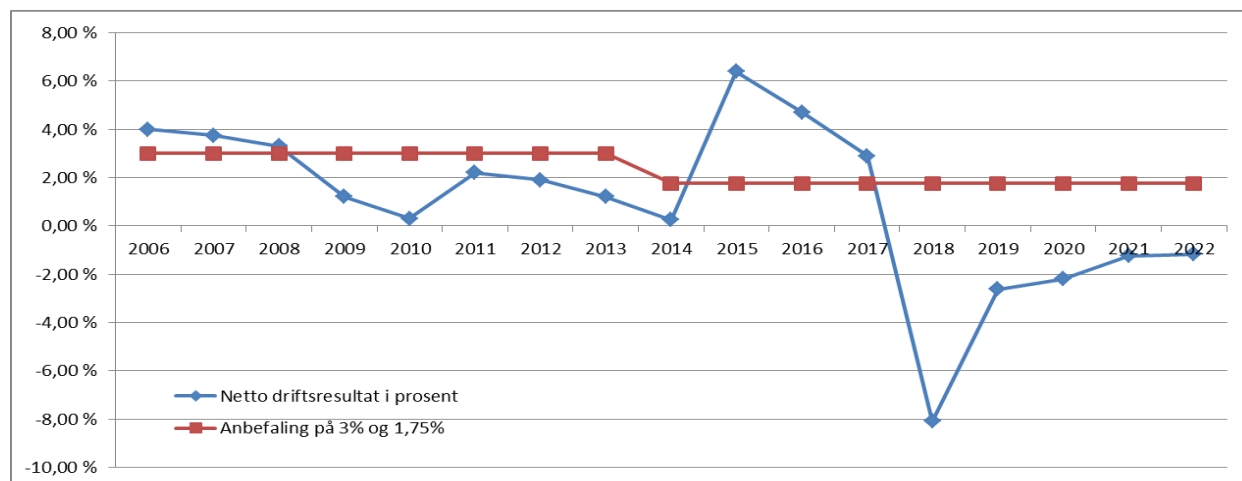
Regnskapsmessig og budsjettmessig driftsresultat

I det kommunale regnskapet brukes **netto driftsresultat** (etter finansposter, men før interne avsetninger til fond og bruk av fond) som «resultatmål» Tabellen nedenfor viser netto driftsresultat over tid – herunder kommende økonomiplanperiode.

Oversiktene viser store svingninger. Det er derfor viktig at Eigersund kommune setter av penger på ulike fond når økonomien tillater det, noe som vi klarte i enkelte perioder. Det er foreslått at kommunene bør ha et netto driftsresultat på 1,75% av driftsinntektene.

Oversikten nedenfor viser netto driftsresultat for Eigersund kommune i perioden 2006 til 2022, oppgitt i prosent av driftsinntekter (blå linje er netto driftsresultat for Eigersund kommune, mens rød linje viser KS sin anbefaling):

Samlede økonomiske hovedtall for Eigersund kommune

Eigersund kommune har følgende hovedtall i fremlagt forslag til budsjett:

Samlede driftsinntekter i 2019

Samlede inntekter for Eigersund kommune er i 2019 budsjettet til å utgjøre 1.221.305.000 kr. I tillegg kommer budsjetterte finansinntekter på 56.941.000 kroner. Motpost for avskrivninger er ikke med i denne oversikten.

Samlet investeringsbudsjett for økonomiplanperioden

Samlede investeringer i anleggsmidler for Eigersund kommune i perioden 2019 – 2022:

- 2019 – 298.900.000 kroner
- 2020 – 223.200.000 kroner
- 2021 – 175.650.000 kroner
- 2022 – 100.850.000 kroner
- Samlede investeringer for perioden 2019 – 2022 er på 798.600.000 kroner.
- I tillegg til dette ligger tildeling av Start-lån (lån som Eigersund kommune videreformidler / låner ut til andre) som er totalt på 80 millioner kroner for perioden. Iht. regnskapsforskriftene skal disse føres i investeringsbudsjettet.
- En vil komme tilbake til en nærmere beskrivelse av investeringsbudsjettet.

Forslag til gevinstrealisering i budsjett / økonomiplan 2019 – 2022

I rådmannen forslag til budsjett og økonomiplan ligger det inne en gevinstrealisering i den enkelte avdeling. Dette bygger videre på tidligere vedtatt gevinstrealisering. Årsaken til dette er at det er et gap mellom mål og behov (satt av både staten og oss) og det vi bla. får som

inntekt via statlige overføringer. Samtidig så ser vi at våre utgifter øker innenfor områder som det ikke gis statlig kompensasjon på – noe som gir oss en økonomisk utfordring.

Gevinstrealisering i økonomiplan-perioden 2018 – 2022

Følgende budsjettert krav til gevinstrealisering er lagt inn i den enkelte avdelings netto-rammer (i forbindelse med budsjettet for 2018):

Avdeling/år	2018	2019	2020	2021	2022
Sent.adm.	-1 200	-3 300	-3 300	-3 300	-3 300
KO	-10 445	-19 845	-21 145	-21 145	-21 145
HO	-13 800	-24 700	-28 900	-28 900	-28 900
TA	-200	-2 200	-2 200	-2 200	-2 200
Sum budsjettert	-25 645	-50 045	-55 545	-55 545	-55 545
Foretatt gevinstrealisering					
Sent.adm.	1 200	3 300	3 300	3 300	3 300
KO	7 245	15 380	15 980	15 980	15 980
HO	3 698	7 530	8 670	8 970	8 970
TA	200	2 200	2 200	2 200	2 200
Sum realisert	12 343	28 410	30 150	30 450	30 450
Gjenstående beløp	-13 302	-21 635	-25 395	-25 095	-25 095

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Som det fremkommer så er det i 2018 gjennomført gevinstrealiseringer som har varig effekt. Når det gjelder HO har avdelingen ikke gjennomført varig gevinstrealisering iht. budsjettet, men rådmannen peker på at HO arbeider med ulike tiltak. Samtidig så viser en til at HO har gjort tiltak slik at avdelingen har balanse i 2018. Videre hodler HO på med endringer knyttet opp mot hvordan ressurser tildeles.

Rådmannen peker på at ulike forhold innenfor tjenesteproduksjonen må henge sammen og at dette må bygge på vurderinger i de enkelte tilfeller.

Budsjettert krav til gevinstrealisering er lagt på den enkelte avdeling. Samtidig er det behov for å øke budsjettert krav til gevinstrealiseringen (bla. for å kunne realisere nødvendige investeringer). Behov for endret gevinstrealisering er budsjettert til følgende beløp:

Avdeling/år	2018	2019	2020	2021	2022
Statens anslag		-6 100	-6 100	-6 100	-6 100
EK			-11 300	-30 560	-51 400
Sum	0	-6 100	-17 400	-36 660	-57 500

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Staten har lagt til grunn en gevinstrealisering på ½% - som utgjør 6,1 million kroner for Eigersund kommune. Denne er lagt inn – i tillegg til den som vi må gjennomføre som følge av økte utgifter, nye tiltak og reduserte inntekter.

Dette fører til at vi må sette følgende krav til gevinstrealisering (hvor vi har tatt utgangspunkt i nye beløp og den gevinstrealisering som ikke er sluttført):

Avdeling/år	2018	2019	2020	2021	2022
Sent.adm.	0	-374	-1 067	-2 248	-3 526
KO	-3 200	-6 849	-11 965	-19 492	-27 640
HO	-10 102	-19 800	-27 732	-35 736	-44 721
TA	0	-712	-2 031	-4 279	-6 712
Sum	-13 302	-27 735	-42 795	-61 755	-82 599

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Rådmannen vil fremme egne saker knyttet opp mot budsjettert krav om gevinstrealisering i mai og juni 2019.

Rådmannen viser til at det er forhold som ikke er innlagt – dvs. forhold som avdelingene har pekt på i forbindelse med budsjettprosessen. Ellers viser en til kommentarer under den enkelte avdeling som viser til konsekvensene med foreslåtte tiltak.

Inndekning av disse midler skal skje via flere omstillingsprosjekt i organisasjonen.

Rådmannen påpeker videre:

- Fordelingen kan/vil bli endret i de videre prosesser som vil bli videreført. Fordelingen nå er rent matematisk basert på netto rammer og hvor gitte forhold (f.eks. vertskommunetilskuddet og tilskudd til private barnehager) er holdt utenfor.
- HO har budsjettert reduksjon i vertskommunetilbudet. Dette kommer utenom og er ikke med i tabellen over.
- Gevinstrealisering omfatter driftsavdelingene og presenteres samlet her og ikke under den enkelte avdeling.
- En vil ha kontakt med samarbeidspartnere for å få alle med på en samlet gevinstrealisering.
- Kostnadsdrivere skal analyseres – noe det må settes av ressurser til.

DEN VIDERE FREMDRIFTSPLAN FOR BUDSJETTET 2019

Hvem	Hva	Tidspunkt
Regjeringen	Fremleggelse av forslag til statsbudsjett 2018.	0810.2018
Rådmannen	Presentasjon av administrasjonens forslag til budsjett og økonomiplan 2019 – 2022.	08.11.2018
Arbeidsmiljøutvalget (HAMU)	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	09.11.2018
Administrasjonsutvalget	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	12.11.2018
Felles brukerutvalg	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	14.11.2018
Levekårsutvalget	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	19.11.2018
Planteknisk utvalg	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	20.11.2018
Formannskapet	Behandle budsjett og øk.plan 2019 – 2022.	21.11.2018
Formannskapet	Behandle budsjett og øk.plan 2019 – 2022.	28.11.2018
”Allmennheten”	Budsjettet ligger ute til offentlig ettersyn.	01.12.18 - 17.12.18
Kommunestyret	Vedta budsjett og øk.plan 2018 – 2021.	17.12.2018
Stortinget	Vedta statsbudsjett.	Desember 2018

ADMINISTRASJONENS FORSLAG TIL BUDSJETTVEDTAK

- 1) Administrasjonens forslag til drifts- og investeringsbudsjett for Eigersund kommune for 2019 vedtas.
- 2) Inntektsskatten for 2019 utliknes etter de satser som Stortinget bestemmer.
- 3) Formuesskatten til kommunen for 2019 utliknes etter de satser som Stortinget bestemmer.
- 4) Marginavsetning av innbetalt skattebeløp settes til 9%.
- 5) Budsjettrammene for 2019 for Eigersund kommune fastsettes som bindende for virksomheten og må ikke overskrides uten at det skjer etter samtykke fra bevilgende myndigheter etter fullmakter gitt i reglement for delegering av myndighet i budsjettsaker.
- 6) Fra 01.01.2019 settes renovasjonsgebyret til
 - a) 3.000 kroner for boliger.
 - b) 1.500 kroner for hytter/fritidsboliger.
 - c) 2.850 kroner for septiktanktømming (standard tank)
 - d) Alle beløp er oppgitt eksklusivt merverdiavgift.
 - e) Dalane Miljøverk IKS fakturerer alle beløp for Eigersund kommune.
- 7) Fra 01.01.2019 holdes gebyrene knyttet opp mot forbruk (målt forbruk etter måler eller areal samt abonnement) av vann på samme nivå som i 2018.
- 8) Fra 01.01.2019 økes gebyrene knyttet opp mot forbruk (målt forbruk etter måler eller areal samt abonnement) av avløp med +70%.
- 9) Feiegebyret økes med +20%.
- 10) Rådmannen får fullmakt til å foreta stillingsendringer innenfor budsjettrammen.
- 11) For 2019 legges det opp til en samlet låneramme på 252.800.000 kroner (inkl. Start-lån).
- 12) Det tas opp kommunale etableringslån (Startlån) til videre utlån på 20.000.000 kroner
- 13) Eigersund kommune betaler avdrag etter minimumsavdragsprinsippet iht. Kommunelovens §50 pkt 7a. Avdragstid på nye lån settes til maksimalt 40 år.
- 14) Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån / økt trekkrettighet på bankkonto innenfor en kredittramme begrenset oppad til 50 millioner kroner. Likviditetslån / økt trekkrettighet må være innfridd innen årets utgang.
- 15) På Startlån settes nedbetalingstid til Eigersund kommune lik Husbankens vilkår.
- 16) Endringer knyttet opp mot 1A (økonomiske rammer) fremmes som sak for Kommunestyret.
- 17) 100% av mindretgiftene i forhold til vedtatt budsjett gjøres overførbare til 2020 – forutsatt driftsoverskudd.
- 18) Ubrukte investeringsmidler i forhold til vedtatt budsjett gjøres overførbare til 2020.
- 19) Ved mindreforbruk i avdelingene og enkelt ansvar, har rådmannen fullmakt til å sette av inntil 100% av mindreforbruket innen drift på driftsfond – forutsatt driftsoverskudd.
- 20) Formannskapet skal snarest underrettes dersom det viser seg at bevilgende midler ikke vil bli tilstrekkelig, eller de oppførte inntektsanslag vil svikte.
- 21) Rådmannen får fullmakt til å se IKT-prosjektene under ett.
- 22) Pris for kommunale tjenester – som ikke er endret gjennom egne reguleringer – justeres i den grad det er mulig med 5%. De inntektene som kan, justeres fra 1/1-2019.
- 23) Skatteinntekter og rammetilskudd (løpende inntektsutjevning) ut over eventuelt justert budsjett settes av på "Skattereguleringsfondet".
- 24) Et eventuelt mindreforbruk innenfor finanskostnadene (renter og avdrag) settes av på "Finansfondet". I forbindelse med avlegging og behandling av årsregnskapet tar kommunestyret stilling til disponeringen av (eventuelt) avsatte midler – herunder til ekstraordinær nedbetaling av gjeld.
- 25) Et positivt premieavvik – ut over budsjett - settes av på "Premieavviksfondet". Kostnader relatert til tidligere positive premieavvik dekkes av "premieavviksfondet" og / eller et positivt premieavvik i kalenderåret.

- 26) Ved tilførsel av mer midler avsettes disse til driftsfondet eller investeringsfond.
- 27) Kommunale gebyr og betalingssatser for 2019 vedtas iht. vedleggene i sak om budsjett 2019 og økonomiplan 2019 – 2022.
- 28) Det fremmes saker om kravet til gevinstrealisering for kommunestyret i mai og juni 2019.
- 29) Det fremmes egen sak om oppfølging av driftsgjennomgangen av Teknisk avdelingen.
- 30) For eiendomsskatt 2019 vedtas følgende:
- I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skrives det for skatteåret 2019 ut eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen.
 - Fra og med skatteåret 2019 foretas det en kontorjustering av eiendomsskattetakstene med +10 % av opprinnelig grunnlag. Dette iht eiendomsskatteloven § 8 A-4 Kontorjustering.
 - Den generelle skattesatsen for de skattepliktige eiendommer settes til 7 promille.
 - Med hjemmel i eiendomsskattelovens § 12 bokstav a settes skattesatsen for bolig- og fritidseiendommer til 4,5 promille.
 - Det gis ikke bunnfradrag på bolig/fritidsbolig.
 - For skatteåret 2019 skal det gis fritak for eiendommer iht. eiendomsskatteloven § 7 bokstav a). Følgende skal fritas:
 - o Private barnehager
 - o Idrettslag tilsluttet Norges idrettsforbund
 - o Bedehus og lokaler tilhørende religiøse samfunn og -foreninger
 - Egersund Bedehus
 - Stiftelsen For Egersund Misjonshus
 - Hadland Bedehusforening
 - Stapnes Bedehus
 - Det Almindelige Samfund – skole og boliger
 - Jehovas Vitner
 - Hellvik Bedehus
 - Det Norske Dhammakaya Samfunn
 - Pinsemenigheten Evangeliehuset gis delvis fritak – det gis ikke fritak for Kafe Sarepta
 - o Eiendom tilhørende følgende ikke-kommersielle stiftelser, institusjoner og foreninger:
 - Stiftelsen Hellvikshallen
 - Egersund Hvite Bånd Forening
 - Egersund Sjømannsforening
 - Egersund Sanitetsforening
 - Lions Club
 - Arbeidernes Hus
 - Egersunds Mandssangforening
 - Stiftelsen Feylingsbua Egersund
 - Rogaland Røde Kors Med Flekkefjord
 - Skadbergsanden Grendehus
 - Opplysningsvesenets Fond - Prestegårdene
 - Dalane Folkemuseum
 - Dalane Miljøverk Iks
 - Helleland Grendehus
 - For skatteåret 2019 skal det gis fritak for eiendommer iht. eiendomsskatteloven § 7 bokstav b). Følgende skal fritas:
 - Fredede bygninger
 - Eiendom tilhørende andre stiftelser/organisasjoner kan bli vurdert fritatt av kommunestyret på grunnlag av søknad.

ADMINISTRASJONENS FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN VEDTAK

1. Administrasjonens forslag til Økonomiplan 2019 - 2022 vedtas og drifts- og investeringsrammer legges til grunn ved kommunens budsjettarbeid og øvrige planleggingsvirksomhet.
2. Pris for kommunale tjenester – som ikke er endret gjennom egne reguleringer – justeres i den grad det er mulig med den kommunale defaltoren. De inntektene som kan, justeres fra 1/1-2020.
3. Neste rullering av økonomiplan finner sted høsten 2019.

RÅDMANNENS OPPSUMMERING OG KOMMENTARER

Utgangspunkt for budsjettbehandlingen

Utgangspunktet for budsjettet for 2019 (B2019) er justert budsjett for 2018. Rådmannen viser her til økonomirapporten for perioden januar – august 2018, som ble behandlet og vedtatt av Kommunestyret 24.09.2018. Med justert budsjett mener vi budsjettet for 2018 som kommunestyret vedtok i desember 2017 – korrigert med de endringer som fremkommer i forbindelse med økonomirapporter og/eller egne saker i 2018.

Videre har en lagt til grunn Kommuneproposisjonen for 2019 og regjeringens forslag til Statsbudsjett for 2019.

Det er alltid knyttet usikkerhet til fremtidige forhold. Det gjelder også for kommunens virksomhet og påvirker selvsagt budsjettbehandlingen for 2019.

Kommuneplanens handlingsplan er økonomiplan

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens viktigste overordnede plan. Samfunnsdelen er mer enn et styringsdokument. Den er med å definere og formidle kommunens identitet og hvor en vil. Perspektivet i samfunnsdelen må være langsiktig, men satsingsområder med mål og strategier må være utformet på en måte som gjør at de gir føringer for arbeide i virksomhetene, og for arbeide med handlingsdel med økonomiplan.

Skal vi få til en velfungerende samfunnspolitikk i tråd med lov og forsvarlighet er vi avhengig av en god sammenheng mellom politikk og økonomi. God økonomistyring gir økt politisk handlingsrom, både på kort og lang sikt. Samtidig trenger virksomhetsstyringen klare politiske føringer for hva som er kommunestyrets satsingsområder og hovedstrategier. Disse føringene legges i kommuneplanens samfunnsdel.

Arbeidsdelingen i det kommunale plansystemet

Planene i det kommunale plansystemet må ha en god funksjon i forhold til hverandre.

I oversikten nedenfor er det vist hvilken funksjon de ulike planene har.

Kommuneplan	Kommunedelplan	Fag- og temaplaner	Handlingsdel med økonomiplan
"Visjon og satsingsområder" PBL § 11 • Visjon • Satsingsområder • Hovedtrekk arealbruk	"Eventuell utdyping av kommuneplanen" PBL § 11 • Samfunnstema • Areal- for en del av kommunen	"Konkretisering" • Hovedmål og delmål for område/tema • Forslag til tiltak	"Prioriteringer og tildeling av ressurser" PBL § 11 og KL § 44 • Oppfølging av satsingsområder i samfunnsdelen • Sortering og prioritering av tiltak fra fag- og temaplaner og eventuelle kommunedelplaner • Fordeling av driftsbudsjett og investeringer i fireårsperioden

PBL viser til plan- og bygningsloven, og KL viser til kommuneloven. I tillegg til planene vist i oversikten lages det virksomhetsplaner som vedtas administrativt og er nært knyttet opp mot årsbudsjettet.

I kommuneplanens samfunnsdel tas kommunens situasjon og de langsiktige samfunnstrendene opp til diskusjon. Som for eksempel utviklingstrekk knyttet til befolkning, næringsliv, innbyggernes forventninger til kommunens tjenester, skole, boligpolitikk og miljøutfordringer. Dette er også forhold som har stor betydning for kommunens økonomiske situasjon og økonomiplanlegging.

Skal plansystemet fungere må samfunnsdelen føringer for arbeidet med handlingsdel med økonomiplanen. Gjør den ikke det, mister samfunnsdelen mye av sin funksjon.

Kommuneplanen skal etter § 11-1 ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig. Økonomiplanen etter kommunelovens § 44 kan inngå i handlingsdelen. I handlingsdelen med økonomiplan bør det gis en beskrivelse av hvordan føringer i samfunnsdelen følges opp. Ved å koble handlingsdelen sammen med økonomiplan blir det generelt lettere å forstå økonomiplanen. En ønsker fremover å ha en samlet økonomiplan med handlingsdel for å få frem disse koblingene. Dette må bygges opp over tid.

Det er viktig å få til en god sammenheng mellom samfunnsdelen og den årlige rulleringen av handlingsdel med økonomiplan. Det er noen viktige prinsipper som må følges for at en skal få dette til:

- Kommunens administrative ledelse er opptatt av at det skal være en sammenheng.
- Samfunnsdelen har tydelige satsingsområder og er aktuell (revidert etter behov).

Satsingsområdene i samfunnsdelen følges opp og synliggjøres i handlingsdel med økonomiplan. Enten ved at det under tjenesteområdene synliggjøres hvordan samfunnsdelens satsingsområder følges opp med tiltak og aktiviteter, eller ved at handlingsdelen bygges opp.

En viser til at ny kommuneplan for Eigersund kommune vil bli behandlet i 2019 og hvor den må bygges opp i tråd med de føringer som ligger vedrørende handlingsplan.

Forslag til statsbudsjett for 2019 – informasjon og kommentarer

Totalt sett beregner staten at kommunesektoren har et samlet driftsbudsjett på 529,4 milliarder kroner i 2019. Staten anslår dette som en samlet økning på 2,6% fra 2018.

KS peker på følgende forhold:

- Skatteanslaget er oppjustert med 2,1 mrd kroner i 2018 – men videreføres ikke i 2019
- En realvekst på 2,6 mrd kroner til kommunene, som skal dekke følgende:
 - Endringer i befolkningen (demografi) – 1,0 mrd kr
 - Pensjonskostnader – 0,7 mrd kr
 - Tidlig innsats skole – 0,2 mrd kr
 - Opptrappingsplan rus – 0,2 mrd kr
 - Opptrappingsplan habilitering og rehabilitering – 0,1 mrd kr
 - Øremerkede midler til fylkeskommunene – 0,1 mrd kr
- Økte inntekter fra havbruksfondet
- Skattøret blir satt ned fra 11,8% til 11,55%.
- Lønns- og prisveksten er oppjustert fra 2,6 pst til 3,0 pst (deflator)
 - Årsak høyere El-priser
 - Økningen på 0,4 prosentpoeng utgjør 1,9 mrd
- Økning i innslagspunktet for ressurskrevende tjenester,
- Inntektene er engangsinntekter, men utgiftene får vi beholde

Nye statlige endringer i B2019

I forslag til statsbudsjett ligger det inne betydelige føringer for kommunene – knyttet opp mot hvordan gitte midler skal disponeres. Dette er forhold som rådmannen har tatt hensyn til i sitt budsjettforslag. Rådmannen viser til at dette også omfatter forhold på øremerkede midler og/eller forhold som den enkelte kommune må søke direkte på.

Vertskommunetilskuddet i statsbudsjettet

Tilskuddet videreføres – korrigert for naturlige endringer (frafall). Det en viser til er at det er et krav om at vertskommunene fører prosjektrekskap for tilskuddet. Kommunene må kunne framvise dette til Helsedirektoratet ved forespørsel.

Vertskommunetilskuddet er beregnet til å utgjøre 52.500.000 kroner i 2019. Dette føres som en inntekt i driftsbudsjettet.

En påpeker at dette vil bli gjennomgått og vurdert løpende i forbindelse med utarbeidelse av prosjektrekskap for det enkelte år.

I 2020 vil det videre bli lagt frem en plan for å føre øremerkede midler inn i rammetilskuddet. Et ekspert-utvalg har foreslått at dette også omfatter Vertskommunetilskuddet. Hvis så skjer betyr dette at vi taper over 30 millioner kroner. Det er derfor viktig å følge med den utviklingen som kan skje og ta dette både via LVSH, men også enkeltvis.

En viser til at dette er forhold som både Hå og Eigersund kommune har tatt opp med staten – herunder på et møte med Fylkesmann i Rogaland og representanter for departement i mai 2018. Vi fikk en forståelse av at statens representanter så at utslagene for Vertskommunene ble for store til at denne endringen burde bli realisert. Dog så vil vi ikke få endelig svar på dette før Kommuneproposisjonen for 2020 fremlegges i mai 2019. Frem til det bør dette ha team og fokus – spesielt i dialog med staten.

Samlet økonomisk endring for Eigersund kommune fra 2018 til 2019 – samt dekning

Det er endringer som gjør at sammenlikningen mellom 2018 og 2019 blir vanskelig. Dette henger sammen med skatteinngang og endringer knyttet opp mot rammetilskuddet. En må videre ta hensyn til forhold som ligger i ny økonomisk ramme, men som gir klare føringer på disponering. I det videre tar rådmannen utgangspunkt i det som ligger i justert B2018 – for 2019.

Det ligger innen flere moment i Statsbudsjettet som ligger i rammetilskuddet og som får økonomiske konsekvenser for Eigersund kommune. Rådmann har lagt dette inn i de økonomiske rammene samlet – og vil bli fordelt.

Analyse KOSTRA- og effektivitetsanalyse 2017

I forbindelse med budsjettprosessen har vi hatt dialog med Telemarksforskning. Vi har utarbeidet en KOSTRA- og effektivitetsanalyse (for regnskapsåret 2017), som skal illustrere hvordan kommunens ressursbruk på sentrale tjenesteområder harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser, dvs. vi tar hensyn til både beregnet utgiftsbehov og reelt inntektsnivå (målt som korrigerte frie inntekter).

Beregningene viser at Eigersund kommune, på de sentrale tjenesteområdene som inngår i inntektssystemet, hadde merutgifter i forhold til landsgjennomsnittet på 55,7 mill. kr i 2017. Da er det ikke hensyntatt verken for kommunen hadde et høyere beregnet utgiftsbehov enn «gjennomsnittskommunen» (ca. 0,1 prosent i 2017), eller at kommunen mottok et særskilt vertskommunetilskudd (53,6 mill. kr i 2017). I tillegg er det tatt høyde for at kommunen hadde et inntektsnivå som lå 4 prosent under landsgjennomsnittet (tilsvarende om lag 32,7 mill. kr i 2017).

Beregningene viser at Eigersund kommune samlet sett hadde merutgifter på om lag 33,9 mill. kr i forhold til kommunens «normerte og inntektsjusterte utgiftsnivå» i 2017. Dette er fordelt slik:

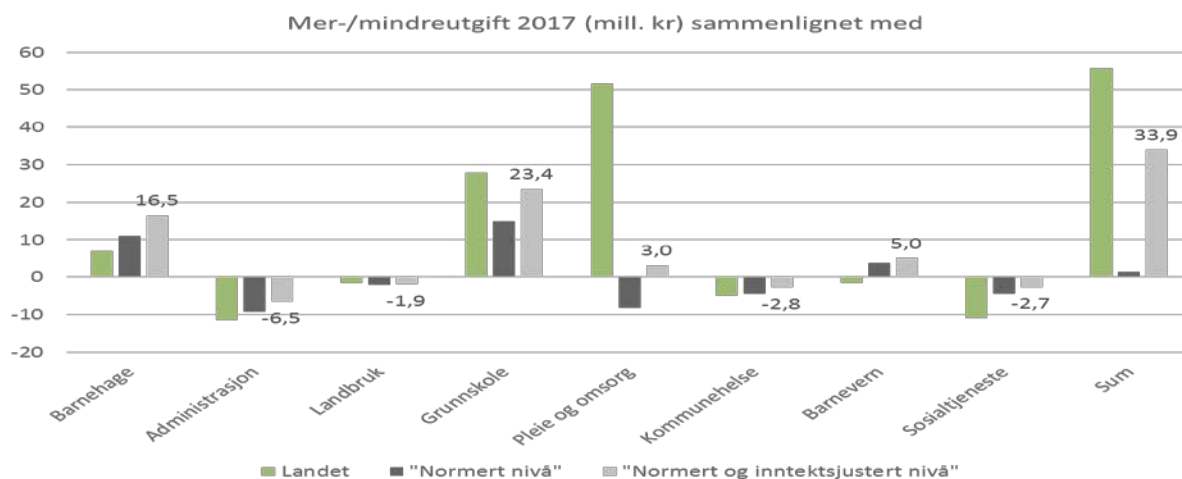
Tjeneste- område	Mer-/mindreutgift 2017 (mill. kr) sammenlignet med		
	Landsgjennom- snittet	«Normert nivå»	«Normert og inntektsjustert nivå»
Barnehage	6,9	11,0	16,5
Administrasjon	-11,5	-9,2	-6,5
Landbruk	-1,5	-2,0	-1,9
Grunnskole	27,8	14,9	23,4
Pleie og omsorg	51,6	-8,2	3,0
Kommunehelse	-5,0	-4,5	-2,8
Barnevern	-1,6	3,7	5,0
Sosialtjeneste	-11,0	-4,5	-2,7
Sum	55,7	1,2	33,9

Til bruk i KOSTRA- og effektivitetsanalyser har en utviklet en metode som skal illustrere hvordan kommunens ressursbruk på sentrale tjenesteområder harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser (dvs. hensyntatt både beregnet utgiftsbehov og reelt inntektsnivå).

Vi vil imidlertid presisere at et slikt beregnet utgiftsnivå generelt ikke må oppfattes som en slags fasit på et "riktig" nivå. Beregningene er mer en illustrasjon på hvordan kommunen faktisk har tilpasset seg et forbruksnivå på de aktuelle tjenesteområdene i sum - sammenlignet med hva utgiftsbehovet (ifølge kriteriene i inntektssystemet) og de reelle, frie inntektene ideelt sett skulle tilsi. Dessuten skal det nevnes at frie inntekter ikke omfatter for eksempel utbytteinntekter og annen finansavkastning, og at kriteriene i inntektssystemet ikke inkluderer alle tjenesteområder. Oversikten vises slik:

	Beregnet utgifts- behov 2017	Netto driftsutgifter 2017			Mer-/mindreutgift sammenlignet med		
		Eigersund kommune	Lands- gjennom- snitt	Eigersund "normert nivå"	Lands- gjennom- snittet	"Normert utgiftsnivå"	«Normert og inntektsjust. nivå»
		kr pr innb	kr pr innb	kr pr innb	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr
Barnehage	0,9670	8 838	8 376	8 099	6,9	11,0	16,5
Administrasjon	0,9648	3 473	4 242	4 093	-11,5	-9,2	-6,5
Landbruk	1,3218	0	102	135	-1,5	-2,0	-1,9
Grunnskole	1,0665	14 874	13 009	13 875	27,8	14,9	23,4
Pleie og omsorg*	1,0240	20 684	17 218	17 631	51,6	-8,2	3,0
Kommunehelse	0,9852	2 267	2 606	2 567	-5,0	-4,5	-2,8
Barnevern	0,8379	2 098	2 205	1 848	-1,6	3,7	5,0
Sosialtjeneste	0,8287	1 799	2 537	2 103	-11,0	-4,5	-2,7
Sum	1,0012				55,7	1,2	33,9

Basert på KOSTRA kan følgende effektivitetsanalyse settes opp for Eigersund kommune i 2017 (en peker på at oversikten ikke fanger opp realiserte gevinstrealiseringer i 2018):

Analyse av demografikostnadsberegninger 2018-2022

Vi har også samarbeidet med Telemarksforskning i utarbeidelse av demografi-analyser.

Kommunene har ansvar for bl.a. barnehager, grunnskole og pleie- og omsorgstjenester. Dette er tjenester som i hovedsak er rettet mot bestemte aldersgrupper av befolkningen, og hvor utgiftene påvirkes bl.a. av den demografiske utviklingen. Flere barn og unge i aldersgruppene 0-5 år og 6-15 år gir isolert sett økte utgifter til barnehage og grunnskole. Flere eldre i aldersgruppene over 67 år bidrar isolert sett til økte utgifter til pleie- og omsorgstjenestene.

Teknisk beregningsutvalg for kommunal økonomi (TBU) estimerer at den demografiske utviklingen i 2018 vil medføre merutgifter (demografikostnader) for kommunene på om lag 1,9 mrd. 2018-kr i 2019. Utgiftsberegningene er basert på hovedalternativet fra de nye, oppdaterte befolkningsframskrivingene fra SSB.

Merutgiftene som må finansieres av de frie inntektene, vil med hovedalternativet kunne anslås til om lag 1,6 mrd. kr for 2019.

Vi har beregnet hvor store mer-/mindreutgifter Eigersund kommune kan få som følge av befolkningsutviklingen. Vi har basert oss på samme satser og metodikk som brukes av TBU i «makroberegningene» til bruk i kommuneopplegget. Mens TBU bare har anslått demografikostnader for 2019, har vi også sett på kostnadene i perioden fram mot 2022. Oversikten viser følgende:

- I 2018 er det for Eigersund kommune beregnet merutgifter på 3,0 mill. kr, som følge av den faktiske befolkningsutviklingen i 2017.
- I perioden 2019-2022 er det beregnet merutgifter på 19,3 mill. kr

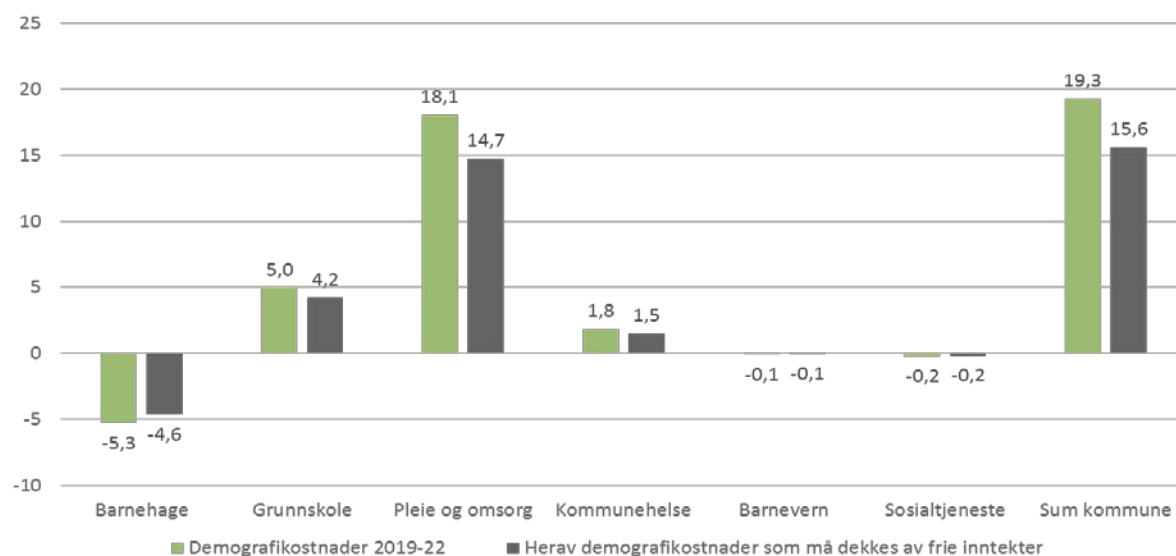
For 2018 fremkommer endringene slik:

	Endring i folketall 2017		Mer-/mindreutgift 2018 (mill. kr)
	Personer	%	
0-5 år	-19	-1,8	-1,3
6-15 år	-21	-1,1	-3,1
16-66 år	-35	-0,4	-0,8
67-79 år	56	3,7	3,2
80-89 år	7	1,4	1,3
90 år og eldre	11	8,7	3,8
Sum	-1	0,0	3,0

For 2019 fremkommer endringene slik:

	Anslått endring i folketall 2018		Mer-/mindreutgift 2019 (mill. kr)
	Personer	%	
0-5 år	-31	-3,0	-6,8
6-15 år	43	2,2	6,6
16-66 år	-85	-0,9	-1,6
67-79 år	83	5,3	4,7
80-89 år	9	1,8	1,7
90 år og eldre	-7	-5,1	-2,5
Sum	12	0,1	2,0

Det er videre beregnet at demografikostnadene for perioden 2019 – 2022 vil fordeles på følgende måte for oss, for konkrete tjenesteområder:

Analysen for perioden viser følgende endringer i demografikostnadene pr år:

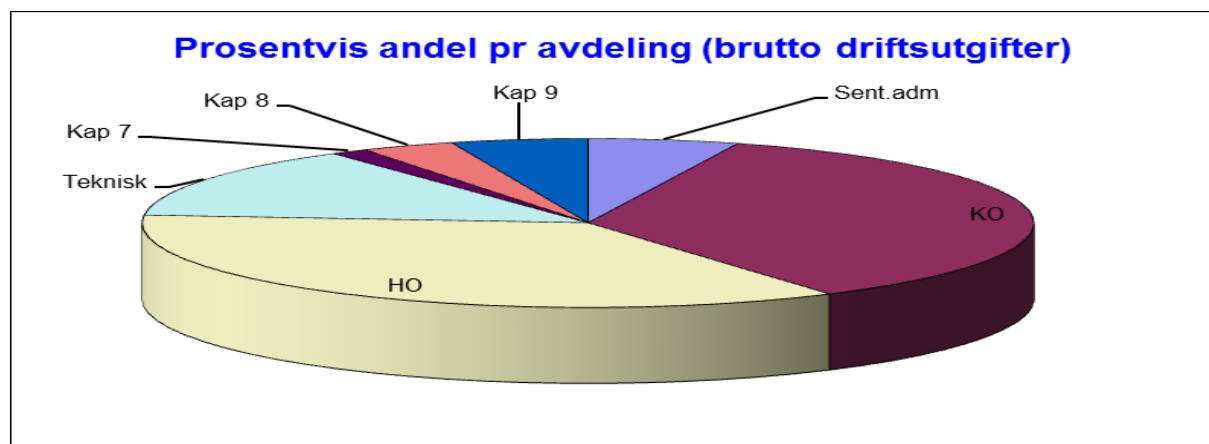
	2019	2020	2021	2022	2019-2022
Barnehage	-6,2	1,6	0,1	-0,7	-5,3
Grunnskole	5,8	-1,3	-0,8	1,3	5,0
Pleie og omsorg	2,4	5,1	8,5	2,0	18,1
Kommunehelse	0,4	0,6	0,5	0,4	1,8
Barnevern	0,0	0,0	-0,1	0,1	-0,1
Sosialtjeneste	-0,4	0,0	-0,1	0,3	-0,2
Sum	2,0	5,8	8,1	3,4	19,3

Det som er våre utfordringer er:

- Endring i skatt/rammetilskudd er styrt av staten og tar utgangspunkt i demografiske endringer.
- Våre utgifter øker ikke i «takt» med de demografiske endringene. F.eks. viser analysene at utgiftene knyttet opp mot barnevernet skulle gått ned – basert på demografiske endringer (endringer i antall personer totalt). Som det fremkommer så er vi i en motsatt situasjon hvor behovet innenfor denne tjenesten øker.

Økonomisk fordeling av budsjettmidler – brutto driftsrammer

Figuren nedenfor viser hvordan budsjettmidlene er disponert mellom avdelingene. Med brutto driftsutgifter menes de pengene som avdelingene har som brukes til drift (utgifter).

For 2019 er brutto driftsutgifter (kostnader) fordelt på følgende måte mellom avdelingene:

Avdeling	Budsjett 2019	Pst andel	Budsjett 2018	Pst andel
1 SENTRALADMINISTRASJONEN	86 821	6,47 %	88 825	6,29 %
2 KULTUR- OG OPPVEKSTAVDELING	474 091	35,33 %	502 178	35,57 %
3 HELSE- OG OMSORGS-AVDELING	457 738	34,12 %	486 481	34,46 %
6 TEKNISK AVDELING	210 611	15,70 %	225 988	16,01 %
7 DIV. FELLESUTGIFTER	28 963	2,16 %	30 531	2,16 %
8 SKATTER, RAMMETILSKUDD M.V.	0	0,00 %	300	0,02 %
9 RENTER, AVDRAG, FINANSKOSTN.	83 500	6,22 %	77 605	5,50 %
TOTALT	1 341 724	100,00 %	1 411 908	100,00 %

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

En viser til at budsjett 2018 her viser brutto driftsutgifter i hele tusen kroner. Videre er det gitte ansvar som har betydelige inntekstposter (som ikke fremkommer i denne tabellen). En

peker videre på at under Kap. 7 ligger det felles poster – bla. lønnpotten – som blir overført til avdelingene i løpet av driftsåret. En viser videre til at det i 2018 er enkelt forhold som ikke er videreført i 2019 – f.eks. ekstraordinkært tilskudd for tidligere år til private barnehager.

Netto driftsutgifter (netto driftsramme) danner den økonomiske rammen til avdelingene. Det er kommunestyret som vedtar hvilken nettoramme den enkelte avdeling skal ha. Netto driftsramme fremkommer ved at en trekker fra inntektene som avdelingene har selv (for eksempel brukerbetalinger) fra brutto driftsutgifter (alle utgiftene avdelingen har).

Presset kommuneøkonomi – med lite handlingsrom

Både budsjettet og tidligere økonomirapporter viser at økonomien gir lite handlingsrom og hvor det også er interne forhold som gjør den økonomiske situasjonen vanskelig. Dette er noe som også KS peker på. Det er derfor viktig å ha fokus på økonomisk styring. I dette dokument legger rådmannen til grunn driftsmessig endringer og budsjettert krav om gevinstrealisering.

Samtidig viser ulike dokument og dialog med andre kommuner at den økonomiske situasjonen for kommunene er presset. Det er dog grunn til å påpeke at den økonomiske situasjonen i kommunene er forskjellig.

Generelle forhold som forklarer en presset kommuneøkonomi

- Økte utgifter knyttet opp tjenesteproduksjon til enkelt brukere.
- Forholdet knyttet opp mot refusjonsgrunnlaget for ressurskrevende brukere innenfor helse- og omsorgsområdet blir nok et år justert opp med 50.000 kroner over lønns- og prisvekst. I sum for kommunene snakker vi nå om tapte inntekter på totalt 1,3 milliarder kroner for dette forhold.
- Behov for økt tjenesteproduksjon knyttet opp mot demografi og økt behov innenfor flere områder.
- Flere beregninger (både fra KS, SSB og andre aktører) viser at behovet er høyere enn dagens økonomiske rammer tilsier. Dette bl.a. som følge av et betydelig økonomisk etterslep (både med akkumulerte underskudd og vedlikeholdskostnader) samt realisering og forventninger av nye reformer / tiltak. Kort sagt kan en si at forventningene i både Stortinget og befolkningen til den kommunale tjenesteproduksjonen er høyere enn den muligheten som de kommunale inntektene kan generere.
- Lønnsveksten og pensjon har vært høyere enn det kommunesektoren har blitt kompensert med via inntektssystemet.
- Finanskostnadene har steget totalt sett, bla. som følge av økt lånegjeld. (Det ligger ikke inne en faktor knyttet opp mot kompensasjon for økte finanskostnader i inntektssystemet for kommunene).
- Med økningen i inntektene fra staten ligger det også statlige forventninger / krav om økt tjenesteproduksjon i form av bl.a. nye årsverk innenfor pleie- og omsorgssektoren samt økt antall timer i grunnskolen.
- Det ligger innen en statlig forventning om en ytterligere økning av tjenesteproduksjon i 2019 og en forventet effektivisering på ½% av inntektene.
- Økte pensjonskostnader. Når rentene er lave og pensjonsgrunnlaget i tillegg har steget som følge av økt lønn og flere ansatte er veksten i pensjonskostnadene betydelig. Endringer i pensjonen blir ikke kompensert i de økonomiske overføringene vi mottar fra staten. En kan stille spørsmål om hvorfor ett så viktig parameter ikke er med i beregningene og finner få andre forklaringer enn den økonomiske størrelsen på

samlede pensjonsutgifter. Økt lønn og redusert rente fører til en dobbel effekt for kundene (kommunene).

- Den eksisterende tjenesteproduksjonen blir dyrere, som vil omfatte bla. følgende forhold:
 - Flere eldre. Eigersund kommune får en økning i personer over 90 år.
 - Eksisterende brukere har behov for økt tjenestetilbud.
 - Økende utvikling i forhold til behovet for ressurskrevende tjenester i barnehage- og skolesektoren samt barnevernet.
 - I helse- og omsorgssektoren er det et refusjonssystem fra staten inntil en fyller 67 år når utgiftene med enkeltbrukere blir høy, mens det ikke er et slikt system i barnehage- og skolesektoren / barnevernet eller for personer over 67 år.
- En forventning – både lokalt og nasjonalt – om økende kommunal tjenesteproduksjon – som ikke blir fullfinansiert.
- Økende byggekostnader – som i neste omgang gir økte finanskostnader
- Endring i befolkningssammensetningen som gjør driften dyrere – og som ikke nødvendigvis er kompensert godt nok.
- Stigende markedsrente.
- Økte energikostander.

Forutsetninger i fremlagt budsjett og økonomiplan

I rådmannens forslag til budsjett 2019 og økonomiplan 2019 – 2022 ligger følgende forutsetninger til grunn:

- Avdragsbetaling etter minimumsavdragsprinsipp etter KommuneLOvens §50 pkt 7a.
- I lite eller ingen grad prisstigning på driftsbudsjettet knyttet opp mot varer og tjenester. Dette gir en utfordring
- Et lokalt anslag for skatt og statens anslag på rammetilskuddet.
- Anslag på pensjonskostnader i perioden er basert på informasjon fra livsselskapene – dette gjelder også AFP-ordningen
- Det er lagt inn en lønnsnett på 20 millioner kroner.
- Gevinstrerealisering ved den enkelte avdeling.
- Økt eiendomsskatt.
- Endringer innen kommunale gebyr innenfor vann og avløp.
- Dagens rentenivå fortsetter, med en svak økning.
- Det forutsettes bruk av frie driftsfond.

Positive indikatorer (mulige scenarier)

- Fortsatt lav og stabil rente.
- At skisserte endringer i eiendomsskattelovgivningen ikke blir vedtatt slik de ligger.
- Fokuset på manglende sykehjemsplasser kan føre til økte overføringer til kommunene.
- Økt skatteinngang.

Negative indikatorer (mulige scenarier)

- Fare for økende rente.
- Negativ skatteutvikling – ved at skatteinngangen blir lavere enn budsjetter og hvor nedtrappingen blir betydelig i årene utover i økonomiperioden.
- Økt arbeidsledighet.
- Lønnsoppgjøret kan bli dyrere enn det som er lagt inn i budsjettet.

- Reduserte statlige overføringer i årene som kommer.
- Utslag innen eiendomsskatt – dette knyttet opp mot både ny taksering og ny lovgivning. Herunder at utslagene blir forskjellig fra det som nå er stipulert.
- Lavere utbytte fra selskap som vi eier andeler i.
- Økning innenfor barnevernet og sosialhjelp.
- Økning av ressurskrevende tjenester innenfor barnehage, skole og pleie/omsorg.
- Mottak og inkludering/integrering av flyktninger.
- En klarer ikke å realisere gevinstrealiseringen som ligger inne i administrasjonens forslag til budsjett og økonomiplan.
- Endringer av økonomisk karakter innenfor investeringene – dette kan slå ut på ulike måter (herunder at kalkulatoriske inntekter blir lavere enn budsjettet).

Erfaringsmessig viser det seg at det vil skje endringer i løpet av året.

Konsekvenser og alternativ hvor budsjettforutsetningene ikke holder

Konsekvenser hvis budsjettforutsetningene ikke holder

Hvis budsjettforutsetningene ikke holder må vi forvente økonomisk underskudd (dvs. regnskapsmessig merforbruk). I foreslått økonomiplan er det ikke buffere som kan begrense et merforbruk. Konsekvensene av økonomisk merforbruk (underskudd) reduksjon av tjenestetilbudet.

Rådmannen viser til at budsjett- og regnskapsforskriften har krav til både realisme og balanse i budsjett og økonomiplan. Dette skal også kombineres med at lovlige og forsvarlige tjenester skal leveres, uavhengig av økonomisk situasjon.

Informasjon om ROBEK

”Register om betinget godkjenning og kontroll” - er et register over kommuner og fylkeskommuner som må ha godkjenning fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet for å kunne ta opp lån eller inngå langsiktige leieavtaler, samt at lovligheten av budsjettvedtakene skal kontrolleres.

Før de nye reglene i kommuneloven trådte i kraft i 2001, måtte alle kommuner og fylkeskommuner ha en slik godkjenning fra departementet. Med de nye reglene ble godkjenningsordningen begrenset til å omfatte kommuner og fylkeskommuner med økonomisk ubalanse. Kommuneloven § 60 (§ 59 a) nr. 1 definerer hva økonomisk ubalanse innebærer:

1. Vedtak om opptak av lån eller vedtak om langsiktig avtale om leie av bygninger, anlegg og varige driftsmidler som kan påføre kommunen eller fylkeskommunen utgifter ut over de fire neste budsjettår, er ikke gyldig før det er godkjent av departementet, dersom:
 - kommunestyret eller fylkestinget har vedtatt å fastsette et årsbudsjett uten at alle utgifter er dekket inn på budsjettet,
 - kommunestyret eller fylkestinget har vedtatt å fastsette en økonomiplan uten at alle utgifter er dekket inn på økonomiplanen,
 - kommunestyret eller fylkestinget etter § 48 nr. 4 har vedtatt at et regnskapsmessig underskudd skal fordeles ut over det påfølgende budsjettår etter at regnskapet er framlagt, eller
 - kommunen eller fylkeskommunen ikke følger vedtatt plan for dekning av underskudd.

For de kommuner som er oppført i registeret, er følgende vedtak ikke gyldig før de er godkjent av fylkesmannen:

- Vedtak om opptak av lån og finansiell leasing
- Vedtak om leie av bygninger, anlegg, og varige driftsmidler som kan påføre kommunen utgifter utover de fire neste budsjettår.
- Lovlighetskontrollere og godkjenning av budsjett og økonomiplan.

Inntil den enkelte kommune eller fylkeskommune er oppført i registeret, kan det ikke iverksettes godkjenning som beskrevet overfor. Kommuner og fylkeskommuner som inngår kontrakter som krever godkjenning skal orientere sine medkontrahenter om at de er satt under betinget godkjenning og kontroll. Hvis Eigersund kommune kommer i ROBEK-registeret vil dette bety at investeringer uteom VA-sektoren vil bli meget sterkt begrenset. Ingen av de store investeringene vi har lagt inn ville bli godkjent – og kunne ikke blitt realisert.

Pr i dag er det 17 kommuner som er i ROBEK-registeret. Ingen fylkeskommuner er i ROBEK-registeret. Fra Rogaland er det nå ingen kommuner i registeret.

Alternativer hvis budsjettforutsetningene ikke holder

Rådmannen viser til at det foreligger følgende alternativer som er anbefalt / kan vurderes:

1. Igangsette ytterligere økonomiske krav om gevinstrealisering i tjenesteproduksjon – herunder mot konkrete tiltak.
2. Selge eierandeler, eiendommer eller bygg.
 - a. Må gjelde aktiva som kan avhendes i et marked (mottatt salgssum brukes til ekstraordinær nedbetaling av gjeld).
 - b. Dette bør omfatte de forhold som kan avhendes og hvor det er et marked.
 - c. En viser til at slike prosesser vil ta tid – og i gitte sammenhenger være komplisert.
 - d. Rådmannen viser at dette er forhold som pågår og som er lagt inn i budsjettet.
3. Ett alternativ til punkt 2 er betydelig høyere avkastning av våre verdier i Lyse og Dalane energi. Avkastningen i form av utbytte er lavt – sett i forhold til de eierverdiene vi besitter.
4. Kun gjennomføre investeringer hvis det kan skje uten låneopptak (dette med unntak av vann- og avløpssektoren hvor låneopptak er pålagt ved investering og som teoretisk sett skal være selvfinansierende). Slik rådmannen vurderer det er ikke dette et realistisk alternativ, basert på de behov Eigersund kommune har innenfor investering og renovering av bygg.

Selv om det i framlagt budsjett/økonomiplan 2019 – 2022 er i teknisk balanse i økonomien, må rådmannen igjen advare - på det sterkeste - mot å bruke mer penger enn det som det er lagt opp til i framlagt budsjett og økonomiplan. Rådmannen viser videre til at en bruker regnskapsmessige transaksjoner for å finansiere driften i både 2019 og for resten av perioden – dette ved at vi bruker premieavviket til å dekke driftsutgifter. Sistnevnte forhold vil over tid føre til press på likviditeten.

Rådmannen viser til at investeringene det er lagt opp til i økonomiplanen fortløpende må vurderes og noen eventuelt stoppes dersom den økonomiske situasjonen skulle utvikle seg i negativ retning. En viser til at det er investeringer som ikke er lagt inn samtidig som det påpekes at vi har bygningstilstander som er for dårlige iht. lovkrav.

Forhold som rådmannen vil komme tilbake til i 2019

Rådmannen viser også til at det er forhold som en ikke legger frem i budsjettforslaget. Dette er forhold som må utredes nærmere før politisk behandling. Rådmannen viser bl.a. her til:

- Oppfølging av foreslåtte gevinstrealisering.
- Forhold knyttet opp mot mulighetsstudie for eventuelt nytt Rådhuset og kulturhus.
- Renovering av bygg, herunder Egersundshallen.
- Sak om Rundevoll barnehage – iht tidligere vedtak.
- Flomsikring.
- Rådmann viser til at det tidligere er vedtatt at det ikke skal settes opp et bygg på ny gravlund. Kirken viser til dette og har tidligere uttrykt behov for et trosnøytralt bygg som kan nyttes i forbindelse med gravferd. Dette er et forhold som en bør vurdere og som rådmannen vil komme tilbake til i egen sak.
- Det blir fremmet sak med oversikt over behov og prioritering i bygningsmassen – knyttet opp mot renovering. Dette vil skje pr bygg, med prioritering etter lovkrav og tidspunkt for realistisk gjennomføring.
- Rådmann har fattet vedtak når det gjelder ny organisasjonsstruktur på hovednivå (1/11-2018). Dette vil få konsekvenser for enkelt enheter og hvor det blir etablert nye avdelinger. Budsjettet er utarbeidet etter eksisterende struktur – og en vil komme tilbake til endringer mellom avdelingene (som følge av ny organisasjonsstruktur).

Bildet er i forbindelse med FRAM-kafedialog.

ENDRINGER INNENFOR 1A (KAP. 8 og 9), SENTRALADMINISTRASJON OG FELLESOMRÅDE (KAP. 7)

Ansvarsområde/enheter

Formannskapet har et overordnet (politisk) økonomisk ansvar for Eigersund kommune.

Videre ligger følgende avdelinger/enheter under Formannskapet:

- Kap. 8 Skatt og statlige tilskudd (1A - fastsettes av kommunestyret)
- Kap. 9 Finansposter (fastsettes av kommunestyret)
- Kap. 7 Fellesområde for Eigersund kommune (rådmann fullmakt til å fordele lønnsnett iht reglement)
- Sentraladministrasjonen – herunder overføringene til Kirken

Kommentarer knyttet til Kap. 8 (1A)

Nøkkeldata for Kap. 8 Skatt og statlige tilskudd

Enheter ved Kap. 8

Området inneholder følgende:

- Skatt på inntekt og formue (kommunens andel)
- Eiendomsskatt
- Statlige rammeoverføringer (rammetilskudd og skjønsmidler)
- Vertskommunetilskuddet
- Statstilskudd knyttet opp mot flyktninger
- Tilskudd (refusjon) knyttet opp mot ressurskrevende tjenester HO.
- Ulike statlige tilskudd (bla. rentefrie skolelån og tilskudd for omsorgsboliger / sykehjemsplasser).
- Det påpekes at følgende tilskudd/refusjoner er flyttet:
 - Momsrefusjon knyttet opp mot drift er flyttet fra Kap. 8 til avdelingene hvor utgiftene ligger. Dette har skjedd fra og med 1/1-2019-
 - Tilskudd (refusjon) knyttet opp mot ressurskrevende tjenester HO ble flyttet til HO. Dette skjedde i løpet av 2018 og omfatter budsjettåret 2018 og for kommende økonomiplan.
 - Ingen av disse endringene har noen negativ side for avdelingene – det er en ren budsjett/regnskapsføring (som dog omfatter flere enheter).

Antall ansatte ved Kap. 8

Det er ingen ansatte ved nevnte kapittel.

Økonomiske hovedtall for Kap. 8

Moment/år	B-2019	B-2018	R-2017
Utgifter	0	300	72 188
Inntekter/tilskudd	-994 341	-993 424	-1 037 266
Netto ramme	-994 341	-993 124	-965 079

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner. I nettorammen ligger bruk av fond, avsetning til fond og overføring til investeringsbudsjettet.

Forslag til økonomiplan for Kap. 8 Skatt/ tilskudd i perioden 2019 – 2022

Drift - endringer	2019	2020	2021	2022
Frie inntekter (Kap. 8)				
Skatteinngang	-448 200	-456 200	-456 200	-456 200
Netto inntektsutjevning	850	5 700	5 700	5 700
Rammetilskudd	-372 100	-378 150	-378 250	-378 250
Rammetilskudd ekstra	-1 000	0	0	0
Skjønnsmidler fra fylkesmannen	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Rente-tilskudd omsorg	-2 600	-2 300	-2 000	-1 700
Vertskommunetilskudd	-52 500	-50 700	-48 800	-46 850
Statstilskudd flyktninger	-27 500	-11 100	-16 000	-14 800
Eiendomsskatt - annen fast eiendom	-39 440	-43 550	-43 550	-43 550
Eiendomsskatt vindmøller (næring)	-9 840	-9 840	-9 840	-9 840
Eiendomsskatt - verk og bruk	-7 240	-7 240	-7 240	-7 240
Eiendomsskatt - næring	-11 520	-11 420	-11 320	-11 220
Refusjon rentefrie skolelån	-600	-550	-500	-450
Kalk. rent./avd.	-20 651	-21 884	-24 082	-26 766
Sum frie disponible inntekter	-994 341	-989 234	-994 082	-993 166

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner. I tabelloversikten ligger IKKE bruk av fond, avsetning til fond og overføring til investeringsbudsjettet.

Kommentarer knyttet til spesielle inntekter**Forventet skatteinngang og rammetilskudd i 2019 - 2022**

Grunnlaget for skatteanslaget er basert på forventet skatteinngang og rammetilskudd – iht. lokale vurdering. Statens beregning er ikke lagt til grunn. Utgangspunktet er en økning for landet på 2,4% i 2018, og en økning på 1,8% i 2019 (for kommunene totalt).

Som en kjenner til så har vi foretatt budsjettendringer i løpet av 2018 og ligger nå på en skatteinngang som er 1,94% høiere enn skatteinngangen for 2017. Samtidig er det grunn til å peke på at Eigersund kommune også i 2018 har hatt engangsinntekter som ikke kommer i 2019 (bla. knyttet opp mot Verran-saken). Dette gjør at vår skatteinngang ikke automatisk kan sammenlignes med et gjennomsnitt av kommunene, men det må foretas lokale vurderinger.

Vår skatteinngang – og prosentvis vekst – henger sammen med Aker-effekten frem til 2014. Forskjellene i den prosentvise veksten kan vises slik:

Forhold	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kommunene		5,7%	1,9%	6,0%	9,7%	4,5%	2,4%	1,8%
EK		13,9%	8,8%	-1,0%	3,9%	0,6%	0,3%	6,2%
Skatt i% av gjennomsnitt	94,6%	102,1%	108,9%	102,1%	97,4%	94,8%	93,6%	98,2%

Hvis vi ser på skatteandelen i prosent av landet kan en her trekke frem følgende kommuner, som vi kan sammenlikne oss med (innenfor flere områder) for 2019:

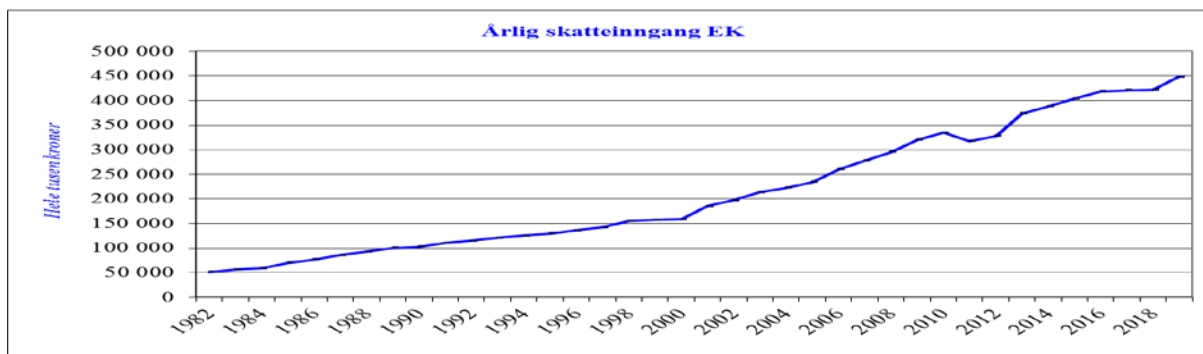
- Haugesund – 94,3%
- Hå – 88,0%
- Klepp – 97,1%
- Karmøy – 85,7%
- Gjesdal – 91,0%
- Mandal – 82,3%

- Time – 99,2%
- Stord – 92,6%.

Alle forholdene er som skatt i prosent av landsgjennomsnittet (som er 100%). I utgangspunktet så vil en historisk sett se at Eigersund kommune ligger på 92% - 95% av landsgjennomsnittet. En viser videre til at i enkelt år har det vært en del engangsforhold som har trukket skatteinngangen opp. Dette gjelder bla. fordelingsoppgjør som har gitt oss flere millioner kroner i pluss.

Vi vil videre se at kommuner som ligger i Stavanger-regionen vil ligge høyre enn landsgjennomsnittet – noe som er helt naturlig (basert på tidligere års utviklingstrekk). Det at Eigersund kommune skal opp på en snitt på 100% forutsetter stor aktivitet ved Aker – med innleid utenlandsk arbeidskraft. Fra og med 2020 legges det inn en forventning om en skatteinngang som er 100% av landsgjennomsnittet.

Årlig skatteinngang for Eigersund kommune har hatt en stigning og kan vises på følgende måte, og har de siste årene hatt høyere prosentvis vekst enn landets kommuner i gjennomsnitt:

En må i denne sammenheng være klar over at skatteinngangen styres av ulike forhold, herunder:

- Lønnsutvikling og antall skatteyttere er to vesentlige forhold.
- En annen viktig faktor er kommunens andel av inntekst skatt (styres via skattøre). Den kommunale skattøren for personlige skattytere. Denne blir redusert for 2019 vs 2018.
- Fordelingen mellom rammetilskudd og skatt er styrt av statlige beregninger.
- Arbeidsledighet.
- For Eigersund kommune er utviklingen ved Aker Solutions Eigersund viktig og betyr mye skattemessig.

Samtidig så er det grunn til å peke på at ved å ligge på en forventet skatteinngang på 95% så betyr dette at Eigersund kommune får tilført 7,5 millioner kroner som netto inntekstutjevning (et tilskudd som vi får). Ved endret skatteinngang så vil dette få konsekvenser for netto inntekstutjevningen.

Hvis vi legger oss på en skatteinngang som er 100% av landsgjennomsnittet så vil de frie inntektene (skatt og rammetilskudd) øke samlet sett med 9,0 millioner kroner. Dog så betyr det at skatteinngangen må økes med 22,6 millioner kroner.

Rådmannen peker på at statens anslag ikke er basert på lokale forhold og advarer mot å øke skatteinngangen til statens anslag og nivå.

Forventet rammetilskudd i 2019 - 2022

Rammetilskuddet er et tilskudd som kommunene får fra staten – basert på et større antall kriterier og flere overgangsordninger. Størrelsen på rammetilskuddet blir påvirket av skatteinngangen og netto inntektsutjevning.

Rammetilskuddet består av ulike elementer. Henger sammen med følgende forhold:

- Innbyggertilskuddet og andre enheter – som er faste og fremkommer i statsbudsjettet.
- Budsjettrett skatteinngang – får konsekvenser for netto inntektsutjevning.
- Skjønnsmidler fra fylkesmann. Videreføres ut hele perioden (lokal forutsetning)
- «Alenepenger». Dette er tilskudd knyttet opp mot kommunereformen og hvor Eigersund kommune fattet positivt vedtak om sammenslåing, men hvor andre kommuner fattet negativt vedtak. Dvs. at vi ønsket sammenslåing, men er «ufrivillig alene». Tilskuddet ligger i statsbudsjettet for 2019 med 50% av det som ble gitt i 2018. Fra og med 2020 tas disse midlene ut av staten.

Merk at det ligger føringer fra staten hvordan disse midlene skal brukes.

Differanse mellom statens makro anslag på skatt og rammetilskudd vs adm

Det foreslås et annet skatteanslag enn det som ligger til grunn for statens anslag. Til forskjell fra tidligere år ligger nå administrasjonens forslag høyere enn statens anslag for økonomiplanperioden. En viser til følgende oversikt:

Adm-forslag	2019	2020	2021	2022
Skatteinngang	-448 200	-456 200	-456 200	-456 200
Netto inntektsutjevning	850	5 700	5 700	5 700
Rammetilskudd	-372 100	-378 150	-378 250	-378 250
Rammetilskudd ekstra	-1 000	0	0	0
Skjønnsmidler fra fylkesmannen	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Sum adm forslag	-822 450	-830 650	-830 750	-830 750
Statens makro anslag	2019	2020	2021	2022
Skatteinngang	-447 550	-447 550	-447 550	-447 550
Netto inntektsutjevning	485	485	485	485
Rammetilskudd	-372 100	-378 150	-378 250	-378 250
Rammetilskudd ekstra	-1 000	0	0	0
Skjønnsmidler fra fylkesmannen	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Sum adm forslag	-822 165	-827 215	-827 315	-827 315
Differanse ADM vs Staten	-285	-3 435	-3 435	-3 435

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

En viser til at statens anslag bygger på anslag for kommunene totalt og tidligere års skatteinngang. I dette oppsett forutsetter administrasjon høy aktivitet i det lokale næringslivet og innleie av ansatte (fra da utland).

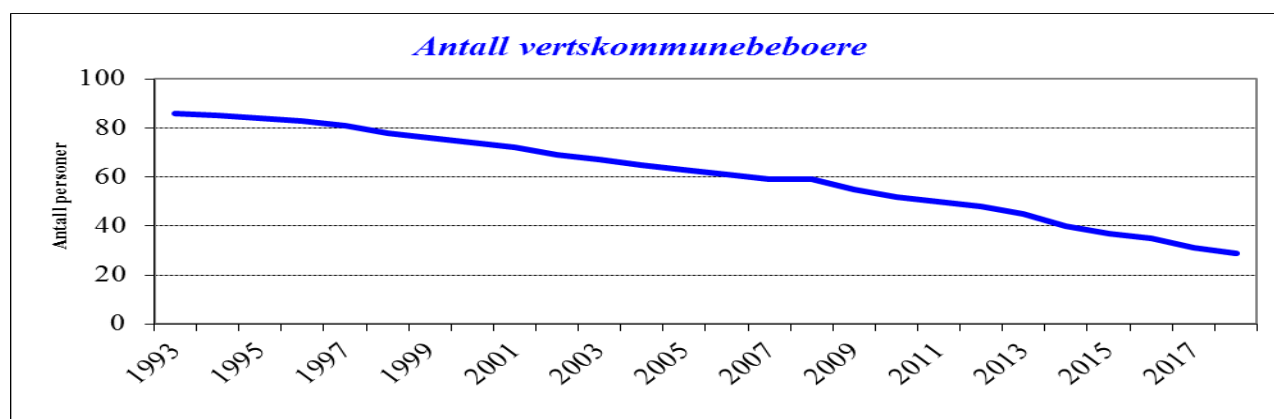
Skjønnsmidler for 2019 - 2022

For 2019 har vi fått totalt 2,0 millioner kroner i skjønnsmidler. Skjønnsmidlene blir tildelt av Fylkesmann i Rogaland som en del av rammetilskuddet. Dette er frie driftsmidler. Årsaken til at vi får skjønnsmidler henger sammen med en totalvurdering og hvor bla. kompensasjon knyttet opp mot betaling av plasser ved Uninor har blitt vektlagt. Videre informasjon har vi ikke mottatt fra Fylkesmann i Rogaland. Rådmannen viser til at Fylkesmann i Rogaland følger tidligere avtale og rådmannen oppfatter dette positivt.

Endringer knyttet til reduksjon og endringer i vertskommunetilskuddet

Vertskommunetilskuddet er et tilskudd som 33 kommuner mottar som følge av at de hadde spesielt store institusjoner for mennesker med psykisk utviklingshemming i 1991. Vertskommunetilskuddet har nå blitt lagt inn som et eget tilskudd for disse kommunene. I forslag til statsbudsjett videreføres nedtrappingsordning (som har blitt endret flere ganger). Videre ligger det inne at vertskommunetilskuddet skal være et eget tilskudd så lenge det fortsatt lever vertskommunebeboere. En viser videre til at nedtrappingsordningen er god for vertskommunene. I rådmannens budsjettforslag legges det til grunn nedtrapping av ordningen ved HO (ved naturlig bortgang) og en reduksjon av tilskuddet i perioden.

Antall brukere som omfattes av ordningen, har (som følge av naturlig bortgang) blitt redusert siden 1991 – noe følgende figur viser:

Opprinnelig var 94 personer omfattet av ordningen. Pr 17/10-2018 har vi 29 personer i ordningen. I oktober 2017 omfattet ordningen 31 personer i Eigersund kommune. En viser til at det foreligger ulike beregninger knyttet opp mot vertskommunetilskuddet og hvor ordningen på sikt skal avvikles.

Vertskommunetilskuddet er beregnet til å utgjøre 52.500.000 kroner i 2019. Beløpet er beregnet basert på den informasjon vi har mottatt. Dette føres som en inntekt i driftsbudsjettet. Dvs. midlene går med til dekning av direkte og indirekte utgifter for brukerne. En påpeker at dette vil bli gjennomgått og vurdert løpende i forbindelse med utarbeidelse av prosjektrekskap for det enkelte år.

Det er videre viktig å støtte det arbeidet LVSH gjør knyttet opp mot pensjonsutgifter som vil ligge i kommunene etter at ordningen opphører. Vi har videre tatt opp at dette også vil gjelde en del bygningsmasse i kommunene.

En peker på at dette er en ordning som vil bli gradvis avviklet – i form av naturlig bortgang, men hvor ordningen vil fortsette så lenge det fortsatt er vertskommunebeboere i vertskommunene.

En viser til at et ekspert utvalg har foreslått avvikling av Vertskommunetilskuddet. Endelig beslutning vil bli tatt i forbindelse med Kommuneproposisjonen for 2020 (mai 2019). Hvis dette tilskuddet blir overført til rammetilskuddet betyr dette mye for Eigersund kommune. En har i økonomiplan lagt til grunn at tilskuddet videreføres som tidligere signaler fra staten.

Momsrefusjonsordning

I løpet av 2018 har vi hatt en gjennomgang for å se på konsekvensene av å føre momsrefusjonen ut på den enkelte avdeling – og enhet. Dette vil føre til endringer i netto rammene for avdelingene. Det har blitt foretatt en gjennomgang og gir inten negative forhold/moment for avdelingene. En omlegging har ikke noen konsekvens for tjenesteproduksjonen. Ut fra dette er momsrefusjon flyttet fra Kap. 8 til avdelingene – fra og med budsjettet for 2019. Endringene er innarbeidet i detaljbudsjettene.

Ressurskrevende tjenester innenfor HO

Tilskuddsordningen ressurskrevende tjenester innenfor helse og omsorg. Tilskuddet lå på en samlet plass under Kap. 8. Denne er nå flyttet til HO. Blir da lettere å se inntekter og utgifter opp mot hverandre – da disse ligger på samme avdeling. Endringer er foretatt i løpet av 2018 og gjelder fra og med budsjett 2018 (B2018).

Etter fratrekk fra ordninger, som ligger i rammetilskuddet og et innslagspunkt, får vi kompensert 80%. En god ordning, men her er det to forhold som gir økonomiske konsekvenser for oss (i negativ retning):

- Aldersgrensen på 67 år.
- For tredje året på rad så økes innslagspunktet med 50.000 kr ut over pris- og lønnskompensasjon. Dette betyr at refusjonsandelen blir stadig mindre.

Det krever mye dokumentasjon og egen revisjonsgjennomgang på å få ut tilskuddet. Forutsetter at vedtakene til de enkelte personer i ordningen er korrekte – ellers taper vi tilskuddsmidler. I de inntekter som her ligger har vi tatt hensyn til at HO mottar to nye ressurskrevende brukere.

Statstilskudd flyktninger

Statstilskuddet er budsjetter med bakgrunn i faktiske personer – med informasjon og utregning fra flyktningetjenesten. I tillegg er vurdering knyttet opp mot forventet mottak av flyktninger.

I kommunestyret ble følgende oversikt vist knyttet opp mot bosetting av flyktninger i Eigersund kommune:

År	Totalt	Voksne	Barn	Enslig Mindreårige	Fam. Gj. Voksne	Fam. Gj. barn
2008	25	15	7			3
2009	27	19	7			1
2010	22	10	4	5	1	2
2011	20	11	5	3	1	
2012	27	9	10	2	1	5
2013	34	25	7	2		
2014	61	20	6	3	6	26
2015	60	34	8	4	4	10
2016	53	30	13	2	5	3
2017	39	19	11	2	3	4
2018	12	4	4	1	2	1

Eigersund kommune får flyktningetilskudd de føreste 5 årene – noe som gjør at inntektene går ned. Videre vil ikke utgiftene gå tilsvarende ned.

Inkludering av flyktninger er et forhold som det bør sees særskilt på da det er viktig å lykkes – ellers vil differansen mellom inntekter og utgifter gi oss betydelige økonomiske utfordringer. Dette ser vi tydelig i fremlagt økonomiplan og bør være et fokusområde.

Kalkulatoriske poster

Dette er – kort fortalt – dekning av finansutgifter som EK har knyttet opp mot selvkostområdene. Det foreligger selvkostberegninger for samtlige selvkostområdene til EK.

Oversikten viser følgende:

Ansvar	Kalkulatoriske B2019 - konto 15005		Avrundet	
6413	kr	16 222,00	kr	16 000,00
6520	kr	79 442,00	kr	79 000,00
6820	kr	7 291 318,00	kr	7 291 000,00
6830	kr	13 265 114,00	kr	13 265 000,00
			kr	20 651 000,00
Ansvar	Kalkulatoriske B2020 - konto 15005		Avrundet	
6413	kr	16 222,00	kr	16 000,00
6520	kr	79 442,00	kr	79 000,00
6820	kr	8 769 718,00	kr	8 770 000,00
6830	kr	13 019 271,00	kr	13 019 000,00
			kr	21 884 000,00
Ansvar	Kalkulatoriske B2021 - konto 15005		Avrundet	
6413	kr	16 222,00	kr	16 000,00
6520	kr	79 442,00	kr	79 000,00
6820	kr	11 233 718,00	kr	11 234 000,00
6830	kr	12 753 379,00	kr	12 753 000,00
			kr	24 082 000,00
Ansvar	Kalkulatoriske B2022 - konto 15005		Avrundet	
6413	kr	16 222,00	kr	16 000,00
6520	kr	-	kr	-
6820	kr	14 772 918,00	kr	14 773 000,00
6830	kr	11 977 482,00	kr	11 977 000,00
			kr	26 766 000,00

Forholdene legges inn for de enkelte år (avrundet). Forutsetter videre at vi tar igjen etterslep på investeringer. Blir en økning i økonomiplan. En viser seg at dette er beregninger – basert på en egen forskrift.

Endringer i betalingssatser for tjenester ved Kap. 8

Her må en skille mellom forhold som er satt av staten – for eksempel skattenivå og rammetilskudd – og *forhold som den enkelte kommune selv kan bestemme*. Den ordningen som kommunen selv kan fastsette innenfor Kap. 8 er nivå på eiendomsskatt. Dette kan skje med skattepromille og/eller bunnfradrag.

Utviklingen i eiendomsskatt har vært slik:

År	Regnskap	Budsjett
2008	-15.104.272,74	-14.400.000,00
2009	-15.522.819,33	-15.100.000,00
2010	-15.978.608,11	-15.500.000,00
2011	-16.149.809,61	-16.000.000,00
2012	-24.534.992,83	-24.500.000,00
2013	-26.185.664,27	-26.440.000,00
2014	-27.156.160,61	-27.150.000,00
2015	-27.707.986,58	-27.750.000,00
2016	-28.120.181,82	-28.750.000,00
2017	-43.586.177,33	-43.500.000,00
2018	-59.452.868,41	-58.800.000,00

Det er nå foreslått betydelige endringer i eiendomsskatten – som får konsekvenser for kommunene (herunder Eigersund kommune).

Kommentarer knyttet opp mot eiendomsskatt

I møte 12.12.2007, 15.12.2008, 14.12.2009 og 20.12.2010 fattet Kommunestyret (K-sak 125/07, K-sak 078/08, K-sak 098/09 og K-sak 085/10) følgende vedtak knyttet opp mot eiendomsskatt:

1. *Eiendomsskatten for 2010 utskrives med 6% av takstgrunnlaget på næringseiendommer.*
2. *Eiendomsskatten for 2010 utskrives med 2% av takstgrunnlaget på "annen fast eiendom" og med et bunnfradrag på 600.000 kroner pr bolig/fritidsbolig.*
3. *Bunnfradrag tilordnes boliger og fritidsboliger.*
4. *Med bolig menes her en boenhet som består av ett eller flere rom, er bygd eller ombygd som helårs privatbolig for en eller flere personer, og har egen adkomst til rommet/rommene uten at en må gå gjennom en annen bolig. En leilighet er en bolig med minst ett rom og kjøkken. En hybel er et rom med egen inngang beregnet som bolig for en eller flere personer, som har adgang til vann og toalett uten at det er nødvendig å gå gjennom en annen leilighet. Bolig er fellesbegrep for leilighet og hybler.*
5. *Med fritidsbolig menes en boenhet som består av ett eller flere rom, er bygd eller ombygd som fritidsbolig for en eller flere personer og har egen adkomst til rommet/rommene uten at en må gå gjennom en annen bolig.*

Vedtaket ble fattet i forbindelse med at ny taksering har funnet sted av eiendommer i hele Eigersund kommune - for påfølgende budsjettår. I budsjettet for 2012 ble promillesatsen for næring satt opp til 7% fra og med budsjettåret 2013. Fra og med 2012 ble bunnfradraget tatt ut.

I møte 28/9-2015 vedtok kommunestyret følgende:

Eigersund kommune starter ikke opp noen prosess med alminnelig omtaksering nå, men baserer seg på Eiendomsskatteloven §8 A-4 Kontorjustering - fra og med skatteåret 2018.

I forbindelse med budsjettvedtak for 2018 ble følgende vedtatt:

- For eiendomsskatt 2018 vedtas følgende:
 - a. Fra og med skatteåret 2018 foretas det en kontorjustering av eiendomsskattetakstene med +10%. Dette iht Eiendomsskatteloven §8 A-4 Kontorjustering.

- b. Den generelle skattesatsen for de skattepliktige eiendommer settes til 7 promille.
- c. Med hjemmel i eiendomsskattelovens § 12 bokstav a settes skattesatsen for bolig- og fritidseiendommer til 4,0 promille.
- d. Det gis ikke bunnfradrag på bolig/fritidsbolig.

Informasjon om lovmessige forhold innenfor eiendomsskatten

Det gjøres oppmerksom på følgende forhold:

- Eiendomsskatten er en fri inntekt. Dvs. at kommunen kan disponere inntekten til de driftstiltak (den tjenesteproduksjonen) en ønsker.
- Det er ikke lov til å fjerne bunnfradrag og sette opp promillesatsen samme år (for samme gruppe). Eiendomsskatteloven §13.1.
- Eiendomsskatten kan ligge mellom 2 og 7 promille.
- Eiendomsskatten kan ikke økes med mer enn 1 promille hvert år (nytt forslag fra regjeringen i statsbudsjettet for 2018).
- Eiendomsskatten kan settes ned til de nevnte minstegrensene fra ett år til det neste – uansett hvor høyt skattesatsen var fra før.
- Det er lov til å ha en promillesats på ”verk og bruk” og en annen på ”annen fast eiendom”. Dette er det kommunestyret som fastsetter. Dette er avklart med både KS Advokatene og Finansdepartementet at en slik forskjell ikke vil være i konflikt med Eiendomsskattelovens §13.1
- Det er videre lagt inn en økning på 10% grunnlaget fra og med 2018. Dette er endring som vil omfatte alle som betaler eiendomsskatt.
- *Det er også viktig å påpeke at kommunestyret, vil stå fritt til å vurdere eiendomsskatten på nytt ved budsjettbehandlingen for 2019 – og det enkelte kalenderår.*

De endringene som foreslås av regjeringen er:

1) Endring hytter og hus.

- a) Maks sats skal være 5‰ mot dagens 7‰ – for hytter og hus. Gjelder ikke næring.
- b) Dette gjelder fra 2020.
- c) Får ingen direkte konsekvenser for oss. Vi ligger i 2018 på 4‰.
- d) Endringer knyttet opp mot grunnlag:
 - i) Regjeringen foreslår videre at bruk av formuesgrunnlag gjøres obligatorisk ved verdsettelse av boligeiendom for eiendomsskatteformål fra 2020.
 - ii) Det skal bli obligatorisk for kommunene å bruke SSBs boligverdier når de skal beregne eiendomsskattegrunnlaget for bolig.
 - iii) Samt at eiendomsskattegrunnlaget ikke skal kunne overstige 70 prosent av markedsverdien.
 - iv) Dette gjøres ved at eiendomsskattegrunnlaget reduseres ved at det innføres en obligatorisk reduksjonsfaktor i eiendomsskattetakstene på 30 prosent for all bolig- og fritidseiendom.
 - v) Kommunene vil fortsatt stå fritt til å velge en høyere reduksjonsfaktor enn dette.
- e) Ovennevnte forhold er nye og gir endringer for oss.
 - i) Stikkprøver viser at dette gir oss økt eiendomsskatt.
 - ii) MEN hytter, våningshus, tomter vil beholde den gamle taksten og få et fratrekk på 30% og ergo betale mindre. Dette fører til et inntektstap på 1,2 millioner kroner (fra og med 2020 – med dagens taks).
 - iii) Dvs at endringen fører til en skjevhet – noe får redusasjon mens andre vil få økning.

- iv) Totalt sett kan disse forholdene gå opp økonomisk, men det vet vi ikke pr i dag. Vil egentlig ikke få endelig svar før i oktober 2020.
- v) Staten sier videre: For fritidseiendom er formuesgrunnlagene foreløpig lite egnet til verdsettelse fordi de i liten grad reflekterer den underliggende markedsverdien. Fritidseiendommer skal derfor inntil videre takseres som i dag.
- f) Som følge av endringene foreslår vi at det gjennomføres en «reduert» taksering av eiendommer som faller utenom formuesgrunnlaget.
 - i) Vil da omfatte hytter og tomter.
 - ii) Blir å takserer alt utenom bolig.
 - iii) Prisen på dette er anslått til 5 millioner kroner. Som er et driftstiltak.
 - iv) Det foreslås å gjøre dette da vi ellers får skjevheter og hvor vi innenfor områder må gjøre noe mht. takseringen.
 - v) KS-E holder på med retningslinjer (nye) for taksering. Disse blir mer standardiserte.
 - vi) En ny taksering vil kunne kompensere for tapet på hyttene med 1,2 millioner kroner.
- g) Endringene det enkelte år er redusert fra 2‰ til 1‰.
- 2) De endringene som foreslås i eiendomsskatten betyr mer arbeid Eiendomsskattekontoret. Det vil bli mer arbeidet med årlige utskrivninger – i tillegg til lovmessige endringer og taksering. Det er behov for dagens bemanning.
- 3) Verk og bruk
 - a) Vi snakker her om industri.
 - b) Begrepet utgår fra 1/1-2019. Blir næring.
 - c) Produksjonsutstyr og produksjonsinnstallasjoner skal ikke inngå i eiendomsskattegrunnlaget fra 1/1-2019.
 - d) Dette vil gi konsekvenser for flere kommuner, men ikke oss når det gjelder «industri». Vi har ikke produksjonsutstyr og produksjonsinnstallasjoner som en del av eiendomsskatte-grunnlaget.
 - e) Når det gjelder bredbånd og tele så vil vi tape 630.000 kroner over 7 år (nedtrapping). Dvs. vi taper 90.000 kr det første året, 180.000 kr det andre osv. Dette er noe vi kan søke om kompensasjon på, men vi kan ikke forvente å få kr og kr igjen.
 - f) Når det gjelder vindmøller så er dette en egen kategori og har ingen endring (slik det blir vurdert).
 - g) Når det gjelder vannkraft så skrives dette ut etter mottatte grunnlag og det oppfattes slik at det ikke er noen endringer knyttet opp mot dette forhold.

I dette er det grunn til å peke på følgende forhold:

- Formuesverdien er 25 % av boligverdien.
- Eiendomsskattegrunnlaget skal etter nye regler settes til 70 % av boligverdien.
- Eiendomsskattegrunnlag = Formuesverdi x 4 x 0,7 = Formuesverdi x 2,8.

Eiendomsskattekontoret har tatt ulike stikkprøver og viser at endringen fører til at eiendomsskatten for enkelt eiendommer (hus) øker etter endringen. Dette i form av at grunnlaget øker.

Det er ikke noe lovmessig til hinder for å foreta kontorjustering, maksimal økning er 10 % av det opprinnelige grunnlaget, altså ca. 9 % av gjeldende takst.

Vi vil få en reduksjon knyttet opp mot eiendomsskatt knyttet opp mot eiendommer som ikke blir omfattet av SSBs boligverdier når de skal beregne eiendomsskattegrunnlaget for bolig.

Vil gi oss en reduksjon i eiendomsskatten med 1,2 millioner kroner fra og med 2020. Dette vil gjelde bla. hytter, en del boliger og tomter. Ut fra dette foreslår rådmann at det gjennomføres en taksering av eiendommer som ikke er omfattet av SSBs boligverdier når de skal beregne eiendomsskattegrunnlaget for bolig. Takseringen legges inn i 2019 og på den måten vil ny takst kunne foreligge fra 2020 – og ikke gi oss en økonomisk reduksjon.

Foreslåtte endringer innenfor eiendomsskatten

Som rådmannen viser så er det følgende faktorer som har betydning for rådmannens vurderinger:

- Redusert flyktningetilskudd.
- Behov for økte investeringer knyttet opp mot både skolebygg (f.eks. Eigerøy skole), barnehagesektoren (Nye Rundevoll barnehage) og renovering av kommunale bygg.
- Nye og økte investeringer fører til økte finansutgifter – samtidig som inntektene blir redusert.
- Forhold knyttet opp mot endringer i statsbudsjettet som ikke blir kompensert (spesielt knyttet opp mot KO).

Basert på dette finner rådmannen behov for å øke eiendomsskatten i 2019 med 0,5 promille og ytterligere 0,5 promille fra og med 2020. Dette vil gjelde privat boliger og fritidseiendommer. En viser videre til at fra og med 2019 vil samtlige eiendommer få et økt grunnlag med 10% basert på oppjustering.

Beregning av fremtidig eiendomsskatt:

- For 2019:
 - Eiendomsskatten for hus og hytter etc øker med 0,5 promille.
 - For hus og hytter (etc) blir da eiendomsskatten 4,5 promille.
 - For næringseiendommer videreføres eiendomsskatten på 7 promille.
- For 2020:
 - Eiendomsskatten for hus og hytter etc øker med 0,5 promille.
 - For hus og hytter (etc) blir da eiendomsskatten 5,0 promille.
 - For næringseiendommer videreføres eiendomsskatten på 7 promille.

Den beregnet gjennomsnittlig eiendomsskatt i 2017 var på ca 5.600 kr/år (hus). Denne var på 4 promille. Utviklingen på denne boligen vil etter forslaget bli:

- 2018: 6.160 kroner (en økning på 10%)
- 2019: 7.623 kroner (en økning på 0,5 promille – er da på 4,5 promille)
- 2020: 8.470 kroner (en økning på 0,5 promille – er da på 5,0 promille). Merk at det er grunn til å tro at eiendomsskatten blir høyere – som følge av endringer i grunnlagsberegningen.

Samtidig er det grunn til å peke på at andre konkrete eksempler på privatboliger i Eigersund kommune vil i 2019 få en samlet eiendomsskatt på over 10.000 kroner. Eiendomsskatt er uten mva.

Forslag til vedtak knyttet opp mot eiendomsskatt 2019

I vedtaket bør vi ta med at kommunen skriver ut eiendomsskatt og hvilket utskrivingsalternativ en benytter (punkt a) samt hvilke eiendommer kommunestyret fritar etter § 7 (punktene f – h). Dette skal det være årlige vedtak på.

Forslaget til hvilke eiendommer som skal gis fritak samsvarer stort sett med det som ble vedtatt for 2008 og som er blitt praktisert siden, uten at det er gjort årlige vedtak. Det foreslås ikke fritak til pinsemenighetens kafe Sarepta da dette kan være konkurransevridende, og det er tvilsomt om et slikt fritak vil være lovlig.

- For eiendomsskatt 2019 vedtas følgende:
 - a. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skrives det for skatteåret 2019 ut eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen.
 - b. Fra og med skatteåret 2019 foretas det en kontorjustering av eiendomsskatte-takstene med +10 % av opprinnelig grunnlag. Dette iht eiendomsskatteloven § 8 A-4 Kontorjustering.
 - c. Den generelle skattesatsen for de skattepliktige eiendommer settes til 7 promille.
 - d. Med hjemmel i eiendomsskattelovens § 12 bokstav a settes skattesatsen for bolig- og fritidseiendommer til 4,5 promille.
 - e. Det gis ikke bunnfradrag på bolig/fritidsbolig.
 - f. For skatteåret 2019 skal det gis fritak for eiendommer iht. eiendomsskatteloven § 7 bokstav a). Følgende skal fritas:
 - o Private barnehager
 - o Idrettslag tilsluttet Norges idrettsforbund
 - o Bedehus og lokaler tilhørende religiøse samfunn og -foreninger
 - * Egersund Bedehus
 - * Stiftelsen For Egersund Misjonshus
 - * Hadland Bedehusforening
 - * Stapnes Bedehus
 - * Det Almindelige Samfund – skole og boliger
 - * Jehovas Vitner
 - * Hellvik Bedehus
 - * Det Norske Dhammakaya Samfunn
 - * Pinsemenigheten Evangeliehuset gis delvis fritak – det gis ikke fritak for Kafe Sarepta
 - o Eiendom tilhørende følgende ikke-kommersielle stiftelser, institusjoner og foreninger:
 - * Stiftelsen Hellvikshallen
 - * Egersund Hvite Bånd Forening
 - * Egersund Sjømannsforening
 - * Egersund Sanitetsforening
 - * Lions Club
 - * Arbeidernes Hus
 - * Egersunds Mandssangforening
 - * Stiftelsen Feylingsbua Egersund
 - * Rogaland Røde Kors Med Flekkefjord
 - * Skadbergsanden Grendehus
 - * Opplysningsvesenets Fond - Prestegårdene
 - * Dalane Folkemuseum
 - * Dalane Miljøverk Iks
 - * Helleland Grendehus
 - g. For skatteåret 2019 skal det gis fritak for eiendommer iht. eiendomsskatteloven § 7 bokstav b). Følgende skal fritas:
 - i. Fredede bygninger
 - h. Eiendom tilhørende andre stiftelser/organisasjoner kan bli vurdert fritatt av kommunestyret på grunnlag av søknad.

Kommentarer knyttet til Kap. 9 (1A)

Nøkkeldata for Kap. 9 Finansposter

Enheter ved Kap. 9

Kap. 9 omfatter følgende forhold:

- Renteinntekter/-kostnader
- Avdrag på lån
- Amortiseringstilskudd
- Konesjonskraft
- Bruk og avsetning av fond
- Overføringene fra drift til investeringsbudsjettet foregår regnskapsmessig via Kap. 9.

Antall ansatte ved Kap. 9

Det er ingen ansatte ved nevnte kapittel.

Økonomiske hovedtall for Kap. 9

Moment/år	B-2019	B-2018	R-2017
Utgifter	83 500	77 605	92 250
Inntekter/tilskudd	-53 445	-62 842	-70 447
Netto ramme	30 055	14 763	21 802

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Forslag til økonomiplan for Kap. 9 Finansposter 2019 – 2022

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan:

Drift - endringer	2019	2020	2021	2022
Finansposter (Kap. 9)				
Renteutgifter på lån	25 800	32 000	37 150	39 600
Avdrag på lån	55 800	67 500	73 500	77 000
Netto renteutg på forvaltningslån	600	600	600	600
Renter av innskudd fond	-200	-200	-200	-200
Renter ved for sen betaling	-50	-50	-50	-50
Renteinntekter av bankinnskudd	-3 600	-3 000	-2 000	-1 500
Konesjonskraft	-350	-350	-350	-350
Utbytte Svåheia Eiendom AS	-660	-660	-660	-660
Utbytte Dalane Energi AS	-8 600	-8 600	-8 600	-8 600
Utbytte Lyse Energi AS	-16 230	-17 700	-18 400	-19 180
Rente Lyse Energi AS	-1 800	-1 700	-1 600	-1 500
Finansbelastning prosjekt	-4 000	-2 500	-1 000	-1 000
Netto finansposter	46 710	65 340	78 390	84 160

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Under Kap. 9 Finansposter ligger deler av bruk av fond – vedlagt tabell viser bruk av fond på fellesområdene:

Drift - endringer	2019	2020	2021	2022
Avsetninger				
Bundne / frie avsetninger	200	200	200	200
Bruk av Driftsfondet	-1 800	-1 300		
Bruk av frie driftsfond	-13 050	-9 280	-1 137	
Bruk av Flyktningefondet	-2 005	-1 050		
Netto avsetninger	-16 655	-11 430	-937	200

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Renteutgifter på lån

På rentesiden legges det vekt på følgende forhold:

1. NIBOR 3 mnd er i skrivende stund 1,17 % (mot 0,77% på samme tid i 2017 og 1,08% på samme tidspunkt i 2016).
2. Historisk sett har nye lån blitt tatt opp med flytende rente. Dette henger sammen med at låneopptaket foretas formelt i desember i budsjettåret – men hvor utbetaling skjer i januar. Dette henger sammen med å skyve på finansutgiftene og regnskapstekniske forhold knyttet opp mot ubrukte lånemidler. Det er et rentepåslag i forhold til Nibor.
3. Iht. finansreglementet kan rådmannen foreta rentebindinger på lån – noe som gjennomføres. Grunnen til at dette gjøres er å sikre mest mulig stabile finansutgifter og samtidig unngå å tape penger på varslede renteøkninger.
 - På eksisterende lån er årlig gjennomsnittlig rente beregnet til rentebinding.
 - Informasjon om rentebindinger (på eksisterende lån):
 - a. Pr 01.01.2010 var 54,1% av lånene våre fast rente.
 - b. Pr 31.12.2010 hadde 55,6% av lånene våre fast rente.
 - c. Pr. 31.12.2011 hadde 82,3% av lånene våre fast rente.
 - d. Pr. 31.12.2012 hadde 76,5% av lånene våre fast rente.
 - e. Pr. 31.12.2013 hadde 67,8% av lånene våre fast rente.
 - f. Pr. 31.12.2014 hadde 61,80% av lånene våre fast rente.
 - g. Pr. 31.12.2015 hadde 53,44% av lånene våre fast rente.
 - h. Pr. 31.12.2016 hadde 36,17% av lånene våre fast rente.
 - i. Pr. 31.12.2017 hadde 36,77% av lånene våre fast rent.
 - j. En påpeker at dette gjelder eksisterende lån og lån som tas opp med flytende rente. En vurderer fortløpende rentebindinger.
 - Låneopptaket for 2018 er ikke gjort, men vil bli fremforhandlet i desember og med utbetaling i 2019. Dette til flytende betingelser. Merk videre at det vil bli fremmet en egen sak om flytting av investeringsmidler fra 2018-budsjettet til andre år. Dette i form av en egen sak.
 - Gjennomsnittsrenten for 2019 er beregnet til å være 2,18%.
 - Gjennomsnittsrenten for 2020 er beregnet til å være 2,24%.
 - Gjennomsnittsrenten for 2021 beregnet til å være 2,52%.
 - Gjennomsnittsrenten for 2022 er beregnet til å være 2,70%.
 - I oppsatt budsjett er det ingen "rentebuffere".

Avdrag på lån

Nye lån opptas med 25 – 40 års nedbetalingstid for lån. For allerede løpende lån er gjennomsnittlig gjenstående nedbetalingstid 21,3 år.

Minimumsavdragsbetaling i økonomiplanperioden

I fremlagt budsjettforslag har det vært nødvendig å bruke *Kommunelovens § 50 Låneopptak punkt 7a*. Denne paragraf går på at gjenstående løpetid for kommunens samlede gjeldsbyrde ikke kan overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler ved sist årsskifte. Dette blir beregnet ved en egen beregningsmodell. I den sammenheng blir det beregnet et minimumsavdrag som kommunen må betale. Dette blir kontrollregnet i forbindelse med regnskapet for 2019.

Renteinntekter av bankinnskudd

Beregnet etter forventet likviditet, forventet rente.

Renteinntektene omfatter flere forhold:

- Renter av bankinnskudd.
 - o Har rene bankinnskudd.
 - o Blir påvirket av likviditet, uttak (betaling av faktura) og rentenivå.
 - o Legger til grunn dagens rentenivå.
 - o Vil bli påvirket at vi i 2019 må ha ny bankavtale. Denne vil – basert på dagens situasjon – føre til dårligere betingelser på renteinnskudd.
 - o Likviditeten svinger og er synkende.
 - o Høyere markedsrente betyr økt inntekt på innskudd.
 - o Fører til at renteinntektene på 3,60 millioner kroner i 2019.
 - o For resten av perioden legges denne inntekt på 3 mill kr.
- Renter av innskudd på fond.
 - o Settes til 200.000 i 2019 og ut.
 - o Fondsmidler blir disponert.
 - o Gjelder øremerkede fondsmidler og avkastningen på disse.
 - o Utjevnes med tilsvarende avsetning til bundne fond og gir dermed ingen økonomisk netto effekt.
- Renter ved for sen betaling settes til 50.000 kr.

Ordinært utbytte fra Svåheia Eiendom AS, Dalane energi AS og Lyse AS

I økonomiplanperioden har rådmannen lagt til grunn det utbytte som er skissert fra selskapene og/eller som baserer seg på verdier i selskapene. Rådmannen viser til at utbytte fra Dalane energi er basert på tilbakemelding fra selskapet og hold på samme nivå i perioden.

Utbytte fra Svåheia Eiendom AS er videreført på skissert nivå. En viser til at utbytte for 2017 (utbetalt i 2018) var høyere enn budsjettet.

Budsjettet utbytte fra Lyse er i tråd med tilbakemelding selskapet har gitt.

Rente fra ansvarlig lån i Lyse

Lyse energi betjener to ansvarlige lån. Vår andel av ett av de ansvarlige lånene ble tilbakebetalt i 2004. For det ansvarlige lånet vi har igjen i Lyse energi betjenes lånet med markedsrenten (3 mnd Nibor) +2%. Fra og med 2009 blir lånet nedbetalt med årlige avdrag. Forholdene er lagt til grunn ved beregningen. Avdraget som blir betalt av Lyse blir regnskapsført i investeringsregnskapet og blir satt av på Investeringsfondet.

Kommentarer knyttet til Kap. 7 Fellesområdet/Fellesutgifter

Nøkkeldata for Kap. 7 Fellesområdet/fellesutgifter

Enheter ved Kap. 7 Fellesområdet/fellesutgifter

Vi fører her:

- Utgifter forbundet med personalforsikringer for alle ansatte i Eigersund kommune.
- Pensjonsutgifter – felles. Viser til at det trekkes pensjonsmidler fra avdelingene – på det enkelte ansvar, men samtidig føres det pensjonsberegninger som omfattes av føringer på dette ansvar.
- AFP-kostnader
- Lønnsporten avsettes (og fordeles gjennom året – etter lønnsforhandlinger – til avdelingene).
- Bruk av tidligere års andel av overskudd fra KLP (pensjon). Dette skjer ved bruk av det som er vårt pensjonsfond i KLP.
- Føring av premieavvik og amortisert premieavvik.

Antall ansatte ved Kap. 7

Det er ingen ansatte ved nevnte kapitel.

Økonomiske hovedtall for Kap. 7

Moment/år	B-2019	B-2018	R-2017
Utgifter	28 963	30 531	29 925
Inntekter/tilskudd	-500	-16 450	-9 506
Netto ramme	28 463	14 081	20 418

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner. Forskjellen mellom de ulike år henger sammen med bruk av fondsmidler og flytting av midler på lønnsporten.

En påpeker at tabellen kan gi en noe feil fremstilling. I løpet av året flyttes midler fra bla. lønnsporten ut til avdelingene. Videre vil dette også skje med gitte pensjonsmidler. Ut fra dette er dette et ansvarsområde som "tømmes og fylles".

Forslag til økonomiplan for Kap. 7 for perioden 2019 – 2022

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan:

Drift - endringer	2019	2020	2021	2022
Nettobudsjett	14 081	14 081	14 081	14 081
Fratrekk engangsforhold 2018	16 120	16 120	16 120	16 120
Varige rammeendringer:				
Gevinstrealisering SA mot pensjon	1 200	1 200	1 200	1 200
Samlet korr i Statsbud	548	548	548	548
Flytte lønn til avdelingene lønnsoppgjør	-4 986	-4 986	-4 986	-4 986
Avsetning lønnsport for budsjett	20 000	20 000	20 000	20 000
Tidsbegrensede rammeendringer:				
Premieavvik SPK	2 500	2 500	2 500	2 500
Premieavvik KLP	-32 000	-41 000	-39 000	-42 000
Amortisert premieavvik - kostnad	11 000	15 500	20 700	25 000
Samlet ramme avd.	28 463	23 963	31 163	32 463

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Kommentarer knyttet opp mot rammeendringer

I forbindelse med budsjettet legges det inn midler knyttet opp mot:

- Midler til lønnspotten. Dette gjelder til:
 - Avsetning for lokale lønnsforhandlinger høsten 2018. Disse midlene er ikke flyttet ut til avdelingene. Overføringer vil skje mot slutten av året
 - Lønnsoppgjøret 2019. Det foreslås at 20 millioner kroner avsettes.
- Føringer knyttet opp mot premieavviket. Dette er beløp som er beregnet av livselskapene. I løpet av 2019 kan det være at Eigersund kommune får en andel av overskuddet i 2018 – som da kan nyttes til redusert premie i 2019. Dette vil få konsekvenser for premieavviket (som blir redusert tilsvarende) og arbeidsgiveravgift. Dette vil føre til en budsjettendring.
- Premieavviket er en regnskapsteknisk føring. Føringer beregnes etter egne regler som ble bestemt i 2002 og i korte trekk skal beregningene ta hensyn til hva vi egentlig skulle ha belastet regnskapet med i pensjon under gitte forutsetninger. Utgangspunktet var i 2002 at pensjonsutgiftene skulle regnskapsmessig reduseres. Dette gir oss en spesiell regnskapsmessig føring av pensjon – hvor vi vil få en regnskapsmessig inntekt i gitte år. Videre skal det som vi i år 0 fører som inntekt - kostnadsføres de påfølgende 7 år. Premieavviket og akkumulert premieavvik baserer seg på informasjon fra livselskapene. En viser spesielt til utviklingstrekkene.

Endringer i brukerbetaling for tjenester ved Kap. 7

Brukerbetalingene er her knyttet opp mot de ansatte sin egenandel på pensjonsforsikringen. Denne er regulert av Hovedtariffavtalen og er satt til 2%. En påpeker at selv om brutto proSENTSATS har økt betydelig står de ansatte sin andel (2%) fast. Da dette er et forhold som er regulert gjennom hovedtariffavtalen (HTA) kan ikke Eigersund kommune foreslå eller gjennomføre egne forhold knyttet opp mot dette forhold.

Ansatte betaler også en egenandel knyttet opp mot lovpålagte personforsikringer.

Øvelse på oljevern.

Kommentarer knyttet til Sentraladministrasjonen

Nøkkeltall for Sentraladministrasjonen

Enheter ved Sentraladministrasjonen

Avdelingen består av følgende administrative enheter/kontor:

- Rådmannskontoret
- Mulighetskommunen
- Plankontoret
- Interne tjenester
- Seksjon Personal og organisasjonsutvikling
- Seksjon Økonomi
- En viser for øvrig til at de økonomiske forholdene knyttet til politiske råd og utvalg - samt ordfører / varaordfører ligger i avdelingen.

Rådmannen viser til at det innenfor avdelingen har blitt besluttet en annen organisasjonsstruktur på hovednivå. Budsjettmessige endringer vil skje i forbindelse med oppbygging av de nye enhetene i løpet av 2019.

Økonomiske hovedtall for avdelingen

Moment/år	B-2019	B-2018	R-2017
Utgifter	86 821	87 825	83 580
Inntekter/tilskudd	-15 300	-18 468	-16 830
Netto ramme	71 521	69 357	66 749

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner. I tallene ligger overføringen til Kirken.

Satsingsområder for Sentraladministrasjonen

Satsingsområdene er beskrevet under «kommunen som arbeidsgiver». Videre ligger prosjektet Mulighetskommunen her, som har utarbeidet eget satsingsområde.

En beskrivelse av Mulighetskommunen og satsingsområder

Fra prosjektet - MULIGHETER I EIGERSUND – har vi fått følgende tilbakemelding, som vil ha konsekvenser for Eigersund kommune.

Konjunkturedgangen i 2014/15 var årsaken til at Eigersund kommune fikk omstillingsstatus i 2017. Arbeidet er kommet godt i gang. Omstillingsstyret er aktivt og en begynner å se resultater av arbeidet. Anbefalingene og målet fra Innovasjon Norge er at omstillingsarbeidet må gå over 6 år for å oppnå de ønskede resultatene. Vi kan ikke forvente økt befolkningsvekst som følge av prosjektet.

De fleste av de 130 nye (netto) arbeidsplassene kommer erfaringsvis i slutten av prosjektet, i år 5 og 6. Målet med omstillingskommunen-prosjektet er å bidra til vekst i antall lønnsomme og forsterking av de eksisterende arbeidsplassene. Arbeidet med nye arbeidsplasser må bli målsatt til eksisterende og/eller nye virksomheter som ledd i besluttet strategi. Det må jobbes konkret mot et mer robust og differensiert næringsliv som vil gi en positiv næringsutvikling. Kompetanse er et område som det må brukes mer tid og ressurser på. Utviklingskompetanse må målsettes og det må etableres flere kompetanseprosjekter knyttet til området

kompetansemiljøer.

Det må satses mer på samarbeid mellom sentrale aktører for å oppnå de resultatene som ønskes for småbyen Egersund.

Tiltak	Status	Kommentarer
Innsatsområde Samarbeid		
Strategi 3.1.1 Samarbeid		Samarbeid er startet og mål er satt. Satsing på prosjektarbeid, digitalisering og kompetanse.
Strategi 3.1.2 Maritime næringer		Samarbeid teknologimiljøet – styrke konkurransekraften
Strategi 3.1.3 Grønn næring		Vindmøllehovedstad og primærnæringene
Strategi 3.1.4 Lokalt næringsfond		Etablere sammen med næringen
Strategi 3.1.5 Digitalisert havn		Utvikle havnen sammen med næringsaktører
Innsatsområde vekstbedrifter		
Strategi 3.2.1 Vekstbedrifter		Forstudie og forprosjekt er bestilt – ferdigstilles mai 2019 Vurdering av hovedprosjekt juni 2019
Strategi 3.2.2 Kompetanse		Økt samarbeid mellom næringsliv og utd.inst.
Strategi 3.2.3 Ungt Entreprenørskap		Igangsettes i januar 2019
Innsatsområde Attraktive Egersund		
Strategi 3.3.1 Handel & service		Program igangsettes i februar 2019
Strategi 3.3.2. Reiseliv		Reiselivsstrategi og oversettelse av Visit Egersund (engelsk)
Strategi 3.3.3. Omdømme		Vedtatte prosjekt fra 2018 følges opp
Strategi 3.3.3. Opplevelsessenter		Forprosjekt igangsettes og prosjektleder ansattes i 2019
Strategi 3.3.4 OPS samarbeid		Samarbeid om utbygging og vekst ml privat og offentlige aktører.
Strategi 3.3.5 Hytteturisme		Frokostmøte og samhandling
Prosjektstøtte		Bidra til utvikling av nye prosjekt som bidrar til vekst i antall lønnsomme arbeidsplasser i Egersund kommune
Strategi 3.3.4 Næringsvennlig kommune		Prosjekt settes i gang i 2019

Kommentarer:

- En viser til at det er lagt inn et budsjettert tilskudd på 2,5 millioner kroner for 2019.
- Fra og med 2020 er dette økt til 3,0 millioner kroner.
- Tilsvarende utgifter er lagt inn.
- Det pekes på at dette er tilskuddsmidler fra Rogaland fylkeskommune (statlige midler) som kommer i tillegg til andre statlige tilskudd/midler.
- Tilskuddet er knyttet opp mot en egen søknad og hvor vi ble definert som en omstillingskommune.
- Det må søkes om de årlige tilskuddene.
- Foruten det som er ført opp i tabellen så arbeider prosjektet med å etablere Egersund som et utgangspunkt for konkret pilgrimsreiser.

Forslag til økonomiplan for Sentraladministrasjonen 2019 – 2022

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan:

Drift - endringer	2019	2020	2021	2022
Nettobudsjett	64 115	64 115	64 115	64 115
Fratrekk engangsforhold 2018	-1 325	-1 325	-1 325	-1 325
Varige rammeendringer:				
Lønnsøkninger	89	89	89	89
Momskompensasjon fra Kap 8 til avd	-3 521	-3 521	-3 521	-3 521
100%-st digitalisering/datasikkerhet	200	200	200	200
100%-st Prosjektkoordinator FRAM	700	700	700	700
Økte midler FRAM og omstilling	800	800	800	800
Turisme til EN&H KF	-400	-400	-400	-400
Krav om gevinstrealisering B2019	-374	-1 067	-2 248	-3 526
Dekning rente lån 15 mill kr i EN&H (2018-22)	375	375	375	375
Div. utgifter Kontrollutvalg/rev. (SD-2)	140	140	140	140
Øvrig kontroll og revisjon (SD-3)	280	280	280	280
EN&H KF - videref. av tilsk. ang tomtsalg(SD-5)	800	800	800	800
Informasjon og web. - Utg til Custom pub.(SD-6)	40	40	40	40
Prosjekter knyttet til plan- og utredningsarb.(SD-7)	650	1 200	600	200
Øk.avd. - 100% rådgiverst. (SD-14)	150	300	300	300
Øk.avd. - 100% controller (SD-15)			150	300
Pålagte vedl.avt. til nye innførte IKT-løsn.(SD-20)	800	900	1 200	1 100
Digi Rogaland - medlemskap (SD-26)	225	225	225	225
Arkiv - div. lisenser mm (SD-21)	200	200	200	200
Arkiv - 100% stilling som arkivar (SD-23)	700	700	700	700
Bemanningsmessige endringer			-750	-750
Juridiske tjenester (SD-25)	75	75	75	75
Tidsbegrensede rammeendringer:				
Valg	800		800	
Områderegulering EIE	500			
Omstillingskommune - 3 årig prosjekt	2 500	3 000	3 000	3 000
Tilskudd Omstillingskommune	-2 500	-3 000	-3 000	-3 000
Dekning underskudd EP KF	710		-710	
Bruk og tilbakeføring av Næringsfondet	-710		710	
Revidering av kommuneplan (SD-8)	110			
Samlet ramme avd.	66 129	64 826	63 545	61 117

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner. Endringene i forhold til økonomiplan 2018-2021 er markert med rød skrift

Kommentarer knyttet til enkelt poster / tiltak ved Sentraladministrasjon:

Nye forhold er markert med rød skrift og omfatter bla. følgende forhold:

- Gevinstrealisering – en viser til samlet informasjon om dette forhold.
- FRAM – det foreslås at det legges inn 800.000 kroner til prosjektet. Dette vil omfatte bla. frikjøp av prosjektledere og/eller innleie av konsulent. Pr. i dag er det avsatt lønnsmidler til prosjektleder av FRAM, men ikke andre omstillingsmidler.

- Dekning rente lån 15 mill kr i EN&H (2018-22). Iht vedtak skal Eigersund kommune dekke renteutgiftene på et avdragsfritt lån som EN&H skal ta opp – i en periode på 5 år. Lånet er budsjettert tatt opp i 2018 og med utbetaling i 2019.
- SD-2 Div.utgifter kontrollutvalg/rev - Utgifter knyttet til kontroll og innsyn. Baserer seg på budsjettet til Kontrollutvalget.
- SD3 Øvrig kontroll og revisjon – særskilt revisjon bestilt av Eigersund kommune. Iht vedtak i Kontrollutvalget så er disse forholdene skilt ut i et eget ansvar. Etter en gjennomgang så må det tilføres mer midler til dette tiltak – som kan omfatte f.eks. revisjonsbekreftelse knyttet opp mot spillemidler eller barnehagetilskudd.
- SD-5 EN&H KF – videreføring av tilskudd knyttet opp mot tomtsalg. I forbindelse med etableringen av EN&H ble det lagt til grunn en salgsinntekt knyttet opp mot tomtsalg for boliger. Dette beløp ble dekket over investeringsbudsjettet. Den tid foretaket ikke har foretatt slikt salg kan ikke dette beløpet føres over drift, men skal være en driftsutgift. I 2018 ble dette beløp finansiert ved bruk av fond, samtidig som foretaket skulle komme tilbake med en sak som så på finansieringen av foretaket). Sak har ikke blitt fremmet, men for å finansiere foretaket legges det inn en varig endring på 800.000 kroner.
- SD-6 Informasjon og web - Utgifter til Custom pub – Drift av kommunens publiseringssystem.
- SD-7 Prosjekter knyttet til plan- og utredningsarb.– Det settes av et årlig beløp til utarbeidelse av planer. Dette fremfor å finansiere enkelt planer. Dette vil gi mer forutsigbarhet økonomisk. Midlene vil være med på å finansiere prosjekter som : Eigersund sentrum, Helleland – oppfølging av mulighetsstudiet, jernbaneveien, sanering av eldre reguleringsplaner og en «pott til større plan og utredningsoppgaver».
- SD-14 Økonomi avdelingen - 100% rådgiverstilling: Det legges inn en 100%- stilling som omfatter (deles mellom) 50%-saksbehandling og 50%-oppfølging av økonomi i byggeprosjekt. En viser videre til:
 - Saksbehandling
 - Ved Sentraladministrasjonen har det (over noen år) blitt redusert totalt 2,35 årsverk knyttet opp mot saksbehandling.
 - Saksbehandlingen har blitt mer kompleks og er økende (i antall saker).
 - Sakene som vi i dag har omfatter flere områder.
 - Det er videre behov for å følge opp eierandelene vi har i ulike foretak og selskap (knyttet opp mot eierskapsmelding).
 - Dette er et område som må styrkes bemanningsmessig.
 - Oppfølging av økonomi i investeringsprosjekt
 - Det er behov for tettere oppfølging av ulike investeringsprosjekt.
 - For å avhjelpe bla. prosjektlederne i investeringsprosjektene så foreslås det at det legges inn en 50%-stilling.
 - Denne del av hjemmelen (50%) vil bli dekket av de investeringsprosjekt en arbeider på – på lik linje med eksisterende stillinger.
- SD-15 Økonomi avdelingen - 100% controller – Mot slutten av økonomiplanperioden foreslås det at det ansettes en controller innenfor økonomi. En ser for seg en delfinansiering opp mot investeringer.
- Bemanningsmessige endringer – Det legges opp til en redusert bemanning ved Sentraladministrasjonen i perioden. En viser her til at det er lagt inn forslag til to nye stillinger ved avdelingene og utgiftene samsvarer for perioden med denne bemanningsendringen, Ut fra det er bemanningsendringene økonomisk nøytrale.

- SD-20 Pålagte vedlikeholds avtaler til nye og innførte IKT-løsninger - Innføring av nye IKT-løsninger eller nye moduler i tilknytning til eksisterende IKT-løsninger genererer driftsutgifter i form av pålagte vedlikeholdsavtaler med leverandørene.
- SD-21 Arkiv - div. lisenser mm– utgifter som knyttet seg til lisenser ved arkivet.
- SD-23 Arkiv - 100% stilling som arkivar – I forbindelse med sak om årsregnskapet for 2017 ble det avsatt budsjettmidler for 2018. Finanseringen av stillingen skulle vurderes i forbindelse med budsjettprosessen. Som følge av behov for mer kapasitet ved arkivet har denne blitt gjort fast i 2018.
- SD-25 Juridiske tjenester– Utgiftene har økt og som følge av det foreslås det en mindre økning. Det skulle vært lagt inn mer midler.
- SD-26 Utgifter knyttet til deltakelse i DigiRogaland - DigiRogaland er et samarbeidsprosjekt mellom kommunene i Rogaland med målsetting om å innfri nasjonale krav om økt bruk av fellesløsninger og etablere grunnlag for en felles, solid og helhetlig plattform for digitale tjenester og IKT-systemer. Eigersund kommune er invitert til å bli med i dette samarbeidsprosjektet. Budsjett for 2019 og framover blir på kr. 150.000,- pr. kommune og kr. 5 pr. innbygger. For Eigersund kommune utgjør dette kr. 225.000,- pr. år.

Det vises ellers til at budsjettet til Kontrollutvalget er iht. kontrollutvalgets vedtak. Kontrollutvalgets sak om deres budsjett legges med i saksutredningen.

Endringer i brukerbetalinger for tjenester ved avdelingen

En viser til vedlegg.

Forslag til investeringer innenfor Sentraladministrasjonen

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan:

Investeringer	Prosjekt	2019	2020	2021	2022
Nye PC'er/servere	111005	400	400	400	400
IKT-skolene utskifting eksisterende utstyr	111020	800	200	200	200
Oppgradering software (Office)	111018	700	200	200	200
Nettverk	111009	250	1 000	250	250
Oppgradering av IKT-utstyr – HO	111030	250	250	250	250
Oppgradering av felles utstyr/servere	111041	300	900	900	900
IP-telefoni	1117	150	150	150	150
IKT-sikkerhet	111038	100	100	100	100
Digitalisering	111002	100	100	100	100
Nytt IKT-utstyr skolene (økt tetthet)	111020	750	750	750	750
Integrasjon mellom ulike system	111021	200	200	200	200
IKT-utstyr barnehagene	111022	200	200	200	200
Oppgradering sak-/arkivløsning	111027	150			
PC-er til elever med spesielle behov	111040	150	150	150	150
Egenkapitalinnskudd KLP	1122				
Årlig egenkapitalinnskudd KLP	1120	3 500	3 500	3 500	3 500
Felles trådløs nettverkløsning	111008	250	250	250	250
Velferdsteknologi	111012	250	250	250	250
Oppgradering valglokalene	111034	150			
Digitalisering	111035	2 500	2 500	2 500	2 500
Felles trådløs nettverkløsning - økn. (SI-1)	111008	250	250	250	250
Utvidelse sentral lagringsløsning (SI-2)	111046	300			
IKT-utstyr skolene - økn. (SI-3)	111020	400	400	400	400
PC-er til folkevalgte (SI-6)	111045	400			
Samlet ramme avd.		12 500	11 750	11 000	11 000

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Kommentarer knyttet til gitte investeringsprosjekt for Sentraladministrasjon

En peker på at alle IKT-investeringer for Eigersund kommune er sentralisert til Sentraladministrasjonen. Rådmannen viser til at innenfor IKT skjer utviklingen fort. Det kan derfor være behov for å foreta endringer mellom prosjektene. Rådmannen ber derfor om at en kan se IKT-prosjektene under ett for å få en så kostnadseffektiv bruk av midlene som mulig. Dette er i samsvar med tidligere budsjettvedtak.

Rådmannen foreslår at midlene til digitaliseringsprosjektet videreføres. Dette vil omfatte flere forhold – herunder også forhold som ikke er avklart/kjent i dag. Midlene knyttet opp mot dette prosjekt vil gå med på dekning av konkrete planer og strategier som foreligger innenfor digitalisering og IKT-ordninger. Midlene kan også nyttes til bemanning.

Andre kommentarer til enkelt prosjekt:

- SI-1 Felles trådløs nettverkløsning - økn. - I forbindelse med økt bruk av velferdsteknologi i HO (inkludert pasientvarslingssystem) samt mer og mer utstyr i skolene må dekningsgraden stadig utvides på de største enhetene.
- SI-2 Utvidelse sentral lagringsløsning - Tilgjengelig ledig lagringsplass minker, og det er derfor behov for å utvide denne løsningen med mer kapasitet. I tillegg stiller en del leverandører krav om eget testmiljø før nye versjoner av fagsystemene tas i bruk.

- SI-3 IKT-utstyr skolene – økning. Utskifting av en god del foreldet utstyr. Det er et mål å få dekket hele mellomtrinnet med egen Chromebook pr. elev (til og med 5. klasse). I tråd med gjeldende IKT-strategi er det også behov for midler til flere interaktive tavler, Chromebooks til lærerne og videre utskifting av foreldet utstyr på barneskolene.
- SI-6 PC-er til folkevalgte - Dataløsninger til folkevalgte som tiltrer høsten 2019

Forslag til investeringssmessige reduksjoner ved Sentraladministrasjonen

Beløpene på forslagene på investeringsprosjektene er iht. innmeldte behov.

Kommentarer knyttet til Kirken

Økonomisk ansvar overfor kirken

Deler av kirkens budsjett skjer ved overføringer fra kommunene. Det er den enkelte kommune som fastsetter størrelsen på rammeoverføringen. Disponeringen av kirkens samlede økonomiske budsjett vedtas av menighetsrådene. Rammeoverføringen til kirken skjer på et eget ansvarsområde ved Sentraladministrasjonen. Kirkelig fellesråd har behandlet budsjett og økonomiplan, hvor vedtatt oversendes er lagt med som vedlegg.

Forslag til økonomiplan for Kirken 2019 – 2022

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan:

Drift - endringer	2019	2020	2021	2022
Nettobudsjett	5 242	5 242	5 242	5 242
Varige rammeendringer:				
Driftsutgifter Hestnes gravlund	100	100	100	100
Tidsbegrensede rammeendringer:				
Valg	50			
Samlet ramme avd.	5 392	5 342	5 342	5 342

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Kommentarer knyttet til enkelt poster / tiltak overfor kirken:

Menighetsrådets forslag til budsjett og økonomiplan er lagt med som vedlegg. Endringer i lønn og pensjon vil bli lagt inn som kompensasjon for Kirken. Dette vil føre til endringer i den økonomiske rammen.

Rådmannen viser til at Eigersund kirkelige fellesråd har bedt om en rammeøkning knyttet opp mot tjenesteytingsavtalen. Dette er ikke lagt inn da forhandlingene gjenstår og utfallet vil ha konsekvenser for budsjettet – både for Kirken og Teknisk avdeling. Rådmannen viser til at en økning i rammen til kirken vil også gi økt tilskudd til andre trosretninger.

Det legges inn midler til gjennomføring av menighetsrådetvalget.

Rådmannen viser videre til at vi utbetaler tilskuddet samlet til kirken – tidlig i året. Ut fra dette vil det tilfalle renteinntekter til kirken – som vil være en form for rammeøkning.

Forslag til investeringer innenfor Kirken

Investeringer	Prosjekt	2019	2020	2021	2022
Ny gravlund - Egersund	1585	27 500			
Kirkestue ved Helleland kirke	1577				
Samlet ramme avd.		27 500	0	0	0

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Kommentarer knyttet til enkelt investeringsprosjekt overfor kirken

En viser til at i løpet av 2018 har det blitt vedtatt at Kirken kunne omdisponere ubrukte investeringsmidler til nye investeringsmidler. En viser her til sak «Tilskudd til Eigersund kirkelige fellesråd - omdisponering av investeringsmidler». Saken ble behandlet i kommunestyret 14/5-2018 og omfatter en omdisponering på 1.255.000 kroner (+mva). Dette har konsekvenser for økonomiplan for Kirken og finansieringen av denne (hvor midlene er overført til Kirken tidligere).

Ny gravlund på Hestnes

Rådmannen legger inn tiltak som ligger til det kommunale medfinansieringsansvaret knyttet opp mot ny gravlund. Tidligere avsatt beløp videreføres.

Trostrøyttralt bygg i forbindelse med gravferd – Hestnes gravlund

Rådmann viser til at det tidligere er vedtatt at det ikke skal settes opp et bygg på ny gravlund. Kirken viser til dette og har tidligere uttrykt behov for et trostrøyttralt bygg som kan nyttes i forbindelse med gravferd. I forbindelse med B2018 skrev en om at dette var et forhold som en burde bli vurdere og som rådmannen vil komme tilbake til i egen sak. Dette har ikke skjedd i forkant av budsjettprosessen for 2019 og det ligger ikke inne midler knyttet opp mot dette forhold. En viser til at rådmannen vil vurdere dette forhold, herunder se på om det skal fremmes en sak på dette forhold.

ENDRINGER INNENFOR LEVEKÅRSUTVALGETS ANSVAR

Ansvarsområde/enheter for utvalget

Følgende avdelinger ligger inn under Levekårsutvalgets ansvar:

1. Helse- og omsorgsavdelingen
2. Kultur- og oppvekstavdelingen

KOMMENTARER KNYTTET TIL HELSE OG OMSORGSAMD

Nøkkeldata Helse- og omsorgsavdelingen (HO)

Enheter ved HO

HO omfatter bla.:

- Helsetjenester (Helsestasjon, jordmor, legevakt, kommunalt legesenter, driftstilskudd leger)
- Kjøkken
- Fysio-/Ergoterapitjeneste
- Heldøgnsstøtte / Sykehjem, inklusiv kommunal øyeblikkelig hjelp døgnopphold
- IBO (tidligere Interkommunalt bofellesskap)
- Dagsenter, Transporttjenesten
- Hjemmebaserte tjenester
- Tjenester til personer med rus- og psykiske lidelser
- Avlastningsboliger
- NAV (sosiale tjenester, flyktninger etc.).
- Tiltak overfor rus.
- Frivilligsentral
- Koordinerende Enhet
- Hverdagsrehabiliteringsteam
- Folkehelsekoordinator og Frisklivsentral
- En viser til at flere prosjekt (forebygging) ligger inn under HO, som f.eks.:
 - o Sykkelbyprosjektet
 - o Kreftkoordinator

Økonomiske hovedtall HO

Moment/år	B-2019	B-2018	R-2017
Utgifter	457 738	486 481	478 279
Inntekter/tilskudd	-81 801	-94 521	-87 042
Netto ramme	375 937	391 960	391 237

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Mål og prioriteringer for Helse- og omsorgsavdelingen

Hovedmål

Styrke den enkeltes evne til og mestre dagliglivet uavhengig hvor man bor.

- Jobbe tverrfaglig og helhetlig med tidlig innsats for barn og unge, folkehelse og forebyggende arbeid.
- Arbeide aktivt i forhold til innovasjon, kunnskapsutvikling og forskning.
- Sikre hensiktsmessig teknologisk plattform og infrastruktur. Være delaktig i utprøving og implementering av velferdsteknologi.
- Velferdsteknologi blir en integrert del av kommunens tjenestetilbud.
- Fokus på gevinstrealisering. Bruke Veikart for tjenesteinnovasjon som metodikk.(samveis.no)
- Rekruttere og beholde kvalifisert helsepersonell. Fokus på kompetanseheving.
- Jobbe tverrfaglig og tverretatlig med områder innen boligsosialt arbeid.
- Implementere arbeidsoppgaver og mål for inkludering.
- Forsterke samarbeidet med pårørende og frivilligheten.
- Arbeide systematisk for å øke nærværprosenten i avdelingen.

Utfordringer og tiltak

Tiltak	Status	Kommentarer
Ha fokus på, samt arbeide systematisk med sykefravær og nærvær.		Fraværs-tallene for 3.kvartal 2018 viser at Helse og Omsorg (HO) har en nedgang i fravær på 1,5 % sammenlignet med samme tid året før. HO ønsker å arbeide videre med å øke nærværprosenten, etter egen modell brukt i andre kommuner. I samarbeid med personalavdelingen.
Videreføre og implementere arbeid i forbindelse med nettverk Egenkontroll, internkontroll		Sikre at arbeidet med Kvalitetsutvalg er implementert som planlagt for. Avvikshåndtering og forbedringsarbeid er viktige tema her. Samt sikre at lovpålagte oppgaver knyttet til tidligere arbeidsmiljøutvalg også har fokus.
Ta i bruk Cosdoc+(nettbrett)		Når interne sikkerhetsrutiner og Norm for informasjonssikkerhet er på plass, vil en kunne ta i bruk CosDoc+ og hente ut gevinster med blant annet økt kvalitet på dokumentasjonen.
Ta i bruk digitale trygghetsalarmer, annen type velferdsteknologi og identifisere nye muligheter i den forbindelse		Bruk av velferdsteknologiske løsninger kan bidra til økt trygghet og bedre tjenester for brukere og pårørende. Erfaringer viser også at velferdsteknologi kan gi mer effektiv bruk av ressurser i helse- og omsorgstjenestene i kommunene.
Øke kompetanse i egen enhet: - Har avdelingen egen kompetanseplan? - Status og tiltak i fht høyskoleutdannede - Status og tiltak i fht fagarbeidere - Status og tiltak i fht. ufaglærte		Sikre at alle enheter har utarbeidet kompetanseplan. Dette arbeidet vil starte etter ferdigstilling av strategiplan.
Redusere antall deltidsstillinger, fokus på status og tiltak		HO i samarbeid med personalavdelingen.
Fokus på lærende interne tilsyn		HO har startet med interne tilsyn. Første fokusområde er dokumentasjon i Cosdoc. Aktuelle fokusområder forankres via Kvalitetsutvalg.
Følge opp funn fra brukerkartlegging		Funn fra brukerkartlegging i hjemmetjeneste og miljøtjeneste viser at mange tjenestemottakere ikke har kunnskap om, og ikke gis mulighet til å medvirke i forhold som angår en selv.

Tiltak	Status	Kommentarer
Utarbeide strategiplan for Helse og Omsorg		Er under utarbeidelse.
Jobbe tverrfaglig og tverretattlig med områder innen boligsosialt arbeid		Arbeide i henhold til handlingsplan og årlig aktivitetsplan inngått med Husbanken via programavtale kommunen har med Husbanken.

Hvordan møte fremtidens utfordringer og krav

For å møte fremtidens utfordringer og krav i helse og omsorgstjenesten, arbeider Eigersund kommune med å forvalte tildelte ressurser på en bærekraftig måte. Utgiftene til helse- og omsorgstjenestene vil øke kraftig i årene som kommer, om vi ikke foretar oss noe. Det innebærer at vi må endre måten vi jobber på, og måten vi tildeler tjenester på. Dette vil kreve mye av oss som lokalsamfunn. Det blir flere eldre og kronisk syke med sammensatte og komplekse behov, og vi må legge til rette og planlegge for dette. Et tiltak for å få dette til, er å bruke vedtatte tjenestestandarder systematisk i tildelingsarbeidet. Vi vil i det kommende året legge til rette for oppstart av Forvaltningsenhet/Samordningsenhet..

Kompetanse

En av de store utfordringene vi vil stå ovenfor, vil være å rekruttere nok fagutdannede i framtiden. Det innebærer at vi må legge til rette for kompetansehevede tiltak for både fagskoleutdannede og høgskoleutdannede. Vi vil ha fokus på at dette skjer systematisk etter de ulike avdelingenes behov. I denne prosessen må det sikres at vi jobber hensiktsmessig for å rekruttere, og ikke minst beholde kvalifisert helsepersonell. Det må arbeides kontinuerlig for en Heltidskultur. For å bevare Helse og omsorgsavdelingen som en attraktiv arbeidsplass, vil vi arbeide aktivt i forhold til innovasjon og kunnskapsutvikling.

Læringsnettverk

Kommunen har vært med i flere læringsnettverk. Kunnskapen vi har opparbeidet oss i dette arbeidet, må vi videreføre til daglig drift. Dette gjelder både i forhold til nettverk for eldre og kronisk syke, samt nettverk med fokus på recoveryorienterte tjenester til personer med psykisk sykdom og/eller rusproblem.

Velferdsteknologi

Helse og omsorgsavdelingen vil arbeide systematisk med IKT-strategi for helse- og omsorgstjenesten. Dette er som kjent en plan for hvordan man skal integrere velferdsteknologiske løsninger. Det er et mål å sikre hensiktsmessig teknologisk plattform og infrastruktur, samt være delaktig i utprøving og implementering av velferdsteknologi. Formålet med å ta velferdsteknologi i bruk, er å gi enkeltmennesket mulighet til bedre å mestre eget liv og helse, styrke det offentliges oppgaveløsning gjennom innovasjon og anvendelse av ny teknologi og bedre kunne møte de fremtidige utfordringene, bl.a. som følge av den demografiske utviklingen. De kommunale helse- og omsorgstjenestenes bruk av velferdsteknologi, tar utgangspunkt i tjenestenes formål etter lov om kommunale helse og omsorgstjenester m.m.

Eigersund kommune deltar sammen med flere andre kommuner i Sør-Rogaland i det nasjonale velferdsteknologiprogrammet i regi av Helsedirektoratet og KS. Prosjektets formål er å nå målet i Omsorgsplan 2020: «Velferdsteknologi skal være en integrert del av

kommunens tjenestetilbud innen 2020» Samarbeidet vil i perioden 2018-2019 dreie seg om følgende to prosjekt.

- Elektronisk medisineringsstøtte
- Digitalt tilsyn

Samhandling mellom Kultur/oppvekst og Helse og omsorg

Det vil være fornuftig å arbeide systematisk, tverrfaglig og helhetlig i form av team på tvers mellom de ulike tjenester og kommunalområder. På denne måten vil vi gi bedre og mer treffsikre tjenester til blant annet barn og unge. Dette er et arbeid som vil bli prioritert. Blant annet via arbeidet HO og KO har startet opp; BTI (Bedre tverrfaglig innsats).

Frivilligsentralen

I forbindelse med utarbeidelse av strategiplan for Helse og omsorg, vil fokuset på frivillig arbeid være et viktig fokusområde.

Legedekning

Som flere andre kommuner i Norge, har også Eigersund kommune utfordringer knyttet til rekruttering av leger. Dette vil være et viktig fokusområde framover.

Aktivitetsplikt

I henhold til sosialtjenestelovens § 20 a skal det stilles vilkår om aktivitet for tildeling av økonomisk stønad til personer under 30 år, med mindre tungtveiende grunner taler mot det. Det ligger til kommunen å ha individuelt tilpasset tilbud som er hensiktsmessig for den enkelte.

I så stor grad som mulig benyttes NAVs arbeidsrettede tiltak. På grunn av krav som stilles til slik deltakelse, er det enkelte som ikke kan nyttiggjøre seg slike tilbud. Pr. i dag har ikke kommunen et tilbud å tilby de som har behov for et aktivitetstilbud eller arbeidsrettede aktiviteter.

Når det gjelder kommunenes sin plikt til å tilby aktiviteter, så står det blant annet følgende i Prop. 39 L (2014-2015)punkt 6.6.2:

«Kommunen må både kunne tilby lavterskel aktivitetstiltak for personer som vil ha arbeid som et langsiktig og usikkert mål, og arbeidsrettede aktiviteter for personer som har arbeidsevne, men som har behov for å vedlikeholde sin kompetanse i påvente av et egnet arbeidstilbud. Mellom disse ytterpunktene vil det være behov for ulike grader av tilrettelagte kompetansehevende aktivitetstilbud. Lavterskel aktivitetstiltak vil kunne være et organisert dagtilbud som gir struktur i hverdagen, sosial kontakt, hjelp til å avklare den enkeltes opplæringsbehov og opplæring i ferdigheter som er nødvendige eller hensiktsmessige for å kunne få et arbeid eller for å kunne fungere i et arbeidsmiljø. Aktiviteten som pålegges skal være individuelt tilpasset den enkeltes behov og funksjonsnivå.»

Målet å skape et tilbud som ivaretar kommunens plikt i henhold til lovkrav.

Forslag til økonomiplan for HO 2019 – 2022

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan:

Drift - endringer	2019	2020	2021	2022
Nettobudsjett	391 960	391 960	391 960	391 960
Varige rammeendringer:				
Lønnsøkninger	1 952	1 952	1 952	1 952
Flytting av midler mellom avdelingene	-6	-6	-6	-6
Momskompensasjon fra Kap 8 til avd	-4 314	-4 314	-4 314	-4 314
Flytte pensjonsdiff sykepl ordningen	-2 300	-2 300	-2 300	-2 300
Red. vertskom.tilskudd	-1 000	-2 000	-3 000	-4 000
Gevinstrealisering	-10 900	-15 100	-15 100	-15 100
Krav om gevinstrealisering B2019	-2 630	-7 502	-15 806	-24 791
Sosiale tjenester - samlet	-500	-1 200	-1 200	-1 200
Red. i antall motatte flyktninger(HD-18)	-3 800	-6 500	-8 200	-8 100
Brukerbetalinger	-5	-10	-15	-20
Boligsosialt velferdsprogram Husbanken	-375	-375	-375	-375
NAV 100% st Flyktninger	360	360	360	360
Økte utgifter - sosiale tjenester	500	500	500	500
Hestnes - borettslag, bemanning	3 500	3 500	3 500	3 500
Felleskostnader NAV (HD-1)	320	320	320	320
Lerviksgården legesent. Økt leie (HD-2)	60	60	60	60
Statlige regulering leger og fysiot. (HD-3)	1 165	1 165	1 165	1 165
Ø-hjelp oppsigelse Sokndal og Lund (HD-4)	975	975	975	975
2-Øst nedlegging (red. inntekter) (HD-5)	550	550	550	550
Psykolog 100% st. Lovkrav 2020(HD-6)		850	850	850
Pasientvarslingssystem årlig lisens (HD-10)	150	300	450	600
Arb.plikt unge sos.hjelpsmottakere (HD-11)	200	800	800	800
Bruk av fond Arbeidsmarkedstiltak 2016	-200	-800	-350	
IBO - ny ress.krevende bruker (HD-15)	175	175	175	175
Husbanken etableringstilskudd (HD-17)		3 000	3 000	3 000
Tidsbegrensede rammeendringer:				
Helsestasjon - -Kursmidler COS P (HD-9)	100			
Samlet ramme avd.	375 937	366 360	355 951	346 561

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Kommentarer til noen driftsmessige endringer ved HO

Informasjon og kommentarer knyttet opp mot nye forhold som er lagt inn i økonomiplan (markert med rød skrift):

- HD-1 Felleskostnader NAV
Reforhandlet fordelingsnøkkel felleskostnader NAV. Fordeling i forhold til antall ansatte. Virkning fra 01.07.2018
- HD-2 Lerviksgården legesenter. Økt leie
Lerviksgården måtte flytte fra 3. til 4. etg pga at annen leietaker har utvidet lokalene i 3. etg. Nye lokaler har noe økt areal som gir noe høyere leie, innarbeidet jfr vedtak politisk sak.

- HD-3 Statlige reguleringer leger og fysioterapi
Inkludert i denne potten er det flere statlige reguleringer av takster/honorarer som ikke inkluderes i justeringer knyttet til lønnskompensasjonspotten.
- HD-4 Ø-hjelp oppsigelse Sokndal og Lund
Lund- og Sokndal kommune har sagt opp vertskommuneavtale om interkommunal øyeblikkelig hjelp døgnopphold. Mister inntekter som er benyttet til legedekning og bakvakt for leger knyttet til 2-vest for å sikre en faglig forsvarlig tjeneste.
- HD-5 2-Øst nedlegging (red.inntekter)
Det kommunale kjøkkenet på Lagård har levert mat til 2-øst. Nedleggelsen medfører reduserte inntekter som er høyere enn reduksjonen i kostnadene.
- HD-6 Psykolog 100% st. Lovkrav 2020
Lovfestet plikt til å ha psykolog i kommunene fra 2020
- HD-10 Pasientvarslingssystem årlig lisens
Årlig lisenser og driftsutgifter knyttet til pasientvarslingssystem (jfr investeringstiltak) som er planlagt og nødvendig på alle sentrene med Heldøgn omsorgstjeneste.
- HD-11 Arbeidsplikt unge sosialhjelpsmottakere
Lovkrav om arbeids/aktivitetsplikt for unge sosialhjelpsmottakere under 30 år.
- HD-15 IBO – ny ressurskrevende bruker
Varslet ny ressurskrevende bruker i B2018 som krever noe mer bemanning. Det er netto effekt i forhold til refusjon ressurskrevende som er tilført.
- HD-17 Husbanken etableringstilskudd
Disse tilskuddene er varslet å bli inkludert i rammeoverføringene til kommunene fra og med 2020
- HD-18 Reduksjon i antall mottatt flyktninger
Netto reduserte kostnader – under forutsetning av at årlig mottak av flyktninger tilsvarer vedtak i 2018 på mottak av 10 pluss familiegjenforente.
- Red. vertskommunetilskuddet – 1.000.000 kroner i 2019. En viser til følgende:
 - En gradvis nedtrapping av tjenester knyttet opp mot beboere som omfattes av Vertskommunetilskuddet.
 - Nedtrappingen skal skje ved naturlig bortgang – og er budsjettert til å være 1 million kroner pr. år (dette er anslag og det kan derfor bli justeringer).
 - Hvis en ikke klarer nedtrappingen av naturlig bortgang må en bruke Vertskommunefondet for å balansere driften.

Ellers påpeker rådmannen følgende:

- Rådmannen finner ikke økonomisk rom for å legge inn driftsmidler til drift av nytt bo- og servicesenter / sykehjem for eldre iht. omsorgsplanen. Investeringsmidler ligger inne i økonomiplan (i 2022). Rådmannen ser at det må kjøres en prosess på hva bygget skal inneholde og hvordan driften skal tilpasse prosjektet.
- Samlede driftskostnader med et slikt senter vil ligge på ca. 35 millioner kroner. I tillegg kommer driftsutgifter for Teknisk avdeling og finansutgifter. Totalt vil dette komme på ca. 40 millioner kroner. Finansutgifter er da holdt utenfor.
- Pris for bygging vil ligge på 300-350 millioner kroner. Det påpekes at dette er et tidligere anslag som antakelig må justeres opp.
- Før bygging av dette senteret må det foreligge planer på hvordan dette senter skal realiseres driftsmessig. Dette er et forhold rådmannen vil komme tilbake til.
- Rådmann peker videre på at det pågår diskusjoner med SUS om eksisterende bygg. Dette er noe rådmannen vil komme tilbake til. Det legges ikke inn midler knyttet opp mot dette forhold.

Endringer i brukerbetaling for tjenester ved avdelingen

De områder som kan blir regulert med 5% - iht. tidligere vedtak. En påpeker at gitte tjenester reguleres iht. statlige retningslinjer (for eksempel betaling for opphold på sjukeheim). En viser ellers til eget vedlegg i saken.

Forslag til investeringer innenfor HO

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan:

Investeringer	Prosjekt	2019	2020	2021	2022
Inventar/teknisk utstyr/utstyr HO	1333	500			
Nytt senter Lagård - omsorgsplan	1315				10 000
Utskifting nøkkelbokser hjemmesykepleie	1338	500			
Blåsenborgveien avlastn.bolig - branntekn.	1342	1 500			
Sykkelparkering - Sykkelbyen (skolene)	1372	400	400	400	
Pasientvarslingssystem (netto) (HI-1)	1327	850	850	1 050	1 050
Inventar/teknisk utstyr/utstyr HO økn. (HI-2)	1333		300	300	300
Buss - Transporttjenesten utskifting (HI-3)	1328				900
Lysgården - Aktivitetsenter (Anslag)(HI-4)	1329	1 000	10 000	25 000	25 000
Samlet ramme avd.		4 750	11 550	26 750	37 250

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Kommentarer til investeringene ved HO

Det vises til følgende investeringer som ligger i rådmannens forslag:

- Nytt senter på Lagård:
 - o Det avsettes totalt 10 millioner kroner til nytt omsorgssenter på Lagård (samlet investeringsutgifter er anslått til 300-350 millioner kroner).
 - o Påbegynnelse er skjøvet til 2022 på grunn av behov for avklaring rundt eksisterende bygg på Lagård og av økonomiske grunner.
- HI-1 Pasientvarslingssystem (netto)
Behov for pasientvarslingssystem ved alle sentrene som har heldøgn tjeneste. Vil muliggjøre og legge til rette for å kunne ta i bruk ulike velferdsteknologiske løsninger på en effektiv måte. Er vedtatt i IKT strategiplan for Helse og Omsorg. (Kjerjaneset i 2019, Lundeåne i 2020, Lagård BSS i 2021 og 2-vest/3ABC i 2022)
- HI-2 Inventar/teknisk utstyr HO
Inventar/teknisk utstyr som krever utskifting/supplering.
- HI-3 Buss Transporttjenesten
Det er laget en rulleringsplan for utskifting av busser ved Transporttjenesten, behov for utskifting av en buss i 2022. Stipulert beløp.
- HI-4 Lysgården – Aktivitetssenter
Før sommeren ble det gjort en tilstandsvurdering av Lysgården/Tyrigården i forhold til rehabilitering. Rapporten konkluderer med at det ikke vil være økonomisk forsvarlig å rehabilitere. Det er planlagt et forprosjekt høsten 2018. Beløp er et grovt anslag før oppstartet forprosjekt men for å synliggjøre behovet i budsjett og økonomiplanen.

Ansatte i hjemmesykepleien.

Kommentarer knyttet til Kultur- og oppvekstsavdelingen (KO)

Nøkkeldata for Kultur- og oppvekstavdelingen (KO)

Enheter ved Kultur- og oppvekstavdelingen

Enhetene omfatter bla.:

- De kommunale grunnskolene (barne- og ungdomsskolene)
- Voksenopplæringssenteret
- Kommunale barnehager / Tilskudd til private barnehager
- Kulturskolen
- Barnevernet
- Kulturområdet (inkludert bibliotek, kino og fritidstilbud)
- Uteteamet
- PP-tjenesten

Økonomiske hovedtall KO

Moment/år	B-2019	B-2018	R-2017
Utgifter	474 091	502 178	491 736
Inntekter/tilskudd	-81 840	-104 597	-115 490
Netto ramme	392 251	397 581	376 246

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Mål og prioriteringer for Kultur- og oppvekstavdelingen

Kunnskap og kompetanse er nødvendige forutsetninger for å finne løsningene på dagens og fremtidens samfunnsutfordringer. Fremtiden for kunnskapskommunen Eigersund skapes i barnehagene og i grunnsopplæringen. Kunnskap er nøkkelen til fremtiden, både for hvert enkelt menneske og for samfunnet som helhet. Utdanning gir muligheter for alle. Utdanningssystemet er samfunnets viktigste bidrag til utvikling av barn og unges kunnskaper, ferdigheter og holdninger som grunnlag for å mestre eget liv i et demokratisk og mangfoldig samfunn. Deltakelse i barnehage og skole legger grunnlaget for sosial mobilitet, demokratisk forståelse og medvirkning. Den samlede kunnskapskapitalen er samfunnets viktigste ressurs. Det er avgjørende for arbeidslivet og det er avgjørende for å kunne håndtere de viktigste utfordringene samfunnet har, på kort og på lang sikt. Gjennom gode barnehager og gode grunnskoler skal vi gi framtidens arbeidstakere faglige og sosiale ferdigheter og nødvendig kunnskap. Barnehagen og skolen må gi barn og unge den dannelsen og utdannelsen de trenger for å mestre fremtiden. Barnehager og skoler er sosiale fellesskap som formidler og utvikler de grunnleggende verdiene samfunnet vårt er tuftet på. Alle barn og elever skal oppleve tilhørighet og likeverd i barnehagen og på skolen. De som trenger ekstra hjelp skal få dette så tidlig som mulig gjennom et systemrettet og tverrfaglig arbeid. Den samla kompetansen Eigersund kommune sine ansatte har, skal bidra til at alle barn og unge opplever et trygt, inkluderende miljø preget av mestring og utvikling både faglig og sosialt. Her er det avgjørende at de ulike enhetene i enda sterkere grad forsterker hverandre gjennom verdier og holdninger som bygger opp under lek og læring. Kulturskolen og andre kulturaktiviteter er sentral for at alle barn og unge skal få muligheter til opplevelse, deltakelse og innlevelse i sitt eget nærmiljø.

I denne budsjett og økonomiplanen, som tidligere, er det inkluderingen og mangfoldet som er i sentrum. Alle voksne som arbeider for barn og unge i Eigersund kommune skal arbeide for at barna og elevene skal kjenne tilhørighet i det mangfoldige samfunnet.

Dette betyr at det er i samspill med barn opplevelsene, leken og læringen skal skje i barnehagen. I 2018 har vi som tidligere år hatt fokus på kompetanseheving rettet inn mot de strategiske tiltakene som underbygger våre mål. Vår deltakelse i prosjektet inkluderende barnehage og skolemiljø er med på å forsterke dette. Gjennom dette prosjektet har leken fått en enda mer sentral plass i opplæringen.

For alle elevene i grunnskolen og i voksenopplæringen er det en klar og uttrykt målsetting om at alle elever skal være inkludert i de ulike læringsarenaene.

World Economic Forum har anslått at 65 prosent av barna som begynner på skolen i dag, vil komme til å arbeide i næringer og jobber som ennå ikke finnes. Teknologiutvikling og automatisering har allerede erstattet mange manuelle, rutinepregede oppgaver. Det betyr at kunnskap og evne til omstilling blir stadig viktigere, både for arbeidslivet som helhet og for den enkelte.

Å stå uten utdanning, med store kunnskapshull eller manglende grunnleggende ferdigheter, gir risiko for utenforskap. Derfor må vi ha en grunnsopplæring (barnehage, grunnskole, Voksenopplæring) som forbereder alle elever på et arbeidsliv i omstilling og med stadig høyere krav til kompetanse.

Strategien for å få til denne omdreiingen vil være mye knyttet til kompetanse og holdninger. Eigersund kommune ønsker barnehager, SFO, grunnskoler og Voksenopplæring der kvalitet

ikke bare blir knyttet til en rettighet, men til det gode og varierte innholdet som finner sted hver dag, hele året.

Det legges vekt på at det er i relasjonen mellom de ulike barna i barnehagen og på skolen, og i relasjonen mellom barn/elever og voksne dette skapes.

I barnehagene forsterker vi og videreutvikler kvaliteten på tilknytningsbasert samspill, på skolene er de strategiske tiltakene bygd på prinsippet om at alle kjenne seg verdsatt i et fellesskap. Avdelingen vil fortsette å forsterke ressurstildelingen med vekt på grunnbemanning for å kunne lykkes med inkludering.

Fra høsten 2018 har vi et prosjekt der vi skal ha ekstra fokus på spesialpedagogisk hjelp i barnehagen og spesialundervisningen i skolen. Dette kommer som en naturlig følge av nasjonale føringer (Ekspertutvalget Nordahl 2018) som setter spørsmål ved effekten av spesialundervisningen. Vi har etablert ei prosjektgruppe med repr. fra barnehage, skole og PPT som skal ut på enhetene for å snakke med barn, elever, foreldre og tilsette for å skaffe enda bedre informasjon og grunnlag for videre tiltak.

BTI – Bedre Tverrfaglig Innsats

Eigersund kommune har fattet vedtak om å innføre modellen BTI – Bedre Tverrfaglig Innsats. BTI er en samhandlingsmodell for tjenester som møter gravide, barn, unge og foreldre det er knyttet undring eller bekymring til. Hensikten med BTI-modellen er å kvalitetssikre helhetlig og koordinert hjelp, uten at det blir brudd i oppfølgingen. BTI bidrar til tidlig innsats, samordning og medvirkning fra barn og foreldre. Modellen gir en oversikt over handlingsforløp, og kan bidra til å rette opp svikt i samhandling mellom tjenester både på lokalt, regionalt og statlig nivå. Dette vil komme gravide, barn, ungdom og familier til gode, og vil også være til hjelp for ansatte som jobber med disse målgruppene. Innføringen av BTI er prosjektorganisert, når forprosjektet er ferdigstilt i januar 2019 vil videre arbeid foregå i form av pilotering, før endelig implementering i hele organisasjonen. Implementeringen av BTI vil være viktig for avdelingen i økonomiplanperioden.

Eigersund kommune har påbegynt arbeidet med handlingsplan mot vold i nære relasjoner, planen vil bli lagt fram for politisk behandling høsten 2019. Planen omhandler hvordan Eigersund kan jobbe målrettet og systematisk for å forebygge, fange opp og følge opp vold i nære relasjoner. I forbindelse med planarbeidet vil det bli gjort kartlegginger som gir oversikt over hvilke tiltak Eigersund kommune driver per i dag, og hvordan ansatte vurderer tilgang på nødvendig kompetanse og relevante tiltak i forebygging, avdekking og oppfølging av barn, unge og voksne som berøres av vold i nære relasjoner. Eigersund kommune har inngått et samarbeid med Regionalt kompetansesenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging, for å kvalitetssikre prosessen og få tilgang til relevant kompetanse underveis og i implementeringsfasen. Det har også blitt gjennomført en oppstartsamling med til sammen 120 fagpersoner, fordelt på ansatte i en rekke ulike enheter i Eigersund kommune, samt samarbeidspartnere.

Strategisk mål	Status	Tiltak
Barnehage		
Alle barn opplever et trygt, godt og inkluderende miljø i barnehagen.		Systematisk arbeid med tilknytning som en viktig del av tidlig innsats. Deltakelse i prosjektet inkluderende barnehage og skolemiljø. Kompetanseheving for alle ansatte i barnehagen. Lekens betydning for barns læring
Kompetanseheving som understøtter de strategiske tiltakene		Felles kompetanseheving for alle som arbeider i barnehagen. Videreutvikle barnehagen som en lærende organisasjon. Fokus på traumebevist omsorg Masterutdannign for lederne Være aktiv i den nye nasjonale kompetane-ordningen Utvikle handlingsveileder i BTI som understøtter vår felles satsing. Alle ansatte kjenner til og utfører arbeidet i tråd med de kommunale satsingene.
Nå KS sin anbefaling om 50-50 fordeling mellom private og kommunale barnehager		Holde framdrift når det gjelder nye Rundevoll barnehage*
Gjennomgang av hvordan speisalpedagogiske tiltak fungerer i praksis		Evaluerer og se på kommunens felles praksis i forhold til barn og unge som har behov for ekstra hjelp og støtte i sin opplæring.. Vi skal utarbeide retningslinjer for et kommunalt system som gjør at barna får en likeverdig opplæring uavhengig av hvilken barnehage de går i. Arbeidet skal gi barnehagene et grunnlag for å velge gode inkluderende virkemidler og tiltak. Målet er å sikre barna får rett hjelp til rett tid på rett sted.
SFO		
SFO skal være en trygg og inkluderende arena for fri lek og læring.		Systematisk kompetanseheving for alle som arbeider i SFO. Felles satsing på lekens betydning Kompetanseheving for alle tilsette, formell og uformell, med fokus på at alle barna hører til i et fellesskap. Bedre opplevd kvalitet i møte med den enkelte
Grunnskole		
Alle elevene opplever skolen som en trygg arena der de har en faglig og sosial utvikling		Kompetanseheving for alle gjennom skolebasert kompetanseutvikling. Felles satsing på elevenes læringsutbytte knyttet til læringsteknologi. Gjennom nettverk i Dalane bruke ressurspersoner i implementeringen av fagfornyelsen (gjeldende fra 2020)
Riktig ressursbruk ift. Tidlig innsats		Etablere sammensatt gruppe som går gjennom ressursfordelingen mellom skolene
Få alle til å oppleve læring og mestring i et felles		Flere barn og elever som opplever mestring og inkludering. Bedre kvalitet i møter med den

Strategisk mål	Status	Tiltak
læringsmiljø		enkelte. Skaffe erfaring fra en pilot på en av skolene.
Gjennomgang av hvordan speisalundervisningen fungerer i praksis		Evaluerer og se på kommunens felles praksis i forhold til barn og unge som har behov for ekstra hjelp og støtte i sin opplæring.. Vi skal utarbeide retningslinjer for et kommunalt system som gjør at elevene får en likeverdig opplæring uavhengig av hvilken skole de går på. Arbeidet skal gi skolene et grunnlag for å velge gode inkluderende virkemidler og tiltak. Målet er å sikre elevene et godt læringsutbytte ved å se på hva som fremmer læring hos den enkelte elev - rett hjelp til rett tid på rett sted.
Voksenopplæringen		
Bedre inkluderings og integreringsarbeidet		Tverrfaglig samarbeid
bedre utnyttelse av kompetanse på tvers av avdelingene		Bredere kompetanse, grunnskoleopplæring for voksne. Tettere samarbeid med næringslivet Stabilisere infrastrukturen – fokus på kvalitet Samarbeid på tvers av avdelingene. Ha en prosess på om NAV inkludert flyktningstjenesten skal være en del av Kultur og oppvekst
PPt		
PP-tjenesten skal hjelpe barn, elever og voksne med behov for særskilt tilrettelegging.		Vi skal utarbeide retningslinjer for et kommunalt system som gjør at elevene får en likeverdig opplæring uavhengig av hvilken skole de går på. Arbeidet skal gi skolene et grunnlag for å velge gode inkluderende virkemidler og tiltak.
PP-tjenesten skal samarbeide med barnehagene og skolene om tidlig innsats og forebygging.		Vi skal utarbeide retningslinjer for et kommunalt system som gjør at elevene får en likeverdig opplæring uavhengig av hvilken skole de går på. Arbeidet skal gi skolene et grunnlag for å velge gode inkluderende virkemidler og tiltak.
Kulturskolen		
Gjennom de aktivitetene som tilbys der ønsker vi at barn og unge opplever mestring,		Gjennom mangfold sikre at barn og unge opplever kulturskolen som arena der de kan uttrykke seg gjennom ulike uttrykk.
Kulturskolen skal være en sentral aktør for alle barn og unge i Eigersund kommune.		Eigersund kommune ha særlig fokus på breddeprogram. Dette gjennom at lærere fra kulturskolen går inn i barnehager og SFO med et tilbud som når bredt ut til flere barn.
Kulturavdelingen		
Sikre et bredt og variert kulturtilbud som er tilgjengelig		Familiedager på kinoen Gratisarrangement både i sentrum og ellers i kommunen

Strategisk mål	Status	Tiltak
for alle		Opprettholde og videreutvikle det varierte tilbudet som er etablert
Gjennom tett iog godt samarbeid med frivillige lag og organisasjoner sikre et mangfold av tilbud for barn og unge på fritiden		I samarbeid med Idrettsrådet og andre sentrale aktører være med å tilrettelegge for et trygt og godt fritidstilbud for alle.
Barnevern		
Få på plass en forsvarlig barnevernsvakt		Lage en avtale som ivaretar de lovkrav som gjelder.
Videreutvikle ulike verktøy som gir grunnlag for styringsinformasjon, både på fag, økonomi og personal.		Etablere faste møtepunkt der dette blir gjennomgått. Utarbeide standarder for tjenesten

Barnehage

Alle barnehagene i Eigersund kommune driver kontinuerlige utviklings-prosesser for å forbedre egen praksis. En god og fremtidsrettet barnehage må hele tiden være villig til å sette søkelys på egen praksis, samt justere praksis når dette er nødvendig. Vi er opptatt av å lære sammen og sammen utvikle en lærende barnehagesektor og lærende barnehager. Hvordan vi skal oppnå dette handler om å ta i bruk ulike verktøy og arbeidsmetoder. I noen tilfeller tilbys kurs for alle ansatte eller grupper av ansatte som så igjen jobber videre med temaet i egen barnehagen. Men det kan også handle om mer langsiktige prosjekt, nettverksarbeid og drøftinger innad i barnehagene. Styrer og pedagogiske ledere har et særlig ansvar for å drive kompetanseutviklingen framover i egen virksomhet og bidra til at ny kunnskap implementeres i praktisk liv i barnehagene.

Barnehagene skal være inkluderende fellesskap der hvert barn møtes ut i fra egne forutsetninger. Samtidig skal barnehagen være et sted der empati, omtanke og sosialt ansvar og hensyn til andre utvikles og er sentralt.

Nye Rundevoll barnehage

Husabø (1 avd) og Rundevoll barnehage(2avd) slås sammen till en ny 6 avdelings barnehage på Rundevoll. Der vil i tillegg bli en avdeling for flerspråklige barn, en avdeling for barn som har behov for en tilpasset oppstart i barnehage. Vi ønsker her å ansatte folk med spisskompetanse på området. Begrunnelsen for et nybygg er at lokalene til Husabø og Rundevoll er gamle og ikke lenger er egnet for barnehagedrift. De fleste barnehager som bygges i dag har en størrelse på 5 -8 avdelinger. Vi velger derfor å bygge en 6 avdelings barnehage. Vi vil bygge en tidsriktig, funksjonell og hensiktsmessig barnehage. Vi vil starte opp og drifte det antall avdelinger som vi slår sammen(i tillegg til en flerspråklig avdeling), altså 4 avdelinger. Da kommunen er ansvarlig for å sørge for at alle barne med rett på barnehageplass får barnehageplass, ønsker vi å være rustet for det i fremtiden og bygger derfor 6 avdelinger. Vi er opptatt av å ha god kvalitet og god økonomisk drift i de kommunale barnehagene, og dette er en viktig del i det arbeidet.

SFO

Skolefritidsordningen skal være et inkluderende fellesskap der det enkelte barn møtes ut fra egne forutsetninger. I SFO har vi en positiv holdning til ulikhet, og stimulerer til aksept og toleranse. SFO skal være et sted der empati, omtanke og sosialt ansvar og hensyn til andre utvikles og er sentralt.

Satsingsområdene for 2017-2021 er valgt ut i samarbeid mellom SFO-ledere, rektorer og Kultur- og oppvekstavdelingen i Eigersund kommune. Gjennom dette arbeidet vil vi skape en skolefritidsordning som kjennetegnes av fellesskap, omsorg og vennskap. Å gi barna reell medvirkning er en av nøkkelfaktorene. Skal vi lykkes med dette er vi som jobber i og med SFO avhengige av å lære sammen.

Verdiene som ligger til grunn for en god SFO er

- Fellesskap
- Omsorg
- Vennskap
- Medvirkning

Skole

Grunnskolen er viktig for innbyggerne i Eigersund kommune. I økonomiplanperioden er det viktig og fortsatt følge opp Skoleplanen som er gjeldende fra 2014-2018. I løpet av 2018 vil denne revideres. I dette arbeidet vil rådmannen legge vekt på at alle planene som handler om barn og unge i enda større grad skal henge sammen. Av strategiske tiltak vil rådmannen være i dialog med forskningsmiljø og være tett på nasjonale føringer for å ha en skole som inkluderer alle elevene og som er i tråd med de siste Stortingsmeldinger

Den felles grunnskolen vi har i Norge er grunnleggende for nasjonen som samfunn. Verdiene er grunnlaget for vårt demokrati og skal hjelpe oss å leve, lære og arbeide sammen i en kompleks samtid og i møte med en ukjent framtid. Disse verdiene er grunnmuren i skolens virksomhet. De må gjøres levende og få betydning for hver enkelt elev i skolefellesskapet gjennom formidling av kunnskap og utvikling av holdninger og kompetanse. Verdiene skal prege skolens og lærernes møte med elevene og med hjemmene.

PP – tjenesten

PP-tjenesten skal hjelpe barn, elever og voksne med behov for særskilt tilrettelegging. Hensikten er at de får et inkluderende, likeverdig og tilpasset pedagogisk tilbud. PP-tjenesten skal også hjelpe barnehager og skoler med å legge til rette for barn og elever med særskilte behov. PP-tjenesten skal samarbeide med barnehagene og skolene om tidlig innsats og forebygging. Tjenesten skal gi generell støtte til god faglig og sosial utvikling for barn og elever.

Fra høsten 2018 er det initiert flere piloteringer både i barnehage og på skole der PPT har en sentral plass for å videreutvikle målet – *barnehage og skole skal være en inkluderende læringsarena som viser et mangfold*.

Kulturskolen

Kulturskolen er en viktig utviklingsarena for mange barn og unge i Eigersund kommune. Gjennom de aktivitetene som tilbys der ønsker vi at barn og unge opplever mestring, deltakelse og estetisk mangfold, som bidrar til vekst og utvikling.

I 2017 kom det ny rammeplan for Kulturskolen – *Mangfold og fordypning*. Denne nasjonale planen understreker Eigersund kommune sin satsing der vi ønsker at kulturskolen skal være en sentral aktør for alle barn og unge i Eigersund kommune. Rammeplanen beskriver tre er ulike hovedområder

- Breddeprogram
- Kjerneprogram
- Fordypningsprogram

I tillegg til kjerneprogrammet og forsterket fokus på fordypningsprogram, vil kulturskolen i Eigersund kommune ha særlig fokus på breddeprogram. Dette gjennom at lærere fra kulturskolen går inn i barnehager og SFO med et tilbud som når bredt ut til flere barn.

Fritidstilbud for ungdom

Skal en lykkes med fritidstilbud for ungdom er en avhengig av å spille på lag med de unge. Samarbeid mellom Pingvinen ungdomsklubb, Uteteamet og engasjerte ungdommer har resultert i #ånnfliik, en aktivitetskalender for og av ungdom. Aktivitetstilbudet spenner over et vidt spekter med et variert tilbud. Oppslutningen har vært god, og arbeidsformen synes å ha mange positive ringvirkninger. I løpet av 2018 har dette gått over fra en prosjektorganisering til et permanent tilbud. Dette forsterkes gjennom 2019.

Et annet prosjekt som implementeres i drift er Motorsportprosjektet. Dette er et tilbud til unge som har særlig utbytte av tett oppfølging i fritida. Erfaringene fra prosjektet er så positive at det innarbeides i drifta.

Barnevern

Barnevernet har som sin spesielle oppgave å ta vare på de mest utsatte barna. Barnevernet skal beskytte barn mot omsorgsvikt og motvirke at barn lider fysisk og psykisk overlast. Blir barneverntjenesten kjent med slike forhold, har det en lovbestemt plikt til å undersøke hvordan barnet har det, og om nødvendig sette i verk tiltak. Barnevernets arbeid er en blanding mellom støtte og kontroll. Det skal gi hjelp og støtte for at hjemmet skal kunne makte sitt oppdrageransvar, men det er også plikt til å gripe inn dersom dette ikke nytter. Gjennom 2018 er det blitt etablert et forum der det er gjennomgang av status på ulike områder innen barnevernet. Dette vil forsterkes i 2019.

Voksenopplæringen

Elevgrunnlaget på Voksenopplæringssenteret har endret seg gjennom 2018. Data gjort oktober 2018 tyder på at det fortsatt vil være et stort behov for grunnskoleopplæring i tillegg til introkursjonsordningen. Gjennom budsjett 2018 ble programrådgivere prioritert og disse er på plass. Det vil være med på å bedre legge til rette for at introeleven får et tilpasset, helhetlig opplegg.

Videre vil vi i løpet av 2019 i samarbeid med PPT og NAV arbeide fram en samarbeidsavtale som ser på rutiner for opplæringstiltak for voksne med behov for opplæring i grunnleggende ferdigheter og for voksne som kan ha rett til spesialundervisning.

Kulturavdelingen

I Eigersund kommune har vi en kulturavdeling som er innovativ og stadig skaper nye konsepter til glede for innbyggere i alle aldre. Avdelingen vil forsterke og videreutvikle dette arbeidet gjennom hele planperioden. Dette gjelder bla. Kulturnatt, Friluftskonsert i Maurholen og Litteraturfestival for barn og unge. I tillegg er det i 2019 igjen duket for Dalane kulturfestival. Alle disse arrangementene ligger inne i budsjettet med nødvendige driftsmidler.

Eigersund kommune gir betydelig økonomisk støtte til frivillige lag og organisasjoner. Dette gjøres for å styrke det frivillige arbeidet knyttet til barn og unge. Det er gjennom ulike tilskuddsordninger lokalt lagt til rette for et kulturtilbud som inkluderer alle.

Forslag til økonomiplan for Kultur- og oppvekstavdelingen 2019 – 2022

Rådmannens forslag til budsjett/økonomiplan:

Drift - endringer	2019	2020	2021	2022
Nettobudsjett	397 581	397 581	397 581	397 581
Fratrekk engangsforhold 2018	-5 195	-5 195	-5 195	-5 195
Varige rammeendringer:				
Lønnsøkninger	2 179	2 179	2 179	2 179
Flytting av midler mellom avdelingene	-169	-169	-169	-169
Momskompensasjon fra Kap 8 til avd	-2 950	-2 950	-2 950	-2 950
Flytte pensjonsdiff SPK-ordningen	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
SFO-nedgang antall deltakere	-400	-700	-700	-700
Gevinstrealisering	-8 400	-9 700	-9 700	-9 700
Krav om gevinstrealisering B2019	-2 384	-6 800	-14 327	-22 475
Økte pensjonsutgifter for avd	-40	-40	-40	-40
Økt tilskudd private barnehager	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Barnevern - Økt ramme tiltak (KD-1)	6 800	6 000	3 500	3 500
Barnevernet - kvalitetsansvarlig/-sikring	400	400	400	400
Tidlig innsats/lærernorm tilskudd utgår (KD-2)	2 824	2 824	2 824	2 824
Voksenoppl. endret vilkår for Norsktilsk. (KD-3)	2 242	2 242	2 242	2 242
Bibliotek - bøker/medier (KD-6)	100	100	150	150
Barnevern - Barnevernsvakt pålegg FM (KD-11)	1 550	1 550	1 550	1 550
Utekontakt - Nye lokaler (KD-12)	90	180	180	180
Ungdomsråd - Lovpålagt (KD-13)	50	100	100	100
Dalane folkemuseum - Just. tilskudd (KD-14)	250	400	425	425
Alternativ mot vold - ordning (EG)	200	400	400	400
Driftstilskudd ny kunstgressbane Eiger	23	56	56	56
Samlet ramme avd.	392 251	385 958	376 006	367 858

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Kommentarer til driftsmessige endringer ved Kultur- og oppvekstavdelingen

Rådmannen har følgende kommentarer:

- Momskompensasjon var tidligere budsjettert som en inntekt under kapittel 8. Inntekten for momskompensasjonsordningen føres nå som inntekt ved samme ansvar hvor utgiften påløper.
- Krav om gevinstrealisering B2019
- Tilskudd til private barnehager
 - I forhold til 2018 har vi færre antall barn i private barnehager.
 - Dette medfører en lavere utbetaling av tilskudd til private barnehager.
- KD-1 - Barnevern – Økt ramme tiltak
 - Jfr. Økonomirapporten pr. august 2018 er dette helårseffekten av barnevernets behov for økt ramme innenfor tiltaksarbeid.
- Barnevernet – kvalitetsansvarlig/-sikring
 - Internkontroll/systemoppfølging
- KD-2 - Tidlig innsats/lærernorm tilskudd utgår

- o Til og med 2018 har avdelingen fått øremerkede inntekter knyttet til tidlig innsats gjennom økt lærerinnsats på 1-10 trinn.
 - o Fra 2019 endres kriteriene for denne ordningen slik at det nå blir målt lærertett opp mot lærernorm som avgjør hvilke kommuner som fortsatt får tilskudd.
 - o Eigersund kommune ligger over lærernorm, og vil derfor ikke motta tilskuddsmilder lenger.
- KD-3 - Voksenoppl. Endret vilkår for Norsktilskudd
 - o Integrering- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) har endret vilkårene for norsktilskudd for kommunene, noe som gir en lavere inntekt.
 - o Samtidig går også antall flyktninger med rett til norskundervisning ned.
 - o Også antall flyktninger fra Bjerkreim- og Lund kommune som kjøper norskundervisning hos oss går ned.
- KD-6 - Bibliotek – bøker/medier
 - o Styrkning/gjenoppretting av mediabudsjettet som ble redusert i 2014.
 - o Dagens budsjetttramme ligger vesentlig under gjennomsnitt Rogaland og kommuner det er naturlig å sammenligne seg med.
- KD-11 - Barnevern – Barnevernsvakt pålegg FM
 - o Fylkesmannens krav er at barnevernet har bemanning 24 timer i døgnet 7 dager i uken.
 - o Eksisterende vaktordning dekker tidsrommet fra fredag kl. 15 til mandag kl. 8 med en delvis bakvaksordning.
 - o Beregningene må sees som et anslag i om. at det ikke er gjennomført forhandlinger med tillitsvalgte ennå.
- KD-12 - Utekontakt – Nye lokaler
 - o I dag er utekontakten lokalisert hos Dalane barnevern og deler kontor med barnevernets tiltaksteam noe som vanskeliggjør interne drøftingen og begreper muligheten for å ha samtaler/besøk av ungdom.
 - o Teamet har behov for lokaler hvor uteteamet kan samarbeid med nærmiljøkontaktene fra mestringsenheten – en base hvor oppsøkende arbeid med Eigersundsungdommer samles.
- KD-13 - Ungdomsråd – Lovpålagt
 - o Lovpålagt ihht Kommunelovens §5-12.
 - o Beløpet må sees som et anslag, og må/bør vurderes organsiering.
- KD-14 - Dalane folkemuseum – just. tilskudd
 - o Økt aktivitet med vedlikehold mm på driftsbygningene på Slettebø
- Alternativ mot vold – ordning
 - o Vurdere kjøp av tjenester for oppfølging av ungdom
- Driftstilskudd ny kunstgressbane Eiger
 - o Jfr. eksisterende avtale skal kunstgressbaner kompenseres med kr. 23,- pr kvm. Eiger åpner ny bane ca. august 2019

Oversikt over beregnet barnehagetilskudd til private barnehager for 2019

Iht. forskrift skal barnehagetilskudd til private barnehager fremkomme i forbindelse med budsjettet og fastsettes innen 31/10. Eigersund kommune har foretatt en beregning av tilskuddet til den enkelte private barnehage for 2019. Grunnen til dette er at det er sum tilskudd som er viktig for den enkelte barnehage. Dette er videre informasjon som vil bli sendt til barnehagene.

Tilskudd drift pr oppholdstime (inkl. administrative kostnader):

- Små barn – 100,04 kr
- Store barn – 48,00 kr

Tilskudd drift pr heltidsplass (inkl. administrasjonskostnader):

- Små barn – 216.094 kr
- Store barn -103.673 kr

Iht. forskrift skal vedtak om dette fattes «snarest» og oversendes de private barnehagene (innen 31/10). Dette har Eigersund kommune gjort administrativt.

Når det gjelder sum tilskudd viser en til følgende tabell (som gir en foreløpig oversikt):

	Driftstilskudd	Kapitaltilskudd	Totalt tilsk. 2019	Totalt tilsk. 2018	Endring
Jernhagen	4 450 499	294 500	4 744 999	4 739 120	5 878
Helleland FUS	4 399 231	290 489	4 689 720	5 382 275	-692 556
Raketten	5 306 128	342 000	5 648 128	5 246 842	401 286
Varden	6 558 952	446 500	7 005 452	6 566 489	438 963
Lykkeliten	8 347 638	579 500	8 927 138	8 517 574	409 564
Eigerøy	5 582 153	408 500	5 990 653	6 549 014	-558 360
Robåten FUS	7 255 276	493 367	7 748 643	7 398 308	350 335
Kiellandsskogen FUS	8 190 734	551 844	8 742 578	9 406 640	-664 062
Skattekosten	14 293 301	959 500	15 252 801	15 691 705	-438 903
Hestnes FUS	4 499 813	319 622	4 819 435	6 439 115	-1 619 680
	68 883 725	4 685 822	73 569 548	75 937 082	-2 367 534

Rådmannen påpeker følgende:

- Søskenmoderasjon er ikke medtatt i oversikten ovenfor. Når det gjelder søskenmoderasjon så skjer dette etter søknad fra barnehagene – og varierer mellom de enkelte skoleårene (ikke lagt inn i tabellen).
- Beregnet ut fra sammensetning barn – september 2018.
- Rogaland Revisjon har hatt en kvalitetssikring av beregning av tilskuddet for 2019 og godkjent de tall som ligger i grunnlaget.

Endringer i brukerbetaling for tjenester ved avdelingen

Kommentarer knyttet til barnehagesatsene / foreldrebetaling for opphold

I regjeringens forslag til statsbudsjett ligger det inne at denne satsen skal settes til 2.990 kr/mnd fra januar 2019. Denne skal videre settes til 3.040 kr/mnd fra august 2019. Dette er makspris for beregnet foreldrebetaling. I tillegg kommer matpenger.

Kommentarer knyttet til andre brukerbetaling

En viser til eget vedlegg.

Forslag til investeringer innenfor Kultur- og oppvekstavdelingen

Rådmannens forslag til budsjett/økonomiplan:

Investeringer	Prosjekt	2019	2020	2021	2022
Rundevoll barnehage - nybygg	1229	2 000	20 000	23 000	
Eigerøy skole - nybygg og oppgradering	1203	135 000	65 000		
Husabø skole - Nytt tak + elektrotavle	1227	1 500			
Kino - nytt kinoutstyr (KI-1)	1503		1 500		
Kulturhus - Scenelys med mere (KI-2)	1504		2 000		
Samlet ramme avd.		138 500	88 500	23 000	0

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Kommentarer til foreslåtte investeringer ved Kultur- og oppvekstavdelingen

- En viser til det enkelte investeringsprosjekt.
- KI-1 - Kino – nytt kinoutstyr
 - Eksisterende utstyr fra 2010 er slitt og dyrt i drift i og med flere reparasjoner som ikke dekkes av garanti.
 - Eksisterende garanti- og supportavtale utløper i 2020.
 - Det har også skjedd en utvikling i utstyret, hvor det nå laserprosjektorer som brukes.
 - I oktober åpner ny kino på Bryne med alt det nyeste innen teknologi, noe som trolig vil gi oss økt konkurranse om besøkende.
- K2-I - Kulturhus – Scenelys med mere
 - Tiltaket inkluderer oppgradering av infrastruktur, oppgradering av frontlys, effektlys, lysmikser, kurs- og konferanse, og styring av sallys.
 - I dag leies inn lyd- og lysutstyr når det arrangeres små og mellomstore arrangementer.
- Det settes av midler til nybygg ved Rundevoll barnehage. Dette vil bety at dagens Rundevoll barnehage vil bli sanert (revet) og driften ved Husabø barnehage blir avviklet.
- En viser videre til at under Teknisk avdeling settes det av årlige midler knyttet opp mot tilpasninger, renovering og inventar til skoler og barnehager. Det vil bli fremmet en egen sak på prioritering av disse midler, men rådmannen varsler (på lik linje som i budsjettet for 2017) at ventilasjonsanlegg på skolene vil bli prioritert.

Når det gjelder Eigerøy skole så viser en til følgende kommentarer:

- Det har vært satt en økonomisk ramme på 240 millioner kroner.
- Det har ført investeringsutgifter fra og med 2015 på totalt 20.338.000 kr (frem til november 2018). Deler at dette er knyttet opp mot tiltak som ikke har blitt realisert.
- Til nå i 2018 har det blitt utgiftført 11.694.000 kroner.
- I vedtatt økonomiplan for perioden 2018 – 2021 var det avsatt følgende budsjettmidler (på P1203 Eigerøy skole - nybygg):
 - 2018 – 67.225.000 kr (inkl. overføringer av ubrukte midler fra 2017).
 - 2019 - 114.000.000 kr
 - 2020 – 59.000.000 kr
- Det budsjettet som er lagt til grunn i økonomiplan er nå:
 - 2018 – 25.000.000 kr (i tillegg kommer medgåtte utgifter som er lagt inn med 10 millioner kroner fra ekstern prosjektleder).
 - 2019 - 135.000.000 kr

- o 2020 – 65.000.000 kr
- o I forbindelse med at en har en gjennomgang av anbudet har det kommet inn signaler som går i retning av en forskyvning mellom årene (10 mill kr fra 2019 til 2020). Sistnevnte forhold er ikke lagt inn – som følge av at det kom sent inn, er ikke sluttøfrt og det skal fremmes en egen sak knyttet opp mot investeringsmidler i 2018.
- o Den tilbakemeldingen vi har mottatt er at rammen på totalt 240 mill. er tilstrekkelig.
- o Utgifter knyttet opp mot midlertidige brakker skal regnskapsføres i drift. I budsjettet for 2018 ligger disse midlene i investeringsbudsjettet, da brakkene skulle kjøpes. De er nå leid. Dette fører til at det må foretas en budsjettendring – som vil bli fremmet i kommende økonomirapport. Dette gir en økonomisk utfordring da vi ikke har avsatt driftsmidler til dette tiltak. Totalt sett snakker vi om et samlet beløp på 9 millioner kroner + mva.

Barnehagebesøk i Rådhuset.

ENDR. INNENFOR PLANTEKNISK UTVALG SITT ANSVAR

Ansvarsområde/enheter for utvalget

Ansvarsområdet for Planteknisk utvalg (PTU) er Teknisk avdeling.

Rådmannen viser videre til at Teknisk avdeling styrer og er ansvarlige for investeringsprosjekt som også ligger under oversikten til andre avdelinger – herunder HO og KO. Disse forholdene gjelder realisering av bygg og anlegg.

Kommentarer knyttet til Teknisk avdeling

Nøkkeldata for Teknisk avdeling

Enheter ved Teknisk avdeling

Avdelingen omfatter følgende seksjoner/kontor:

- Bygg og eiendomsforvaltning
- Vei og utemiljø
- Vann og avløp
- Kart og oppmåling
- Byggesak
- Brann og redning
- Landbrukskontoret
- Stab med ansvar for gjennomføring av kommunale utbyggingsprosjekt og kundemottak i ekspedisjon

Økonomiske hovedtall Teknisk avdeling

Moment/år	B-2019	B-2018	R-2017
Utgifter	210 611	226 988	224 827
Inntekter/tilskudd	-114 497	-121 606	-136 201
Netto ramme	96 114	105 382	88 626

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Mål og prioriteringer for Teknisk avdeling

Utfordringer og tiltak

Tiltak	Status	Kommentarer
Gjennomføre vedtatte organisasjonsendringer		Det er satt i gang en prosess for å se på ulike organisasjonsmodeller for teknisk avdeling. Resultatet av prosessen vil etter planen blir avklart i 2018 . Det er et mål å opprettholde en forsvarlig tjenesteproduksjon og ivaretagelse av ansatte når selve omstillingen skal gjennomføres i 2019.
Digitalisering av eiendomsarkivet – forprosjekt		Vi har i dag et manuelt eiendomsarkiv (gårds- og bruksnummerarkiv). Det er et mål å digitalisere dette både for å effektivisere egen tjenesteproduksjon, men også for økt tilgjengelighet for brukerne. Digitalisering vil avlaste det nyetablerte veiledningstorget og være et godt verktøy for at

Tiltak	Status	Kommentarer
		kundeveiledning resulterer i økt grad av selvhjelp. Målet er å gjennomføre forprosjektet i 2019 og at arkivet digitaliseres i 2020 (budsjettavhengig).
Sektorplaner		Det er i dag utarbeidet flere sektorplaner, samtidig som slike planer mangler på viktige områder. Det er et mål å utarbeide og revidere sektorplaner som strategidokument innenfor flere sektorer. Dette for å sikre en bevisst og ønsket utvikling innenfor gitte rammer.
Omdømmebygging		Teknisk avdeling har et stort arbeidsområde som opptar og påvirker innbyggere og kunder. I hovedsak leveres det gode og forsvarlige tjenester, men når forventninger ikke kan innfris eller når ting ikke går etter planen, erfarer vi ofte at det oppstår et uheldig omdømmetap. Det skal arbeides bevisst for å forebygge denne type avvik. Vi må samtidig bli mer bevisste når det gjelder å løfte frem alt det positive arbeidet som utføres daglig.
Stabilisere driften		Det har lenge vært vanskelig å rekruttere og beholde ansatte innenfor ingeniørfeltet. Når stillinger blir stående ubesatt over lengre tid, påvirker dette tjenesteproduksjonen - med de utfordringer og slitasjer dette medfører. Vi ønsker å sette fokus på dette, både gjennom positiv omdømmebygging og tilpassede rekrutteringsstrategier.
Rammeavtaler		Etablere rammeavtaler for å forenkle og effektivisere vare- og tjenestekjøp. Det er nå inngått rammeavtaler for de fleste varer og tjenester som er over et visst volum. Det er et mål å arbeide kontinuerlig for å tilpasse og fornye avtalene i tråd med nye og endrede behov.
Politiske bestillinger		Det skal være fokus på en bevisst og systematisk tilbakemelding på politiske bestillinger.
Prosjekter – sekkeposter		Det er vedtatt flere investeringsprosjekt som sekkeposter. Formålet er at en raskt og effektivt kan gjennomføre mindre investeringsprosjekter innenfor sektorer med spesielt store renoveringsbehov. Tiltak gjennomføres som hovedregel etter plan, men det holdes av midler for å kunne håndtere akutte hendelser. Det er et mål å synliggjøre planlagte tiltak for det politiske og for publikum, samtidig som det rapporteres på årsresultatene.
HMS og internkontroll		Etablere elektroniske stoffkartotek for alle driftsenheter. Revidere arbeidsprosedyrer og ROS-analyser i de sektorene hvor dette er mangelfullt eller foreldet. Formål å trygge ansattes liv og helse. Fokus på internkontroll for å sikre trygg og god leveranse av produkter og tjenester.
Samhandling og koordinering		Arbeide målrettet for å etablere en bedre kultur for samhandling og koordinering på tvers av seksjonene. Det skal være fokus på dette både i seksjonsledermøtene og i driftsmøtene. En samlokalisering av driftsenhetene vil kunne gi bedre forutsetninger for økt samhandling.

Forslag til økonomiplan for Teknisk avdelingen 2019 – 2022

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan:

Drift - endringer	2019	2020	2021	2022
Nettobudsjett	105 382	105 382	105 382	105 382
Fratrekk engangsforhold 2018	-9 935	-9 935	-9 935	-9 935
Varige rammeendringer:				
Lønnsendringer	651	651	651	651
Momskompensasjon fra Kap 8 til avd	-9 957	-9 957	-9 957	-9 957
Gevinstrealisering	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Krav om gevinstrealisering B2019	-712	-2 031	-4 279	-6 712
Brukerbetaling	-5	-10	-15	-20
Husleie HO-adm (flyktningefond i 2017)	25	50	50	50
Leie og drift - midlertidig brannstasjon		250	250	-1 500
Leie og drift - ny brannstasjon (sak)				6 500
Husleie Lagårdshallen AS	-1 450	-1 450	-1 450	-1 450
Driftsutgifter Lagårdsvømmehall				2 000
Driftsutgifter S-bygget Lagård u skole	-150	-150	-150	-150
Økte tilskudd - prisstigning	30	30	30	30
Endring generelle utgifter	85	85	85	85
Husleie - Kultur inn i Lerviksgården	-50	-50	-50	-50
Prisjusteringer generelt - alle enh. (TD-10)	1 300	1 300	1 300	1 300
Energi - økte kostnader (TD-11)	3 100	3 100	3 100	3 100
Espelandshallen (TD-12)	1 150	1 150	1 150	1 150
Midl. Brakker Tengs - VU (TD-14)	450	450	450	450
Forventede driftsutgifter totalt ny base U				6 500
Tidsbegrensede rammeendringer:				
Prosjektering ny brannstasjon	3 000			
Eiendomskattetaksering (TD-15)	5 000			
Digitalisering av byggesaksarkiv (TD-16)	200	2 000		
Samlet ramme avd.	96 114	88 865	84 612	95 424

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Kommentarer til driftsmessige endringer ved Teknisk avdeling

Kommentarer knyttet opp mot nye forhold som er lagt inn (markert rødt):

- Momskompensasjon – Gjelder endret ordning knyttet til momskompensasjon.
- Gevinstrealisering
- Leie og drift - midlertidig brannstasjon. Gjelder utgifter knyttet til den midlertidige brannstasjonen på Langholmen (tatt i bruk i 2018).
- Leie og drift – ny brannstasjon. Ligger inne midler fra 2022.
- Driftsutgifter Lagård svømmehall. Gjelder utgifter knyttet til ny svømmehall som er planlagt oppført på Lagård.
- TD-10 - Prisjusteringer generelt – alle enheter. Denne kompensasjon gjelder prisstigning for hele avdelingen (eks. selvkost). Det er lagt til grunn en økning på 3,5

%. Ved Teknisk avdeling, hvor det mye budsjettmidler knyttet opp mot kjøp av varer og tjenester, utgjør denne økningen en betydelig del.

- TD-11 - Energi – økte kostnader. Denne kompensasjonen gjelder at avdelingen har for lite budsjettmidler knyttet til energiutgifter, som har gitt et større merforbruk på dette området over flere år. Avdelingen har blitt tilført midler i 2018 (ifm. en tidligere økonomirapport i år), men det omfattet kun 2018 og ikke årene videre.
- TD-12 - Espelandshallen. Denne kompensasjon gjelder at utgiftene (blant annet leieutgifter) knyttet til dette tiltaket ble høyere enn det som ble avsatt ifm. B2018. Avdelingen har blitt tilført midler i 2018 (ifm. en tidligere økonomirapport i år), men det omfattet kun 2018 og ikke årene videre.
- TD-14 - Midl. brakker Tengs. Denne kompensasjonen gjelder leieutgifter knyttet til de midlertidige brakkeene som er oppført på Tengs (vei- og utemiljø).
- Forventede driftsutgifter ny base. Det pågår utredninger/prosjekt i 2018 som ser på forhold knyttet til ny base. Det er behov for ny base, blant annet knyttet til krav fra Arbeidstilsynet.
- Prosjektering ny brannstasjon. Det vises for øvrig til at det (i 2018) pågår et forprosjekt knyttet til ny brannstasjon.
- Eiendomsskattetaksering. Denne kompensasjonen gjelder ny eiendomsskattetaksering. Slike takseringer skal i utgangspunktet gjennomføres hvert 10. år. Forrige taksering ble gjennomført i 2007. Det er skjedd mange endringer i løpet av de nå 11 årene som er gått siden forrige taksering. Både endringer på eiendommene som ikke er blitt fanget opp ved den løpende takseringen, og endringer i praksis og lovverk. Det er derfor behov for å sette i gang arbeidet med ny taksering, både for å følge lovens hovedregel med taksering hvert 10. år men også for å rydde opp i skjevheter ved gjeldende takster.
- Digitalisering av bygge- og eiendomsarkiv. Dette er en av de viktigse fellessakene Teknisk avdeling har påpekt. Kan gi positive effekter for både ansatte ved Teknisk avdeling og for kundene.

Driftsmessige gevinstrelasjoner ved Teknisk avdeling

Følgende gevinstrealisering er innarbeidet i avdelingens budsjett:

- Det har i 2017 og 2018 vært gjennomført en omlegging innenfor renholdsektoren. Dette er en prosess som videreføres med tanke på ytterligere effektivisering (som følge av innføring av renholdsprogram). Den budsjetterte besparelsen er lagt inn.

Informasjon om forhold som burde vært lagt inn

Rådmannen viser til at de økonomiske rammene ved avdelingen er stramme – og hvor avdelingen har hatt merforbruk i flere år. Avdelingen har meldt inn ett etterslep på vedlikehold av både bygg og anlegg og i den anledning også bedt om økt bemanning. Det ble i 2017 ansatt en person. Ytterligere behov, har det ikke vært økonomisk rom for å legge inn. Alle bygg og anlegg skal være lovlige og forsvarlige. Tilstanden er alvorlig for flere bygg. Det vil vi komme tilbake til.

Rådmannen viser til vedlegg og peker på at det er lagt inn økte midler knyttet opp mot renovering av kommunale bygg.

Avdelingen har meldt inn ett etterslep på vedlikehold av både veianlegg og lekeplasser. I den anledning også bedt om økt bemanning. Det har det ikke vært økonomisk rom for å legge inn økte ressurser.

Avdelingen har bedt om flere stillingshjemler. Dette er forhold som avdelingen må se på innenfor de hjemlene som er. Videre viser en til at det er vedtatt at en egen sak skal fremmes knyttet opp mot brann (tiltak T-08 på 850.000 kr/år) – hvor en vil se på bemanningen ved Seksjon Brann totalt sett, dette innenfor eksisterende rammer.

Endringer i brukerbetalinger for tjenester ved avdelingen

Endringer i generelle priser

Iht. vedtak blir priser (som kan) justert opp iht. budsjettvedtak. En viser til vedlegg. Rådmannen viser til at byggesak og oppmåling (del) er selvkostområder hvor en har tatt hensyn til selvkostberegninger for å komme frem til gebyrgrunnlaget for 2019.

Ellers så opplyses det følgende endringer:

- Det foreslås ingen endringer i gebyr Plansaker.
- Prisene endres med +3.3% ved Byggesakskontoret.
- Når det gjelder gebyr knyttet opp mot oppmåling foreslås det en endring (økning) på +15% fra og med 1/1-2019.

Utstikking av bygninger

Eigersund kommune har tilbydt å utføre utstikking (plassering og beliggenhetskontroll) av bygninger som et alternativ til private foretak. Kommunen har da opptrådt som ansvarlig for oppmålingsteknisk prosjektering og for utstikking og innmåling av tiltaket. En finner det ikke naturlig at kommunen tilbyr å utføre tjenester som ikke er kommunalt forvaltningsansvar når dette skjer i konkurranse med private aktører. En finner det heller ikke naturlig at kommunen har roller som ansvarlig prosjekterende eller ansvarlig utførende i saker etter plan- og bygningsloven.

Eigersund kommunen vil derfor ikke lenger tilby å utfør husstikking, men avvikle dette tilbudet. En vil selvsagt slutføre påbegynte oppdrag.

Endring av husleie – til gjengs leie

Vi har over flere år justert husleiene fortløpende – og da til gjengs leie. Det som ligger i dette er at det ved utleie er regler om hvordan husleiene kan reguleres. Disse er hjemlet i «Lov om husleieavtaler» (Husleieloven). Dette fører til at endringer må skje med ulike varsel og hvor det er klare tidsfrister – til beste for leietakerne. I dette ligger det også at vi praktiserer justeringer til ”gjengs leie” (dvs. det som oppfattes som ny/justert leie). Dette er et forhold som er praktisert i flere år. Iht. vedtatt reglement for årsbudsjett har rådmann fullmakt til å justere leien.

Endringer i kommunale gebyrer for vann og avløp

For å beregne seg frem til korrekt gebyr nyttes selvkostberegninger. Disse er foretatt etter Kommunal- og moderniseringsdepartementet sine retningslinjer (forskrift for selvkostberegninger). Beregningene foretas i forbindelse med budsjett og etterberegnes i forbindelse med årsregnskape - for det aktuelle år. I forbindelse med årsregnskapet foretar revisjonen en gjennomgang av selvkostberegningene.

Avløpsgebyr

- Tjenester innenfor avløpssektoren er et selvkostområde – hvor faktiske utgifter kan dekkes via gebyr. Gebyret fastsettes for det enkelte år.
- I 2017 ble det (i forhold til gebyret for 2016) foretatt en reduksjon på 40% i avløpsgebyret.
- For 2018 ble avløpsgebyret videreføres på samme nivå som for 2017.
- For 2019 må gebyret settes opp med 70%.
- Vurderinger som er gjort knyttet opp mot gebyret:
 - Iht. Selvkostforskriften skal det ikke bygges opp fond på området, dog så er det lov til å se flere år over ett – med tanke på stabile gebyr.
 - En årsak til at vi hadde bygget opp fond henger sammen med lav kalkylerente. Ved endringer i kalkylerenten vil dette få konsekvenser mht. bruk av fond og fastsettelse av årlig gebyr.
 - Det brukes 10.400.399 kroner av fondet i 2018.
 - Ved utgangen av 2018 (31.12.2018) vil det da stå igjen 105 kroner på avløpsfondet.
 - Avløpsgebyret må for 2019 øke med 70% i forhold til nivået i 2018. En av årsakene til dette er at fondsmidlene er disponert.
 - Nivået kommer i postene knyttet opp mot forbruk, dvs. abonnement, målt forbruk og/eller vann etter areal.
 - Økningen i gebyr for økonomiplanperioden er beregnet med utgangspunkt i anslåtte og budsjetterte inntekter i 2019.

Vanngebyr

- Tjenester innenfor vannsektoren er et selvkostområde – hvor faktiske utgifter kan dekkes via gebyr. Gebyret fastsettes for det enkelte år.
- I forbindelse med årsregnskapet for 2015 pekte revisjonen på at selvkostfondet var stort og hadde tilført midler. Eigersund kommune burde se på en reduksjon av vanngebyret. Dette iht. selvkostforskriften hvor disse midlene skal tilbakeføres brukerne.
- I 2017 ble det (i forhold til gebyret for 2016) foretatt en reduksjon på 60% i vanngebyret.
- For 2018 ble vanngebyret videreføres på samme nivå som for 2017.
- Vurderinger som er gjort knyttet opp mot gebyret:
 - Iht. Selvkostforskriften skal det ikke bygges opp fond på området, dog så er det lov til å se flere år over ett – med tanke på stabile gebyr.
 - En årsak til at vi hadde bygget opp fond henger sammen med lav kalkylerente. Ved endringer i kalkylerenten vil dette få konsekvenser mht. bruk av fond og fastsettelse av årlig gebyr.
 - Det er budsjettert å bruke 10.595.202 kroner av fondet i 2018.
 - Ved utgangen av 2018 (31.12.2018) vil det da stå igjen 20.088.013 kroner på fondet.
 - Anslag viser at samme nivå kan videreføres i 2019, men må økes med 25% i 2020 og med 140% i 2021 og så 15% i 2022.
 - Nivået kommer i postene knyttet opp mot forbruk, dvs. abonnement, målt forbruk og/eller vann etter areal.
 - Økningen i gebyr for økonomiplanperioden er beregnet med utgangspunkt i anslåtte og budsjetterte inntekter i 2019.
 - Endringene henger sammen med at fondsmidlene blir disponert og det pågår en utbygging av ny vannkilde.

Endringer i Feiegebyr

- Feiing er et selvkostområde – hvor faktiske utgifter skal dekkes via gebyr.

- Rådmannen foreslår en økning i feiegebyret på +20% for 2019 (i andre eiendommer enn «hytter»).
- Det er i kommunestyret 30/10-2017 vedtatt endringer i forskrift knyttet opp mot feiing av hytter. Er ikke skrevet ut i 2018.
- I endringen i gebyret ligger det en ny stilling på 50%.

Endringer i Renovasjonsgebyr

Selv om renovasjonen blir utført av Dalane Miljøverk IKS (DIM) ligger det til kommunestyret å fastsette renovasjonsgebyret for Eigersund kommune. Tjenester innenfor renovasjon er et selvkostområde – hvor faktiske utgifter skal dekkes via gebyr.

Styret i DIM har vedtatt (foreslått) at avgiftene endres for 2019 – overfor representasjonsskapet. DIM har foreslått følgende (eks. mva.) fra 01.01.2019, hvor renovasjonsgebyret settes til :

- 3.00 kroner for boliger (2.850 kr i 2018).
- 1.500 kroner for hytter/fritidsboliger (samme beløp i 2018).
- 2.850 kroner for septiktanktømming (standard tank) – (2.615 kr i 2018).
- Alle beløp er oppgitt eksklusiv merverdiavgift.

Dato for fakturering av kommunale gebyr

Forfallsdatoene for kommunale gebyr ble fra og med 2010 satt til 20.03, 20.06 og 20.10. Dette er datoer som videreføres i 2019. Til info har DIM forfall 28.02 og 31.08.

Samlet endring i kommunale gebyr for 2019 (oppgitt i kr)

Tabellen nedenfor viser hvordan gebyrene på vann og avløp blir i økonomiplanperioden. Merk at utgangspunktet her er gebyret for 2017 og hvor lønnsvekst vil komme i tillegg.

Endring	2019	2020	2021	2022
Vann	0%	+25%	+140%	+15%
Avløp	+70%	-	-	-
Feier	+20%	+5%	+5%	+5%

Samlet utvikling i kommunale gebyr vil for en gitt type bolig bli slik:

Gebyrtype	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Endr.
Vann	2 209	2 430	2 430	2 430	2 430	2 430	2 430	2 430	972	972	972	
Avløp	4 155	4 155	4 155	4 155	4 155	4 155	4 155	4 155	2 493	2 493	4 238	1 745
Renovasjon	2 400	2 300	2 300	2 500	2 575	2 500	2 700	2 630	2 850	2 850	3 000	150
Feier	175	250	260	260	260	286	286	315	315	362	434	72
Sum netto	8 939	9 135	9 145	9 345	9 420	9 371	9 571	9 531	6 630	6 677	8 644	1 967
Mva	2 235	2 284	2 286	2 336	2 355	2 343	2 393	2 383	1 658	1 669	2 161	491
Totalt	11 174	11 419	11 431	11 681	11 775	11 714	11 964	11 914	8 288	8 346	10 805	2 458

Merk at når det gjelder størrelsen på vann og avløp så er dette en boligtype vi har hatt i oversikten siden 2006. For å kunne vise utviklingen for den samme boligen over tid fortsetter vi med den samme. Dette tall er ikke det samme som en f.eks. vil finne i Kostra-oversiktene knyttet opp mot utgifter for en den boligen som SSB benytter. Årsaken til endringen henger bla. sammen med en omlegging av gebyrene hos oss – knyttet opp mot vannmålere/forbruk av vann.

Forventet endring i kommunale gebyr for perioden 2006 - 2022

Tabellen nedenfor viser vi beregnede økninger innenfor kommunale avgifter.

Gebyr	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Avløp	9 %	24 %	20 %	15 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0%	-40%	0%	+70%	-	-	-
Vann	8 %	19 %	14,5 %	17 %	10 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0%	-60%	0%	0%	+25%	+140%	+15%
Feier	0 %	0 %	0 %	0 %	43 %	4 %	0 %	0 %	10 %	0 %	10%	0%	+15%	+15%	+20%	+5%	+5%

Veksten i årene 2019 - 2022 er i antatt reell vekst – hvor utgangspunktet er 2018. Dvs. en har tatt hensyn til lønns og prisstigning. En viser til at tjenestene er selvfinansierende og økningene har kommet som følge av bla.:

- Økte kvalitetsmessige krav.
- Foretatte og kommende investeringer.
- Endringer i markedsrenten.
- Økte lønnskostnader (lønnsveksten – i form av nye stillinger og/eller generell lønnsøkning må dekkes innenfor sektoren).
- I forbindelse med at selvkostberegningene ble endret (statlig forskrift) førte dette bla. til at beregningene skulle omfatte flere områder enn tidligere, i tillegg til at både finansieringsordningene og beregningene av finanskostnadene ble endret.
- Når en tar igjen dagens etterslep innenfor investeringsprosjekt på vann- og avløpssektoren – samt har realisert foreslåtte investeringer – vil gebyrene øke.
- Etterslepet innenfor sektoren er delvis innarbeidet i selvkostberegningene, men med en sen virkning. Hvis etterslepet innarbeides raskere vil en måtte øke gebyrene raskere enn det som er skissert.
- Nye investeringer.
- Endringene i perioden henger sammen med bruk av selvkostfondene – som da blir disponert fullt ut (dvs. nullet ut).

Forslag til investeringer innenfor Teknisk avdeling

Investeringer innenfor Teknisk avdeling – vann- og avløpssektoren

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan:

Investeringer	Prosjekt	2019	2020	2021	2022
Vannforsyning					
Tiltak på vannledningsnettet	1647	1 000	2 000	2 000	2 000
Utbygging ny vannkilde	1604	30 000	17 000	25 000	
Sanering vannledning	1605	2 000	2 000	2 000	
Ledningstrase Revsvatnet (TI-17) utv.	1604		30 000	50 000	20 000
Sanering VA Lindøyveien (TI-20)	1611				7 400
VA- Leidlandsveien - Krossvikveien	1667		4 000		
Sum vannforsyning		33 000	55 000	79 000	29 400
Avløp					
Tiltak på avløpsnettet	1697	1 000	2 500	2 500	
Nye kloakkpumpestasjoner	1650	1 000	1 000	1 000	
Aase offentlig VA	1653			1 000	
VA- Leidlandsveien - Krossvikveien	1667		5 600		
VA-Leidlandsvn-Krossvikvn. Slamavsk. (TI-18)	1667	1 800	-1 800		
Sanering avløpsledning Utv. (TI-22)	1655				2 000
Sanering avløpsledning sentrum	1657	2 000			
Sum avløp		5 800	7 300	4 500	2 000
Samlet ramme avd.		38 800	62 300	83 500	31 400

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Kommentarer knyttet til investeringsprosjekt ved Teknisk avdeling – VA-sektoren

Kommentarer:

- En viser til at nytt vannverk (med ledningsnett, pumper, vei og vannbehandlingsanlegget) vil komme på 136 millioner kroner. Basert på det som legges inn i økonomiplanen vil prosjektet være fullfinansiert og bli sluttført i 2021.
- Rådmannen legger inn midler knyttet til enkelt prosjekt knyttet mot saneringsplan.
- Tiltak på vannledningsnettet. Samleprosjekt hos Vann og Avløp, som brukes til ulike tiltak på vannledningsnettet.
- TI-17 – Ledningstrase Revsvatnet. Gjelder ledningstrase mot og til Revsvatnet. I løpet av 2018 har Vann og Avløp mål om å legge ut prosjekteringskonkurransen for ledningstraseen. I 2019 må prosjekteringen av ledningstraseen ha startet, og fra 2019/2020 bør kommunen i tillegg ha startet med anleggsarbeidet for å hente nytt drikkevann.
- TI-20 – Sanering VA Lindøyveien. Dette er en strekning som ligger prioritert i saneringsplanen.
- TI-18 - VA-Leidlandsvn-Krossvikvn. Slamavsk. – Gjelder endring av år for deler av budsjettmidlene som fra før av lå inne knyttet til dette tiltaket.
- TI-22 - Sanering avløpsledning. Samleprosjekt hos Vann og Avløp, som brukes i forbindelse med utbedringer på nettet når andre aktører krever tiltak.

Investeringer innenfor Teknisk avdeling – kommunal del

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan:

Investeringer	Prosjekt	2019	2020	2021	2022
Utsk. brann-/redning-/tank- og stige bil (TI-1)	1987	3 000	3 000		
Renovering kommunale broer	1709	500	800	800	800
Gatebelysning - utfasing av HQL lyskilder	1710	800	200	200	200
Utstyr til vintervedlikehold (vei/utemiljø)	1981	200	800	800	800
Tiltak på veianlegg	1711	800	500	500	500
Egenandel trafikksikkerhetstiltak	1774	500	300	300	300
Nærmiljøanlegg	1414	300	250	250	250
Friluftsområder	1425	250	250	250	250
Opprustning lekeplasser	1401	3 000	3 000	3 000	3 000
Renovering skoler/bygninger	1830	17 000	8 000	8 000	8 000
Større renoveringsprosjekt veisektor	1714	3 000	3 000	3 000	3 000
Utskifting mindre maskiner/utstyr/varebil vei	1981	1 500	1 500	700	700
Egersundshallen - utskifting vindu + solavskjerm	1813	1 000			
Tilpasning/renovering/inventar skoler/barneh	1207	1 500			
Gravemaskin/hjulgraver (TI-7)	1984	0	2 100		
Gravemaskin (belter)	1985	1 700			
Egersund Torg - oppjustering	1423	2 000			
HMS/verneutstyr og bekledning (TI-2)	1991	250			
Brannstasjon - undervisningsmaterieell (TI-3)	1992	100			
Brann-utskif. redningsutst, henger,båt (TD-4)	1988				300
Brann-Løftetruck/gaffeltruck (TI-5)	1989	200			
Sopebil (TI-6)	1990	2 100			
Gatebelysning-utfasingHQL lyskilder (TI-10)utv	1710		600	600	
Sentralidrettsanl. - oppgr. Gardorober (TI-11)	1730				1 500
Gang og sykkelvei Hållå (TI-13)	1777	2 000			
Forprosjekt skolegårder og barnehager (TI-14)	1781	450			
Hestnes boligfelt byggetrinn II (TI-15)	114002	20 000	4 000	13 000	
Boligfelt Helleland (TI-16)	1703		20 000		
2 nye varebiler (TI-19)	1782	900			
Flomsikring Nyeveien 1-19 (TI-23)	1783	800	800		
Grunnkart - oppdatering (TI-27)	1794				1 100
Oppmåling - ny bil (TI-28)	1795				500
Forprosjekt ny Base Utemiljø	1757	3 000			
Overføring EN&H - Kaupanes	1951	10 000			
Samlet ramme avd. (ex tilbakebet)		76 850	49 100	31 400	21 200

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Kommentarer knyttet til investeringsprosjekt ved Teknisk avdeling

Kommentarer:

- TI-1 - Utsk. brann-/redning-/tank- og stige bil. Budsjettmidlene gjelder stige bil. I tillegg til disse 3 mill., foreslår Brann å finansiere stige bilen med ca. kr. 1 mill som vil være til overs etter kjøp av tankbil i 2018/2019 + ytterligere 3 mill. som allerede ligger inne i 2019. Til sammen ca. kr. 7 mill. Mannskapenes HMS må ivaretas og ett høyderedskap/stige bil vil kunne ivareta mannskapenes sikkerhet ved brann og redningsoppdrag i høyden. Eigersund brann og redningsvesen har i sin ROS analyse en sterk anbefaling om anskaffelse av høyderedskap/stige bil grunnet kommunens bygninger og infrastruktur.

- TI-2 - HMS/verneutstyr og bekledning. Hoppeputen brannvesenet har per i dag er foreldet. Denne må evt. tas ut av drift. Økte utgifter på HMS og verneutstyr som følge av tilsyn med Arbeidstilsynet feb. 2017.
- TI-3 - Brannstatsjon – undervisningsmateriell. Utskifting av slukkeutstyr i øvelseshenger, verne- og sikkerhetsutstyr ifm slukkeøvelser, Demo-utstyr for teoriundervisning. Økte krav ifm. vernebekledning og HMS-utstyr som følge av tilsyn, Arbeidstilsynet feb. 2017.
- TI-4 - Brann-utskif. redningsutst, henger,båt. Diverse redningsutstyr/beredskapsutstyr som brukes bla. Ifm. trafikkulykker og må skiftes før brikasje.
- TI-5 - Brann-Løftetruck/gaffeltruck. HMS tiltak, tunge løft av beredskapsutstyr organisert i høyden. I ny brannstasjon er mer organisert i høyden enn tidligere.
- TI-6 – Sopebil. Avdelingen melder om et stort behov for å fornye spoebilen(e).
- TI-7 – Gravemaskin/hjulgraver. Gjelder endring av år for tiltak som allerede lå inne i budsjett/økonomiplan fra før av.
- TI-10 - Gatebelysning-utfasingHQL lyskilder. Avdelingen melder om at det fortsatt er en del armaturer igjen å bytte.
- TI-11 – Sentralidrettsanlegget, oppgradering av garderober. Avdelingen melder om stort behov for oppgradering av disse garderobene. Det er blant annet fuktskader, garderober uten innredning og ytterdører som ikke ivaretar krav om universell utforming.
- TI-13 - Gang og sykkelvei Hållå. Gjelder gang sykkelsti som skal gå forbi hallen i Hållå og kobles sammen med den som kommer fra Leidlandshagen, og at den i andre endes skal kobles på ny GS-vei som er laget til midl. skole.
- TI-14 - Forprosjekt skolegårder og barnehager. Gjelder forprosjekt for å lage en plan som danner grunnlag for en helhetlig vurdering av uteområder på skoler og barnehager. Dette er nødvenig for å få en langsiktig plan for renovering og oppgradering, hvor helhetsbildet kommer frem.
- TI-16 – Boligfelt Helleland. Det settes av midler til realisering av boligfelt på Helleland.
- TI-19 – 2 nye varebiler. Det er vedtatt opprettet to nye stillinger hos Vann og Avløp. Dette gjelder biler knyttet til disse to stillingene.
- TI-23 – Flomsikring Nyeveien 1-19. Gjelder kommunens egenandel knyttet til denne flomsikringene. I tillegg har NVE gitt tilsagn om tilskudd knyttet til tiltaket.
- TI-27 – Grunnkart – oppdatering. Det er jevnlig behov for å ajourføre kartverk (kartdatabaser) ved ny flyfotografering. I tettbebyggelse bør det gjøres minimum hvert 5. år, i mer spredtbygde områder noe sjeldnere. Det vi har nå er etablert på forskjellige tidspunkt. Tettbygd er delvis fra 2015 og delvis fra 2018. Det er behov for å ta alt på nytt i 2022.
- TI-28 – Oppmåling, ny bil. Behov for utskifting av gammel bil i 2022.
- Forprosjekt ny base – Utemiljø. Behov for ny base, blant annet på grunn av krav fra Arbeidstilsynet. når de økonomiske oversiktene foreligger vil det bli fremmet egne saker på dette. Når det gjelder ny driftsbasis så er det satt av driftsutgifter for denne i 2022. Disse midlene kan enten brukes til leie eller som finans- og driftsutgifter for en base som vi bygger selv. I utgangspunktet arbeider en med å eie en driftsbasis selv.
- Overføring EN&H – Kaupanes. Styret i EN&H har i forslag til budsjettet bedt om at Eigersund kommune bidrar med midler i 2019. Før en går videre i utbygging av Kaupanes-området må EN&H KF fremskaffe en samlet oversikt over forventede utgifter, inntekter og fremdriftsplan.

- TI-15 – Hestnes boligfelt byggetrinn II. Videre utbygging i Hestnes-området. Rådmannen legger inn midler til videre utbygging av Hestnes boligfelt. Dette blir finansiert med tilsvarende refusjon (fra tomtekjøpere).

Kommentarer knyttet opp mot boligfelt på Helleland:

Det er tidligere satt av 6,5 millioner kroner i budsjettet til reguleringsplan og utbygging av boligfeltet på Ramsland. Det vil når prosjekteringen er helt ferdig være brukt ca 1 million kroner av disse. Avsatt beløp vil kun dekke bygging av infrastruktur til og langs det første boligfeltet, som i dag er regulert til konsentrert småhusbebyggelse. Utbygging av hele Ramslandsfeltet, med ca 34 eneboligtomter, ble i 2017 kostnadsberegnet til 25 millioner kroner.

For å få raskest mulig tilgang på eneboligtomter på Helleland, er følgende tiltak realistiske:

- Det bygges ut infrastruktur til og langs det første boligfeltet, som omreguleres fra småhusbebyggelse til 4 eneboligtomter.
- Det gamle skolebygget bør enten selges på rot eller rives og oppdeles i tomter og selges.
- Noen av de gamle kommunale boligene er vedtatt solgt, og vil gi tilgjengelige nye tomter på Ramsland.
- Samtalene med privat utbygger om Strømstadfeltet fortsetter.

Kalkylen for utbygging av hele det nye boligfeltet på Ramsland, fordelt på alle tomtene, vil gi en ca snittpris per tomt på kr 735.000,-, som er ren kostnadsdekning.

Det som rådmannen kommer til å se på er en utbygging av boligfelt på Helleland. Dette kan skje på ulike vis, men realistisk sett vil det måtte skje etappevis. Dette henger sammen med etterspørsel og manglende reguleringsplan på bla. Strømstad. Ut fra det kan en ikke forvente at boligfeltene er utbygd i 2020, men et signal om en positiv vilje til å realisere boligutvikling på Helleland.

Kommentarer knyttet opp mot boligfelt på Hestnes

Følgende kalkyle ligger til grunn ved utbygging av Hestnes – etappe 2.

Nr	Anleggsdel	Totalpris	2018	2019	2020	2021	2022
Vei og VA							
1	Anleggskostnader grunnarbeider vei	25 000 000	10 000 000	15 000 000			
2	Elforsyning	2 500 000		1 500 000		1 000 000	
4	Spillvannspumpestasjon	1 400 000			1 400 000		
5	Trykkøkingsstasjon	1 100 000			1 100 000		
6	Hovedvei fra T-kryss til Brekkå	3 000 000		3 000 000			
7	Høydebasseng	10 000 000				10 000 000	
8	Ledningsnett til høydebasseng	1 500 000				1 500 000	
9	Administrasjon	3 000 000		1 000 000	1 000 000	1 000 000	
	Sum inkl mva	47 500 000	10 000 000	20 500 000	3 500 000	13 500 000	0

Ved å foreta følgende investeringer vil vi kunne åpne for boligbygging fra Rundevoll og nedover mot Hestnes. Vi anser at dette vil ha positive effekter knyttet opp mot bla. boligbygging i dette område.

Salg av tomter og bygninger

I økonomiplanen er det innarbeidet salg av bygg og tomter som en del av den samlede finansieringen. I rådmannens forslag ligger det inne salg av tomter på 4,0 millioner kroner årlig. Disse midlene settes i sin helhet av på Tomteutviklingsfondet – iht. tidligere vedtak.

Det ligger videre inne forslag om salg av bygg på 2,0 millioner kroner årlig. Dette iht. tidligere økonomiplan-vedtak. Disse midlene settes i sin helhet av på Investeringsfondet – iht. tidligere vedtak.

Forslag til investeringsmessige reduksjoner ved Teknisk avdeling

Det har blitt spilt investeringsforslag som det ikke har vært mulig å få med i oversikten – både av økonomiske, driftsmessige og oppfølgingsmessige årsaker.

..

En viser til at det er avsatt totalt 4,5 millioner kroner i investeringsbudsjettet for 2017 til Ramsland boligfelt. Ny prognose realisering av Ramsland boligfelt (byggetrinn 1 og 2) viser at investeringsbudsjettet må økes slik:

- Ekstra på trinn 1
 - o 2018 – 7.500.000 kr
 - o 2019 – 4.500.000 kr
 - o Ekstra økning i byggetrinn 1 – 12.000.000 kr
- Byggetrinn 2 – 8.800.000 kr
- Total økning – 20,8 millioner kroner
- Samlet anslag på utbygging av Ramsland boligfelt – 25,3 millioner kroner.

Disse midlene er ikke lagt inn i forslag til budsjett og økonomiplan. Rådmannen kommer til å se på Ramsland boligfelt i forbindelse med mulighetsstudien for Helleland.

Lekeplass – åpning av klatrepark.

LIKVIDITETSMESSIG SITUASJON

Det er fokus på likviditetsmessig styring. Til nå har vi klart oss uten bruk av kassekreditt og har hatt god likviditet og over en lengre periode har Eigersund kommune hatt god likviditet. I fremlagt økonomiplanperiode vil den likviditetsmessige situasjonen vil bli anstrengt og presse. Dette av flere årsaker, hvor vi trekker frem følgende forhold:

- I gitte perioder har vi betydelige utbetalinger (ca 80 millioner kroner i en uke). Vi har derfor lagt inn forslag til vedtak opptak av kassekredittlån i løpet av driftsåret på inntil 50 millioner kroner. Kassekreditt lån har vi hatt mulighet til å ta opp fra 2003 uten at det foreløpig har vært nødvendig å bruke av den, men den har vært tilgjengelig som en likviditetsmessig reserve.
- Driftsutgiftene øker.
- Vi kommer til å få økt lånegjeld og større finansutgifter.
- Iht. finansieringen av investeringer tas lånene opp senere (for å redusere årlige finansutgifter). Dette presser likviditeten og vil bli løpende vurdert. Lånevedtaket til nå er formelt tatt i desember – mens utbetalingen skjer i januar året etter. En vil arbeide for å gjøre dette så lenge det lar seg gjøre, men i løpet av økonomiplanperioden så vil låneopptakene måtte tas opp i løpet av driftsåret. Dette er lagt inn fra og med 2020, men basert på store investeringsprosjekt kan det være at dette alt må skje fra 2019. En forutsetter da at investeringsfremdriften er iht. budsjett.
- I dag har vi ubrukte lånemidler. Når disse går til vedtatte investeringer betyr det at denne bufferen ikke finnes lengre. Dette er videre en tidsbegrenset situasjon.
- Fondsmidlene blir disponert – og brukt opp.
- Vi regnskapsfører bruk av premieavvik og i økonomiplanperioden. Dette betyr at vi bruker en regnskapsteknisk inntekt til å finansiere driften.

Vi er kjent med at en rekke kommuner nå har problemer med likviditeten og må bruke kassekreditt samt holde igjen på utbetalinger. I gitte kommuner ser vi at det har vært problematisk med dekning av lønnsutbetalingene. Vi har hatt et løpende fokus på likviditet i alle år og hvor vi fra 1996/1997 har bygget opp et godt verktøy for å se historiske svingninger med fokus på ”kritiske tidspunkt” i løpet av året.

For å bedre likviditeten kan dette skje ved følgende forhold:

- Foreta låneopptak tidligere. Dette vil føre til at finansutgiftene vil øke det enkelte kalenderår – ved at lån tas opp tidligere. Dette vil føre til økte finansutgifter.
- Øke inntektene våre.
- Økte statlige overføringer.

Det vises videre til følgende forhold:

- Eigersund kommune har en hovedbankavtale med Sparebank 1 SR-Bank. Denne varer til 31/3-2019. Ny bankavtale er lyst på anbud med forhandlinger. Dette er et større «innkjøp» og er omfattende. Frist for å gi inn anbud er satt til 14/11-2018 og ny avtale vil ha økonomiske konsekvenser for oss. I forslag til budsjett har vi tatt utgangspunkt i eksisterende bankavtale.
- Likvide midler for Eigersund kommune står på ulike bankkonto i Sparebank 1 SR-Bank (vår bankforbindelse). Dette oppfattes som en sikker plassering.
- Eigersund kommune har ingen direkte finansplasseringer i form av grunnfond, aksjer, ulike fond eller rentebytteavtaler.
- Eigersund kommune benytter lån med lang løpetid og har ingen sertifikatlån eller obligasjonslån.
- Renteeksposering iht statlige dokument:

- Iht. Kommuneproposisjonen for 2019, som staten fremla i mai 2018, så er renteeksponeringen til Eigersund kommune 13,3% pr 2017. Dette er målt opp mot driftsinntektene. Gjennomsnittet for landets kommuner er en netto renteeksponering på 35,4%.
- Iht. Kommuneproposisjonen for 2018, som staten fremla i mai 2017, så er renteeksponeringen til Eigersund kommune 5,9% pr 31/12-2015. Dette er målt opp mot driftsinntektene. Gjennomsnittet for landets kommuner er en netto renteeksponering på 33,8%.
- Dvs. at Eigersund kommune har hatt en meget god renteeksponering (lån vs driftsinntekter).
- Renteeksponeringen øker.
- Renteeksponeringen til Eigersund kommune øker mer enn gjennomsnittsøkningen for kommunene.
- Iht. Kommuneproposisjonen for 2019, som staten fremla i mai 2018, så er disponible disposisjonsfond/mindreforbruk for Eigersund kommune i 2017 på 12,7%. Gjennomsnittet for kommunene er 11,5% for 2017.
- Finansreglement er vedtatt av Kommunestyret.

FINANSIERING AV FORESLÅTTE INVESTERINGER

Tabellen viser hvordan investeringene (herunder Start-lån) blir finansiert:

Investeringer	Prosjekt	2019	2020	2021	2022
Finansiering					
Bruk av lånemidler (VA)	1999	38 800	62 300	83 500	31 400
Bruk av lånemidler (kommunalt)	1999	194 000	116 700	68 000	59 000
Låneopptak Start lån	1196	20 000	20 000	20 000	20 000
Sum ekstern finansiering		252 800	199 000	171 500	110 400
Avsetning til Investeringsfondet	1999	4 950	4 950	4 950	4 950
Avsetning til Tomteutv.fondet	1999	4 000	4 000	4 000	4 000
Egenkapital					
Momsrefusjon	1999	35 000	20 000	13 000	10 000
Bruk av investeringsfond	1999	1 100	200	150	450
Avdrag ansvarlig lån Lyse	1999	2 950	2 950	2 950	2 950
Salg av tomter	1140	4 000	4 000	4 000	4 000
Refusjon infrastruktur tomter	1140	20 000	24 000	11 000	
Salg av bygninger	1999	2 000	2 000	2 000	2 000
Bruk av Tomteutviklingsfondet	1999				
Fond Utbygging næringsområder	1999	10 000			
Sum egenkapital		75 050	53 150	33 100	19 400

Alle beløp er oppgitt i hele tusen kroner.

En viser til at tabellen viser fordeling av finansieringen – herunder hvordan låneopptakene fordeles.

Informasjon om Start-lån

Start-lån er lån som den enkelte kommune kan ta opp via Husbanken og låne ut til unge førstegangsetablerere, vanskeligstilte, rene kjøpslån (for hus) og/eller som refinansiering av dyrere lån (herunder forbrukslån). Lånene blir tildelt iht. forskrift - med fokus på vanskeligstilte.

Rådmann foreslår at låneopptak for kommende periode settes til 20 millioner kroner. En viser til at det i 2018 har blitt fremmet en egen sak knyttet opp mot å øke lånerammen fra 20 til 25 millioner kroner. Antall lån har gått ned, men samtidig så har kompleksiteten økt i den enkelte sak. En viser til at hvis behovet skulle tilsi økt låneramme så er dette en vil vurdere og komme tilbake til.

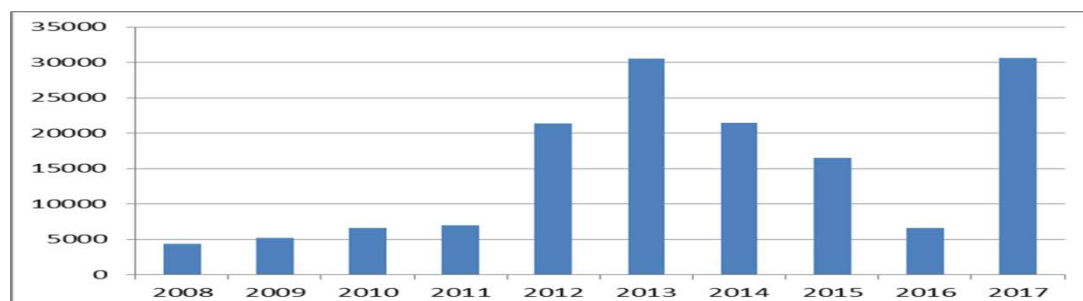
Eigersund kommune vil også motta et ukjent beløp knyttet opp mot boligtilskuddsmidler som kan gis i forbindelse med boligtilpasning (i forbindelse med for eksempel handikapp). Beløpet er ikke kjent, men vil kunne utgjøre alt fra noen hundre tusen kroner til over en million kroner. Regjeringen foreslår at dette skal innarbeides i kommunenes økonomiske rammer fra 1/1-2020. Det er ikke kjent hvordan dette vil slå ut økonomisk. Dette tilskuddet vil komme i driftsbudsjettet og må prioriteres. For Eigersund kommune har vi lagt inn et anslag på 3,0 millioner kroner fra 2020 og ut perioden knyttet opp mot dette. Dette er lagt inn i driftsbudsjettet til HO. Vi har lagt inn tilsvarende rammeøkning i rammetilskuddet. Ut fra dette legges det opp til å kunne tildele den som midler som Eigersund kommune får tilført via rammetilskuddet – som ikke er oppgitt. En påpeker at dette er noe en må komme tilbake til, senest i forbindelse med budsjettet for 2020.

En påpeker at dette med å gi Startlån er risiko. Vi gir her lån – og på den måten ligger det alltid inne forhold som tilsier at dette kan medføre tap. Jo større lånemasse – jo større risiko for tap vil ligge i porteføljen. En viser til at Eigersund kommune har en individuell kredittvurdering av den enkelte søker, men samtidig er en opptatt av at ordningen er ment for også ”vanskeligstilte”. Med ny forskrift blir dette ytterligere skjerpet og hvor risikoen vil stige.

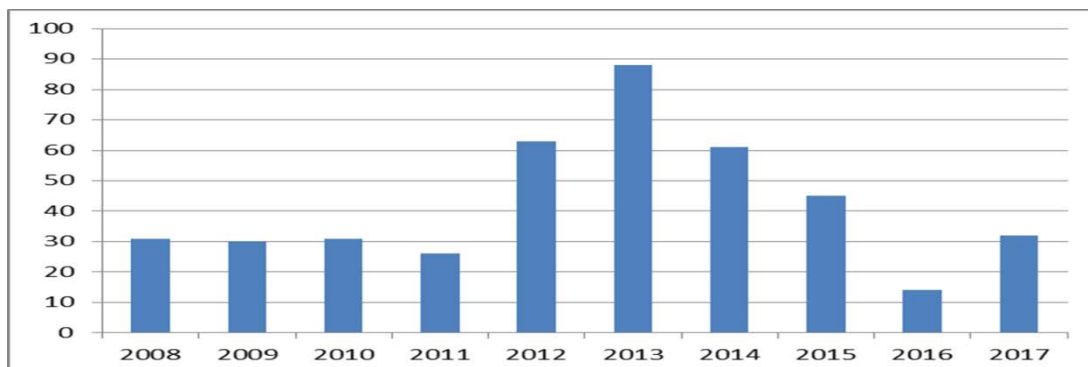
Iht. tilbakemelding fra Husbanken skal disse lån dekkes av låntaker. Derfor legges ikke disse inn med driftsmessig dekning.

Tildeling av Startlån foretas løpende.

Utviklingen for tildeling av Startlån og tilskudd er fordelt slik (oppgitt i hele tusen kroner):

Fordelt på antall personer (som har mottatt Startlån og/eller tilskudd) så ser vi følgende utvikling:

Kommentarer:

- I løpet av oppgitt periode har det vært statlige endringer i regelverket. Dette har (naturligvis) fått konsekvenser av tildeling av Startlån og tilskudd.
- I forbindelse med nedgang i oljesektoren har boligsalget gått tregere og blitt redusert. Dette har vi sett tydelige konsekvenser av de siste årene.
- Bankene har strammet inn, knyttet opp mot lån (også som følge av statlige regelendringer)
- Vi har fått færre antall søknader, men sakene er mer sammensatte
- Antall fullfinansieringer har økt.
- Vi ser at saker med manglende dekning kommer nå – i form av manglende eller forsinket betaling på lån.
- Totalt sett har Eigersund kommune over 133 millioner kroner som lån.
- Vi har samlet gitt 53 tilskudd med Startlån, 40 tilskudd og 301 Startlån.

Informasjon om bruk av lån i økonomiplan

En viser til oversikten over finansiering. Denne viser at lån er hovedkilden til finansiering. Samlede låneopptak i perioden 2019 – 2022 er 733.700.000 kroner.

GJELDSSITUASJON FOR EIGERSUND KOMMUNE

Gjeldsutviklingen i økonomiplanperioden

Legger en til grunn rådmannens forslag til låneopptak får vi følgende gjeldsutvikling. Hovedlånet for investeringer i 2018 tas opp i 2018 formelt, men hvor vi av økonomiske grunner forsøker å legge utbetalingene i 2019 – noe vi har gjort de siste år. Basert på store investeringer (høyer utbetalinger) og redusert likviditet må vi i løpet av perioden ta opp årets lån i gjeldende år. Dette kan skje fra 2020. Dette gir følgende gjeldsutvikling:

Gjeldsutvikling	2018	2019	2020	2021	2022
Saldo pr 01.01	1 110 737	1 190 854	1 383 191	1 510 028	1 603 368
Nye låneopptak totalt	140 000	252 800	199 000	171 500	110 400
Samlede avdrag på lån	59 883	60 463	72 163	78 160	81 660
Sum lånegjeld pr 31.12	1 190 854	1 383 191	1 510 028	1 603 368	1 632 108

Alle beløp er oppgitt i hele tusen kroner.

Det som en ser er at gjelden er budsjettert til å komme opp i over 1,6 milliarder kroner i 2022. Tabellen viser tydelig at det årlige låneopptaket er høyere enn årlig nedbetaling – noe som

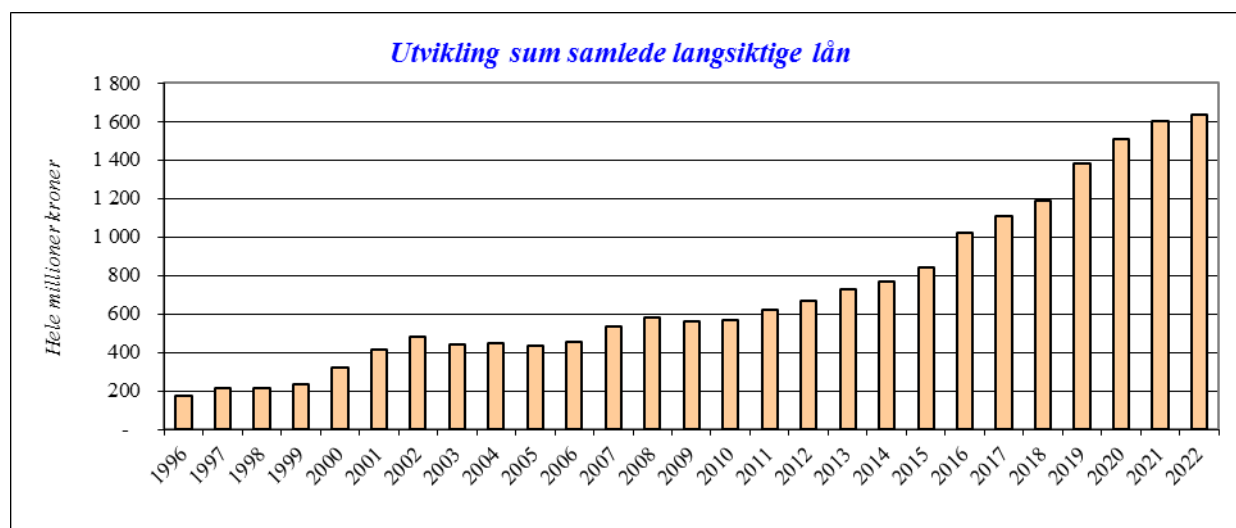
fører til at lånegjelden øker i perioden. Den tid årlige avdrag ligger lavere enn låneopptakene vil samlet gjeld øke gjennom perioden.

En viser til at Eigersund kommune leier en del bygg. Dette som et alternativ til å investere og ta opp lån. Disse forholdene er ikke med i låneoversikten.

En viser videre til at det er forhold som ligger inne i økonomiplanen (på driftsutgifter), men hvor det vil/kan bli låneopptak. Dette omfatter bla. følgende forhold:

- Eventuelt nytt Kulturbygg (evt. inkludert bibliotek) og Rådhus.
- Ny base for Teknisk avdeling.
- Ny brannstasjon
- Renovering Eigersundshallen.
- Nytt Helse- og omsorgssenter på Lagård ligger kun inne med 10 millioner kroner.
- Renovering kommunale bygg.
- Hvis disse forhold blir lånefinansiert kan samlet lån bli på over 2 milliarder kr i 2022.

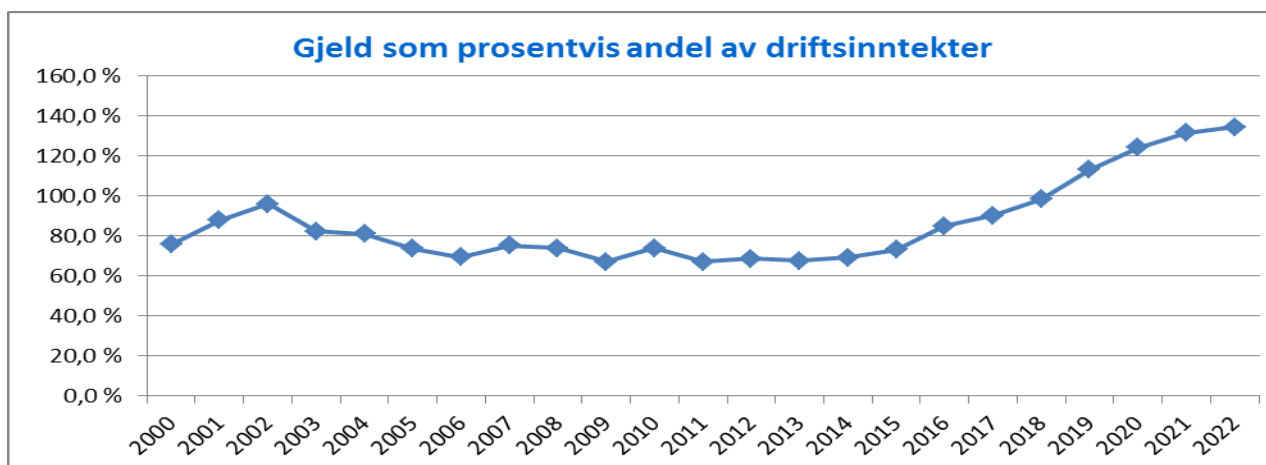
Utviklingen av samlede lån for Eigersund kommune viser følgende:

En ønsker å påpeke at ved en renteøkning vil dette få store økonomiske konsekvenser for Eigersund kommune. I perioden har en lagt til grunn en lånerente som varierer det enkelte år og med en marginen som bankene i dag opererer med (renteprognosene er fra Kommunalbanken). Hvis renten øker til ca. 4,1% (som er den historiske gjennomsnittsrenten fra 2000 til i dag – uten marginen som bankene opererer med), betyr dette at renteutgiftene våre stiger med ca. 30 millioner kroner (2022). Tidligere har en renteøkning blitt balansert mot økt renteinntekt. Den tid kommunale investeringer øker, likviditeten blir presset og rentekompensasjonsordningene er i ferd med å avsluttes blir ikke økningen i inntektene tilsvarende. Økt rente fører også til økt inntekt fra vann- og avløpssektoren, som skal dekke finansutgiftene etter en egen selvkostberegning.

I tabellen nedenfor har en sett på hvor stor andel langsiktige lån (inkludert årets låneopptak) har vært – sett opp mot årlige driftsinntekter (hentet fra sist avlagt årsregnskap). Det tabellen viser er at i løpet av perioden har gjeldsgraden (sett opp mot driftsinntekter) gått fra 96,1% i 2002 og nedover og hvor den i forbindelse med regnskapet for 2015 lå på 73,1%. Dette er lavere enn gjennomsnittet for kommunene, som lå på 97,9% av totale driftsinntekter. For kommende økonomiplanperiode vil gjeldsgraden (prosentvis andel av driftsinntektene) øke.

Dette henger sammen med økte låneopptak. I 2022 utgjør gjelden vår (lån knyttet opp mot investeringer) 135% av driftsinntektene. Tabellen nedenfor viser utviklingstrekkene.

Mulige tiltak for å redusere gjelden til Eigersund kommune

For å redusere gjelden kan dette skje ved bl.a. følgende forhold:

- *Økt eiendomsskatt*
 - Øke eiendomsskatten til maksimum (fra 2019).
 - Bruke økt eiendomsskatt som egenkapital.
- *Redusere investeringene.*
 - Rådmannen viser til at i vedtatte forslag til investeringer ligger det ikke inne prosjekt hvor vi "flotter" oss, men det som en isolert sett må bedømme som nødvendige investeringer. Rådmannen viser at dette går på lovlighet og forsvarlighet.
- *Salg av tomter.*
 - Rådmann viser til arbeidet knyttet opp mot Rundevoll / Hestnes.
 - Mulige/eventuelle salgsgevinster ligger fremme i tid og er avhengig av at utbyggingen blir økonomisk vellykket.
 - Ved slutføring av dette boligfeltet må lån tilbakebetales i sin helhet.
- *Øke avdragene i driftsbudsjettet*
 - Dette er ikke innarbeidet i fremlagt forslag til økonomiplan.
 - Vi har ikke økonomisk handlingsrom til å gjøre dette – uten å foreta tilsvarende krav om gevinstrealisering andre steder.
- *Salg av eierandeler i Lyse energi og / eller Dalane energi (med tilhørende selskap)*
 - Det er betydelige "utfordringer" knyttet mot et salg – og hvor Eigersund kommune har forsøkt dette tidligere (uten å lykkes).
 - Ett salg – kombinert med nedbetaling av gjeld ville frigjort ett betydelig beløp – avhengig av salgsverdi og skatteløsning.

AVSETNINGER/DISPONERINGER FOR BUDSJETTET

I rådmannens budsjettforslag ligger følgende forslag som grunnlag (en viser til forslag til budsjettvedtak):

- Skatteinntekter og rammetilskudd (løpende inntektsutjevning) ut over justert budsjett settes av på Skattereguleringsfondet.

- Et eventuelt mindreforbruk innenfor finanskostnadene (renter og avdrag) settes av på ”Finansfondet”). I forbindelse med avlegging og behandling av årsregnskapet tar kommunestyret stilling til disponeringen av (eventuelt) avsatte midler – herunder til ekstraordinær nedbetaling av gjeld.
- Et positivt premieavvik settes av på ”Premieavviksfondet”. Kostnader relatert til tidligere positive premieavvik dekkes av ”premieavviksfondet” og / eller et positivt premieavvik i kalenderåret.
- Salg av bygninger. I forslag til investeringsplanen så er det iht. tidligere økonomiplan budsjettert med salg av bygninger. I årene 2019 – 2022 er det årlig budsjettert med salg av bygninger på 2 millioner kroner hver år. Disse midlene er foreslått avsatt på Investeringsfondet. Det knytter seg usikkerhet til dette beløp og den tid salget ikke er realisert har en ikke lagt dette inn som en finansieringskilde for investeringene.
- Salg av tomter (gevinst). I forslag til investeringsplanen så er det iht. tidligere økonomiplan budsjettert med salg av tomter. I årene 2019 – 2022 er det årlig budsjettert med en gevinst på salg av tomter på 4 millioner kroner hver år. Disse midlene er foreslått avsatt på Tomteutviklingsfondet. Det knytter seg usikkerhet til dette beløp og den tid salget ikke er realisert har en ikke lagt dette inn som en finansieringskilde for investeringene. En viser til at dette kommer i tillegg til refusjonsinntekter av infrastruktur til tomter (knyttet opp mot Hestnes-utbyggingen).
- Avdrag fra ansvarlig lån i Lyse er budsjettert avsatt til Investeringsfondet (iht. forskrift). Dette utgjør et årlig beløp på 2.950.000 kroner.

Åpning av ny bolig og tjenestetilbud i Hestnes.

KOMMUNEN SOM ARBEIDSGIVER

Status og utfordringer

Eigersund kommune vedtok i 2018 ny arbeidsgiverstrategi og nytt delegeringsreglement. Vår visjon er videreført i «Sammen for alle», og våre verdier med vennlig, kompetent og løsningsorientert.

Vårt uttalte mål er å være en attraktiv arbeidsplass med gjennomføringsevne.

Arbeidsgiverstrategiens mål er brutt ned i tre satsningsområder: Helsefremmende arbeidsplasser, stolte og myndiggjorte medarbeidere og god ledelse.

Å rekruttere og beholde kritisk kompetanse er en utfordring innenfor områder i kommunen. Kommunen skal ikke være lønnsledende, men må ha et særskilt fokus på hvordan kommunen som arbeidsgiver tiltrekker seg og beholder kompetente medarbeidere.

Omstilling

For å få budsjett for planperioden i balanse, satte rådmannen i gang omstillingsprosjektet «Omstilling 2020» i 2016. Dette er videreført med kartlegginger og analyser av effektiviserings- og innsparingstiltak i alle enhetene. Herunder kommer kartlegging gjennomført i HO(Devold rapporten), tiltak iversatt i 2018 og i prosjekt FRAMSYNT- ny struktur for organisasjon og ledelse som har hatt hovedfokus på teknisk avdeling og sentraladministrasjonen. Ansatte og deres representanter har vært med i prosessen. Nå foreligger anbefalingene, og rådmannen vil gjennomføre omstillingene i tråd med lov og avtaleverk og prosessene vil skje i tett dialog med de tillitsvalgte.

Rekruttering

For å være en attraktiv arbeidsgiver med gjennomføringskraft, må kommunen som arbeidsgiver sette inn tiltak for å rekruttere og beholde kvalifisert arbeidskraft. Det er stor konkurranse både fra det private næringslivet og fra andre kommuner i det markedet kommunen opererer i. Vi må gjennom dette faktum posisjonere kommunen som arbeidsgiver slik at vi fremstår attraktive for søkere. Dette skjer gjennom et godt omdømme, interessante arbeidsoppgaver og gode lønns- og arbeidsvilkår.

I 2018 ble rekrutteringsverktøyet Webcruiter innført. Med det har kommunen hatt fokus på opplæring i rekruttering. Dette arbeidet vil fortsette i 2019. Som en del av vårt rekrutteringsarbeid har kommunen gått bort fra de tradisjonelle trykte medier, til å tenke digitalt. Kommunen har startet et arbeid med rekruttering gjennom bruk av sosiale medier.

Funksjonsbeskrivelser, handlingsplaner og årshjul

For å sikre planmessighet og tiltak for betryggende kontroll, vil det for alle enheter og roller utarbeides funksjonsbeskrivelser. De enkelte områdene skal også ha sine handlingsplaner ut fra lov og retningslinjer. Rådmannens rettesnor for lederne i 2018 var å stabilisere drift, skape rom for endring og rett utvikling.

I et årshjul er målet å bli mer planmessig på aktiviteter og sikre oss riktige prioriteringer om satsninger og mål.

Medarbeiderundersøkelse

Annet hvert år gjennomfører vi medarbeiderundersøkelse. I mai 2018 ble det gjennomført medarbeiderundersøkelse. Dette er et viktig tiltak for å måle organisasjonen på ulike områder. Medarbeiderundersøkelsen blir fulgt opp i den enkelte enhet, og det skal utarbeides oppfølgingsplan sammen med de ansatte. Gjennomgang av resultatene kan avdekke om det er enheter som trenger spesiell oppfølging. Dette arbeidet er godt i gang og oppfølging av handlingsplaner vil også skje inn i 2019.

Sykefravær

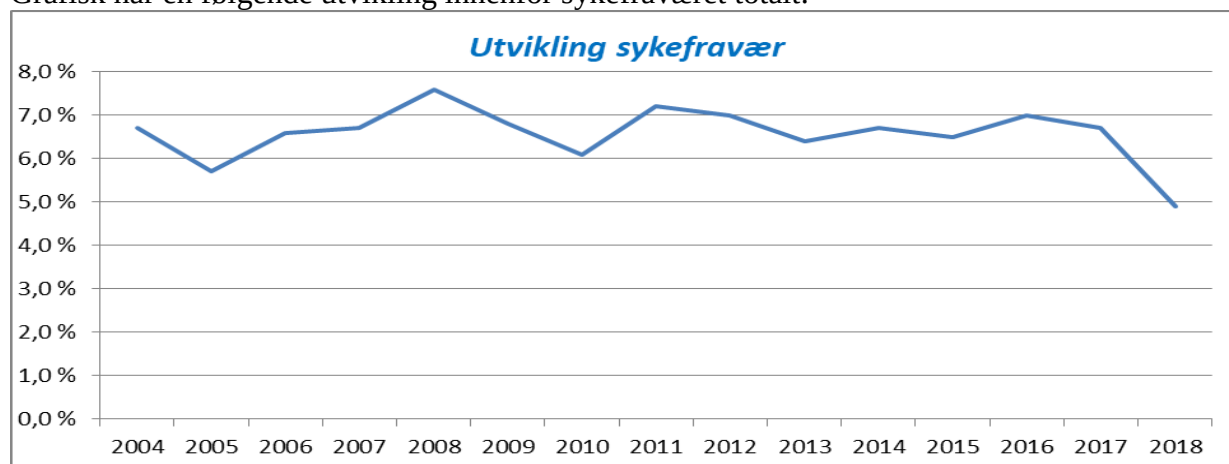
HMS- arbeidet er en integrert del av det daglige arbeidet og lederene våre skal være opptatt av et forvarlig arbeidsmiljø for våre ansatte.

Eigersund kommune har et mål om *nærvær på 94 %*. For å nå dette målet vil kommunen bryte ned måltallet til avdelingsvise mål. Dette for å skape et større eierforhold om mål og tiltak i den enkelte avdeling. Styringsverktøyet BI(VISMA) vil kunne nyttegjøres for å ha oppfølging på tiltak og mål.

	Korttidsfravær:					Langtidsfravær:					Totalt fravær:				
	2014	2015	2016	2017	2018*	2014	2015	2016	2017	2018*	2014	2015	2016	2017	2018*
SENTRALADM.	2,4	2,7	2,3	2,1	1,5	2,6	1,8	4	3,8	3,0	5	4,6	6,3	5,9	4,5
KULTUR/OPPVEKST	2,2	2,3	2,4	2,4	1,4	4,4	4,1	4,9	4	2,9	6,6	6,4	7,4	6,5	4,4
Skoler	1,9	2,1	2,1	2,1	1,2	4	3,9	3,4	3,6	2,6	5,8	5,9	5,4	5,8	3,9
Barnehager	3,8	3,8	3,8	4,2	2,3	5,3	5,8	10,3	5,8	5,6	9,1	9,6	14,1	10	8
HELSE/OMSORG	1,9	1,9	2	2,1	1,6	5,2	5	5,1	5,4	4	7,1	7	7,1	7,5	5,7
TEKNISKE TJENEST.	1,8	1,8	2,1	1,6	1,1	4,6	4,1	3,7	3,3	2,7	6,4	5,9	5,8	4,9	3,8
TOTALT	2	2,1	2,2	2,2	1,5	4,7	4,4	4,9	4,5	3,4	6,7	6,5	7	6,7	4,9

*Tall for 2018 er tom 3. kvartal

Grafisk har en følgende utvikling innenfor sykefraværet totalt:

I 2009 og 2010 var det en større nedgang i sykefraværet. I 2011 steg sykefraværet noe i tråd med andre kommuner i Rogaland og landet for øvrig. Siden 2012 har sykefraværstallene vært stabile, men en foreløpig økning av fraværet hittil i år.

Arbeidet med sykefravær følger vedtatt IA-plan. I tillegg vil det iverksettes bruk av måltall på enhetsnivå for å sikre økt fokus og en lokal nærværskultur.

Helse, miljø og sikkerhet

Overordnede rutiner innen HMS er under kontinuerlig revidering. Frem mot 2020 vil vi ha et større fokus på en helhetlig tilnærming vedrørende rutiner som omhandler internkontroll. Vedtatte rutiner må ses i sammenheng med fremtidig satsing i prosjekt «Orden i eget hus» (en del av utviklingsprogrammet «FRAM»), som omhandler internkontroll og kvalitetsarbeid på alle nivå. I dette arbeidet er fokus på forankring og kultur en forutsetning for å lykkes.

Stamina er kommunens eksterne bedriftshelsetjeneste frem til 15. oktober 2019, med mulighet for forlengelse i 1 + 1 år.

Frem til 2014 har det vært et felles AMU for Eigersund kommune. Fra 2014 har en lagt om strukturen slik at det er et AMU pr. avdeling. Avdelingsvise AMU er tettere knyttet opp mot den daglige driften, og en håper på den måten at en skal få økt fokus på utfordringer nærmest der de ansatte arbeider. Det vil i tillegg være et hovedarbeidsmiljøutvalg (HAMU) som tar stilling til saker av overordnet karakter. I 2018 er det etablert en pilot, et såkalt kvalitetsutvalg for helse- og omsorg, som vil ha ansvar for alle internkontroll og kvalitetsarbeid gjeldende for avdelingen. Dette er i tillegg til de lovpålagte oppgavene som et arbeidsmiljøutvalg skal ivareta. Piloten evalueres ved utgangen av 2018.

En av Eigersund kommune sine hovedutfordringer innen HMS er vold og trusler rettet mot ansatte. Utfordringen er naturlig sett i sammenheng med tjenesteleveransen, men kommunen har som målsetning å redusere sannsynlighet og konsekvens for at hendelser inntreffer. Et av hovedtiltakene er forebygging gjennom intern kompetanseheving i Durewall-metoden. Pr. nå har vi to instruktører og 21 veiledere som skal ha et spesielt fokus på internopplæring ved de mest utsatte arbeidsplassene. Kommunen vil vurdere å øke antall veiledere hvis risikoforholdet ved den enkelte arbeidsplass tilsier dette. Statistikk over innmeldte hendelser rapporteres jevnlig til administrasjonsutvalg og arbeidsmiljøutvalgene.

Det meldes hyppige avvik på inneklimateutfordringer ved flere kommunale arbeidsplasser. Etter kartlegginger av inneklimate foretatt av yrkeshygieniker meldes det om forhold som er i strid med krav i forskrift til arbeidsmiljøloven, jfr. sikringsdokument utarbeidet av seksjon bygg og eiendom. Bedriftshelsetjenesten har gjort en vurdering av hvilke bygg som må prioriteres.

Varsling

Kommunen har i 2018 revidert sine varslingsrutiner. I 2019 må det arbeides med videre implementering av denne.

Læringer

Eigersund kommune har læringer innen kontorlag, helsefag, IKT, byggdrifterfaget, kokkefaget, barne og ungdomsarbeider. I 2018 har vi 25 læringer aktive. Læringeren er en stor ressurs for kommunen, og en viktig læreplass for dem. Læringerordningen er også viktig for kommunen i vårt rekrutteringsarbeid. Vi trenger gode fagarbeidere i kommunen!

Praksisplasser/ studenter

Eigersund kommune har ulike samarbeidsparter for at personer som faller utenfor arbeidslivet skal få muligheter til å få relevant praksis. Pr. oktober har kommunen 12 praksisplasser for personer uten arbeid gjennom NAV og AKS. I tillegg har en kontinuerlig inne elever som er ute i arbeidsuke fra ungdomsskoler og elever fra videregående skole/ høyskole som trenger praksisplasser.

Heltidskultur og uønsket deltid

Eigersund kommune har vært deltaker i det nasjonale utviklingsprogrammet "Saman om ein betre kommune" som ble avsluttet i 2015. I dette arbeidet ble det fra 2013-2015 arbeidet med prosjektet heltidskultur som tok for seg deltidspromatikken i kommunen. Prosjektmidlene som en fikk tilført ble brukt til å etablere en prosjektstilling i 50 % som varte ut 2015. I budsjett for 2016 ble det opprettet en 20 % stilling ved personalseksjonen som skulle videreføre arbeidet med heltidskultur i Eigersund kommune.

Arbeidet med heltidskultur er et viktig virkemiddel for å få fokus på heltidskultur – slik at flere ansatte får økt stillingsstørrelse og økt tilstedeværelse på jobb. Målet med dette arbeidet er blant annet å øke kvaliteten og kontinuiteten i tjenestene vi leverer ut til innbyggerne i kommunen. Stadig flere av enhetene tar i bruk forhandlingsturnus – noe som gir de ansatte økt fleksibilitet og mulighet til å påvirke egen turnus. En har inngått lokal særavtale med de tillitsvalgte slik at en kan fortsette med lange vakter ved IBO.

Organisasjonen vil i tiden fremover legge videre plan for å sikre god forankring og måloppnåelse for heltidskulturen i kommunen. BI-løsningen vil også gjøre det mulig å følge utviklingen av heltidskulturen i kommunen, både på overordnet- og enhetsnivå.

Likestilling/ mangfold

- Eigersund kommune vil arbeide for likeverdige vilkår når det gjelder arbeid, lønn, trivsel og utvikling for alle ansatte.
- Dette skal gjelde uavhengig av kjønn, alder, religion og livssyn, nedsatt funksjonsevne, kjønnsidentitet/ kjønnsuttrykk eller etnisk bakgrunn

I *plan for mangfold og likestilling* fremkommer ulike delmål for å nå målsetningen om økt likestilling og mangfold. Plan revideres i 2019.

Aldersfordeling – ansatte

Pr. oktober 2018 er det 1.319 fast ansatte i Eigersund kommune. I tillegg kommer ansatte som er tilsatt i vikariat og andre midlertidige stillinger. De som er i permisjon fra fast stilling er med i oversikten.

Aldersfordelingen i Eigersund kommune er som følger og viser utvikling de tre siste årene:

	2016	2017	2018		2016	2017	2018	
	Totalt				kvinner	menn	kvinner	menn
under 30 år	13 %	13,5 %	13,2 %		86 %	14 %	86,7 %	13,3 %
30 - 39 år	21 %	20,6 %	20,2 %		81 %	19 %	82,2 %	17,8 %
40 - 49 år	26 %	26,3 %	26,7 %		82 %	18 %	82,7 %	17,3 %
50 - 59 år	27 %	26,0 %	25,2 %		82 %	18 %	80,6 %	19,4 %
over 60 år	14 %	13,6 %	14,7 %		79 %	21 %	80,2 %	19,8 %

Antall årsverk i Eigersund kommune – utviklingstrekk

Antall årsverk pr. 30.09.18

Avd.	Totalt årsverk	Årsverk, Prosjekt	Læringer	Faste, årsverk
Sentraladm.	79,89	5,30	30,00 *	44,59
Kultur/oppvekst	436,80	27,37		409,43
Helse/omsorg	476,16	11,79		464,37
Tekniske tjenester	130,51	3,35		127,16
Totalt	1123,36	47,81	30,00	1045,55

*Antall hele læreplasser i Eigersund kommune. Pr. sept. 2018 er ikke antall hjemler i samsvar med faktisk antall. Pr. sept. 2018 har kommunen 24 læringer.

Antall årsverk pr.30.09.17

Avd.	Totalt årsverk	Årsverk, Prosjekt	Læringer	Faste, årsverk
Sentraladm.	76,09	4,30	30,00 *	41,79
Kultur/oppvekst	453,58	35,04		418,54
Helse/omsorg	474,57	16,23		458,34
Tekniske tjenester	127,84	2,25		125,59
Totalt	1132,08	57,82	30,00	1044,26

*Antall hele læreplasser i Eigersund kommune. Pr sept. 2017 er ikke antall hjemler i samsvar med faktisk antall. Pr sept. 2017 har kommunen 21 læringer.

Antall årsverk pr. 01.10.2016:

Avd.	Totalt årsverk	Årsverk, Prosjekt	Læringer	Faste, årsverk
Sentraladm.	72,49	1,00	30,00 *	41,49
Kultur/oppvekst	440,49	29,14		411,35
Helse/omsorg	469,58	13,49		456,09
Tekniske tjenester	125,18	0,76		124,42
Totalt	1107,74	44,39	30,00	1033,35

*I 2016 har en ført opp antall hele læreplasser for å synliggjøre dette på en bedre måte. I 2015 ble antall læreplasser omregnet i forhold til den lønnen som læringer fikk. F.eks 30 % lønn første halvår, 80 % på slutten av læretiden. (Iht. bestemmelser i hovedtariffavtalen).

Antall årsverk pr 01.10.2015:

Avdeling	Totalt årsverk	Årsverk, Prosjekt	Læringer	Faste
Sentraladm.	59,29	0,5	18,60	40,19
Kultur/oppvekst	431,30	21,91		409,39
Helse/omsorg	462,85	8,80		454,05
Tekniske tjenester	123,39	0,19		123,20
Totalt	1076,83	31,40	18,60	1026,83

Endring av antall årsverk fra 01.10.17 frem til 30.09.18

I denne oppsummeringen er det foretatt en utvelgelse av de endringene som har medført en endring i antall årsverk, ved den enkelte avdeling.

Sentraladministrasjonen:

- Konsulent (1 årsverk) – Fast (omgjort fra prosjektstilling), arkiv
- Konsulent (1 årsverk) – Fast (K-vedtak), arkiv
- Sekretær (1 årsverk) – Prosjekt, arkiv

Kultur/oppvekst:

- Miljøterapeut (1 årsverk) – LOS (Prosjekt). Finansiert av Bufdir
- Assistent (1 årsverk) – reduksjon, barnehager generelt (prosjektstilling)
- Ekstra førskolelærer (0,5 årsverk) – Reduksjon av fast stilling
- Cirka 20 årsverk redusert innen skole: undervisningsstillinger og assistentstillinger
- Familieveileder (0,5 årsverk) – Reduksjon
- Pedagogisk leder – (1 årsverk) Fast - Hellvik barnehage (ny pedagognorm)

Helse og omsorg:

- Sosialkonsulent (1 årsverk) – Fast (øk. plan 2018 – 2021)
- 11,38 faste stillinger – Hestnes bofellesskap
- Redusert 1,27 årsverk – Sentrum/Blåsenborg
- 1 årsverk prosjektstilling redusert, jfr. midlertidig botiltak opprettet (Hestnes bofellesskap)
- Reduksjon av 2 årsverk prosjektstillinger grunnet reduksjon av mottak av flyktninger
- Reduksjon (2 årsverk) – Bortfall av ressurskrevende bruker, Distrikt 2

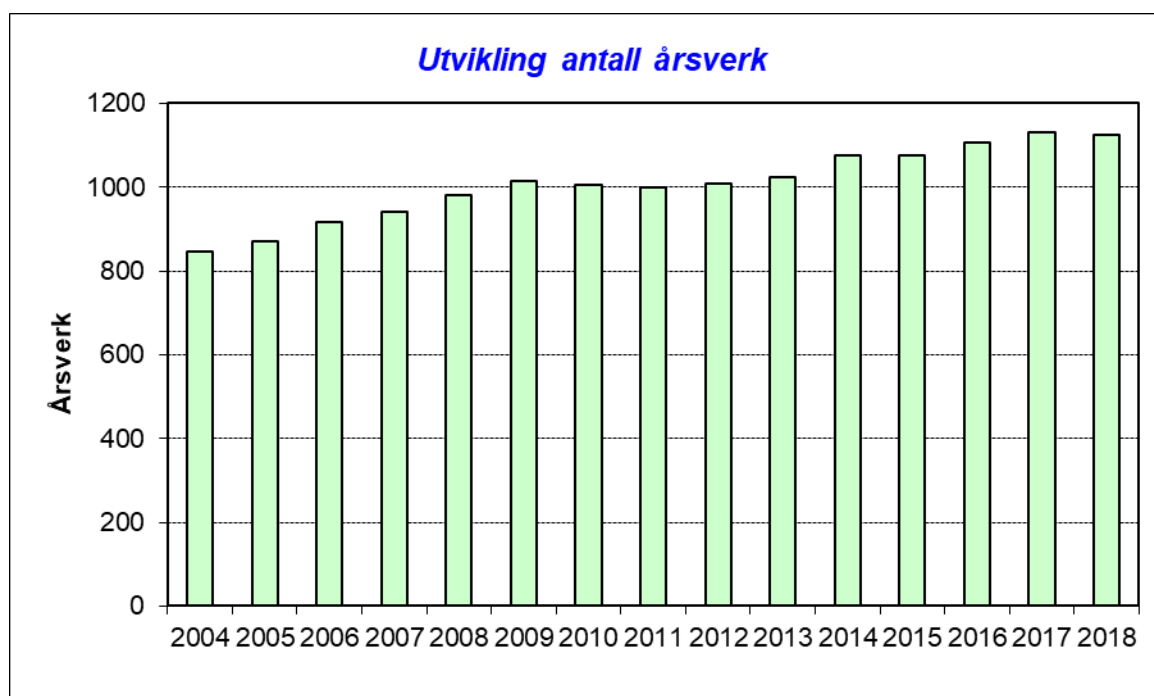
Tekniske Tjenester

- 1 årsverk – Prosjektstilling, jfr. sluttavtale kommunalsjef
- Renholder og driftsoperatør (1,5 årsverk) - Fast, Espelandshallen
- Feier (0,5 årsverk) – Fast (K-vedtak)
- Renholdsleder (0,5 årsverk) – Fast (omgjort fra prosjektstilling)

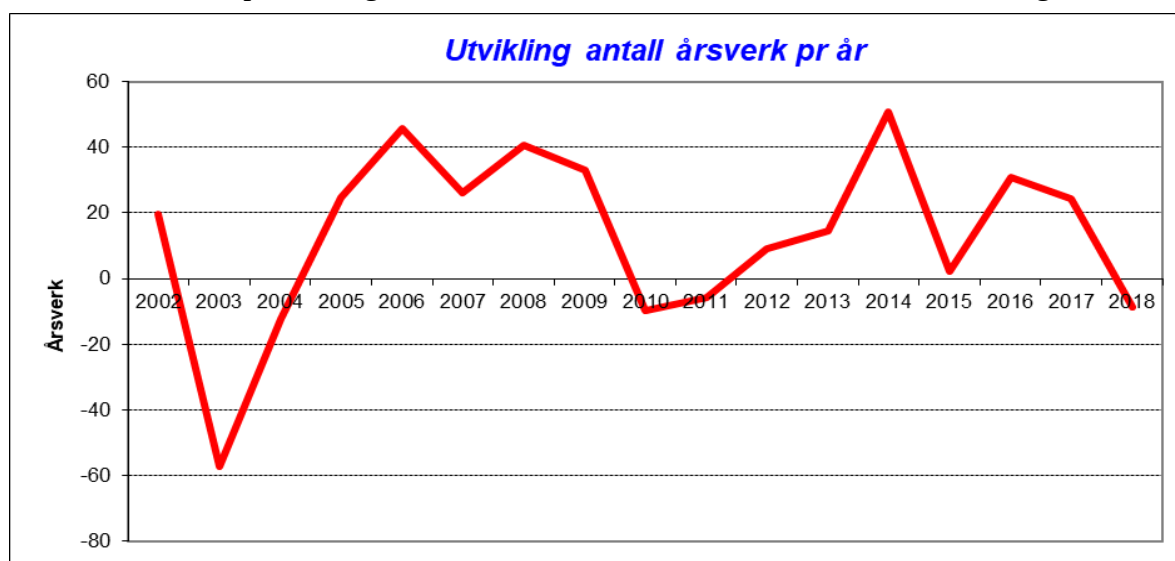
Utviklingstrekk antall årsverk i Eigersund kommune

Utviklingen i antall ansatte henger sammen med bla. følgende forhold:

- Reduksjoner grunnet vedtatte krav om busjettert og realisert gevinstrealisering.
- Igangsetting av nye prosjekt/endringer
- Ressurskrevende tjenester – hvor enkelt brukere krever økt bemanning.
- Statlige reformer (i oversikten har reformer/statlige endringer innenfor skole, helse- og omsorg, rus og barnehage hatt følger for bemanningen).
- Endringer knyttet opp mot vertskommuneordningen.
- Behov for økt tjenesteproduksjon

Hvis vi videre ser på endringen fra år til år viser tabellen nedenfor netto utviklingstrekkene:

Satsingsområder og tiltak

Satsingsområder	Strategisk valg/ tiltak	Økonomisk effekt (beløp og/eller tekst):			
		2018	2019	2020	2021
Helsefremmende arbeidsplasser	✓ Alle arbeidsplasser har velfungerende, hensiktsmessige og funksjonelle lokaler, utstyr og teknologi som er tilpasset oppgavene/tjenestene og som tilfredsstiller HMS-kravene.	X	X	X	X
	✓ Vi skaper arbeidsglede gjennom involvering,	X	X	X	X

Satsningsområder	Strategisk valg/ tiltak	Økonomisk effekt (beløp og/eller tekst):			
		2018	2019	2020	2021
	gjensidig anerkjennelse og medskapning.				
	✓ Vi skaper rom for erfarings- og kunnskapsdeling, kreativitet, utvikling, refleksjon og læring.	X	X	X	X
	✓ All samarbeid og kommunikasjon har et positivt fokus og er basert på respekt, tillit, åpenhet og ansvar.	X	X	X	X
Stolte og myndiggjorte medarbeidere	✓ Alle arbeider for en trivelig arbeidsplass som bidrar til økt stolthet – både for medarbeidere og øvrige innbyggere.	X	X	X	X
	✓ Hos oss gjør vi hverandre gode, heier på hverandre, framsnakker organisasjonen og feirer positive resultater sammen.	X	X	X	X
	✓ Myndiggjorte medarbeidere er positive til forandringer, holder seg faglig oppdatert og er lojale mot det som er bestemt.	X	X	X	X
	✓ Myndiggjorte medarbeidere blir involvert, får tillit og delegert oppgaver og ansvar/myndighet.	X	X	X	X
God ledelse	✓ En leder som har strategiske evne, samt evne til å planlegge, prioritere og se fremover.	X	X	X	X
	✓ En tilstedeværende, tydelig og forutsigbar leder med god etisk standard.	X	X	X	X
	✓ En leder som har evne til å gjennomføre, støtte og stille krav til sine ansatte.	X	X	X	X
	✓ En leder som legger til rette for kunnskapsdeling, rom for kreativitet, utvikling og refleksjon.	X	X	X	X
	✓ En leder som skaper gode relasjoner i og utenfor organisasjonen.				

Tiltak knyttet opp mot personal og organisasjonsutvikling – 2018 og 2019

Tiltak	Status	Kommentarer
Helhetlig gjennomgang av kommunens organisering, ansvar og roller. Vurdere organisasjonstruktur og ledelse. Utarbeide funksjonsbeskrivelser		Påbegynt prosess i 2018. Ny struktur for organisasjon og ledelse iverksettes 1. kvartal 2019.
Fokus på lederstøtte og kompetanseheving av samme gruppe		Måltrettet kompetanseplan basert på kartlegging og behovsvurdering
Videre implementering av nytt rekrutteringsverktøy		Implementering igangsatt. Systemleverandør vil lansere ny versjon av systemet og opplæring vil gjennomføres med alle ledere
Gjennomføre kartlegging av uønsket deltid og utarbeide tiltaksplan som fremmer heltidskultur		Ikke påbegynt. Planlegges gjennomført i 2019.
Enheter med sykefravær over 10 % følges ekstra opp.		
Innføre måltall på sykefravær for alle kommunens enheter		Utarbeide plan for opplæring og fastsetting av måltall i november 2018
Omstilling 2020- FRAM		Påbegynt.
Arrangere fellesarrangement for alle ansatte i Eigersund kommune		Ansattes dag med ca. 500 deltakere.
Revidere etiske retningslinjer		
Videreutvikle og kommunisere Eigersund kommune som en attraktiv arbeidsgiver		
Implementere LEAN og PLP som metode i organisasjonen		
Revidere livsfasepolitikk		Vår 2019
Revidere plan for likestilling og mangfold		Høst 2019
Revidere planer, instruksjoner og rutiner på personalområdet		

VEDLEGG TIL RÅDMANNENS BUDSJETTFORSLAG

Vedlegg 1 – Budsjettbrev Eigersund kirkelige Fellesråd

En viser til sak – hvor dette dokument er lagt med som vedlegg.

Vedlegg 2 – Budsjettinnspill Kontrollutvalget

En viser til sak – hvor dette dokument er lagt med som vedlegg. Iht. forskrift skal Kontrollutvalgets budsjettforslag følge budsjettbehandlingen. Forholdene er innarbeidet i Sentraladministrasjonens driftsbudsjett for 2019.

Vedlegg 3 – Kommunale gebyrer og betalingssatser for KO

Barnehage	2018	2019
Pr. mnd. – 11 mnd. pr år:		
Tall for 2019 i parantes gjelder økning fra 1.8.2019		
5 dager	2.910	2.990
4 dager	2.328	(3.040)
3 dager	1.746	2.392
Matpenger (5 dager)	300	(2.432)
		1.794
		(1.824)
		300

Bibliotek	2018	2019
Purregebyr:		
1. gang – barn/voksne	10/20	10/20
2. gang – barn/voksne	20/30	20/30
3. gang – barn/voksne	50/60	50/60
Erstatningskrav for tapte bøker mm.:		
Bok – voksen	350	365
Bok – barn	200	210
Lydbok – voksen	400	420
Lydbok – barn	300	315
CD	150	155
CD musikk	200	210
DVD 1 plate	150	155
Dvd 2 plater	200	210
Salg av utgåtte bøker:		
Barnebok	5	5
Voksenbok	10	10
Salg av kopier og utskrifter fra PC:		
A4 med/uten farge	2/4	2/4
A3 med/uten farge	4/8	4/8

Kino	2018	2019
Barne- og voksenbillett før kl. 18 (3D-filmer)	95 (110)	95 (110)
Barne- og voksenbillett etter kl. 18	105 (115)	110 (120)

Kulturskolen	2018	2019
Priser reguleres 1.8		
Pris pr. halvår:		
Elevavgift	1.737	1.772
Ballett/dans, drama, visuelle kunsthøgskole	1.544	1.574
Musikk fra livets begynnelse (10 ganger)	500	510
Instrumentleie	300	306
Materialpenger visuelle kunsthøgskole	200	204

Sfo – pr mnd	2018	2019
Pr. mnd. – 10 mnd. pr år:		
5 dager pr uke	2.627	2.758
4 dager pr uke	2.102	2.206
3 dager pr uke	1.576	1.655
2 dager pr uke	1.051	1.103
Matpenger (5 dager)		160
Helårsåpen pr. mnd - 11 mnd pr år	160	334
	318	

Vedlegg 4 – Kommunale gebyrer og betalingssatser for HO

Helse tjenester	2018	2019
Hjemmesykepleie	0	0
Vederlagsfritt etter søknad med vedtak		
Praktisk bistand pr time	300	320
Maksimalt grense for egenbetaling pr mnd – inntektsavhengig:		
- Inntil 2G	205	Iht. forskrift
- 2G – 3G	1050	1150
- 3G – 4G	1402	1570
- 4G – 5G	2244	2515
- 5G – 6G	2800	3140
- Over 6G	3643	4080
Venøse- og CRP-prøver pr stk (Åpen omsorg)	121	127
Egenandel dagsenter Kjerjaneset inkl. måltider pr dag.	226	237
Dag/natt opphold institusjon pr dag/natt	80	Iht. forskrift
Korttidsopphold sykehjem pr døgn (inntil 60 døgn, da blir betaling som ved langtidsopphold sykehjem)	160	Iht. forskrift
Langtidsopphold sykehjem (Betalingen er inntektsregulert)	Følger gjeldende regulativ	Følger gjeldende regulativ
Egenandel aktivitetssenter (Tyrigården/Lysgården) pr mnd	323	339
Busstransport tur/retur arbeid på Uninor (pris pr mnd)		
Transport 1-2 dager pr uke – månedspris	180	Iht
Transport 3-5 dager pr uke – månedspris	360	Kolumbus Iht Kolumbus

Hjelpemidler/velferdsteknologi	2018	2019
Trygghets alarm – analog kommunal (pris pr mnd)	180	190
Tjenesten utgår i løpet av 2019		
Installasjon av digitale trygghets alarm (engangsbeløp)	700	735
Trygghets alarm – digital (pris pr mnd)	250	263
Flytting/omprogrammering av digital trygghets alarm (engangsbeløp)	360	378
GPS (pris pr mnd)		263
Elektronisk dørlås (pris pr mnd)		50

Mat	2018	2019
Middag med dessert, levert på døren	115	121
- Etter søknad med vedtak		
Grøt	70	74
Full kost	5507	5782

Vedlegg 5 – Kommunale gebyrer og betalingssatser for TA

Seksjon Bygg og Eiendom

Forhold	2018	2019
Utleie gymsal, dagsleie utover ord. trening, lokale lag og foreninger	1000	1000
Utleie gymsal, dagsleie, private	1000	1000
Utleie gymsal, konkurranser	2500	2500
Utleie gymsal, dagsleie, kommersielle	3000	3000
Utleie idrettshall, dagsleie utover ord. trening, lokale lag og foreninger	1000	1000
Utleie idrettshall, private	1000	1000
Utleie idrettshall, dagsleie, konkurranser	2000	2000
Utleie idrettshall, dagsleie, kommersielle	3500	3500
Utleie svømmehaller, dagsleie, utover ord. Trening, lokale lag og foreninger	1000	1000
Utleie svømmehaller, konkurranser	3000	3000
Utleie svømmehaller, kommersielle	4000	4000

Seksjon Oppmåling

Opprettelse av grunneiendom og festegrunn	2018	2019
Areal fra 0 – 1.500 m ²	17.250,-	19.250,-
Areal over 1.500 m ² – økning pr. grensepunkt ut over 6 punkt	1.150,-	1.150,-

Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn	2018	2019
Areal fra 0 – 1.500 m ²	17.250,-	19.250,-
Areal over 1.500 m ² – økning pr. grensepunkt ut over 6 punkt	1.150,-	1.150,-

Oppmåling av uteareal på eierseksjon – gebyr pr. seksjon	2018	2019
1. og 2. seksjon - areal fra 0 – 1.500 m ²	8.625,-	9.625,-
Fra og med 3. seksjon - areal fra 0 – 1.500 m ²	8.625,-	5.000,-
Areal over 1.500 m ² – økning pr. grensepunkt ut over 6 punkt	1.150,-	1.150,-

Opprettelse av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning	2018	2019
Opprettelse av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning	3.450,-	3.500,-

Ny matrikkelenhet som tilleggsareal til eksisterende matrikkelenhet	2018	2019
Areal fra 0 – 1.500 m ²	11.500,-	14.250,-
Areal over 1.500 m ² – økning pr. grensepunkt ut over 6 punkt	1.150,-	1.150,-

Oppmålingsforretning uten oppmøte i marka	2018	2019
Oppmålingsforretning uten oppmøte i marka, jf. matrikkelforskriftens § 40	5.750,-	6.500,-

Grensejustering	2018	2019
For inntil 25 meter grenselengde	5.750,-	7.750,-
Grenselengde over 25 meter, økning pr. påbegynte 25 meter	1.150,-	1.150,-
For inntil 2 grensepunkt	5.750,-	7.750,-
For overskytende grensepunkter, pr. punkt	1.150,-	1.150,-

Arealoverføring	2018	2019
Areal fra 0 – 1.500 m ²	11.500,-	14.250,-
Areal over 1.500 m ² – økning pr. grensepunkt ut over 6 punkt	1.150,-	1.150,-
Overføring av areal til offentlig vei- eller jernbanegrunn	Som i radene ovenfor	1.080,- pr. time

Klarlegging av eksisterende grense	2018	2019
For inntil 25 meter grenselengde	5.750,-	7.750,-
Grenselengde over 25 meter, økning pr. påbegynte 25 meter	1.150,-	1.150,-
For inntil 2 punkter	5.750,-	7.750,-
For overskytende grensepunkter, pr. punkt	1.150,-	1.150,-

Klarlegging av grenser langs offentlig vei- eller jernbanegrunn	Som i radene ovenfor	1.080,- pr. time
---	----------------------	------------------

Ny merking av eksisterende grense	2018	2019
For inntil 2 punkter	3.450,-	5.000,-
For overskytende grensepunkter, pr. punkt	575,-	600,-

Timepris	2018	2019
Arbeider som faktureres etter medgått tid - timepris	1.065,-	1.080,-

Utstedelse av matrikkelbrev	2018	2019
Matrikkelbrev inntil 10 sider	175,-	175,-
Matrikkelbrev over 10 sider	350,-	350,-

Seksjon Vann og avløp

Vann- og avløpsgebyrer	Gebyrsats VANN	Gebyrsats AVLØP	Gebyrsats VANN	Gebyrsats AVLØP	Merknad
	2018	2018	2019	2019	
Tilknytningsgebyr					
Tilkobling vann – vanlig sats	20 000		20 000		Gjelder når bruksarealet er inntil 250 m ²
Tilkobling avløp – vanlig sats		20 000		20 000	Gjelder når bruksarealet er inntil 250 m ²
Tilkobling vann – lav sats *	10 000		10 000		Gjelder når bruksarealet er inntil 250 m ²
Tilkobling avløp – lav sats *		10 000		10 000	Gjelder når bruksarealet er inntil 250 m ²
Tilkobling vann - arealtillegg	2 300		2 300		Arealtillegg for hver påbegynte 50 m ²
Tilkobling avløp - arealtillegg		2 300		2 300	Arealtillegg for hver påbegynte 50 m ²

Abonnementsgebyr					Gjelder alle abonnenter som har vann / avløp
- rørdimensjon V 32 mm	440	1320	440	2100	Eks. Bygningstypekoder: 111-193 (Boliger, Fritidsbolig) Bygningstypekoder: 241-249 (Fiskeri- og landbruksbygning) Bygningstypekoder: 311-330 (Kontor og Forretning)
- rørdimensjon V 40 mm	640	1440	640	2300	Eks. Bygningstypekoder: 611-679 (Kultur og Undervisning)
- rørdimensjon V 50 mm	1080	2430	1080	3900	Eks. Bygningstypekoder: 511-539 (Hotell og Restaurant)
- rørdimensjon V 63 mm	1280	2880	1280	4600	Eks. Bygningstypekoder: 311-330 (Kontor og Forretning)
- rørdimensjon V 75 mm	1480	3330	1480	5300	Eks. Bygningstypekoder: 411-449 (Samferdsel og Kommunikasjon)
- rørdimensjon V 90 mm	3680	8280	3680	13200	
- rørdimensjon V 110 mm	5400	12150	5400	19500	Eks. Bygningstypekoder: 211-239 (Industri og Lager) Eks. Bygningstypekoder: 719-739 (Helse)
- rørdimensjon V 125 mm	6880	15480	6880	24800	
- rørdimensjon V 140 mm	8600	19350	8600	30900	
- rørdimensjon V 160 mm	11200	25200	11200	40300	Eks. Bygningstypekoder: 211-239 (Industri og Lager)
- rørdimensjon V 180 mm	14240	32040	14240	51300	
- rørdimensjon V 200 mm	17480	39330	17480	62900	
- rørdimensjon V 225 mm	22240	50040	22240	80000	

	2018	2019	
Vannmålerleie, 0-25mm	200	200	
Vannmålerleie, 26-50mm	300	300	
Vannmålerleie, 51-150mm	400	400	
Vannmålerleie, > 151mm	500	500	
Vannagift – variabel del etter forbruk/stipulert, pr. m ³	2,95,-	2,95,-	Gjelder for alle med/uten vannmåler
Avløpsavgift – variabel del etter forbruk/stipulert, pr. m ³	6,40,-	10,80,-	Gjelder for alle med/uten vannmåler
Stengegebyr for vann (avløp) (avslutning av abonnement)	1 500-	1 500-	Gjelder for stenging av vanntilførsel (avslutning av avløpsgebyr)

Seksjon Byggesak

Kapittel 2 - Tiltak som krever søknad om tillatelse og som kan forestås av tiltakshaver jamfør pb§ 20-4				
a) Mindre tiltak på bebygd eiendom.		4 850		
b) Alminnelige driftsbygninger i landbruket.		4 850		
c) Midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg som nevnt i pbl § 20-1 første ledd bokstav j og som ikke skal plasseres for lengre tidsrom enn 2 år.		4 850		
d) Andre mindre tiltak som etter kommunens skjønn kan forestås av tiltakshaver.		4 850		
Kapittel 3 - Tiltak som behandles etter søknad jamfør Pbl §20-3 - basisgebyr				
I tillegg til basisgebyr betales et arealgebyr per m2 bruksareal.		17		
Redusert arealgebyr per m2 for tiltak i henhold til § 21-7, 2.ledd		11		
1. Boliger inkludert eventuell garasje		Tiltaksklasse 1	Tiltaksklasse 2	Tiltaksklasse 3
a) Enebolig.		16 159	19 439	
b) Andre boliger – pr. boenhet.		8 623	10 778	
c) Tilbygg/påbygg til a-b, inkludert hagestue/vinterhage		5 389	7 545	

Garasje				
f) Garasjer eller uthus		4 850	6 468	
g) Naust i tilknytting til bolig		4 850	6 468	
Store bolig bygg				
h) Blokk/høyhus/terrassehus (flere enn 5 boenheter)		53 893	75 449	85 978
Bruksendring				
i) Bruksendring (a-g)		10 778	14 012	22 635
Andre tiltak på boligeiendom				
j) Fasadeendring		4 850		
k) Støttemurer		4 850		
l) Innhegning/gjerde/støyskjerm		4 850		
m) Brygger		4 850		
n) graving/fylling/sprenging		4 850		
o) Basseng/brønn/dam		4 850		
2. Fritidshus		Tiltaksklasse 1	Tiltaksklasse 2	Tiltaksklasse 3
a) Fritidsbolig, fritidsbygg		14 105	16 167	
b) tilbygg/påbygg til a.		4 312	6 468	
c) Naust		6 468	8 622	
3. Andre bygg		Tiltaksklasse 1	Tiltaksklasse 2	Tiltaksklasse 3
3. Alle andre bygg, til- og påbygg, grunngebyr		8 622	16 619	22 634
a) For de første 0 – 500 m² BRA pr. m².		68	68	68
b) For de neste 501 – 1000 m² BRA pr. m².		31	42	53
c) For de neste 1001 – 2000 m² BRA pr. m².		14	26	37
d) 2001 → pr. m².		12	12	12
e) 50 % reduksjon for rene lagerbygg, garasjer, drivhus og lignende				
f) 50 % reduksjon for ombygging og bruksendring av eksisterende BRA				
4. Andre tiltak		Tiltaksklasse 1	Tiltaksklasse 2	Tiltaksklasse 3
a) Riving av bygning, § 20-1 e.		4 850	5 389	
b) Fasadeendring, § 20-1 c.		4 850		
c) Støttemur, gjerde, støyskjerm.		4 850	6 467	6 467
d) Skilt og reklameinnretning, § 20-1 i.		4 850	5 389	
e) Graving, fylling, sprenging, basseng, brønn, dam, § 20-1 a, k, l.		4 850	6 467	6 467
f) Oppføring/endring av		4 850	6 467	6 467

bygningstekniske installasjoner, § 20-1 e.				
g) Deling av eiendom, § 20-1 m (pr. parsell).		4 314		
h) Merkestadsgebyr		10 778		
i) Reviderte tegninger, små endringer i areal.		4 850	6 467	6 467
j) Ved større endringer beregnes gebyr som ved ny søknad.				
k) Trinnvis igangsettingstillatelse, pr. igangsetting utover 1 gang, jfr. Pbl § 21-4.		4 850		
5. Melding/Søknad om utslippstillatelse				
a) For behandling av utslipp fra avløpsanlegg med 1-5 PE.		64 67		
b) For behandling av utslipp fra avløpsanlegg med 6-49 PE.		10 778		
b) For behandling av utslipp fra avløpsanlegg med 50-10.000 PE.		28 023		
6. Dispensasjoner				
Det beregnes gebyr for hver dispensasjon. Tiltak som forutsetter dispensasjon både fra kapittel 3.6a "byggeforbud etter pbl" § 1-8 eller kommuneplanens bestemmelse om byggeforbud langs vassdrag og kapittel 3.6a "formål i vedtatt plan" ilegges kun gebyr for dispensasjon fra formål. Det tas ikke gebyr for dispensasjon fra plankrav dersom det også dispenseres fra formål i plan.				
a) Pbl § 1-8 og formål i vedtatt kommuneplan eller reguleringsplan.		18 107		
b) Utnyttelsesgrad, byggehøyder og andre tilsvarende forhold fastsatt i pbl § 29-4 eller planbestemmelser.		5 389		
c) Plassering (byggelinje/byggegrense), jfr. Pbl § 29-4 og vedtatt plan.		5 389		
d) Andre forhold i planbestemmelser.		5 389		
e) Opparbeidelse vei, vann, avløp - § 18-1.		5 389		
f) Andre bestemmelser i pbl eller tilhørende forskrifter.		5 389		
g) Kommuneplanbestemmelse § 1-2.		7 760		
7. Situasjonsskart				
a) Utarbeidelse situasjonsskart for melding og søknad om tiltak.		539		
8. Saksbehandling per medgått time				
(Tiltak/oppgaver av slik karakter at de ikke er dekket i regulativet)				
a) Timesats		970		
b) Samordningsgebyr		970		

c) Tilsyn		970		
Kap. 5. seksjonering av fast eiendom				
Rettsgebyr i henhold til sentralt vedtak: p.t. 1130				
a. For behandling av seksjonering der det ikke foretas befaring - 3 x rettsgebyr				
For behandling av seksjoneringssøknad uten befaring betales et gebyr på 3 x rettsgebyret 3.390				
I tillegg belastes gebyr for tinglysing på kroner 525,-				
<u>Sum for behandling av seksjoneringssøknad uten befaring 3.915,-</u>				
b. For behandling av begjæring om seksjonering der det foretas befaring - 5 x rettsgebyr				
For behandling av seksjoneringssøknad med befaring betales et gebyr på 5 x rettsgebyret 5.650				
I tillegg belastes gebyr for tinglysing på 525-				
<u>Sum for behandling av seksjoneringssøknad med befaring 6.175,-</u>				
Plikten til å betale gebyret er bestemt i tinglysningsloven § 12b. Fra 1. januar 2014 er størrelsen på gebyret fastsatt i forskrift				

Vedlegg 6 – Kommunale gebyrer og betalingssatser SA (Plan)

Gebyr for plansaker – Eigersund kommune

Plansaker etter pbl. §§ 12-3 og 12-14 jfr. 12-10		
Etter dette regulativ kreves gebyr for behandling av: Utkast til private innsendte detaljreguleringsplaner etter plan-og bygningsloven §§ 12-3 jfr. 12-1. Utkast fra private om endring av reguleringsplan etter plan og bygningslovens §§12-14, 1 ledd, og 12-3, 2.ledd. Planforslag fra andre sektormyndigheter omfattes av unntak i lov.		
	2018	2019
Reguleringsplan og vesentlig reguleringsendring pbl§ 12-3 og 12-14		
1. For behandling av reguleringsplan av eneboliger, rekkehus, tett småhusbebyggelse mv. pbl. §§12-3 og 12-14:		
Grunngebyr	15.000,-	15.000,-
Arealgebyr per enhet – enebolig	3.500,-	3.500,-
Arealgebyr per enhet – rekkehus, konsentrert småhusbebyggelse	3.500,-	3.500,-
Andre formål i planen per påbegynt daa.	3.000,-	3.000,-
2. For behandling av reguleringsplan for blokk, terrassert bebyggelse, leilighetsbygg pbl.		

§§12-3 og 12-14:		
Grunngebyr	15.000,-	15.000,-
BRA mindre enn 2.000 m2 betales per m2	35,-	35,-
BRA 2.000 – 5000 m2 betales per m2	20,-	20,-
BRA over 5.000 m2 betales per m2	10,-	10,-
Andre formål i planen betales per m2	3,-	3,-
3. For behandling av reguleringsplan for næringsarealer (industri/lager/kontor/andre næringsformål) pbl. §§ 12-3 og 12-14		
Grunngebyr	15.000,-	15.000,-
Planareal inntil 10 daa per daa	4.000,-	4.000,-
Planareal over 10 daa til og med 20 daa per daa	3.000,-	3.000,-
Enhetsgebyr per omsøkt daa fra 20 daa og oppover per daa	2.000,-	2.000,-
Andre formål i planen per påbegynt daa	3.000,-	3.000,-
Massedeponi og masseuttak – 50 % av gebyr i pkt 3		
4. For behandling av reguleringsplan for næringsbygg inkl. kontor og kombinerte bygg i tettbebygde strøk pbl. §§ 12-3 og 12-14:		
Grunngebyr	15.000,-	15.000,-
For BRA til og med 3.000 m2 betales per m2	12,-	12,-
For BRA over 3.000 m2 betales per m2	8,-	8,-
Andre formål i planen betales per m2	3,-	3,-
5. For behandling av reguleringsplan for fritidsbebyggelse (hytter, naust og lignende) pbl. § 12-3 og 12-14:		
Grunngebyr	15.000,-	15.000,-
Enhetsgebyr per omsøkt enhet	5.000,-	5.000,-
Andre formål i planen per påbegynt daa.	3.000,-	3.000,-
6. Mindre endring av reguleringsplan pbl. § 12-14		
For endringer av bestemmelser per bestemmelse – maksimalt gebyr 8.000,-	4.000.-	4.000.-
For areal opp til 500 m2 planareal som endres	2.500.-	2.500.-
For areal over 500 m2 planareal betales per påbegynt daa som endres	1. 000,-	1. 000,-
7. Maksimumsgebyr pbl. §§12-3 og 12-14		
Maksimumsgebyr for plansaker etter pkt. 2-6 for planer under 10.000 m2 bygningsareal eller under 30 daa planareal	80.000,-	80.000,-
Maksimumsgebyr for planer som ikke kommer inn under første strekpunkt	120.000,-	120.000,-
8. Konsekvensutredning		
I de tilfellene der kommunen er ansvarlig myndighet for vedlegg I-tiltak, jfr. Forskrift om konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven, og der det blir utredningsplikt etter vedlegg II-tiltak, skal det for behandlingen av konsekvens-utredninger betales gebyr.	Fastsetting av planprogram for gebyr kr. 25.000,-	Fastsetting av planprogram for gebyr kr. 25.000,-
For vedtatt KU skal det betales gebyr som tilsvarer 50 % av satsene for reguleringsplan samt utgifter		

kommunen måtte ha til fagkyndig bistand med å gå gjennom fagrapporter og KU. Kostnader ved utarbeiding av KU skal forslagsstiller dekke i sin helhet.		
9. Timesatser		
I de tilfeller plankontoret påtar seg oppdrag bl.a opptegning og/ eller kvalitetssikring av planer, skal det betales en timepris på kr. 750,- per time		
10. Andre forhold		
Alle planer skal leveres i SOSI-format etter gjeldende standard og etter de krav som til enhver tid stilles. Planer som ikke blir levert i dette formatet skal i utgangspunktet avvises. Det skal beregnes et tilleggsgebyr dersom planen ikke blir levert i SOSI-format eller fullverdig digital form. Tilleggsgebyret skal regnes etter den tid kommunen bruker til digitaliseringsarbeidet eller arbeidet med oppretting av allerede digitalisert plan, jfr. Punkt 9 ovenfor, og kommunens evt.utgifter med dette arbeidet. For overføring til digital form og/eller bearbeiding for tilpassing til kommunens datasystem, må forslagsstiller dekke de faktiske utgiftene basert på tidsbruk, jf. Punkt 9 ovenfor.		
Bruksarealet (BRA) beregnes i tråd med NS 3490. Både eksisterende bebyggelse som skal bli stående og ny bebyggelse regnes i utgangspunktet med og omfang avklares i oppstartsmøte. Der kommunen pålegger tiltakshaver å regulere et større areal, kan en få fritak for dette gebyret dersom det ikke skal skje endringer i det – kun opptegning. Arealer som ligger rundt terreng regnes også med.		
Gebyret regnes ut fra den maksimale utnyttelsen som planen gir mulighet for.		
Gebyret rettes til tiltakshaver og dersom denne ikke er kjent sendes gebyret til den som utarbeider reguleringsplanen (ansvarlig foretak). Gebyret deles ikke opp, så dersom det er flere tiltakshavere skal de klart gi til kjenne for kommunen hvem som er fakturamottaker.		
Gebyret beregnes ut ifra tidspunkt for vedtatt plan i kommunestyret og tidspunkt for vedtak fattet av planteknisk utvalg eller administrasjonen når disse fatter endelig vedtak ved endring av planer. Dersom forslagstilleren skriftlig trekker forslag til detaljreguleringsplan før den blir lagt ut til offentlig ettersyn, eller dersom kommunen vedtar å ikke å legge ut forslaget til offentlig ettersyn, skal det betales 50 % av gebyrsats. Dette gjelder også trekking av mindre endringer av reguleringsplan. Dersom plan trekkes etter dette tidspunktet, skal det betales fullt gebyr.		
For reguleringsplaner som omfatter flere formål, byggeområder o.l. skal punktene 1-5 benyttes som grunnlag for beregning for det enkelte formål. Følgende planformål inngår ikke i beregningsgrunnlaget for gebyr: • Større sammenhengende grøntstrukturer, herunder naturområder, friområder og parker • Landbruks-, natur og friluftsmål som ikke kan bebygges • Bruk og vern av sjø og vassdrag der det ikke kan anlegges tiltak Arealer som ikke er byggeområde og som unntas fra byggemulighet, helt eller i det vesentligste, som følge av regulering til bevaring og vern		
Gebyrfastsettelsen i den enkelte sak kan ikke påklages, men det kan søkes om redusert gebyr. Rådmannens avgjørelse om søknad om reduksjon av gebyr kan påklages etter reglene i forvaltningslovens §§ 28-36 og plan- og bygningsloven §1-9.		

Vedlegg 7 – Oversikt over pågående digitaliseringsprosjekter

Det er satt i gang relativt mange og omfattende digitaliseringsprosjekter. De to største utfordringene er driftsmidler og intern kapasitet til å innføre/gjennomføre de ulike prosjektene.

Alle investeringsprosjekter krever driftsmidler. En trend er at stadig mer anskaffelse av programvare går fra investering (kjøp) til årlige leiekostnader. Innspill i 2019 budsjettet medfører, i tillegg til investeringer, ca kr. 800.000,- i økte driftsutgifter.

Det er også en utfordring i enhetene til å prioritere innføring av nye digitale løsninger, og en stor utfordring på kapasitet for ikt og arkiv.

Som det fremgår pågår det en omfattende satsing på digitalisering og kommunens overordnede satsing er:

- Innbyggerdialog og selvbetjening
- Velferdsteknologi
- Digital grunnmur; infrastruktur og basissystemer
- Innføring av nasjonale digitale felleskomponenter
- Digital kompetanse

En kort gjennomgang av de mest sentrale digitaliseringsprosjektene viser omfanget. Oversikten er ikke fullstendig, det er i tillegg mange andre pågående ikt-prosjekter.

- **Publiseringsløsning for hjemmesider**

Publiseringsløsningen for kommunens nettsider er under oppgradering. Dette vil i tillegg til nye nettsider også gi langt bedre muligheter for et godt funksjonelt intranett.

- **SvarUt og SvarInn**

Dette er en KS-løsning som gir mulighet for digital ekspedering av utgående brev og digital og automatisert innhenting av ekstern innkommen post. SvarInn er en løsning der innkomne brev hentes fra Altinn (kommunens digitale postkasse) direkte inn til kommunens fagsystem. SvarUt er for ekspedering av utgående post til private, samarbeidspartnere og næringsliv. Private kan reservere seg mot elektronisk post, men det kan ikke bedrifter, kommuner og næringsliv (alle med organisasjonsnr). Løsningen gjør også at sensitiv og taushetsbelagt informasjon blir sendt på en sikker måte.

For privatpersoner blir utgående brev i utgangspunktet sendt til den enkeltes digitale postkasse dersom vedkommende har en slik. Hvis ikke mottakeren har registrert seg på Digipost eller eBoks for en digital postkasse, blir brevet sendt til mottakeren på Altinn, på lik linje med selvangivelse. Hvis brevet på Altinn ikke har blitt åpnet etter 5 dager, blir det det skrevet ut og sendt i ordinær post til mottakeren. Selv i disse tilfellene er kommunens besparelse pr sendt brev meget stor.

I oktober 2018 ble det via SvarUt sendt 1 909 brev med en snitt-portokostnad på kr. 5,88 pr. brev. Og jo tyngre sendinger, jo større portobesparelser er det i digitale forsendelser. Det kan nevnes at minste portopris for brev for 2019 øker med kr. 2,- fra kr. 14,- til kr. 16,-. I tillegg til store portobesparelser, ligger det også besparelser for oss i transaksjonskostnader; en utskrift må hentes, pakkes i konvolutt (som også koster penger), legges i interpost, fordeles, frankeres og fraktes til postkontoret. SvarUt er med andre ord

"god butikk" for kommunen, både når det sendes direkte til digitale postkasser eller blir skrevet ut og sendt via intern post.

Løsningene skal innføres i alle fagsystemer som gir mulighet for det så fort det enkelte systemet får mulighet for dette.

- **Sak og arkivsystem Acos Websak**

Dette systemet er en viktig del av kommunes digitale grunnmur. Det er nettopp foretatt en større oppgradering, Websak Fokus. I tillegg er innføring av følgende moduler under arbeid:

- o **eSignatur:** Gir mulighet for saksbehandlere å signere utgående brev digitalt og for eksterne å signere digitalt på disse, f.eks. ansettelseskontrakter.
- o **SvarInn:** Digital og automatisert innhenting av ekstern innkommen post.
- o **SvarUt:** Digital ekspedering av utgående brev. Dette er innført for 1 år siden, men bruken er fortsatt ikke tilfredsstillende selv om den stadig øker.
- o **eDialog:** Gir innbyggerne mulighet for å digitalt sende oss henvendelser / dokumenter på en sikker måte.

- **Visma Enterprise - økonomi**

Fagsystemene for økonomi- og personal er under en kontinuerlig oppdatering og utvikling. Det arbeides med å innføre en webbasert modul, BI-løsning, som er en modul for lederinformasjon, styring/analyse, fakturadistribusjon. Denne vil gi oppdatert og sanntidsinformasjon for økonomi, sykefravær mm. Det arbeides også med innføring av en modul for innbyggerinnsyn der innbyggere kan få oversikt over egne fakturaer, fakturagrunnlag, samt søke om utsettelse mv.

- **Visma Enterprise - HRM (personal)**

Det arbeides med å utvikle og ta i bruk mulighetene i fagsystemet for personal. Blant annet arbeides det nå med innføring av elektroniske reiseregninger der all rapportering skjer via mobil og app. Videre arbeides det med å innføring av en modul, Visma personalmelding, der all rapportering om ansatte, og deres lønn, ansettelsesforhold mm, skjer via fagsystemet.

- **Integrasjoner mellom ulike fagsystemer.**

Det arbeides med å få på plass integrasjon mellom flere interne fagsystemer og mellom interne fagsystemer og eksterne systemer, som f.eks. NAV/Altinn. Dette gjør at utveksling av informasjon mellom de ulike systemene skjer automatisk. Dette er ofte en krevende prosess da de ulike fagsystemene tradisjonelt er bygd opp slik at integrasjon ikke er mulig mellom systemer fra ulike leverandører. Her skjer det nå en rivende utvikling.

- **Digitalt arkiv i sikker sone. (Overgang fra papir til fullelektronisk arkiv)**

For å kunne gå over til fullelektroniske arkiv for fagsystemer i sikker sone, må arkivkjernen oppgraderes. I tillegg må det kjøres egne prosesser for det enkelte fagsystem der papirarkivet avsluttes. Dette gjelder i denne omgang for systemene:

- o Familia (barnevern)
- o Velferd (NAV) - DigiSos (nytt fagsystem)
- o HS Pro (Helsestasjon)
- o PPI (PPT – nytt fagsystem er på vei inn)
- o Visma Voksen / Visma Flyktning

- **Visma Sampro (IOP/IP/IUP)**
Nettbasert program for individuelle planer for skole, barnehage og brukere i helse- og omsorg. Systemet er delvis tatt i bruk, men det arbeides med å ta ut potensialet fullt ut.
- **Elektroniske skjema**
Løsningen for å lage elektroniske skjemaer, Acos Interact (tidligere Skjemadesigner) er under oppgradering. I tillegg er en ny modul under innføring. Acos Interact Flow (tidligere FlytDesigner) som gir mulighet for flerleddet-skjema der det er elektronisk saksgang og der deler av skjemaet enten sendes til mange mottakere samtidig eller i prioritert rekkefølge. Det arbeides også med innføring og utforming av digitale helseskjema og interne personalskjema.
- **Visma Flyt Barnehage**
Nytt fagsystem for barnehagene skal innføres der det bla også legges opp til sikker digital kontakt mellom barnehage og foreldre/foresatte.
- **Visma Flyt skole**
Oppgradering av fagsystemet for skole. Det skal innføres egen fagmodul for SFO, denne er i pilot på en SFO. I tillegg legges det opp til sikker digital kontakt mellom skole/SFO og foreldre/foresatte.
- **Visma SamPro "Stafettloggen"**
Dette skal testes ut og ses i sammenheng med prosjektet Bedre Tverrfaglig samarbeid (BTI). Ved foreldres samtykke opprettes en stafettlogg der alle tiltak beskrives, blir gitt ansvar og evalueres. Den som er tettest på barnet i tjenestene, har ansvar for loggen. Loggen vil følge barnet / eleven gjennom barnehage / skoleløpet, dersom den ikke avsluttes, og sikre god informasjonsflyt ved alle overganger.
- **Speedadmin kulturskole**
Nytt fagsystem er nylig tatt i bruk, men det arbeides med egen foreldreportal der legges opp til sikker digital kontakt mellom kulturskolen og foreldre/foresatte. I tillegg arbeides det med integrasjon mellom systemet og Websak sak/arkiv for å ivareta automatisk journalføring av arkivpliktige dokumenter.
- **Digi Helse**
Systemet er en del av et større samarbeidsprosjekt mellom kommunene i Rogaland og skal sørge for sikker digital brukerkontakt mellom kommunen og brukerne. Systemet skal integreres i ulike enheter innen helse.
- **CosDoc+**
Det arbeides å med å innføre ekstern tilgang (nettbrett)) til fagsystemet i pleie- og omsorg CosDoc. Det er ulike sikkerhetskrav som må avklares før systemet kan tas i bruk.
- **E-meldinger i Helse- og omsorg**
Dette er en løsning for sikker digital kommunikasjon mellom ulike deler av helsetjenesten som kommuner, fastleger, legevakt, sykehus og spesialisthelsetjenesten. Løsningen er innført i deler av den kommunale helsetjenesten, men det arbeides med ytterligere innføring, blant annet for helsestasjon og jordmortjenesten og fysio- og ergoterapeuttenesten.

- **ISY-park database**
Det arbeides med innføring av nytt fagsystem for vei- og utemiljø.
- **Digitale anbud Mercell**
Innføring av digitale anbudsprosesser er gjennomført, men det gjenstår noe på automatisk integrasjon mot sak- og arkivsystemet.
- **Telefonisystem Trio**
Støttesystemet for telefoni skal utvides i forbindelse med etablering av veiledningstorg. Det arbeides med nye moduler for chat, besøk, tilbakemeldinger mm.
- **Oppdatering infrastruktur helse, skole og barnehage**
Dette er et løpende pågående prosjekter med basis i stadig økte krav til kapasitet og stabil infrastruktur i forbindelse med økende utstyrsmengde og økt bruk av digitale verktøy. Et eksempel er f.eks. innføring av velferdsteknologi. Det arbeides også med innføring av trådløst nett i sikker sone (sone der det behandles sensitive personopplysninger for bla helse- og omsorg, barnevern mm), et prosjekt som omfattende og kostnadskrevenende.
- **Chromebook skole**
Det arbeides med, og er foreslått i budsjettet, å innføre Chromebook datamaskiner i skolene for ytterligere et klassetrinn. Målet nå er 1:1 dekning til og med mellomtrinnet (5 klasse).
- **Velferdsteknologi**
Under paraplyen velferdsteknologi er det flere digitaliseringsprosjekter som nå pågår. Kommunen har nettopp byttet ut alle trygghetsalarmer som nå har blitt digitale. Dette gir nye muligheter, men også en del utfordringer. Digital medisineringsstøtte er et annet prosjekt under arbeid der brukerne vil ha medisinautomater i hjemmet. Disse porsjonerer ut rett medisin i rett dose og kan varsle om det ikke tas medisin. Det arbeides også med digitalt tilsyn og diverse sensorikk hjemme hos brukere og i våre institusjoner som gir økte muligheter for et bedre kvalitativt tilbud (f.eks. elektroniske dørlåser, bevegelsessensorer, sengematter).

Samtidig med de pågående digitaliseringsprosjektene, planlegges det flere større forprosjekter / kartleggingsprosesser i 2019 knyttet til økt digitalisering og teknisk infrastruktur. En del av disse er svært ressurs- og kostnadskrevenende prosjekter som må avklares og utredes nærmere før evt. gjennomføring. Flere av prosjektene er også avhengig av hverandre, dvs at det er et rekkefølgekrav.

- **Digital bygge- og planbehandling**
Det må vurderes hvorvidt modulen Acos Eiendom skal anskaffes (modul for digital behandling av plan- og byggesaker) eller om dette må ut på en anbudsanbudsprosess. Uavhengig av dette, er det nødvendig med ulike oppgraderinger av sak- og arkivsystemet før en slik løsning kan tas i bruk. Dette er et omfattende og krevende prosjekt.
- **Oppgradering av sak- og arkivsystemet Acos Websak 7.1**
Det er nødvendig å oppgradere sak- og arkivsystemet Acos Websak til versjon 7.*. Dette er hovedsakelig en arkivteknisk prosess, men er nødvendig å gjennomføre for å kunne ta i bruk oppgraderinger av moduler som Acos Fokus (brukes av saksbehandlere), Acos Eiendom, Websak+ mm. Det er utfordrende pga kapasitet på arkiv, men også ledig

kapasitet hos leverandøren på grunn av mange pågående kommunesammenslåinger som hos dem har prioritet.

- **Acos Websak+**

Gir mulighet for å ta i bruk sak- og arkivsystemet Websak på mobil og nettbrett mm.

- **Valg av plattform for digitalt opplæringsverktøy**

Vi har i dag flere digitale opplæringsplattformer og det skal gjennomføres et mindre prosjekt for å vurdere hvilket/hvilke systemer det skal satses videre på i fremtiden.

- **Digitalisering av gårds- og bruksarkiv**

Kommunens eldre arkiv for gårds- og bruksnr, er papirbaserte. Dette er arkiv på gårds- og bruksnr for byggesak, vann- og avløp, kommunal eiendom, landbruk og oppmåling. Det er ønskelig å digitalisere disse da disse arkivene er en del av "den digitale grunnmuren", men dette er et meget omfattende prosjekt. Det ble i 2013 gjennomført en forprosjekt som anslo kostnadene til kr. 1 913 000,- og 1 640 arbeidstimer til prosjektledelse, rutineutvikling, rydding og registrering av saksopplysninger. Det er også lagt inn ca et år med intern rydding i arkivene før de kan digitaliseres og en intern prosess på 8 måneder før selve digitaliseringen kan gjennomføres. Digitalisering gjennomføres ved å lyse dette ut på anbud og der et firma henter samtlige arkiver og digitaliserer dem.

Før prosjektet settes i gang, må prosjektplanen oppdateres både når det gjelder fremdrift, administrative ressurser og økonomiske kostnader. Teknisk avdeling har i dag ikke merkantilt arkivpersonell (pt. ledig etter avgang), og arkivet er såpass hardt presset at det pr. i dag er ikke realistisk å sette i gang et så omfattende prosjekt. Det er foreslått å sette av kr 200 000,- til oppdatering av forprosjekt/eventuell oppstart i 2019, mens resten tas i 2020. Dette er imidlertid avhengig av at det er nok kapasitet i de ulike delene av organisasjonen til å gjennomføre dette.

Avslutningsvis er det også to andre pågående prosjekter som bør nevnes. Det ene er deltakelse i DigiRogaland som er et digitalt samarbeid mellom de fleste kommunene i Rogaland for å få frem felles digitale løsninger. Det andre prosjektet er fokus på bredbånd og mobildekning for kommunens innbyggere. I dette arbeidet som selvsagt er viktig for den enkelt innbygger/husstand, har kommunen også en direkte egeninteresse for å sørge for at flest mulig får tilgang til kommunale digitale tjenester og velferdsteknologi. I løpet av november 2018 blir det satt i gang et omfattende kartleggingsprosjekt for å få oversikt og status i kommunen for bredbånd og mobildekning.

Som det fremgår er det svært mange pågående digitaliseringsprosjekter i organisasjonen. Som nevnt tidligere, er dette ikke en fullstendig oversikt over alle prosjekter som håndterer/involverer ikt og arkiv. Både ikt og arkivet har i tillegg egne og meget omfattende interne fagprosjekter. Samlet sett er derfor ressurs situasjonen anstrengt for disse to fagenhetene, men også enhetene som skal ta i bruk nye løsninger er avhengig av nok tid og ressurser til nødvendig opplæring, utvikle nye og digitale rutiner, samt ta i bruk nye og eksisterende muligheter i det enkelte fagsystem.

Innføring av nye informasjonssikkerhetsdokumenter med bakgrunn i nytt personvernlovverk og GDPR, er også et meget omfattende og ressurskrevende prosjekt som sluttføres i 4. kvartal 2018 og 1. kvartal 2019.

Vedlegg 8 – Oversikt over fond i Eigersund kommune

Oversikt fond - Eigersund kommune		Fond	Fond	Fond	Fond	Sum fond
Konto	Navn på fond	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021
2515001	NÆRINGSFOND	-716	-716	-6	-6	-6
2515002	FOND FEIERVESENET	-	-	-	-	-
2515003	VANNFOND	-34 074	-23 479	-11 392	-2	288
2515004	FOND AVLØP OG RENSING	-11 799	-1 399	-1 225	-625	-596
2515005	RENOVASJONSFOND	-323	-323	-323	-323	-323
2515006	PARKERINGSFOND	-2 330	-2 330	-2 330	-2 330	-2 330
2515007	OPPMÅLINGSFOND	-181	-200	-200	-200	-200
2515008	BYGGESAKSFOND	-	565	-	-	-
2515009	TAPSFOND BYGGESAK	-2	-2	-2	-2	-2
2525004	VILTFORVALTNINGENS FOND	-114	-114	-114	-114	-114
2525012	PSYKIATRI - KOMP.MIDLER	-411	-211	-211	-211	-211
2525013	HUSABØ SKOLE - JUBILEUMSBOK	-60	-60	-60	-60	-60
2525014	FOND KVALIFISERINGSPROGRAM	-1 343	-1 343	-1 343	-1 343	-1 343
2525016	ØYEBLIKKELEG HJELP	-5 980	-4 980	-3 980	-2 980	-1 980
2535001	INVESTERINGSFOND	-13 701	-4 339	-6 139	-10 389	-15 289
2535002	FOND UTVIKLING NÆRINGSOMRÅDER	-2 670	-2 670	-2 670	-2 670	-2 670
2535005	TOMTEUTVIKLINGSFONDET	-9 333	-9 833	-13 833	-17 833	-21 833
2535009	FOND TOMEUTVIKLING NÆRING	-60	-60	-60	-60	-60
2535010	SALGSFOND TOMTER OG BYGG	-14 440	-14 440	-14 440	-14 440	-14 440
2535011	FOND REF. HESTNES	-61	-61	-61	-61	-61
2555001	FOND TILFLUKTSROM	-814	-814	-814	-814	-814
2565001	EIGERØY SKOLE VELFERDSTUR	-13	-13	-13	-13	-13
2565002	DRIFTSFOND	-10 470	-3 193	-1 393	-93	-93
2565003	BEVILLINGSFOND	-455	-455	-455	-455	-455
2565004	FOND 22.JULI 2011	-593	-593	-593	-593	-593
2565006	PENSJONSFOND	-44 515	-17 315	-4 615	-102	-102
2565008	PREMIEAVVIKSFOND	-10 909	-10 909	-10 909	-10 909	-10 909
2565009	FINANSFONDET	-8 347	-2 347	-2 347	-1 230	-93
2565010	OMSTILLING 2020	-349	-349	-149	1	1
2565011	AKTIVITET I SENTRUM	-300	-300	-	-	-
2565012	UTVIKLING NÆRINGSOMRÅDE	-195	-195	-195	-195	-195
2565014	DRIFTSFOND RÅDHUS/KULTURHUS	-2 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
2565015	SKATTEREG.FOND	-4 105	-5	-5	-5	-5
2565017	FOND BARNEVERN	-700	-700	-700	-700	-700
2565018	STRØMFOND	-80	-80	-80	-80	-80
2565019	FOND RESSURSKREVENDE ELEVER	-20	-20	-20	-20	-20
2565020	LØNNSPOTT	-3 595	-3 595	-3 595	-95	-95
2565021	FOND VINTERVEDLIKEHOLD	-1 685	-1 685	-1 685	-1 685	-1 685
2565022	MASKINFOND	-967	-967	-967	-967	-967
2565024	FOND BARNEVERN-ENSLIGE MINDREÅRIGE	-4 400	-4 400	-	-	-
2565068	SAMHANDLINGSFOND	-99	-99	-99	-99	-99
2565069	VERTSKOMMUNEFOND	-18 864	-18 864	-18 864	-18 864	-18 864
2565070	BARNEHAGEFOND	-1 264	-14	-14	-14	-14
2565071	TAPSFOND SENTRALADM.	-1 300	-450	-450	-450	-450
2565073	FLYKTNINGEFOND	-14 484	-3 069	-1 054	-4	-4
2565074	DRIFTSFOND KO 2016	-1 010	-10	-10	-10	-10
2565076	TILSK. KATOLSKE KIRKE - TILBAKEHOLDT	-607	-	-	-	-
2565077	DRIFTSREDUKSJONER 2016	-	-	-	-	-
2565078	NYE LÆREMIDLER SKOLE	-1 694	-944	-194	-	-
2565079	PENSJONSFOND - DALANERÅD	-850	-800	-750	-700	-700
2565080	KVAL.FOND SOSIAL	-1 200	-600	-600	-600	-600
2565081	INVENTARFOND HO	-2 366	-1 866	-1 366	-866	-366
2565082	BILFOND HO(LEASING)	-500	-400	-100	-100	-100
2565083	FOND AKUTTMOTTAK FLYKTNINGER	-	-	-	-	-
2565084	ARBEIDSMARKEDSTILTAK 2016	-1 364	-1 364	-1 164	-364	-14
2565087	FRAM-FOND	-1 867	-	-	-	-
2565087	FOND MIDL.BRANNSTASJON	-7 000	-2 850	-	-	-
2565088	FOND BPA HO	-1 000	-1 000	-	-	-
2565089	DISP.FOND IKT	-500	-	-	-	-
2565090	FOND TROSSAMFUNN	-500	-	-	-	-
TOTALT		-249 121	-147 374	-112 703	-94 789	-100 383

Budsjett og økonomiplan
2019 (2019-2022)

Driftsbudsjett pr. avdeling

Forklaring:

*Denne oversikten viser nettosum pr. ansvar
og totalt pr. avdeling i drift.*

1 EIGERSUND KOMMUNE (2019) - År/Periode 2019 1 - 12

06.11.2018

	Bud.forslag 2019/V:15	Bud.forslag 2020/V:15	Bud.forslag 2021/V:15	Bud.forslag 2022/V:15
1000 ORDFØRER	2.087.000	2.087.000	2.087.000	2.087.000
1010 KOMMUNESTYRET	1.067.000	1.067.000	1.067.000	1.067.000
1011 FORMANNSKAPET	643.000	643.000	643.000	643.000
1013 KOMMUNEPLANUTVALGET	216.000	216.000	216.000	216.000
1014 PLANTEKNISK UTVALG	851.000	851.000	851.000	851.000
1015 LEVEKÅRSUTVALG	425.000	425.000	425.000	425.000
1023 FELLES BRUKERUTVALG	193.000	193.000	193.000	193.000
1025 ADMINISTRASJONSUTVALGET	58.000	58.000	58.000	58.000
1030 POLITISKE PARTI	250.000	250.000	250.000	250.000
1031 VALG	760.000	-40.000	760.000	-40.000
1041 KONTROLLUTVALG/REVISJONEN	1.283.000	1.283.000	1.283.000	1.283.000
1042 ØVRIG KONTROLL/REVISJON	345.000	345.000	345.000	345.000
1076 "JULEBYEN"	200.000	200.000	200.000	200.000
1079 NÆRINGSUTVIKLING	525.000	525.000	525.000	525.000
1081 ØVRIGE RÅD OG UTVALG	45.000	45.000	45.000	45.000
1082 TILSKUDD NÆRING OG HAVN KF	3.006.000	3.006.000	3.006.000	3.006.000
1085 KONTIGENT KOMMUNENES SENTRALFOF	609.000	609.000	609.000	609.000
1087 OMSTILLINGSKOMMUNE	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
1090 DIVERSE BEVILGNINGER	316.000	316.000	316.000	316.000
1093 PASIENTSKADEERSTATNING	450.000	450.000	450.000	450.000
1094 LN VINDKRAFT	50.000	50.000	50.000	50.000
1097 TILSKUDD STAVANGER NÆRINGSFORR.	88.000	88.000	88.000	88.000
1100 RÅDMANNSKONTORET	1.675.600	1.675.600	1.675.600	1.675.600
1101 INFORMASJON - WEB	89.000	89.000	89.000	89.000
1111 PLANKONTORET	3.589.000	4.139.000	3.539.000	3.139.000
1112 REV.KOMMUNEPLAN	110.000	0	0	0
1114 OMRÅDEREGULERING EIE	500.000	0	0	0
1120 EIENDOMSFORVALTNING	67.000	67.000	67.000	67.000
1130 SIVILFORSVARET	127.000	127.000	127.000	127.000
1132 OLJEVERN	98.000	98.000	98.000	98.000
1133 BEREDSKAP	433.000	433.000	433.000	433.000
1140 POSTOMBRINGING	839.000	839.000	839.000	839.000
1150 KIRKELIG FELLESRÅD	5.392.000	5.342.000	5.342.000	5.342.000
1151 RELIGIØSE TROSSAMFUNN	850.000	850.000	850.000	850.000
1200 PERSONALSEKSJONEN	5.822.600	5.822.600	5.822.600	5.822.600
1203 FRAM PROSJEKTKOORDINATOR	1.558.000	1.558.000	1.558.000	1.558.000
1205 BEDRIFTSHELSETJENESTE	632.000	632.000	632.000	632.000
1210 TRIVSELSFREMMENDE TILTAK	200.000	200.000	200.000	200.000
1211 ERKJENNELIGHETSGAVER	330.000	330.000	330.000	330.000
1230 OPPLÆRING	319.000	319.000	319.000	319.000
1231 LÆRLINGER	2.856.000	2.856.000	2.856.000	2.856.000
1233 LEDERUTVIKLINGSPROGRAM	190.000	190.000	190.000	190.000
1250 HOVEDTILLITSVALGT (HTV)	2.295.000	2.295.000	2.295.000	2.295.000
1251 HOVEDVERNEOMBUD (HVO)	269.000	269.000	269.000	269.000
1295 OU FOND PERSONAL	957.000	957.000	957.000	957.000
1300 ØKONOMISJEFEN - FELLES FUNKSJONEF	880.400	1.030.400	430.400	580.400
1310 IKT-KONTORET	8.209.600	8.309.600	8.609.600	8.509.600
1311 EDB ON-LINE	2.310.000	2.310.000	2.310.000	2.310.000
1320 SKATTEKONTORET	2.578.800	2.578.800	2.578.800	2.578.800
1321 REGNSKAPSKONTORET	2.307.000	2.307.000	2.307.000	2.307.000
1322 LØNNINGSKONTORET	1.467.000	1.467.000	1.467.000	1.467.000
1330 INTERNE TJENESTER	3.026.000	3.026.000	3.026.000	3.026.000
1331 SENTRALARKIV	3.510.000	3.510.000	3.510.000	3.510.000
1340 POLITISKE SEKRETARIAT	2.005.000	2.005.000	2.005.000	2.005.000
1342 SENTRALBORD/EKSPEDISJON	700.000	700.000	700.000	700.000
1400 TOMTELEIE/FESTEAVGIFTER	-158.000	-158.000	-158.000	-158.000

Sentraladm.-drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2019) - År/Periode 2019 1 - 12

06.11.2018

	Bud.forslag 2019/V:15	Bud.forslag 2020/V:15	Bud.forslag 2021/V:15	Bud.forslag 2022/V:15
1450 BAKKEBØ GÅRD	-26.000	-26.000	-26.000	-26.000
1460 SKOGEIENDOMMER	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
1900 FELLESKOSTNADER SENTRALADM.	2.136.000	1.443.000	262.000	-1.016.000
TOTALT	71.521.000	70.168.000	68.887.000	66.459.000

Kultur og oppvekst-drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2019) - År/Periode 2019 1 - 12

06.11.2018

	Bud.forslag 2019/V:15	Bud.forslag 2020/V:15	Bud.forslag 2021/V:15	Bud.forslag 2022/V:15
2100 SKOLE- OG OPPVEKSTADM.	6.807.000	6.457.000	6.457.000	6.457.000
2101 PP-TJENESTEN	6.453.000	6.453.000	6.453.000	6.453.000
2103 OMSTILLING (MIDLERTID)	-6.849.000	-11.965.000	-19.492.000	-27.640.000
2104 KURS/OPPLÆRING KO	225.000	225.000	225.000	225.000
2105 KULTURADMINISTRASJON	1.513.000	1.513.000	1.513.000	1.513.000
2109 BORGERLIG VIELSE	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
2110 UMLEIE BYTELLET	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000
2200 UNDERVISNING GENERELT	8.457.000	8.457.000	8.457.000	8.457.000
2201 SFO FELLES	-450.000	-750.000	-750.000	-750.000
2203 KULTURSKOLETILBUD FUNKSJONSHJEM	81.000	81.000	81.000	81.000
2204 KFK-KOMPETANSE FOR KVALITET	-1.874.000	-1.874.000	-1.874.000	-1.874.000
2210 EIGERØY SKOLE	17.840.000	17.840.000	17.840.000	17.840.000
2211 EIGERØY SFO	-928.000	-928.000	-928.000	-928.000
2214 EIGERØY ASSISTENTER SFO/SKOLE	2.424.000	2.424.000	2.424.000	2.424.000
2220 GRØNE BRÅDEN SKOLE	22.823.000	22.823.000	22.823.000	22.823.000
2221 GRØNE BRÅDEN SFO	-496.000	-496.000	-496.000	-496.000
2222 FORSTERKET AVD. GRØNE BRÅDEN SKOI	8.951.000	8.951.000	8.951.000	8.951.000
2224 GRØNE BR. ASSISTENTER SFO/SKOLE/FA	7.225.000	7.225.000	7.225.000	7.225.000
2230 HUSABØ SKOLE	23.785.000	23.785.000	23.785.000	23.785.000
2231 HUSABØ SFO	-1.632.000	-1.632.000	-1.632.000	-1.632.000
2234 HUSABØ ASSISTENTER SFO/SKOLE/FA	4.289.000	4.289.000	4.289.000	4.289.000
2235 MORSMAÅLSLÆRERE	1.986.000	1.986.000	1.986.000	1.986.000
2240 RUNDEVOLL SKOLE	15.542.000	15.542.000	15.542.000	15.542.000
2241 RUNDEVOLL SFO	-902.000	-902.000	-902.000	-902.000
2242 FORSTERKET AVD. RUNDEVOLL	4.367.000	4.367.000	4.367.000	4.367.000
2244 RUNDEVOLL ASSISTENTER SFO/SKOLE/F	3.816.000	3.816.000	3.816.000	3.816.000
2250 HELLELAND SKOLE	6.697.000	6.697.000	6.697.000	6.697.000
2251 HELLELAND SFO	128.000	128.000	128.000	128.000
2254 HELLELAND ASSISTENTER SFO/SKOLE	1.302.000	1.302.000	1.302.000	1.302.000
2260 HELLVIK SKOLE	11.091.000	11.091.000	11.091.000	11.091.000
2261 HELLVIK SFO	-278.000	-278.000	-278.000	-278.000
2264 HELLVIK ASSISTENTER SFO/SKOLE	1.171.000	1.171.000	1.171.000	1.171.000
2270 HUSABØ UNGDOMSSKOLE	20.616.000	20.616.000	20.616.000	20.616.000
2272 FORSTERKET AVD. HUSABØ U	2.248.000	2.248.000	2.248.000	2.248.000
2274 HUSABØ U. ASSISTENTER SKOLE/FA	1.416.000	1.416.000	1.416.000	1.416.000
2280 LAGÅRD UNGDOMSSKOLE	21.578.000	21.578.000	21.578.000	21.578.000
2282 FORSTERKET AVD. LAGÅRD U	1.512.000	1.512.000	1.512.000	1.512.000
2284 LAGÅRD U. ASSISTENTER SKOLE/FA	1.112.000	1.112.000	1.112.000	1.112.000
2293 UTDANNINGSVALG	196.000	196.000	196.000	196.000
2295 ARBEIDSLIVSFAG	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
2310 EIGERSUND KULTURSKOLE	6.465.000	6.465.000	6.465.000	6.465.000
2311 HAPPY PLAYERS	15.000	15.000	15.000	15.000
2312 FYRFESTIVALEN	143.000	143.000	143.000	143.000
2313 LITTERATURFESTIVAL	50.000	50.000	50.000	50.000
2314 KULTURNATT	40.000	40.000	40.000	40.000
2315 KULTURFESTIVAL I DALANE	100.000	100.000	100.000	100.000
2318 FRILUFTSKONSERT MAURHOLEN	50.000	50.000	50.000	50.000
2320 KULTURHUSET	234.000	234.000	234.000	234.000
2330 KINO	310.000	310.000	310.000	310.000
2331 KIOSK - KINO	231.000	231.000	231.000	231.000
2340 BIBLIOTEKET I EIGERSUND	2.626.000	2.626.000	2.676.000	2.676.000
2350 DRIFTSTILSKUDD LAG OG FORENINGER	1.400.000	1.400.000	1.400.000	1.400.000
2351 DRIFTSTILSKUDD PRIVATE ANLEGG	1.941.000	1.974.000	1.974.000	1.974.000
2352 DRIFTSTILSKUDD KOMMUNALE AVGIFTEI	1.348.000	1.348.000	1.348.000	1.348.000
2354 TILSKUDD BARN OG UNGE	35.000	35.000	35.000	35.000
2355 TILSKUDD DALANE FOLKEMUSEUM	1.711.000	1.861.000	1.886.000	1.886.000

Kultur og oppvekst-drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2019) - År/Periode 2019 1 - 12

06.11.2018

	Bud.forslag 2019/V:15	Bud.forslag 2020/V:15	Bud.forslag 2021/V:15	Bud.forslag 2022/V:15
2356 KULTURPRIS/KULTURSTIPEND	28.000	28.000	28.000	28.000
2357 TILSKUDD IDRETTSRÅDET	50.000	50.000	50.000	50.000
2358 TILSKUDD MUSIKKRÅDET	30.000	30.000	30.000	30.000
2359 FOLKEPULSEN	100.000	100.000	100.000	100.000
2361 TILSKUDD 17. MAI ARR.	142.000	142.000	142.000	142.000
2391 NYTTÅRSFEIRING PÅ TORGET	187.000	187.000	187.000	187.000
2393 TV-AKSJONEN	32.000	32.000	32.000	32.000
2395 KULTURELLE SPASERSTOKK	50.000	50.000	50.000	50.000
2410 VOKSENOPPLÆRINGEN	8.323.000	8.323.000	8.323.000	8.323.000
2500 BARNEHAGER GENERELT	9.752.000	9.752.000	9.752.000	9.752.000
2501 TILSKUDD PRIVATE BARNEHAGER	80.159.000	80.159.000	80.159.000	80.159.000
2502 STØTTEPEDAGOGER BARNEHAGER	5.030.000	5.030.000	5.030.000	5.030.000
2504 FLERSPRÅKLIG TILTAK I BH	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
2520 GRØNE BRÅDEN BARNEHAGE	5.843.000	5.843.000	5.843.000	5.843.000
2530 HUSABØ BARNEHAGE	2.531.000	2.531.000	2.531.000	2.531.000
2540 RUNDEVOLL BARNEHAGE	3.900.000	3.900.000	3.900.000	3.900.000
2550 SLETTEBØ BARNEHAGE	9.682.000	9.682.000	9.682.000	9.682.000
2560 HELLVIK BARNEHAGE	7.893.000	7.893.000	7.893.000	7.893.000
2570 TUSENBEINET ÅPEN BARNEHAGE	790.000	790.000	790.000	790.000
2720 DALANE BARNEVERN (ADMINISTRASJON)	10.997.000	10.997.000	10.997.000	10.997.000
2721 BARNEVERNET- TILTAK I EIGERSUND KO	31.564.000	30.764.000	28.264.000	28.264.000
2723 BARNEVERNET I EIG -ENSL. MINDREÅRIG	2.489.000	2.489.000	2.489.000	2.489.000
2725 BARNEVERN - NYE INTERKOMMUNALE S	-4.100.000	-4.100.000	-4.100.000	-4.100.000
2726 INTERKOMMUNALE TILTAKSSTILLINGER	2.353.000	2.353.000	2.353.000	2.353.000
2727 BARNVERNSVAKT	2.231.000	2.231.000	2.231.000	2.231.000
2810 PINGVINEN FRITIDSKLUBB	842.000	842.000	842.000	842.000
2819 AKT. FUNKSJONSHEMMEDE	164.000	164.000	164.000	164.000
2820 UNGDOMMENS KULTURMØNSTRING	36.000	36.000	36.000	36.000
2830 UNGDOMSKONTAKTEN	1.063.000	1.153.000	1.153.000	1.153.000
2834 ÅNN FLIIK	100.000	100.000	100.000	100.000
2911 BOKAS DAG	34.000	34.000	34.000	34.000
2913 ELEVER MED TILPASNINGSPROBLEMER	1.016.000	1.016.000	1.016.000	1.016.000
2917 KULTURELL SKOLESEKK - KOM.MIDLER	232.000	232.000	232.000	232.000
2918 RAMMEPLAN BARNEHAGER	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
2920 INKL.BARNEHAGE- OG SKOLEMILJØ	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
2921 OPPFØLGINGS- OG LOSFUNKJSON (2017.	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
TOTALT	392.251.000	385.958.000	376.006.000	367.858.000

Helse og omsorg-drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2019) - År/Periode 2019 1 - 12

06.11.2018

	Bud.forslag 2019/V:15	Bud.forslag 2020/V:15	Bud.forslag 2021/V:15	Bud.forslag 2022/V:15
3100 HELSE- OG OMSORG ADM.	3.107.000	3.107.000	3.107.000	3.107.000
3105 SYKKELBYEN	225.000	225.000	225.000	225.000
3106 VERTSKOMMUNE	-170.000	-1.175.000	-2.180.000	-3.185.000
3149 MILJØVAKTMESTER	357.000	357.000	357.000	357.000
3150 BOLIGSOSIALT ARBEID	167.000	167.000	167.000	167.000
3152 VELFERDSTEKNOLOGI	750.000	900.000	1.050.000	1.200.000
3163 KOORDINERENDE ENHET PR.	528.000	528.000	528.000	528.000
3201 FOLKEHELSE	102.000	102.000	102.000	102.000
3203 FRISKLIVSSENTRAL	70.000	70.000	70.000	70.000
3210 MILJØRETTET HELSEVERN	649.000	649.000	649.000	649.000
3212 LOKALT KRISETEAM	206.000	206.000	206.000	206.000
3220 FYSIO- OG ERGOTERAPITJ. (HÅNDVERK-)	3.863.000	3.863.000	3.863.000	3.863.000
3221 TEKNISKE HJELPEMIDLER	810.000	810.000	810.000	810.000
3230 LEGETJENESTER	4.285.000	4.285.000	4.285.000	4.285.000
3231 LEGEVAKT	543.000	543.000	543.000	543.000
3232 LEGEVAKTSTELEFON HÅ	1.285.000	1.285.000	1.285.000	1.285.000
3234 KOMMUNALT HELSESENTER	1.967.000	1.967.000	1.967.000	1.967.000
3235 LERVIKSGÅRDEN LEGESENTER	335.000	335.000	335.000	335.000
3240 DRIFTSTILSKUDD LEGER	6.770.000	6.770.000	6.770.000	6.770.000
3241 DRIFTSTILSKUDD FYSIOTERAPAUTER	2.210.000	2.210.000	2.210.000	2.210.000
3250 HELSESTASJON	8.035.000	7.935.000	7.935.000	7.935.000
3251 JORDMØDRE	1.026.000	1.026.000	1.026.000	1.026.000
3301 SOSIALE TJENESTER GENERELT	10.565.000	9.865.000	9.865.000	9.865.000
3302 SOSIALE TJENESTER FLYKTNINGER	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000
3303 SOSIALE TJENESTER UTLENDINGER	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000
3305 KVALIFISERINGSPROGRAM	5.430.000	5.430.000	5.430.000	5.430.000
3307 VTA-PLASSER/KOMM.SYSSSELSETTINGST	5.420.000	5.420.000	5.420.000	5.420.000
3308 FELLESUTGIFTER NAV	1.630.000	1.630.000	1.630.000	1.630.000
3310 EDRUSKAPSVERN	200.000	200.000	200.000	200.000
3311 FLYKTNINGSTJENSTEN	13.659.000	10.959.000	9.259.000	9.359.000
3312 "JA VI KAN" - PROSJEKT	800.000	800.000	800.000	800.000
3313 AKTIVITETSPLIKT-I ARBEID	168.000	168.000	618.000	968.000
3322 TILSKUDD ETABLERING	0	3.000.000	3.000.000	3.000.000
3326 FRIVILLIGHETSSENTRALEN	703.000	703.000	703.000	703.000
3410 FELLESTJENESTER OR	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000
3411 ORG.ENDRINGER (MIDLERTIDIG)	-19.800.000	-28.872.000	-37.176.000	-46.161.000
3412 OMSORGSSTØNAD	685.000	685.000	685.000	685.000
3414 PRIVAT AVLASTNING	720.000	720.000	720.000	720.000
3415 STØTTEKONTAKTER	1.935.000	1.935.000	1.935.000	1.935.000
3416 BPA	1.429.000	1.429.000	1.429.000	1.429.000
3501 AKTIVITETSENTERET	5.661.000	5.661.000	5.661.000	5.661.000
3506 OKKA KLUBB	25.000	25.000	25.000	25.000
3530 MILJØTJENSTEN SLETTEBØ	19.013.000	19.013.000	19.013.000	19.013.000
3540 HJEMMESYKEPLEIEN DISTRIKT 1	21.587.000	21.587.000	21.587.000	21.587.000
3550 HJEMMESYKEPLEIEN DISTRIKT 2	22.032.000	22.032.000	22.032.000	22.032.000
3560 MILJØTJENSTEN SLETTEBØ/LAGÅRD	32.927.000	32.927.000	32.927.000	32.927.000
3570 MILJØTJENSTEN SENTRUM/BLÅSENBORO	16.295.000	16.295.000	16.295.000	16.295.000
3571 AVLASTNINGSBOLIG - ÅPEN OMSORG	8.441.000	8.441.000	8.441.000	8.441.000
3572 KOORDINATOR-BARN OG UNGE	790.000	790.000	790.000	790.000
3573 MILJØTJENSTEN HESTNES	10.941.000	10.941.000	10.941.000	10.941.000
3575 AVLASTNING UTENFOR INSTITUSJON	664.000	664.000	664.000	664.000
3580 IBO INTERKOMMUNALT BOFELLESKAP	23.111.000	23.111.000	23.111.000	23.111.000
3590 PSYKISK HELSETEAM	2.828.000	3.678.000	3.678.000	3.678.000
3591 MILJØTERAPITEAM	8.124.000	8.124.000	8.124.000	8.124.000
3592 FOREBYGGING RUS - PR.STILLINGER	1.985.000	1.985.000	1.985.000	1.985.000
3593 RUSTEAM	6.301.000	6.301.000	6.301.000	6.301.000

Helse og omsorg-drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2019) - År/Periode 2019 1 - 12

06.11.2018

	Bud.forslag 2019/V:15	Bud.forslag 2020/V:15	Bud.forslag 2021/V:15	Bud.forslag 2022/V:15
3600 KJERJANESET - ADMINSTRASJON	1.353.000	1.353.000	1.353.000	1.353.000
3601 KJERJANESET - KAFETERIA	2.095.000	2.095.000	2.095.000	2.095.000
3602 KJERJANESET - DAGSENTER	1.947.000	1.947.000	1.947.000	1.947.000
3603 KJERJANESET - BOFELLESSAKP	16.116.000	16.116.000	16.116.000	16.116.000
3604 KJERJANESET - SERVICELEIL.	4.445.000	4.445.000	4.445.000	4.445.000
3605 TRANSPORTTJENESTEN	1.908.000	1.908.000	1.908.000	1.908.000
3610 LUNDEÅNE - ADMINSTRASJON	1.243.000	1.243.000	1.243.000	1.243.000
3611 LUNDEÅNE - PSYKRIATRI	10.333.000	10.333.000	10.333.000	10.333.000
3612 LUNDEÅNE - ENKELTBUKERE-	1.547.000	1.547.000	1.547.000	1.547.000
3613 LUNDEÅNE - BOFELLESSKAP 1/NATT	7.275.000	7.275.000	7.275.000	7.275.000
3614 LUNDEÅNE - OMSORGSBOLIG HELDØGN	4.670.000	4.670.000	4.670.000	4.670.000
3615 NATTPATRULJE	5.146.000	5.146.000	5.146.000	5.146.000
3700 LAGÅRD-ADMINISTRASJON	-1.475.000	-1.475.000	-1.475.000	-1.475.000
3710 2.ETG.LAGÅRD SJ-LINDRENDE BEH.	200.000	200.000	200.000	200.000
3711 2.ETG.LAGÅRD SJUKEHEIM	21.801.000	21.801.000	21.801.000	21.801.000
3712 3 ABC	22.603.000	22.603.000	22.603.000	22.603.000
3723 1.OG 2 ETG. LAGÅRD B/S-SENTER	21.233.000	21.233.000	21.233.000	21.233.000
3724 3.ETG. LAGÅRD B/S-SENTER	14.838.000	14.838.000	14.838.000	14.838.000
3731 LAGÅRD-VASKERITJENESTER	2.265.000	2.265.000	2.265.000	2.265.000
3733 LAGÅRD-TEKNISK	500.000	500.000	500.000	500.000
3735 LAGÅRD-KOMM.KJØKKENDRIFT	-1.250.000	-1.250.000	-1.250.000	-1.250.000
3752 SH - UTSKRIVNINGSKLARE PASIENTER	300.000	300.000	300.000	300.000
3753 SH - ØYEBLIKKELEG HJELP	1.677.000	1.677.000	1.677.000	1.677.000
3757 SH - HVERDAGSREHAB.TEAM	2.091.000	2.091.000	2.091.000	2.091.000
3758 HVERDAGSMESTRING OG VELFERDSTEK	375.000	375.000	375.000	375.000
3900 RESSURSKREVENDE TJENESTER	-20.176.000	-20.176.000	-20.176.000	-20.176.000
TOTALT	375.937.000	366.360.000	355.951.000	346.561.000

Teknisk avd. inkl VAR-drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2019) - År/Periode 2019 1 - 12

06.11.2018

	Bud.forslag 2019/V:15	Bud.forslag 2020/V:15	Bud.forslag 2021/V:15	Bud.forslag 2022/V:15
6100 ADMINISTRASJON - TEKNISK	1.688.040	3.483.040	1.478.040	1.473.040
6110 DRIFT AV BASER/BILER	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
6120 FELLES ADM PLAN/BYGGESAK/OPPM	-25.509	-25.509	-25.509	-25.509
6310 BYGG & EIENDOM (B&E) - ADMINSTRASJC	6.805.861	6.805.861	6.805.861	6.805.861
6311 B&E - ENERGI EIENDOMMER	9.686.000	9.686.000	9.686.000	9.686.000
6312 B&E - OMSTILLING RENHOLD	-2.712.000	-4.031.000	-6.279.000	-8.712.000
6313 B&E - BARNEHAGEBYGG	1.951.946	1.951.946	1.951.946	1.951.946
6314 B&E - UNDERVISNINGSBYGG	18.419.097	18.419.097	18.419.097	18.419.097
6315 B&E - IDRETTSBYGG	4.118.688	4.118.688	4.118.688	6.118.688
6316 B&E - HO-BYGG	1.100.529	1.100.529	1.100.529	1.100.529
6317 B&E - KOMM.UTLEIEBOLIGER	-1.180.101	-1.180.101	-1.180.101	-1.180.101
6318 B&E - KULTURBYGG	2.355.872	2.355.872	2.355.872	2.355.872
6319 B&E - ADM.BYGG	2.239.615	2.264.615	2.264.615	2.264.615
6320 B&E - ANDRE BYGG OG EIENDOMMER	349.550	349.550	349.550	6.849.550
6321 B&E - ESPELANDSHALLEN	3.013.768	3.013.768	3.013.768	3.013.768
6330 B&E - NY BRANNSTASJON	0	0	0	6.500.000
6331 B&E - MIDLERTIDIG BRANNSTASJON	1.413.140	1.663.140	1.663.140	-86.860
6399 B&E - BAKKEBØ BORETTSLAG	-2.175.000	-2.175.000	-2.175.000	-2.175.000
6411 EIENDOMSTAKSERING	5.364.346	364.346	364.346	364.346
6414 OPPMÅLING-HUSSTIKKING	-17.819	-17.819	-17.819	-17.819
6415 OPPMÅLING-GEODATA	1.044.507	1.044.507	1.044.507	1.044.507
6510 BRANN - BEREDSKAP	18.257.110	15.257.110	15.257.110	15.257.110
6511 BRANN - FOREBYGGENDE	1.897.698	1.897.698	1.897.698	1.897.698
6512 BJERKREIM BRANNVESEN	-38.000	-38.000	-38.000	-38.000
6620 LANDBRUKSKONTOR	2.482.589	2.482.589	2.482.589	2.482.589
6710 NATURFORVALTNING	2.135.781	2.135.781	2.135.781	2.135.781
6711 VILTSTELL	20.000	20.000	20.000	20.000
6720 PARKER	4.831.519	4.831.519	4.831.519	4.831.519
6730 IDRETTSANLEGG	659.809	659.809	659.809	659.809
6750 GRAVLUNDER	1.405.434	1.405.434	1.405.434	1.405.434
6770 KOMMUNALE VEIER/GATER	7.838.258	7.838.258	7.838.258	7.838.258
6771 VEI- OG GATELYS	1.396.000	1.396.000	1.396.000	1.396.000
6776 MASKINPARK (SELVFINANSIERT)	-76.000	-76.000	-76.000	-76.000
6777 VINTERVEDLIKEHOLD	1.903.272	1.903.272	1.903.272	1.903.272
TOTALT	96.114.000	88.865.000	84.612.000	95.424.000

Fellesfunksjoner -drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2019) - År/Periode 2019 1 - 12

06.11.2018

	Bud.forslag 2019/V:15	Bud.forslag 2020/V:15	Bud.forslag 2021/V:15	Bud.forslag 2022/V:15
7410 PERSONALFORSIKRINGER	1.662.000	1.662.000	1.662.000	1.662.000
7430 PENSJONSORDNINGER	13.005.000	13.005.000	13.005.000	13.005.000
7431 PREMIEAVVIK PENSJON	-14.500.000	-19.000.000	-11.800.000	-10.500.000
7490 LØNNSPOTT	27.703.000	27.703.000	27.703.000	27.703.000
7500 FORSIKRINGER - TIL FORDELING	45.000	45.000	45.000	45.000
7950 DRIFTSREDUKSJONER	548.000	548.000	548.000	548.000
TOTALT	28.463.000	23.963.000	31.163.000	32.463.000

Inntekter og overføringer -drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2019) - År/Periode 2019 1 - 12

06.11.2018

	Bud.forslag 2019/V:15	Bud.forslag 2020/V:15	Bud.forslag 2021/V:15	Bud.forslag 2022/V:15
8000 SKATT OG INNTEKT OG FORMUE	-448.200.000	-456.200.000	-456.200.000	-456.200.000
8010 EIENDOMSSKATT	-68.040.000	-72.050.000	-71.950.000	-71.850.000
8040 STATLIGE RAMMEOVERFØRINGER	-374.250.000	-374.450.000	-374.550.000	-374.550.000
8043 KOMPENSASJONSTILSKUDD	-2.600.000	-2.300.000	-2.000.000	-1.700.000
8044 TILSKUDD RENTEFRIE SKOLELÅN	-600.000	-550.000	-500.000	-450.000
8045 ØVRIGE STATSTILSKUDD	-52.500.000	-50.700.000	-48.800.000	-46.850.000
8050 STATSTILSKUDD FLYKTNINGER	-27.500.000	-11.100.000	-16.000.000	-14.800.000
8099 KALKULATORISKE UTGIFTER (INTERN RE	-20.651.000	-21.884.000	-24.082.000	-26.766.000
TOTALT	-994.341.000	-989.234.000	-994.082.000	-993.166.000

Finansposter -drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2019) - År/Periode 2019 1 - 12

06.11.2018

	Bud.forslag 2019/V:15	Bud.forslag 2020/V:15	Bud.forslag 2021/V:15	Bud.forslag 2022/V:15
9000 RENTER	20.350.000	27.250.000	33.500.000	36.550.000
9008 KONSESJONSKRAFT	-350.000	-350.000	-350.000	-350.000
9009 AKSJEUTBYTTE	-25.490.000	-26.960.000	-27.660.000	-28.440.000
9010 AVDRAG PÅ LÅN	55.800.000	67.500.000	73.500.000	77.000.000
9020 RENTER / AVDRAG PÅ UTLÅN	600.000	600.000	600.000	600.000
9040 DISPOSISJONSFOND	-16.855.000	-11.630.000	-1.137.000	0
9080 OVERFØRING TIL INVESTERINGSREGNSKAP	-4.000.000	-2.500.000	-1.000.000	-1.000.000
9099 ÅRETS TAP/OVERSKUDD	0	10.000	10.000	41.000
TOTALT	30.055.000	53.920.000	77.463.000	84.401.000

Kontaktinformasjon - Eigersund kommune

Postadresse: Postboks 580, 4379 Eigersund.

Besøksadresse: Rådhuset, Bøckmanns gate 2, 4370 Eigersund.

Telefon: 51 46 80 00

Internett: post@eigersund.kommune.no / www.eigersund.no

Formannskapssalen

Formannskapssalen er i utgangspunktet reservert for politisk møtevirksomhet alle dager etter endt arbeidstid og hele dagen lørdag og søndag i perioden fra rådmannens budsjettpresentasjon til kommunestyrets budsjettmøte. For reservasjon, kontakt politisk sekretariat eller kommunens sentralbord på telefon 51 46 80 00. Ved reservasjon via sentralborden, oppgi at det gjelder politisk møte. Kantine på rådhuset kan også reserveres via kommunens sentralbord.

Sentrale politikere

Odd Stangeland (Ap)

Ordfører

488 91 802

odd.stangeland@eigersund.kommune.no

Leif Erik Egaas (H)

varaordfører

901 25 117

leif.erik.egaas@eigersund.kommune.no

Formannskapet	Odd Stangeland	Løvenborgveien 22	4371 Egersund	488 91 802	odd.stangeland@eigersund.kommune.no
Planteknisk utvalg	Kjell Vidar Nygård	Trosavigveien 218	4375 Hellvik	932 36 261	kjell.vidar.nygard@eigersund.kommune.no
Levekårsutvalget	Bente Gravdal	Hjorteveien 46 A	4373 Egersund	902 31 716	bentegravdal@hotmail.com
Kontrollutvalget	Hans Petter Helland	Nedre Hellandsvei 45	4375 Hellvik	975 56 534	shelleland@hotmail.com
Felles brukerutvalg	Åshild Bakken	Berggaten 1	4370 Egersund	976 94 114	aashild.bakken@eigersund.kommune.no
Gruppeleder AP	Frank Emil Moen	Vadlåsveien 23	4374 Egersund	915 91 714	frank.emil.moen@gmail.com
Gruppeleder FrP	May Helen H. Ervik	Korvettveien 19	4374 Egersund	993 38 850	may.ervik@eigersund.frp.no
Gruppeleder H	Bjørn Carlsen	Trosavikveien 37	4375 Hellvik	924 31 719	bjorn.carlsen@gmail.com
Gruppeleder KrF	John Mong	Mongveien 201	4372 Egersund	400 21 891	johnmong58@gmail.com
Gruppeleder SP	May Sissel Nodland	Nodlandsveien 645	4372 Egersund	936 65 221	maysisselnodland@gmail.com
Gruppeleder SV	Halvor Ø. Thengs	Tengsveien 11	4373 Egersund	476 36 856	hthengs@gmail.com
Gruppeleder V	Øyvind Misje	Elverhøyveien 1	4370 Egersund	934 26 267	seilar.boy@gmail.com

Administrasjon

Rådmann	Gro Anita Trøan	51 46 80 13	452 15 006	gro.anita.troan@eigersund.kommune.no
Kommunalsjef helse og omsorg	Ingeborg Havso	51 46 80 79	991 68 405	ingeborg.havso@eigersund.kommune.no
Kommunalsjef tekniske tjenester	Jone C. Omdal	51 46 83 09	957 57 317	jone.omdal@eigersund.kommune.no
Kommunalsjef personal	Arild Sandstøl	51 46 80 15	976 92 405	arild.sandstol@eigersund.kommune.no
Kommunalsjef økonomi	Tore L. Oliversen	51 46 80 41	900 67 425	tore.oliversen@eigersund.kommune.no
Kommunalsjef kultur og oppvekst	Eivind Galtvik	51 46 80 14	990 88 757	eivind.galtvik@eigersund.kommune.no
Regnskapsleder	Bente Bø Torvaldsen	51 46 80 53	994 41 546	bente.boe.torvaldsen@eigersund.kommune.no
Økonomirådgiver	Jorunn Stapnes	51 46 80 49	481 43 864	jorunn.stapnes@eigersund.kommune.no
Økonomirådgiver	Jan Henning Kristensen	51 46 80 59	986 65 232	jan.henning.kristensen@eigersund.kommune.no
Økonomirådgiver	Tove Sofie Asbjørnsen	51 46 80 44	990 20 930	tove.sofie.asbjornsen@eigersund.kommune.no
Økonomirådgiver	Ingebjørg Svihus	51 46 80 46		ingebjorg.svihus@eigersund.kommune.no
Plansjef	Dag Kjetil Tonheim	51 46 83 21	958 84 976	dag.kjetil.tonheim@eigersund.kommune.no
Kommunalsjef informasjon	Leif E. Broch	51 46 80 23	908 81 568	leif.broch@eigersund.kommune.no
Politisk sekretær	Irene Hayde Randen	51 46 80 45	489 98 285	irene.randen@eigersund.kommune.no
Politisk sekretær	Randi Haugstad	51 46 80 24	489 98 284	randi.haugstad@eigersund.kommune.no
Politisk sekretær	Målfrid Espeland	51 46 80 25	489 98 717	maalfrid.espeland@eigersund.kommune.no

EIGERSUND KOMMUNE

Postboks 580
4379 Egersund

post@eigersund.kommune.no
www.eigersund.no
Telefon 51 46 80 00
Fax 51 46 80 39